

**TÜRKİYE
BELEDİYELER
BİRLİĞİ**

ISSN 1308-6707

İller ve **BELEDİYELER** Dergisi

Ağustos - Eylül 2010 | Sayı 748-749

Türkiye Belediyeler Birliğinin Ücretsiz Yayınıdır

Birliğimiz Eylül Ayı Meclis Toplantısı Birlik Başkanı Dr. Kadir TOPBAŞ'ın Katılımıyla Gerçekleşti

Derginin Eki İçindedir.

Künye

BAŞYAZI

Türkiye Belediyeler Birliği

adına sahibi

Kadir TOPBAŞ

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Hayrettin GÜNGÖR

Genel Sekreter

Yayın Kurulu

Hayrettin GÜNGÖR

Prof. Dr. Adem ESEN

Ali GÜNEY

Ayşe ÜNAL

Cevdet SÖKMEN

Dr. Kasım TURGUT

Fuat UZUN

Mahmut ÇOLAK

Tahir TEKİN

Yasemin GÜNGÖR

Genel Yayın Yönetmeni

Burcu KULAÇ

Yönetim Yeri

Tunus Caddesi No: 12

Kavaklıdere - ANKARA

Tel: (0 312) 419 21 00 (pbx)

Faks: (0 312) 419 21 30

Konukevi: Selanik Caddesi No: 57

Kızılay - ANKARA

Tel: (0 312) 425 00 03 - 425 00 31

e-posta: dergi@tbb.gov.tr

www.tbb.gov.tr

Tasarım

Özlem AKBIYIK

Baskı

Ümit Ofset Matbaacılık

Kazımkarabekir Cad. Murat çarşısı

No:41/1-2-3-9 İskitler / Ankara

Tel: (0 312) 384 26 27

ISSN 1308-6707

Yayın Türü

Dergimiz ayda bir

yayımlanan yaygın süreli yayındır.

Ağustos - Eylül 2010, Sayı: 748-749

Birleştirilmiş Sayı

Basım Tarihi: 06.12.2010

Dergi Eki içindedir.

Sunuş

Birliğimiz sizlerden aldığı güç ve destekle çalışmalarına devam ediyor. Bu bağlamda geçtiğimiz Ağustos ve Eylül aylarında pek çok toplantıya imzamızı attık. Öncelikle Eylül ayı Meclis Toplantımıza gösterdiğiniz ilgiye teşekkür ediyor Meclisimizi oluşturan değerli belediye başkanlarımız ve meclis üyelerimizle birada olmanın önemine dikkat çekmek istiyorum.

Birlikteliğimizden doğan güç ile belediyelerimize faydalı hizmetler sunmaya devam ediyoruz. Türkiye Belediyeler Birliği olarak Belediye ve Özel İdareleri Çalışanları Birliği Sendikası ile işbirliğinde Eylül ayında gerçekleştirdiğimiz Görevde Yükselme Eğitimiyle büyük bir başarı sağladık. Birliğimizce verilen bu eğitime katılan 225 katılımcının 178'i "Görevde Yükselme ile Unvan Değişikliği Sınavında" başarılı oldu. Türkiye genelinde başarı oranının yüzde 43 olduğu sınavda, Birliğimiz eğitimine katılan mahalli idareler personelinin sınavdaki yüzde 79'luk başarısı bizleri memnun etti.

Bölge belediye birlikleri ile işbirliğinde düzenlenen mevzuat bilgilendirme toplantılarımız sürerken, Birliğimiz bünyesinde kurulan TBB Belediye Akademisi de faaliyetlerine devam ediyor. Eylül ayında Ankara Üniversitesi Taşınmaz Geliştirme Anabilim Dalı ile işbirliğinde "Taşınmaz Geliştirme Lisans Üstü Programı" ve Bahçeşehir Üniversitesi Ulaştırma Uygulama Araştırma Merkezi (UYGAR) ile işbirliğinde "Kentsel Sistemler ve Ulaştırma Yönetimi" konularında iki lisansüstü eğitim programını başlattık. Üniversitelerle yapılan bu işbirliği ile belediyelerimizin seçilmiş ve atanmış personellerinden oluşan yaklaşık 200 katılımcı tezli-tezsiz, yüksek lisans ve doktora programlarından yararlandı.

Bu gelişmelerin yanı sıra Birliğimizce yürütülen uluslar arası ilişkiler, hukuk, lobicilik faaliyetleri ve teknik çalışmalarımızda titizlikle sürdürülüyor. Lobicilik faaliyetlerimiz kapsamında Ağustos-Eylül aylarında belediye başkanlarının maaş haczi ve Kamu İhale Kanunu'nda değişiklik konularında Birliğimizce çalışma yapılarak ilgili kurumlara görüşlerimiz gönderildi. Tüm konulara ilişkin olarak ayrıntılı bilgiyi dergimiz sayfalarında bulabilirsiniz.

Dergimize gösterdiğiniz ilgiye teşekkür ediyor, esenlikler diliyorum.

Kadir TOPBAŞ

Türkiye Belediyeler Birliği

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı

YAZARLARA DUYURU

İLLER VE BELEDİYELER DERGİSİ YAYIM VE YAZIM İLKELERİ

İller ve Belediyeler Dergisi Türkiye Belediyeler Birliğinin aylık süreli yayın organıdır. Dergide, yerel yönetimleri ilgilendiren her türlü çalışmaya ve Birlik faaliyetlerine ilişkin haberlere yer verilmektedir.

YAYIM İLKELERİ

1. Derginin yazı dili Türkçe'dir.
2. Dergiye gönderilen makale ve diğer çalışmalar, daha önce başka bir yerde yayımlanmamış veya yayımlanmak üzere gönderilmemiş olmalıdır.
3. Yayın kurulu tarafından şekil, içerik, yayım ve yazım kuralları yönünden değerlendirilen çalışmalar sonucunda, makalenin yayımlanmasına, yazardan düzeltme, ek bilgi ve kısaltma istenmesine ya da yayımlanmamasına karar verilir. Bu karar yazara bildirilir, düzeltme için yazara 3 takvim günü süre tanınır.
4. Makalelerde, makalenin özünü bozmayacak şekilde yapılacak değişiklikler yazara bildirilmeksizin yayın kurulunca yapılır.
5. Dergide yayımlanan makale ve diğer çalışmaların yazılı ve elektronik ortamda tüm yayın hakları Dergiye aittir.
6. Dergide yayımlanan yazıların her hakkı saklı olup, kaynak gösterilmeksizin, alıntı yapılamaz ve çoğaltılamaz.
7. Dergide yayımlanan çalışmalardaki fikirler ve görüşler tamamıyla yazara ait olup, Dergiyi bağlamaz.
8. Her makalenin başına konu edilen çalışmanın amacının açıklandığı spot olarak kullanılmak üzere kısa bir özet eklenmelidir. Bu kısa özet en az 40 en fazla 70 kelime olmalıdır. Ayrıca gerekli durumlarda kullanılmak üzere en az iki, en çok dört adet makalenin önemli ve çarpıcı bölümlerini içeren en az 20, en fazla 50 kelimeden oluşan spot cümleler hazırlanmalıdır.
9. Mevzuat ve yargı kararlarının kullanılması halinde, bunlara aynen yer verilmemeli, kısa ve özet bir biçimde yazının da görüşünü kapsayacak şekilde yorumlanmalıdır.
10. Dergide yayımlanacak eserlerde, belli bir kurum, kuruluş veya şahısa olumlu ya da olumsuz bir şekilde işaret edilmemesine özen gösterilmelidir.

YAZIM İLKELERİ

1. Makaleler ve diğer çalışmalara ilişkin fotoğraf, şekil, tablo vb. dokümanlarını ve yazara ait fotoğrafın yüksek çözünürlükte jpg formatında dergi@tbb.gov.tr adresine veya Tunus Caddesi No:12 Kavaklıdere Ankara adresine CD ile gönderilmelidir.
2. Yazarın adı, soyadı, unvanı, görevi, e-posta adresi, çalıştığı kurum/kuruluş bilgisi yazının ilk sayfasında, başlığın altında yer alacak biçimde gönderilmelidir.
3. Yazılar; Microsoft Windows Word ortamında; A4 boyutunda, kenar boşlukları iki buçuk (2,5) cm. ve satır aralığı bir buçuk (1,5) cm, Times New Roman karakterinde, 12 punto, dipnotlar 10 punto ile ve toplam 6 sayfayı geçmeyecek şekilde kaleme alınmalıdır.
4. Makalenin ana başlığı mümkün olduğunca kısa tutulmalıdır. Makalelerde kullanılacak bölüm başlıkları büyük harf ve bold yazı karakteri ile yazılmalıdır. Bölüm başlıklarının altında en fazla ikili alt başlık sistemi kullanılacaktır. İlk alt başlık küçük harf ve bold, ikinci alt başlık küçük harf, bold ve italik yazı karakteri ile ve tüm başlıklar sayısal sistem ile yazılmalıdır.
5. Tablo ve şekillere başlık ve numara verilmelidir. Tablolardaki bilgilere yapılan atıflar, tablo numarası da belirtilerek belirgin hale getirilmelidir. Mevzuattan ve başka kaynaklardan doğrudan yapılan alıntılar, tırnak işareti ("...") içinde ve yatkı (italik) yazılmalıdır.
6. Tırnak içinde verilen metinde yeniden tırnağa alınması gereken bir sözü belirtmek için "... '...'..." şeklinde tek tırnak kullanılmalıdır.
7. Sıra sayıları ekle gösterildiğinde rakamdan sonra sadece kesme işareti ve ek yazılmalı ayrıca nokta konmamalıdır. Örneğin; 5'inci, 7'nci
8. Belli bir Kanun ve Yönetmelik adından söz edildiği durumlarda ekler kesme işareti ile ayrılmalıdır. Örneğin; ... Kanunu'nun, ... Kanun'a, ... Yönetmeliği'nin vb.
9. Dipnotlar ilgili sayfanın altında gösterilecektir. Dipnot gösterimi:
 - Kitaplar için: Yazar adı, yayın adı, yer adı, yayınevi adı, yayın yılı, s. ...
 - Dergiler için: Yazar adı, makale adı, dergi adı, cilt ..., no ..., yayın yılı, s. ...
 - Yazarsız yayın gösterim: Kurum adı, yayın adı, yer adı, yayın yılı, s. ...
10. Kaynaklara çalışmanın sonunda yer verilmelidir. Kaynakça gösterimi:
 - Kitaplar için: Yazar soyadı-adı, yayın adı, yer adı, yayınevi adı, yayın yılı.
 - Dergiler için: Yazar soyadı-adı, makale adı, dergi adı, cilt ..., no ..., yayın yılı.
 - Yazarsız yayın gösterim: Kurum adı, yayın adı, yer adı, yayın yılı.
 - İnternet erişim gösterim: www....., erişim tarihi.

DİĞER HUSUSLAR

1. Dergide yayımlanan makale ve diğer çalışmalara, çalışmanın dergide yayımından sonra telif ücreti ödenir. Telif ücreti ödemesinde, 23.01.2007 tarih ve 26412 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Kamu Kurum ve Kuruluşlarınca Ödenecek Telif ve İşlenme Ücretleri Hakkında Yönetmelik" hükümleri dikkate alınır.
2. Telif ücretinin havale edileceği banka ile IBAN numarası ve derginin gönderileceği posta adresi yazının en sonunda belirtilmelidir.
3. Yazısı yayımlanan yazarın posta adresine, ilgili dergi sayısından iki adet gönderilir.

- 98 | Lobicilik Faaliyetlerimiz
- 100 | Belediye Hukukçuları Eğitimi Ayvalık'ta Yapıldı
- 101 | Kıyı Ege Bölgesi Bilgilendirme Toplantısı Ayvalık'ta Yapıldı
- 102 | Çukurova Bölgesi Mevzuat Bilgilendirme Toplantısı Güre'de Gerçekleşti
- 103 | Kadın Sığınma Evleri Çalıştayı Ankara'da Yapıldı
- 105 | TBB Belediye Akademisi Üniversite İşbirliği İle Lisanüstü Eğitim Programları Başladı
- 106 | Soru-Cevap Hatı - Öğrenmek İstediklerimiz
- 115 | Resmi Gazete'den Seçtiklerimiz
- 131 | Genelgeler
- 158 | Duyurular

Türkiye Belediyeler Birliği Eylül Ayı Meclis Toplantısı Ankara'da Gerçekleşti

Türkiye Belediyeler Birliği Eylül ayı Meclis Toplantısı 27 Eylül 2010 tarihinde Ankara'da yapıldı. Toplantının açılış konuşmasını Türkiye Belediyeler Birliği ve İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Dr.Kadir Topbaş yaptı.

Başkan Topbaş konuşmasında Türkiye Belediyeler Birliğinin faaliyetlerine ilişkin açıklamalarda bulundu.

Çok sayıda belediye başkanının katılımı ile yapılan Meclis Toplantısında 2011 yılı bütçesi ile kadro ihdası kabul edildi. Birlik logo tasarım çalışmalarına devam edilmesi yönünde görüş birliğine varıldı. Ayrıca Birlik ve ilgili kuruluşlar arasında işbirliği yapılmasının kabul edildiği Meclis Toplantısının dilek ve temenniler bölümünde konuşan belediye başkanları da görüşlerini dile getirdi.

TBB Encümeni Ankara'da Toplandı

Türkiye Belediyeler Birliği Encümen Toplantısı, İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Dr.Kadir Topbaş başkanlığında yapıldı. Eylül ayında gerçekleşen toplantıda gündemdeki konular görüşülerek karar bağlandı.

III. Yerel Yönetimlerin Mali Yönetimi Forumu Ankara'da Gerçekleşti

III. Yerel Yönetimlerin Mali Yönetimi Forumu, Yerel Yönetimlerin Öz Gelir Yaratma Kapasitesinin Güçlendirilmesi konusunda Ankara'da düzenlendi. Hazine Müsteşarlığı tarafından yerel yönetimlerin mali yönetim kapasitesinin güçlendirilmesi amacıyla düzenlenen ve her yıl farklı bir konunun ele alındığı Yerel Yönetimlerin Mali Yönetimi Forumunun ilki 2008 yılında "Mahalli İdarelerin Borçlanması" alt başlığı ile ikincisi ise 2009 yılında "Yerel Yönetimlerin Alternatif Finansman Yöntemleri" alt başlığı ile Ankara'da gerçekleştirilmişti.

15 Eylül 2010 tarihinde düzenlenen üçüncü Forumun konusu "**Yerel Yönetimlerin Öz Gelir Yaratma Kapasitesinin Güçlendirilmesi**" oldu. Yerel Yönetimler Reformu ve yerel yönetimlerin yeniden yapılandırılması sürecinin devam ettiği bu dönemde düzenlenen forum ile yerel yönetimlerle merkezi yönetim arasındaki iletişimin güçlendirilmesi ve katılımcıların yerel yönetimlerin öz gelir yaratma kapasitesine ilişkin bilgi birikimlerinin paylaşılması hedeflendi.

Açılış konuşmasını Hazine Müsteşarı **İbrahim H. Çanakçı**'nın yaptığı Forum dört oturumda gerçekleştirildi.

Yerel Yönetimlerde Mali Bağımlılık Sorunu konulu ilk oturumda DPT Müsteşar Yardımcısı **Erhan Usta** ve Maliye Bakanlığı Genel Müdürü **Ömer Duman** konuşma yaptı.

Yerel Yönetimlerin Öz Gelir Yaratma Kapasitesi ve Yapısal Kısıtlar başlıklı ikinci oturumda ise DPT Müsteşarlığı Genel Müdürü **Salih Köse** yönetiminde bir panel düzenlendi. Bu oturuma Altındağ Belediye Başkanı **Veysel Tiryaki**, Kemalîye Belediye Başkanı **Mustafa Haznedar**, İçişleri Bakanlığı Daire Başkanı

Dr. İlker Gündüzöz ve Uludağ Üniversitesi ve İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Maliye Bölümü Öğretim Üyesi **Doç. Dr. Özhan Çetinkaya** panelist olarak katıldı.

Öz Gelir Kaynağı Yaratmaya Yönelik Alternatif Yaklaşımlar konulu üçüncü oturumda yeni öz gelir kaynaklarına ilişkin öneriler masaya yatırıldığı bir panel düzenlendi. Hazine Müsteşarlığı Genel Müdürü **M. Coşkun Cangöz** yönetiminde düzenlenen panele konuşmacı olarak Şehitkamil Belediye Başkanı **M. Rıdvan Fadiloğlu**, Gelir İdaresi Başkanlığı Grup Başkanı **Salih Tanrıku**, Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreteri **Hayrettin Güngör** ve Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Mahalli İdareler ve Yerinden Yönetim Bilim Dalı Başkanı; Kent Sorunları ve Yerel Yönetim Araştırma Merkezi Müdürü **Prof. Dr. Ayşe Güner** katıldı.

Ülke Uygulamaları başlıklı dördüncü ve son oturum ise OECD Kamu Yönetimi ve Bölgesel Kalkınma Direktörlüğü **Olaf Merk**, Dünya Bankası Belediye Finansmanı Uzmanı **William Dillinge** ve İçişleri Bakanlığı Daire Başkanı **Murat Zorluoğlu**'nun katılımlarıyla düzenlendi.

Forumun kapanış konuşması Hazine Müsteşar Yardımcısı **Cavit Dağdaş** tarafından yapıldı.

Türkiye Belediyeler Birliği Eğitiminde Büyük Başarı Görevde Yükselme Eğitimine Katılan 225 Mahalli İdare Personelinin 178'i Başarılı Oldu

Türkiye genelinde yüzde 43 başarı elde edilen görevde yükselme ile unvan değişikliği sınavında; Birliğimizce mahalli idareler personeline yönelik olarak düzenlenen görevde yükselme eğitime katılanlar yüzde 79'u başarı gösterdi.

Mahalli idareler personelinin görevde yükselme ve unvan değişikliği esaslarına dair yönetmelik 04.07.2009 tarih ve 27278 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmesinin ardından **Türkiye Belediyeler Birliği (TBB)** ve **Belediye ve Özel İdareleri Çalışanları Birliği Sendikası Bem-Bir-Sen** işbirliğinde Görevde Yükselme ve Unvan Değişikliği Eğitim Programı düzenlenerek, 13-17 Eylül 2010 tarihlerinde Kızılcahamam'da yapıldı.

Eğitim programının açılışında Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreteri **Hayrettin Güngör** ve Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreter Yardımcısı **Cevdet Sökmen** de hazır bulundu. Açılış konuşmalarının ardından programının ilk gününde Eğitim-Sendika Uzmanı **Tarkan Zengin** Halkla İlişkiler ve Davranış Ku-

ralları; Gazi Üniversitesi, Atatürk İlkeleri ve İnkılapları Bölümü Öğretim Üyesi **Dr. Yavuz Güler** ise Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi ve Ulusal Güvenlik konusunda eğitim verdi.

Mahalli idareler personelinin görevde yükselme eğitiminin akabinde **Yerel Yönetimler e-Sertifika Programı** kapsamında Anadolu Üniversitesi tarafından yapılan görevde yükselme ile unvan değişikliği sınavı, tek oturumda kayıtlı olunan sertifika programının kapsadığı üç dersten ve çoktan seçmeli test usulü ile yapıldı.

Sınava katılanların sayısı	Başarılı olanların sayısı	Başarı oranı
2524	1091	% 43

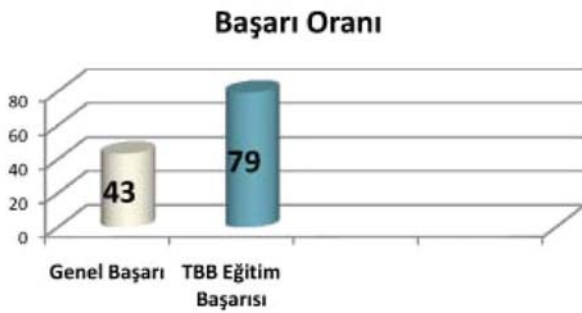
Başarı standardı olarak bu üç dersin ortalamasının 70 olarak belirlendiği sınava katılan 2524 mahallî idare personelinin 1091 tanesi (**yüzde 43**) **başarılı**, **yüzde 57**'si ise 70 barajının altında kalarak başarısız sayıldı.

Birliğimizce yürütülmekte olan eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri kapsamında Türkiye Belediyeler Birliği ve Belediye ve Özel İdareleri Çalışanları Birliği Sendikası (Bem Bir Sen) işbirliğinde mahallî idareler personeline yönelik olarak düzenlenen görevde yükselme eğitime katılan **225 katılımcının 178'i (yüzde 79) başarılı** oldu.

Eğitime katılanların sayısı	Başarılı olanların sayısı	Başarı oranı
225	178	% 79

Genel başarı **yüzde 43** olmasına rağmen Birliğimizin 5 günlük eğitimin den geçen adayların başarı oranının **yüzde 79** olması eğitimin ne kadar başarılı geçtiğinin bir göstergesidir.

Görevde Yükselme ve Ünvan Değişikliği Eğitim Programında ele alınan diğer konular ve konuşmacılar şöyle:

- “Devlet Memurları Kanunu ve İlgili Mevzuatı, 4483 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Yargılanması Hakkında Kanun ile 3628

sayılı Kanun, Belediyelerde İşçi İstihdamı, Resmi Yazışma Kuralları” **Halil MEMİŞ** – *Doğu Karadeniz Belediyeler Birliği Genel Sekreteri*

- “5018 Sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu” **Azmi ES-** *Sayıştay Uzman Denetçisi*
- “Belediye Gelirleri Kanunu ve Belediyelere Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun” **Sabahattin KARAKAYA-** *İçişleri Bakanlığı Kontrolörler Başkan Yardımcısı*
- “5355 Sayılı Mahallî İdare Birlikleri Kanunu” **Dr. Duygu DALGIÇ UYAR** – *TBB Uzman*
- Devlet Teşkilatı ile İlgili Mevzuat, İl Özel İdaresi Kanunu ve Köy Kanunu” **Dr. İlker GÜNDÜZ-ÖZ** – *İçişleri Bakanlığı Mahallî İdareler Genel Müdürlüğü Daire Başkanı*
- “Türkçe Dil Bilgisi” **Yılmaz YEŞİL-** *Gazi Üniversitesi, Türk Dili Bölümü*
- “Belediye Kanunu ve Büyükşehir Belediyesi Kanunu” **Tahir TEKİN** – *İçişleri Bakanlığı İç Denetçisi*
- “Türkiye Cumhuriyeti Anayasası”

Zeliha MERCİMEK – *TBB Hukuk İşleri Md.*

“2886 Sayılı Devlet İhale Kanunu, 4734 Sayılı Kamu İhale Kanunu ve 4735 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu, İhale Mevzuatına İlişkin Test Sorularının Çözümü” **Fikret IRMAK-** *Sayıştay Denetçisi*

Prof. Dr. Nuri TORTOP

Bu incelememizde, yerel yönetimlerde, etkinlik ve verimliliğin sağlanması için, önemli olan kurallar üzerinde durulacaktır. Bu konular üzerinde söz üretenler, çeşitli görüşler yazanlar çoktur. Esas üzerinde durulması gereken konu, yazarların söyleyenlerin ve uygulayıcıların gerçekten kendilerinin yazdıkları ve söylediklerini uygulayan kişiler olmalarıdır. Bu kuruluşlarda başarılı çalışmalar gerçekleştirmek için her şeyden önce çalışanlarla ve vatandaşlarla iyi ilişkiler kurmak gereklidir.

YEREL YÖNETİMLERDE DİKKAT EDİLMESİ GEREKEN KURALLAR

Yerel yönetimlerde üst kademelerde bulunan kişilerin kuramsal olarak bir yöneticide bulunması gereken niteliklere sahip olması ve uygulamayı da yönetimi başarılı kılacak ilkelere göre yapması gerekir. Bilindiği gibi kamu kuruluşlarının çalışmalarının başarılı olması, en başta yöneticinin ve diğer personelin niteliklerine bağlıdır. Deneyimler göstermiştir ki, kaynaklar aynı olduğu halde yöneticilere göre alınan sonuçlar değişik olabilmektedir. Bir yönetici zamanında çok başarılı olan bir kuruluş, bir başka yönetim zamanında, olanaklar aynı olduğu halde, çok başarısız durumlar sergileyebilmektedir. Bu durum siyasal ve yönetsel makamlarda bulunanların her ikisinde de görülmektedir. O halde esas sorun yetenekli, kurallara göre hareket eden, uygulayıcı yöneticiler yetiştirmek, böyle başarılı olacak yöneticileri ve personeli seçmek, işbaşına getirmektir. Kişileri başarılarına göre değerlendirmektir.

Bütün kuruluşlarda gerektiği gibi, yerel yönetimlerde de, kaynakların tasarruf ilkelerine uyularak kullanılması büyük önem taşımaktadır. Yönetimin iyileştirilmesi çalışmalarında bütün ülkeler aşırı personel istihdamından yakınmaktadır. Bunun için personel sayısının azaltılması, gereksiz yeni birimler, şubeler kurulmasının önüne geçilmesi önerilmektedir. Oysa uygulamada bazı yöneticiler, bir taraftan bazı şeyleri düzeltmek için personel sayısını artırmayı yeğlemekte ve yeni birimler oluşturmaktadırlar. Kamu yönetimi öğretisinde ele alınan konulardan en önemlisi kaynakların tasarruflu kullanımıdır. İnsan, para, malzeme, yer ve zaman unsurlarının en ussal biçimde değerlendirilmesi temel ilkedir. Az insan, az para, az malzeme, az yer ve zaman kullanarak en çok ürün elde etmek söz konusudur.

Yerel yönetimlerin başına seçilenlerin değişmesi nedeni ile birçok üst yönetim makamlarında sık sık değişiklikler olabilir. Görevden alınanlar danışman adı altında sandalyesiz, masasız ve işsiz kalabilirler. Çeşitli görevlere yapılan atamalarda atamaya yetkili makamlar, kendilerinin siyasal yandaşı veya yakını olanları değil, o makamlara kendilerinden sonra gelenlerinde birlikte çalışabilecekleri personeli seçmeli ve atamalıdır. Eğer kendi yandaşlarını seçerler ve hizmete yatkınlık ve yeteneği ön planda tutmazlar ise, doğal olarak, kendilerinden sonra gelen yetkililer onları görev-

den alacaklardır. Böylece yönetimde istikrarsızlık ve politizasyon devam edecektir. Ülke kalkınması, huzur ve güvenliğin, sosyal barışın sağlanmasında kuşkusuz tüm bireylerin önemi ve rolü vardır. Ancak yöneticilerin konumu, durumu ve nitelikleri ayrı bir önem taşımaktadır. En yüksek düzeyden en alt kademeye kadar, tüm makamlarda bulunanlar, görevsel ve kişisel hareketleri ile örnek olmalıdırlar.

Üst kademelerde bulunanlar dürüstlük ve ahlak kurallarına uygun hareket eden kişiler olmak zorundadırlar. Dürüstlük kurallarına göre hareket eden toplum idealine, yöneticilerden başlayarak erişilebilir. Onların bu kurallara uymamaları, tüm toplumsal değerleri zedeler, onların dürüstlük ve ahlak kurallarına aykırı hareketleri, çevresinde çalışanları olumsuz etkiler. Onların bu kural dışı davranışları normal, örnek bir davranış olarak görülmeğe başlanabilir. Yönetici diğerkam olmalıdır. Herkesi düşünmeli, kendisini toplumdan soyutlamamalıdır.

Kurallara göre çalışan bir yönetimin gerçekleştirilmesi için, özellikle tepe noktalarda bulunanların örnek kişi olmalarını gerektirir. “Üzüm üzüme baka baka kararır” derler. Bunun anlamı eğer toplumda örnek alınan kişilerin Kötü alışkanlıkları varsa bunlar diğerkam temiz insanları da olumsuz etkiler. Bu kişiler onların davranışlarını olumlu iyi davranışlar olarak algırlar. Yine Türkçemizde söylenen bir söz var. “Hocanın dediğini tut, gittiği yoldan gitme derler”. Hoca dediği tutulan, gittiği yoldan gidilen kişi olmalıdır. Hoca söylediklerini uygulayan kişi olmalıdır. Buradaki hoca sözcüğü her kademedeki yöneticileri içermektedir.

Bunun için, adaletli, tarafsız, nesnel kurallara göre hareket eden, bu kuralları uygulayan yöneticiler yetiştirilmelidir. Temiz toplum için, yöneticiler insanlara haksızlık yapmamalı, yasal kurallara göre hareket etmelidir. Kendisi ile birlikte çalışanları yeteneklerine göre ve nesnel kurallara göre değerlendirmelidir.

Nesnel kurallara göre yönetilen bir toplumda, suyu getirenle testiyi kıranın bir tutulmaması gerekir. Temiz toplum gerçekleşmesi birleşik kaplara benzetilebilir. Bir

kaptaki iyilikler, kötülükler öbür kabı etkiler. Örnek olacak, diğerkam etkileyecek kapları iyi niteliklerle doldurmak gerekir. Temiz toplumdan söz edenlerin önce kendilerinin söylediklerini uygulayan kişiler olması gerekir. Temiz toplum özellikle üst kademelerde özveri ve fedakarlık ister. Anadolu ‘da söylenen bir söz vardır: “Bir Alimden Bir Zalim, Bir Zalimden Bir Alim” çıkar derler. Bu sözde istisnai olarak iyi insanların kötü huylu çocukları kötü insanların iyi huylu çocuklarının çıktığı haller için söylenmiştir. Normal koşullarda yetenekli, dürüst insanların yetiştirdikleri ve çalıştırdıkları kişilerinde aynı niteliklere sahip olmaları gerekir. Kendileri gibi eleman yetiştirmek yükümlülüğü altındadırlar. Temiz toplum kurallarına uymayanlar, üst düzeyde, önemli görevlerde bulunanlar olduğu zaman, bu çok daha büyük önem taşır, alt kademeler bunları normal bir davranış gibi algırlar.

Yukarda belirttiğimiz kurallara uygun olarak yönetilen temiz bir toplum, iyi bir denetim mekanizması da ister. Bu denetim sadece resmi organların yaptığı denetim değildir. Özellikle demokratik örgütlerin ve halkın duyarlı olması, tepkilerini göstermesi önemlidir. Demokratik ülkelerde en etkin denetim halk denetimidir. Halk bu konulardaki tepkisini ne kadar sağlıklı koyarsa ilgililer karar, uygulama ve davranışlarında da o kadar hassas olurlar. Temiz toplum haksızlıklara karşı direnen, yasal çerçevede tepki gösteren vatandaş gerektirir.

Sigara içilmesi yasak olan asansörde gözünüzün içine baka baka sigara içene göz yuman, ses çıkarma-

yan, sokakta yapılmaması gereken bir harekete karşı sessiz kalan kişiler, temiz toplum kurallarına göre yönetilen bir toplumun gerçekleşmesine yardımcı olmamış olurlar. Biz apartmanımızda ve diğer güncel yaşantımızda tepki göstermemiz gereken davranışlara maalesef göz yumuyoruz. Temiz toplumun gerçekleşmesinde yanlış hareketlere tepki gösterenler büyük katkıda bulunmuş olurlar.

Yerel yönetimlerde, özerklik kuralı, hizmetin daha iyi işlemesine yönelik bir araçtır. Kişilere veya kurumlara tanınan bir imtiyaz, ayrıcalık değildir. Çok kez özerk kuruluşu temsil edenler, özerkliğin kendilerine her türlü toplumsal kurallara, yasalara uygun olmayan işleri serbest yapabilme ayrıcalığı olarak görmektedirler. Özerklik yalnız bu temsilcilerin değil, orada çalışanların ve o kuruluşa pay verenlerin, katkıda bulunanların görüş ve düşüncelerinin ve hatta eleştirilerinin ortaya konulmasına olanak veren bir sistemdir. Hiç bir zaman kaynakların usulsüz kullanımını içermez, usulsüz uygulamaların örtbas edilmesi hiç düşünülemez. Özerklik denetimden kurtulmak değildir, Özerk kuruluşun denetimi için özel usuller vardır. İdari mahkemeler her zaman açıktır.

Bir ülkenin yönetim sistemini, teknolojik alandaki gelişmeler önemli ölçüde etkiler ve gelişmesine neden olur. Ulaşım ve PTT ile ilgili yönetimler ve benzerlerinde teknik yenilikler daha çabuk yansır. Enformasyon alanındaki ve teknik kurallardaki gelişmelerin en kısa sürede kurumlara yansması bir zorunluluktur. Bu alandaki gecikmeler, yerel yönetimlerin dünyadaki gelişmelerin gerisinde kalmasına neden olur. Verimlilik ve etkenlik azalır.

Yerel yöneticiler ve memurlar yazılı metinlerin yeterli olmadığı alanlarda bu boşlukları doldurarak çözüm yolları üretmek zorundadırlar. Yazılı metinlerde boşluk veya bu metinlerde karmaşıklık ve uygulanma güçlüğü bulunduğu veya üst kademelerin emirlerinin farklı yorumlara neden olması hallerinde, bu boşlukları doldurma görevi alt kademelere düşmektedir ve alt kademelerin bu alandaki yetkileri artmaktadır.

İnsanlar yönetime katılmayı, sorunları demokratik biçimde tartışmayı arzu ederler. Hizmetlerin önceliklerinin saptanması, ucuz, nitelikli yürütülmesi halkın katılımı sayesinde daha iyi gerçekleştirilebilir. İmar konularında görülen birçok aksaklıklar ve yanlış işlemler halkın tepkisi ve aykırı görüşleri sayesinde önlenabilir. İsviçre’de imar planı ile ilgili olarak verilen yapı projeleri inşaat mahallinde asılarak halka duyurulur ve bunlar uzun süre kalır. İnşaata başlanamaz. Halkın, basının itirazları değerlendirilir. Yapı ruhsatı daha sonra verilir. Amerika Birleşik Devletlerinde, belediye meclis toplantılarına ilgili vatandaşlar katılabilir. Söz alabilirler. Kendileri ile ilgili itirazlarını bildirebilirler. Böylece haksız ve yasalara aykırı işlemler yapılması önlenabilir.

Yerel yönetimler, yalnız halkın dilek ve isteklerinin gelmesini beklememeli, aynı zamanda kendileri öğrenmek için halkla çeşitli düzeylerde ilişkiler kurmalıdır. Bunun için nitelikli ve nesnel kurallara önem veren yöneticiler yetiştirmek ve nitelikli insan gücüne sahip olmak zorundadırlar. Dünyada refah düzeyi yükseldikçe, her aşamada kaliteye verilen önem de artmaktadır. Uluslararası düzeyde yer alabilmek için kaliteli, kurallara uygun mal ve hizmet üretmek gerekmektedir. Kalite mal ve hizmet üretimi, kaliteli ve nesnel kurallara uyan personel yetiştirilmesine bağlıdır.

Yerel yöneticiler, günlük işlerin yanında gelecek için insan kaynakları proje ve stratejileri geliştirmek, esnek iş olanakları yaratmak, değişen teknolojik gelişmelere paralel olarak verimliliği ön planda tutmak zorunda kalacaklardır. Çalışanlarda, verimliliği ön planda tutarak, yönetilenlere, vatandaşlara daha nitelikli hizmet sunma yarışına gireceklerdir. Bütün bunlar, çalışanların, çok iyi nitelikli becerilere sahip olmasını, çok iyi eğitilmiş olmalarını gerektirmektedir. Yerel yöneticiler, işe eleman alma konusunda çok duyarlı olmak zorundadırlar. Günün koşullarına göre değil, geleceğin gereklerine göre, kadrolarını oluşturmak durumundadırlar. Elemanlarını seçerken birden çok beceri sahibi ve çok yönlü olmalarına önem vermelidirler.

**Yerel yöneticiler
ve memurlar yazılı
metinlerin yeterli
olmadığı alanlarda
bu boşlukları
doldurarak çözüm
yolları üretmek
zorundadırlar.**

Mustafa ÇOLAK

Maliye Bakanlığı
Daire Başkanı

2010 TOPLU GÖRÜŞME MARATONUNUN SONUÇLARI VE GELECEK VİZYONU

Bilindiği üzere, kamu görevlilerinin ortak ekonomik, sosyal ve mesleki hak ve menfaatlerinin korunması ve geliştirilmesi için oluşturdukları sendika ve konfederasyonların kuruluşu, organları, yetkileri ve faaliyetleri ile sendika ve konfederasyonlarda görev alacak kamu görevlilerinin hak ve sorumlulukları, her hizmet kolunda yetkili kamu görevlileri sendikaları ve bunların bağlı bulundukları konfederasyonlar ile Kamu İşveren Kurulu arasında yürütülecek toplu görüşmelere ilişkin esaslar, 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu'nda¹ hükme bağlanmıştır.

Anılan Kanun'un 28'inci maddesinde, toplu görüşmenin; kamu görevlileri için uygulanacak katsayı ve göstergeler, aylık ve ücretler, her türlü zam ve tazminatlar, fazla çalışma ücretleri, harcırah, ikramiye, lojman tazminatı, doğum, ölüm ve aile yardımı ödenekleri, tedavi yardımı ve cenaze giderleri, yiyecek ve giyecek yardımları ile bu mahiyette etkinlik ve verimlilik artırıcı diğer yardımları kapsadığı, 32'nci maddesinde ise toplu görüşmeler için, hizmet kollarına göre belirlenen yetkili kamu görevlileri sendikaları ve bağlı oldukları konfederasyonlar ile Kamu İşveren Kurulunun, çağrı yapılmasına gerek kalmaksızın her yılın Ağustos ayının onbeşinci günü, Devlet Personel Başkanlığınca belirlenen ve taraflara bir hafta önceden bildirilen yerde toplanacağı belirtilmiştir.

Yukarıdaki hükümlere göre, Kamu görevlilerinin 2011 yılında uygulanacak mali ve sosyal hakları belirlemek üzere gerçekleştirilen 2010 yılı toplu görüşmeleri, Kamu İşveren Kurulu ile yetkili sendikalar ve bunların bağlı bulundukları konfederasyonların temsilcilerinin tamamının katılımı ile 15 Ağustos 2010 tarihinde başlamıştır.

29 Ağustos 2010 Pazar günü sabahın erken saatlerine kadar süren müzakerelerin sonuna kadar toplu görüşme masasında bulunan Türkiye Kamu Çalışanları Sendikaları Konfederasyonu, diğer konularda Kamu İşveren Kurulu ile benzer teklif düzeyine ulaşılmasına karşılık, "Devlet memurlarının taban aylığında da artış yapılması" şeklindeki önerisinin kabul edilmemesi üzerine toplu görüşme tutanağını imzalamadan toplantıyı terk etmiştir.

¹12/07/2001 tarih ve 24460 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Kamu görevlilerinin 2011 yılı mali ve sosyal hakları, son kez olarak 2010 toplu görüşmeleri ile belirlenmiştir. Bu görüşmelerde, kamu görevlilerine mevcut haklarına ek olarak ilk defa sözleşmeli personele aile yardımı ödenmesi öngörülmüş, sendika üyesi çalışanlara toplu görüşme primi adı altında yapılan ödemenin de artırılması kararlaştırılmıştır. Diğer taraftan halkoylamasıyla kabul edilen Anayasa değişiklikleri sonucu, kamu görevlilerinin önümüzdeki dönemden itibaren toplu görüşme yöntemi yerine mali ve sosyal haklarının toplu sözleşme yöntemiyle tespiti mümkün hale gelmektedir. Böylelikle kamu işvereni ile memur sendikaları arasında tarafları bağlayıcı, mali ve sosyal haklar, çalışma koşulları, hak ve sorumluluklar sözleşme imza edilmek suretiyle yazılı bir metne dönüştürülmektedir. Kamu görevlileri için reform niteliğindeki bu değişiklikleri müteakiben, ilerleyen dönemlerde, daha etkin, verimli ve üretken bir kamu hizmeti anlayışı çerçevesinde, istihdam politikalarının gözden geçirilmesi, kaçınılmaz olarak ele alınması gereken konular olacaktır.

Müzakereler sonunda Memur Sendikaları Konfederasyonu ile Kamu İşveren Kurulu üzerinde mutabakata varılan konulara ilişkin Toplu Görüşme Tutanağını imzalamıştır.

Varılan mutabakat metninde 2001 yılı mali haklar ve sosyal yardımlarda sağlanacak artışın yanı sıra kamu görevlilerinin sorunlarına yönelik yapılması planlanan diğer faaliyet başlıkları da mutabakat metnine eklenmiştir.

İşbu yazımızda 2010 toplu görüşmeleri sonucu imzalanan mutabakat metni çerçevesinde kararlaştırılan mali ve sosyal haklardaki artış rakamları yanında kamu görevlilerinin diğer sorunlarına dair kısa, orta ve uzun vadeye yayılı yapılması planlanan eylemler hakkında değerlendirmelerimize yer verilecektir.

1. 2010 TOPLU GÖRÜŞME MARATONUNUN SONUÇLARI

1.1. Mali ve Sosyal Haklardaki İyileştirmeler

Kamu İşveren Kurulu ile Memur-Sen Konfederasyonu,

1- Kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerinde 2011 yılının birinci altı aylık döneminde (yüzde 4) ve ikinci altı aylık döneminde (yüzde 4) oranında artış olacak şekilde zam yapılması,

2- 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin ek 3'üncü maddesi uyarınca yapılan ek ödemenin, Ocak 2011 tarihinden itibaren (80) TL artırılması,

3- Eş için ödenmekte olan mevcut aile yardımı ödeneğinin 2011 yılının birinci yansında (20) TL ve ikinci yansında (20) TL artırılması ve aile yardımı ödeneğinin sözleşmeli personele de verilmesi,

4- Sendika üyesi kamu çalışanlarına 3 ayda bir (45) TL Toplu Görüşme Primi ödenmesi,

5- Yılın her bir yarısı için gerçekleşen enflasyon oranının anılan dönemlerde yapılan artış oranını aşması halinde, gerçekleşen enflasyon oranı ile söz konusu artış oranı arasındaki farkın ilk altı ay için 01/07/2011, ikinci altı ay içinse 01/01/2012 tarihinden geçerli olacak şekilde kamu görevlilerinin aylık ve ücretlerine enflasyon farkı olarak yansıtılması,

üzerinde mutabakata varmışlardır.

Mutabakat metninden de anlaşılacağı üzere, kamu görevlilerinin mevcut haklarında sağlanacak iyileştirmelere ek olarak ilk defa kamuda sözleşmeli personel

pozisyonlarında çalışan personele aile yardımı ödeneği sağlanması ile Anayasa mahkemesinde iptal edilen sendika ödeneği uygulaması yerine getirilen toplu görüşme priminin 3'er aylı periyotlar halinde sendikalı kamu görevlilerine ödenmesi, imkânı getirilmektedir.

1.2. Mali ve Sosyal Haklar Dışındaki Kamu Görevlilerinin Diğer Talepleri

Toplu Görüşme sürecinde gündeme getirilen Konfederasyon taleplerinden;

1- Gerçekleştirilmesi için çalışmaların yapıldığı belirtilen ve Ek- I'de "Gerçekleştirilmekte Olan Hususlar" adı altında yer alan Konfederasyon talepleri ile ilgili olarak uygulamaya geçişin takip edilmesi,

2- Ekli II sayılı Listede yer alan Konfederasyon talepleri ile ilgili olarak gerekli düzenleme ve uygulamaların yapılması veya talebin niteliğine göre ilgili kurumlara intikal ettirilerek gerekli değerlendirme ve çalışmaların yapılmasının sağlanması,

3- Uygulanması konusunda ilgili kurumların görüşleri alınarak değerlendirilmesi gereken ve Ekli III sayılı Listede yer alan Konfederasyon talepleri ile ilgili olarak Devlet Personel Başkanlığınca takip edilmek üzere gerekli çalışmaların yürütülmesi,

4- Hizmet kollarına ilişkin olarak yetkili sendikalarca gündeme getirilen sorunların ilgili kamu kurumlarına intikal ettirilerek takibinin yapılması, sonuçların Kamu Personeli Danışma Kurulu'nda görüşülmesi,

üzerinde mutabakata varılmıştır.

Bu çerçevede, mutabakat metnine ekli listelerde aşağıdaki hususlara yer verilmiş olup, özellik arz eden konular hakkında kısa değerlendirmeler yapılmıştır.

1.2.1. Gerçekleştirilmekte Olan Hususlar

1- Disiplin cezalarının tamamına karşı yargı yolunun açılması,

2- Devlet Personel Başkanlığında personel veri bankasının kurulması,

3- İtfaiye personelinin GİH sınıfına geçirilmesi,

4- Hamile memurlara hamileliklerinin 24'üncü haftasından itibaren gece nöbeti ve vardiya görevi verilmemesi,

5- Memurlara aylıklı refakat izni verilmesi,

6- Mazeret izni sürelerinde iyileştirmeler yapılması, kayın hısımlarının vefatı halinde de mazeret izni verilmesi,

7- Disiplin cezalarına itirazların disiplin kurullarına yapılması,

8- Hafta sonu ve tatillerde izin alınması uygulamasına son verilmesi,

9- Aile yardımında çocuk sayısı sınırlamasının kaldırılması,

10- Emeklilere yapılan ödemenin 500 TL'den 750 TL'ye çıkarılması,

11- Sendika üyesi kamu çalışanlarına toplu görüşme primi verilmesi,

12- 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'deki sendika üyeliği yasağının kaldırılması,

Bir numaralı bentte geçen disiplin cezalarının tamamının yargı denetimine tabi tutulması hususu, mevcut Anayasa'nın 5982 sayılı Kanun'un 13'üncü maddesiyle değişik 129'uncu maddesiyle, uygulamaya konulmuştur. Böylelikle memur ve diğer kamu görevlilerine disiplin cezası olarak verilen uyarma ve kınama cezalarının da yargı denetimine açılması; temin edilmiştir.

Diğer bentlerdeki taleplerin ise hâlihazır Türkiye Büyük Millet Meclisi'ne sunulan Kanun Tasarısı ile karışılması planlanmaktadır.

1.2.2.Gerekli Düzenleme ve Uygulamaların Yapılması veya Talebin Niteliğine Göre İlgili Kurumlara İntikal Ettirilerek Gerekli Değerlendirme ve Çalışmaların Yapılması Öngörülen Hususlar

Bu hususlar, mutabakat metni ekinde EK-II sayılı liste olarak yer almaktadır. Talebin içeriğine göre konuya taraf kurumlarca yapılacak değerlendirmeler neticesinde yapılması veya doğrudan uygulamayı içeren hususlar aşağıda sıralanmıştır:

1- Kamu görevlileri sendikaları mevzuatının, "Toplu Sözleşme" sürecine uyumunun sağlanması amacıyla Devlet Personel Başkanlığı koordinatörlüğünde yapılacak mevzuat tasarısı hazırlık çalışmalarında 4688 sayılı Kanun'un uygulanmasında ortaya çıkan uygulama sorunlarının da çözülmesi,

2- Yükseköğretim kurumları ile kamu iktisadi teşebbüsleri disiplin kurullarına sendika temsilcilerinin katılımının sağlanması,

3- 399 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye tabi sözleşmeli personelin kullanılmayan yıllık izin sü-

resinin sonraki yıla devredilebilmesine ilişkin düzenleme yapılması,

Mevcut mevzuat hükümlerine göre, sözleşmeli personelin izinlerini yılı içerisinde yani sözleşme dönemlerinde kullanmaları esastır. Sözleşmelerinin yıllık olması ve sözleşmelerinin belirli süreli tanzim edilmesi, izinlerin de süreli kullanımı sonucunu doğal olarak beraberinde getirmektedir. İzinlerin ertesi yıla devrinin de bu çerçevede değerlendirilmesi gerekmektedir. İzin devrinin, sözleşmelerinin rutin uzatılacağı, sözleşmeli statünün sürekli bir istihdam modeli gibi algılanması gibi beraberinde getireceği riskler de üzerinde durulması gereken hususlardır.

4- Engelli personelin hizmete alınmasına ilişkin sınavların merkezi olarak yapılması,

Engelli personelin istihdam edilmesini düzenleyen düzenlemelere göre kamu kurumlarınca ilana çıkılarak yerleştirme yapılmakta ve bu işlemler, özürlü personel açığı bulunan kurumlarca bireysel olarak gerçekleştirilmektedir. Devlet memurluğuna alınmada geçerli olan merkezi sınavın, özürlü personel açısından da uygulanması, kamu kurumlarının zaman ve bütçe tasarrufu sağlamaları yanında özürlü gibi toplumca pozitif ayrımcılık uygulanması gereken sınıfının, Türkiye çapında tüm kurum ve memur kadrolarına eşit imkânlarla başvurma ve yerleşme haklarının sağlanması açısından önem taşıdığı şüphesizdir.

5- Disiplin hükümlerinin uygulanması ile ilgili olarak toplu görüşme sürecinde gündeme getirilen ve uygulama sorunu olduğu değerlendirilen Konfederasyon talepleri ile ilgili olarak bir Genelge yayımlanması,

6- Aşağıda yer alan Konfederasyon taleplerinin ilgili kamu kurumlarına intikal ettirilerek değerlendirilmesi hususunda gerekli takibin sağlanması,

a) Devlet memurluğundan istifa ettikten sonra tekrar memuriyete dönenlerin boşta geçen sürelerinin Sosyal Güvenlik Kurumu'na borçlanması yoluyla değerlendirilmesinin sağlanması,

b) 2010 yılında yayımlanan Sağlık Uygulama Tebliği ile "Tedavi Yollukları" konusunda ortaya çıkan sorunlarla, kamu görevlilerinin sağlık hizmetlerinin Sosyal Güvenlik Kurumu'na devrinden kaynaklanan uygulama sorunlarının giderilmesi,

c) 18 yaşını doldurduğu halde çalışmayan ya da öğrenimine devam edemeyen erkek çocuklarının 20 yaşına, kız çocuklarının ise evleninceye kadar durumlarında bir değişiklik olmaması kaydıyla sağlık sigortası hakkından faydalanması,

d) Burs alan çocukların ebeveynleri üzerinden sağlık sigortası hakkından faydalanamaması sorununun çözülmesi,

e) İnsan sağlığını tehdit eden maddelere maruz ve görevi icabı kaza yapma riski ile karşı karşıya kalan ve meslek hastalıklarına yakalanma riski olan bilumum personelin çalışma ortamlarının iyileştirilmesi, iş sağlığı ve güvenliği kapsamına alınması, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 40'inci maddesinin Sosyal Güvenlik Kurumu ve ilgili taraflarca gerekli çalışmalar yapılarak sonucuna göre değerlendirilmesi,

f) İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu'nun bir an önce çıkarılarak, insan sağlığını tehdit eden iş yerlerinde çalışan personelin, iş sağlığı ve güvenliği çerçevesinde değerlendirilmesi ve bu çalışanlar için gerekli tedbirlerin alınması,

g) Terör nedeniyle görevi başında hayatını kaybeden ya da yaralanan memurların da şehit veya gazi asker ve polislerimiz gibi değerlendirilmesi,

h) 711 sayılı Nöbetçi Memurluğu Kurulması Hakkındaki Kanun'un kaldırılarak, nöbetçi memurluğu uygulamasına son verilmesi,

ı) TOKİ'den ev alan engelli personele kolay kredi sağlanması için gerekli düzenlemenin yapılması,

i) Kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet binaları ve kamu çalışanlarının görev yaptıkları birimlerin, kişi başına düşen metrekare ve oksijen miktarı yönüyle genel geçer nitelikteki veriler dikkate alınarak inşa edilmesi, mevcut binalarda bu çerçevede gerekli değişiklikler yapılması,

j) Kamu çalışanlarına mahsus ön lisans ve lisans tamamlama programları açılması, Diyanet İşleri Baş-

kanlığında çalışan ilahiyat önlisans mezunlarına sınavsız olarak lisans tamamlama hakkı verilmesi,

k) Öğretmen dışında kalan Milli Eğitim Bakanlığı çalışanlarının (Hizmetli, Memur, Teknisyen vb.) görev tanımlarının yapılması, bu personelin atama ve yer değiştirme işlemlerinin düzenlemesi konusunda bir çalışma yapılması,

l) Sağlık Bakanlığında istihdam edilen 657 sayılı Kanun'un 4/B maddesi ile 4924 sayılı Kanun kapsamında istihdam edilen sözleşmeli personelin istihdamları, sorumlulukları, mali, sosyal ve özlük hakları açısından tek çatı altında toplanması hususunda çalışma yapılması,

Devlet memurluğuna alınmada geçerli olan merkezi sınavın, özürlü personel açısından da uygulanması, kamu kurumlarının zaman ve bütçe tasarrufu sağlamaları yanında özürlü gibi toplumca pozitif ayrımcılık uygulanması gereken sınıfının, Türkiye çapında tüm kurum ve memur kadrolarına eşit imkânlarla başvurma ve yerleşme haklarının sağlanması açısından önem taşıdığı şüphesizdir.

Sağlık Bakanlığında 657 sayılı Kanun'un 4-B maddesine göre sağlık personeli sözleşmeli personel, 4924 sayılı Eleman Temininde Güçlük Çekilen Yerlerde Sözleşmeli Sağlık Personeli Çalıştırılması ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Karamamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun uyarınca hizmet akdi ile sözleşmeli olarak istihdam edilen sağlık personeli, 657 sayılı Kanun'a göre 4-A sağlık personeli memur, 657 Sayılı Kanun'un 86'ncı maddesine göre sağlık personeli vekil ebe-hemşire gibi değişik mevzuat hükümlerine tabi ve değişik statülerde sağlık personeli istihdam edilmektedir. Böylesine farklı statülerin bir yandan yönetimi ve sorunlarının çözümü, diğer yandan farklı ücretlerle çalıştırılması nedeniyle kurum

içi huzurun sağlanması ve sağlık hizmetlerinin vatandaşlara ulaştırılmasında hizmet kalitesinin düşüşüne sebep olduğu gibi yansımaları bulunmaktadır.

Devlet memuriyetinin bünyesinde barındırdığı sorunlarının alternatif çözümü olarak sunulan sözleşmeli personelin, kendi içindeki dağınıklığın giderilerek yönetimi kolay, etkin ve verimli bir personel sisteminin oluşturulması açısından tek çatı prensibinin olumlu olabileceği değerlendirilmektedir.

7- Ayılıklarını zamanında alamayan bazı belediyelerde çalışanların aylıklarının zamanında ödenmesi hususunda bir Başbakanlık Genelgesi yayımlanması,

8- Sağlık Bakanlığı personeline 375 sayılı KHK uyarınca ödenen ek ödeme ile döner sermaye ödemeleri arasında yıllık bazda gerçekleştirilen mahsuplaşmanın aylık bazda yapılmasının sağlanması,

375 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin Ek 3'üncü Maddesi Uyarınca Yapılacak Ek Ödemeye İlişkin Kararda, 4/1/1961 tarihli ve 209 sayılı Kanun'un 5'inci maddesine göre ödeme yapılanlara, söz konusu hükümlere göre önceki yılda yapılmış olan ödemelerin toplam net tutarına, birinci fıkraya göre yapılması öngörülen ek ödeme toplam net tutarı ulaştıktan sonra birinci fıkraya göre ek ödeme yapılmaya başlanacağı belirtilerek, bir nevi yıllık mahsuplaşma imkanı getirilmiş, ödemelerin aylık miktarları veya yapılma sıklıkları itibariyle bir mukayese öngörülmemiştir.

Döner sermaye kaynaklarının yeterliliği, döner sermaye ödemelerinin düzensizliği ve miktar olarak yetersizlikleri gibi arzi durumlar dikkate alındığında, aylık ek ödemeler ile döner sermaye ödemelerinin aylık bazda kıyaslamasının yapılması hakkaniyet açısından adil bir açılım olacaktır.

9- Sözleşmeli personelin sözleşmelerinden alınan damga vergisinin kaldırılması ya da kurum tarafından karşılanması,

488 sayılı Damga Vergisi Kanunu'na göre, sözleşmeli personel ücretlerinden (geçici personel dahil) yıllık sözleşme bedelleri üzerinden sözleşme bedeli ile aylık kendilerine yapılan ödemelerden kesine damga vergisi şeklinde iki farklı vergileme yapılmaktadır. Mutad uygulamada, damga vergisi uygulaması tutarı daha düşük ve sadece aylık ödemeler veya istihkak tutarları üzerinden kesilme suretiyle yapılmaktadır.. Sözleşme ile çalışan personelin ilave olarak üstlendikleri, sözleşme bedeli olarak geçen damga vergisi uygulamasının, kaldırılması veya yeniden ele alınarak kamu görevlileri arasındaki farklı uygulamalarının tek tipleştirilmesi gerekmektedir.

10- Sözleşmeli imam ve Kur'an kursu öğreticilerine ek ders ücreti verilmesi konusunda çalışma yapılması,

7/15754 sayılı Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esasların 3'üncü maddesinde, "Sözleşme ile çalıştırılacak personele sözleşme ücreti dışında herhangi bir ad altında ödeme yapılamaz ve sözleşmelere bu yolda hüküm konulamaz." denilmekle birlikte aynı maddede, "Milli Eğitim Bakanlığında norm kadro sonucu ortaya çıkan öğretmen ihtiyacının kadrolu öğretmen istihdamıyla kapatılamaması hallerinde sözleşmeli olarak çalıştırılacak öğretmenlere ek ders ücreti ve her öğretim yılı başında verilecek öğretim yılına hazırlık ödeneği" verilmesinin bu hüküm dışında olduğu belirtilmiştir. Dolayısı ile sözleşmeli imam ve kuran kursu öğreticilerine de öğretmenlerde olduğu gibi ek ders ücreti verilmesi, esaslara bu yönde bir ilave yapılması ile mümkün olabilecektir.

1.2.3.İlgili Kurumların Görüşleri Alınarak Sonucuna Göre Değerlendirme ve Çalışma Yapılacak Hususlar

EK-III'de belirtilen hususlar ise daha uzun vadeye yayılı toplu görüşmenin geçerli olduğu dönemde sonuçlarının ortaya çıkması beklenmeyen ancak hazırlık ve etüt çalışmaları bitirilmesi planlanan konuları içermektedir.

EK-III'de belirtilen ve mutabakat metni ekinde yer verilen konu başlıkları ise şu şekilde özetlenmiştir.

1- Özelleştirilen kuruluşların personeli ile ilgili olarak;

a) Bahse konu kuruluşlarda çalışmakta olan ve istihdam fazlası veya nakle tabi personele belli süreyle eski kuruluşunda kalma ve bu süre içerisinde sözleşmesinin feshedilmesi halinde diğer kamu kurumlarına atanma hakkı verilmesi konusunun değerlendirilmesi,

b) Personelin yıl içerisinde farklı tarihlerde istihdam fazlası personel olarak bildirilmesi ve personelin ücreti açısından bildirim tarihlerine göre farklı vergi dilimlerine tabi olması sebebiyle aynı unvanlı personel için bu şekilde ortaya çıkan tazminat farklılığının giderilmesinin değerlendirilmesi,

c) Başta araştırmacı unvanıyla nakledilen personel olmak üzere özelleştirme işlemleri nedeniyle yapılan atama işlemlerinde ortaya çıkan sorunların değerlendirilmesi amacıyla Devlet Personel Başkanlığı koordinatörlüğünde ilgili kurumların ve sendikaların da görüşleri alınarak bir çalışma yapılması,

d) *Özelleştirme uygulamaları ile ilgili en büyük sorunlardan biri, iş akdi ile çalışan personelin iş sözleşmelerinin sona erdirilmesi sonucu yaşanan uygulamalardır. 4046 sayılı Özelleştirme Uygulamaları Hakkında Kanun'un 21'inci maddesine göre, "Özelleştirme kapsamına alınan kuruluşların (iştirakler hariç) özelleştirmeye hazırlanması, özelleştirilmesi, küçültülmesi veya faaliyetlerinin kısmen ya da tamamen durdurulması, süreli ya da süresiz kapatılması veya tasfiye edilmesi nedeniyle; bu kuruluşlarda iş sözleşmesine dayalı olarak ücret karşılığı çalışanlardan iş sözleşmeleri tabi oldukları iş kanunları ve toplu iş sözleşmeleri gereğince tazminata hak kazanacak şekilde sona ermiş olanlara, kanunlardan ve yürürlükteki toplu iş sözleşmelerinden doğan tazminatları dışında ilave olarak iş kaybı tazminatı ödenir."* demekle beraber bunların anılan Kanun'un 22'nci maddesine göre başka bir kamu kurumuna nakli öngörülmemiştir. İşçiler dışında kalanlar için öngörülen nakil hakkının, işçilere öngörülmemiş olması, bazı eleştirel konuları da gündeme taşımaktadır. İşletmenin özelleştirilmesi sonucu, çalışan statüsü ne olursa olsun hiçbir personele ihtiyacın kalmaması dolayısı ile kurumla bağlarının kesilmesi ve nakillerinin öngörülmemesi gerekir. Hâlbuki yine

bir ayrımcılıkla, memur ve sözleşmeli personele iş güvencesi verilerek diğer kurumlara nakli düzenlenmiştir. Özelleştirmenin mantığı ile çelişen bu durum karşısında, personel arasında bu farklı uygulamanın kaldırılması ve her ne olursa olsun personele iş güvencesinin topyekün sağlanması veya sağlanmaması gerekir. İşçilere kurum özelleştirmesi sonucu ihtiyaç kalmazken neden memur ve sözleşmeli personele ihtiyaç var sorusunun cevabı olarak, statü hukukunun ayrıcalığı dışında açıklama getirmek zordur. Dolayısı ile özelleştirme sürecinde personel uygulamalarında bir mantalite dönüşümüne veya felsefe değişikliğine ihtiyaç bulunmaktadır.

2- Devlet Memurlarının Yer Değiştirme Suretiyle Atanmalarına İlişkin Yönetmelik'in 15 ve ek 1'inci maddelerinin, bu maddelerin uygulanması konusunda ortaya çıkan ve Konfederasyonlar tarafından tespit edilen sorunlar çerçevesinde ilgili kurumların da görüşleri alınarak değerlendirilmesi,

3- Konfederasyon temsilcilerince tespit edilen aşağıdaki sorunlar başta olmak üzere sözleşmeli personel sistemine ilişkin olarak, ilgili kamu kurumlarının da katılacağı bir genel bir değerlendirme çalışmasının yapılması, çalışma sonuçlarının Kamu Personeli Danışma Kurulu çalışmalarında değerlendirilmesi,

a) Sözleşmeli personelin eş durumu dolayısıyla atanması hususunun ilgili kurumların da görüşü alınarak değerlendirilmesi,

Sözleşmeli personelin yer değişikliği ile ilgili olarak 7/15754 sayılı Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esasların ek 3'üncü maddesinde düzenlemeler yapılmıştır.

Buna göre personelin eş durumuna bağlı kurum içi yer değişikliği talebi; vizeli olduğu birimde fiilen en az bir yıl çalışmış olması, geçiş yapacağı hizmet biriminde aynı unvan ve niteliği haiz boş pozisyon bulunması ve kamu personeli olan eşin, kurum içi görev yeri değişikliği mümkün olmayan veya mevzuatı uyarınca zorunlu yer değiştirmeye tabi tutulan bir görevde bulunması kaydıyla yerine getirilebilir.

Bu şartlar dışında ayırım yapılmaksızın tüm çalışanlara eş durumuna bağlı yer değişikliği hakkının, kamu kurumları ile yapılacak ortak etüd ve çalışmalar sonucu verilmesinin, kamu hizmetlerinin ak-

samadan yürütülmesi ve hizmet gereklerine uygun olacağı değerlendirilmektedir.

b) Sözleşmeli personelin yönetici pozisyonlara görevlendirilmesi hususunun değerlendirilmesi,

Sözleşmeli personel pozisyonlarında istihdam alanları, son olarak 5620 sayılı Kanun'la 657 sayılı Kanun'da yapılan değişiklik sonrası genişletilmiş ve her alanda sözleşmeli personel istihdamı mümkün hale gelmiştir. Ancak vizelenen pozisyon unvanları itibarıyla yapılan incelemede bunların daha ziyade yöneticilik alanlarından çok görevi doğrudan yerine getirmekle mükellef ilk kademe hizmet gruplarına (ebe, öğretmen, mühendis, v.s) odaklandığı görülmektedir. Sözleşmeli personele de yöneticilik yetkisi verilecek şekilde dizayn edilmesi hususunun, kurumsal ortak çalışmalar sonucu yapılacak bir geniş bantlı toplantılar sonucu karar verilmesi gerekli stratejik bir istihdam konusu olduğu açıktır.

c) Sözleşmeli personel pozisyonlarının iptal edilmesi durumunda bu personelin diğer sözleşmeli personel pozisyonlarına yerleştirilmesinde objektif bir sistem kurulması,

d) İlk defa sözleşmeli personel alımının söz konusu olması durumunda öncelikle kurum içi ilana çıkılarak boş pozisyonların kurum içinden doldurulması, akabinde boşalan pozisyonlar için dışarıdan personel alımı yoluna gidilmesinin değerlendirilmesi,

7/15754 sayılı Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslarda personelin yer değişikliği hakları tadadi olarak belirlenmiştir. Becayış, eş ve sağlık durumuna bağlı kurum içi yer değişikliği ile şehit eşlerinin kurum içi yer değişiklikleri dışında bir nakil imkanı getirilmemiştir. İlk defa alımlarda öncelikle boş pozisyonların çalışanların yer değişikliği için kullanımı, büyük oranda sözleşmeli istihdam eden Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Adalet Bakanlığı gibi kurumların ortak görüşleri üzerine olgunlaştırılmış ve yine bu statüde personel istihdam edilmesinin

Geniş bir ölçüde 657 sayılı Kanunu değiştiren ve bazı kadrolar için önemli ölçüde mali hak artışı getiren tasarının, toplumun tüm kesimlerinin ortak görüşleri doğrultusunda şekillendirilmesinin, sistemin birer parçası olan kamu görevlilerinin demokratik bir anlayışla sisteme katılım haklarının güçlendirilmesi anlamında önemli bir aşama olarak görülmesi gerekmektedir.

temel amaçları olan personeli ihtiyaç duyulan noktada çalıştırma ilkesine olumsuz etkileri en aza indirmelidir.

e) Sözleşmeli personelin hacda görevlendirilebilmesi,

Sözleşmeli personelin 7/15754 sayılı Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar çerçevesinde 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine uygun sözleşmelerinde belirtmek koşuluyla geçici görevlendirilmesi önünde bir engel bulunmamaktadır. Ancak görevlendirmelerde, görevlendirmenin görevin gereği ve uzantısı olmasına özen gösterilmelidir.

4-Görevde yükselme eğilimlerinde uzaktan eğitim metodunun uygulanması yönteminin değerlendirilmesi,

5- Milli Eğitim Bakanlığı mesleki ve teknik öğretim okullarında ödenen üretime teşvik priminin, 375 sayılı KHK' nın ek 3'üncü maddesi kapsamı dışına çıkarılması hususunda çalışma yapılması,

375 sayılı KHK ile her düzeydeki kamu görevlisinin kararname kapsamında belli bir ek ödemeden faydalandırılması öngörülmüş, bu mahiyette yapılan ödemelere de bir çekidüzen getirilmesi amaçlanmıştır. Kurumların ek ödemeden ayrı olarak bu amaca hizmet eden kendi mevzuatları gereği öngörülen ödemelerden faydalanmaya devam etmelerinin, var olan eşitsizliği daha da derinleştirmesi bir risk olarak karşımıza çıkmaktadır.

Sonuçta, kamu görevlilerine yapılan her türlü mali ve sosyal yardımın, eşit işe eşit ücret prensibine uygun adil bir ücretlendirme çerçevesinde ele alınması gereklidir.

6-Fazla mesai uygulamaları ile 375 sayılı KHK'nin uygulanması konusunda ortaya çıkan sorunların giderilmesine ilişkin ortak çalışına yapılması,

7.KİT'lerde I sayılı cetvele tabi olan personele ödenmekte olan ek tazminat oranının yüzde 200'e çıkarılması ve 375 sayılı KHK uyarınca yapılan ek öde-

menin uygulanmasından doğan aksaklıkların giderilmesi konusunda çalışma yapılması,

8. KİT'lerde II sayılı cetvele ilişkin kurumlar arası ücret dengesizliğinin giderilmesi ve ücret skalasının yeniden düzenlenmesi konusunda çalışma yapılması,

9. Kamu personelini ilgilendiren lojman, kreş vb. sosyal haklara ilişkin olarak yapılan çalışma ve komisyonlarda sendika temsilcilerinin bulunması konusunda çalışma yapılması,

10.TBMM' ne sevk edilen ve 657 sayılı Kanun'da değişiklik öngören Kanun Tasarısının, Konfederasyonların görüş ve önerilerini almak amacıyla Kamu Personeli Danışma Kurulunda değerlendirilmesi,

Geniş bir ölçüde 657 sayılı Kanunu değiştiren ve bazı kadrolar için önemli ölçüde mali hak artışı getiren tasarının, toplumun tüm kesimlerinin ortak görüşleri doğrultusunda şekillendirilmesinin, sistemin birer parçası olan kamu görevlilerinin demokratik bir anlayışla sisteme katılım haklarının güçlendirilmesi anlamında önemli bir aşama olarak görülmesi gerekmektedir.

11.Memur kadrolarında derece sınırlamasının kaldırılarak tüm kamu çalışanlarına eğitim durumlarına uygun olarak yükelebilecekleri derece ve kademelere kadar ilerleme imkanı sağlanması konusunda çalışma yapılması,

Memur kadrolarında derece ihdasları, kurum içi hiyerarşik yapı, hizmet gereksinimleri gibi temel unsurlar etrafında şekillendirilmektedir. Bu açıdan bakıldığında personelin daha üst unvanlara yükselme imkânı verilerek unvana bağlı hak artışı sağlanması, bir yandan personelin motivasyonunun artırılması, kurum açısından da nitelikli personelin seçiminde daha etkin bir rekabet ortamının sağlanması amaçları açısından, makul gerekçeler olarak görülmektedir.

12.Emekli, ikramiyesinin ödenmesinde dikkate alınan 30 yıllık süre sınırının kaldırılması konusunda çalışma yapılması,

13.Sözleşmeli personele sürekli görev yolluğu ödenmesi konusunda çalışma yapılması,

7/15754 sayılı Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslarda geçici görev yolluğu dışında

harcırah ödenmeyeceği hükme bağlanmaktadır. Sözleşmeli statünün özellikle memur statüsü ile mukayese edilerek hak talebi iddiası güçlü bir hukuki gerekçe oluşturmaktan uzaktır. Ancak özellikle yargısal düzlemde statüler arası ayırım yerine statülerin eşitliği prensibinden hareket edilerek memurlara verilen bazı hakların sözleşmeli personele de yansıtıldığı örneklerle da rastlanılabilmektedir.

Bu konuda özellikle ayrı statülerin ayrı mali ve sosyal haklara tabi kılınması doğaldır. Esas konu, statüler içinde ayırım yapılmamasına özel bir önem ve özenin gösterilmesidir.

14.Konaklama ücretindeki 10 günlük sınırlamanın kaldırılması konusunda çalışma yapılması,

6245 sayılı Harcırah Kanunu'nun 33'üncü maddesinde, " ...Bu Kanun hükümlerine göre gündelik ödenenlerden (b) fıkrasına göre gündelik ödenenler hariç) yurt içinde yatacak yer temini için ödedikleri ücretleri belgelendirenlere, belge bedelini aşmamak ve her defasında on gün ile sınırlı olmak üzere gündeliklerinin tamamına kadar olan kısmı ayrıca ödenir." hükmüne yer verilmiştir.

Geçici görevlendirmelerin işin icabına uygun kısa süreli olması prensibinden hareketle 10 günlük süre sınırlandırılmasının kaldırılması bu etkinliği de tartışmalı hale getirecektir. Süre sınırlamasının kaldırılması yerine geçici görevlendirmelerinin süre frekans dağılımları dikkate alınarak yapılacak çalışmalar neticesinde süresinin kısmen artırılması alternatifleri üzerinde çalışılabilir.

15.4/B statüsünde istihdam edilen sözleşmeli personel ile 5393 sayılı Kanun hükümlerine göre istihdam edilen sözleşmeli personelden, emsali Devlet memuru ile kıyaslandığında aylık olarak daha düşük ücret alan sözleşmeli personelin ücretinin emsali Devlet memuru seviyesine çıkarılması konusunda çalışma yapılması,

Değişik statülerde sözleşmeli personelin ücretleri, ilgili mevzuatları ve statü farklılıklarına bağlı olarak zaman zaman bazı unvanlar için farklılık arzedeilmektedir. Mutlak eşitliğin sağlanmasından ziyade sözleşmeli personel istihdamının daha cazip hale getirilmesi için ücretin daha dengeli ve etkin uygulanabilirliği etüt edilebilir.

16.KİT lojman ücretlerinden KDV alınmaması,

Genel olarak bir mal veya hizmetin vergi dışı bırakılmasının genel vergileme rejimi, adalet ve eşitlik ilkeleri ile bütçe dengeleri açısından ele alınarak sonuçlandırılması gerekir.

17.Taşınır kayıt kontrol yetkililerinden kefalet sandığı aidatı kesilmemesi ya da bu personele kefalet aidatı kesinti miktarına denk gelecek tutarda ilave tazminat ödenmesi

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na göre oluşturulan taşınır kayıt kontrol yetkililerine bu görevlerinden dolayı ek bir tazminat verilmesi bir yana kefalet tabi tutulması, bu görevlere talebi düşürmekle kalmamakta, görevinin risk derecesine uygun bir mali hak artışını sağlayamadığından haklı olarak eleştiri konusu olabilmektedir.

Konunun haklı gerekçeleri dikkate alınarak sistemimize yeni giren görev tanımlarına uygun bir mali hak düzenlemesinin ele alınması bir gerekliliktir.

18.4924 sayılı Kanun kapsamındaki sözleşmeli personele de nöbet ücreti ödenmesi

2. TOPLU GÖRÜŞMELER SONUCUNDA GETİRİLEN ÖZELLİKLİ MALİ HAKLAR

2.1. Sözleşmeli Personele Aile Yardımı

2.1.1. Sözleşmeli Personelin Tanımı ve Kapsamı

Kamu kurum ve kuruluşlarında hizmetin özelliği, önemi, sürekliliği ve niteliği gibi ana unsurlar çerçevesinde hukuki statüleri, çalışma usul ve esasları, hak ve yükümlülükleri farklı personel çalıştırma sistemleri bulunmaktadır.

Bu yöntemlerden biri de sözleşmeli personel istihdamıdır. Sözleşmeli personel istihdamının alt statülere ayrıldığı sistemimizde en yaygın kullanılan yöntem, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4'üncü maddesi (B) bendi kapsamında istihdam edilen sözleşmeli personeldir.

Tam olarak sözleşmeli olarak adlandırılmamakla beraber bulundukları memur kadroları karşılık gösterilmek üzere çalışan sözleşmeli personel uygulamasında ise kişiler memur aylığı yerine ilgili mevzuatlarında

öngörülmüş sözleşme ücreti ve diğer mali haklardan istifade etmektedirler.

Gerek 657 sayılı Kanun'un 4-B ve gerekse kadro karşılığı sözleşmeli uygulaması dışında kadroya bağlı olmayan ve sözleşme usul ve esasları ilgili kanunlarından kaynaklanan yetkilerle yönetmelik veya sözleşme esasları adı altında belirlenen sözleşmeli çalıştırma modeli de son kategoriyi oluşturmaktadır.

2.1.1.1.657- 4/B Sözleşmeli Personel Uygulaması

Sözleşmeli personel statüsü 657 sayılı Kanun'un 4/B maddesinde tanımlanmıştır. Buna göre, Kalkınma planı, yıllık program ve iş programlarında yer alan önemli projelerin hazırlanması, gerçekleştirilmesi, işletilmesi ve işlerliği için şart olan, zaruri ve istisnai hallerde münhasır olmak üzere özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici işlerde, Bakanlar Kurulunca belirlenen esas ve usuller çerçevesinde kurumun teklifi ve Devlet Personel Başkanlığının görüşü üzerine Maliye Bakanlığınca vizelenen pozisyonlarda, mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılmasına karar verilen ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileridir.

Ancak, yabancı uyrukluların; tarihi belge ve eski harflerle yazılmış arşiv kayıtlarını değerlendirenlerin mütercimlerin; tercümanların; Millî Eğitim Bakanlığında norm kadro sonucu ortaya çıkan öğretmen ihtiyacının kadrolu öğretmen istihdamıyla kapatılamaması hallerinde öğretmenlerin; dava adedinin azlığı nedeni ile kadrolu avukat istihdamının gerekli olmadığı yerlerde avukatlarını, kadrolu istihdamın mümkün olmadığı hallerde tabip veya uzman tabiplerin; Adli Tıp Müessesesi uzmanlarının; Devlet Konservatuvarları sanatçı öğretim üyelerinin; İstanbul Belediyesi Konservatuvarı sanatçıların; bu Kanun'a tâbi kamu idarelerinde ve dış kuruluşlarda belirli bazı hizmetlerde çalıştırılacak personelin de zorunlu hallerde sözleşme ile istihdamları caizdir.

Sözleşmeli personel seçiminde uygulanacak sınav ile istisnaları, bunlara ödenebilecek ücretlerin üst sınırları ile verilecek iş sonu tazminatı miktarı, kullanılacak izinler, pozisyon unvan ve nitelikleri, sözleşme fesih halleri, pozisyonların iptali, istihdamına dair hususlar ile sözleşme esas ve usulleri, **06.06.1978 tarih**

ve 7/15754 sayılı “Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslar” da düzenlenmiştir.

2.1.1.2.Mahalli İdarelerde Sözleşmeli Personel Uygulaması

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 49’uncu maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında aynen,

“Belediye ve bağlı kuruluşlarında, norm kadroya uygun olarak çevre, sağlık, veterinerlik, teknik, hukuk, ekonomi, bilişim ve iletişim, plânlama, araştırma ve geliştirme, eğitim ve danışmanlık alanlarında avukat, mimar, mühendis, şehir ve bölge plâncısı, çözümleyici ve programcı, tabip, uzman tabip, ebe, hemşire, veteriner, kimyager, teknisyen ve tekniker gibi uzman ve teknik personel yıllık sözleşme ile çalıştırılabilir. Sözleşmeli personel eliyle yürütülen hizmetlere ilişkin boş kadrolara ayrıca atama yapılamaz. Bu personelin, yürütecekleri hizmetler için ihdas edilmiş kadro unvanının gerektirdiği nitelikleri taşımaları şarttır. Bu fıkra uyarınca sözleşmeli olarak istihdam edilecekler ödenecek net ücret, söz konusu kadro unvanı için birinci derecenin birinci kademesi esas alınmak suretiyle 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’na göre tespit edilecek her türlü ödemeler toplamının net tutarının yüzde 25 fazlasını geçmemek üzere belediye meclisi kararıyla belirlenir. Genel hükümlere göre birinci dereceden kadro ihdas edilemeyen kadro unvanları için ise o kadro unvanından ihdası yapılmış en yüksek kadro derecesinin birinci kademesi esas alınır ve yapılacak ödemenin azami tutarı yukarıda belirtilen usule göre tespit olunur. Bu fıkra hükümlerine göre çalıştırılacak personel için İçişleri Bakanlığı unvanlar itibarıyla sınırlama getirebilir.

Avukat, mimar, mühendis (inşaat mühendisi ve harita mühendisi olmak kaydıyla) ve veteriner kadrosu bulunmayan veya işlerin azlığı nedeniyle bu unvanlarda kadrolu personel istihdamına ihtiyaç duyulmayan belediyelerde, bu hizmetlerin yürütülmesi amacıyla, haftanın ya da ayın belirli gün veya saatlerinde kısmi zamanlı olarak sözleşme ile personel çalıştırılabilir. Kısmi zamanlı olarak çalıştırılacak personel sayısı yukarıda belirtilen her unvan için birden fazla olamaz ve bunlarla yapılacak sözleşme süresi takvim yılını aşamaz. Bunlara ödenecek net ücret, aynı unvanlı kadroların birinci derecesinin birinci kademesi için yapılması gereken bütün ödemeler toplamının net

tutarının yarısını geçmemek ve çalıştırılacak süre ile orantılı olmak üzere belediye meclisi kararı ile tespit edilir. Bu fıkra uyarınca sözleşmeli personel olarak çalıştırılanlar için iş sonu tazminatı ödenmez ve işsizlik sigortası primi yatırılmaz. Bunlardan yaptıkları başka işler sebebiyle herhangi bir sosyal güvenlik kurumuna tâbi olanlar için sosyal sigorta ve genel sağlık sigortası primi yatırılmaz ve aynı kişi birden fazla belediye veya bağlı kuruluştaki çalıştırılmaz.”

hükmüne yer verilmiştir

Anılan maddenin beşinci fıkrasında ise “Üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri uyarınca çalıştırılacak personele her ne ad altında olursa olsun sözleşme ücreti dışında herhangi bir ödeme yapılmaz ve ücret mahiyetinde aynı ya da nakdî menfaat temin edilmez. Bu personel hakkında bu Kanun’la düzenlenmeyen hususlarda vize şartı aranmaksızın 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 4’üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilenler hakkındaki hükümler uygulanır.” denilmektedir.

22/2/2005 tarih ve 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu’nun 36’ncı maddesi ile de il özel idarelerinde, 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 49’uncu maddesinin yukarıda belirtilen hükümleri çerçevesinde sözleşmeli personel istihdamına imkan sağlanmıştır.

Bu çerçevede, gerek 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 49’uncu maddesinin üçüncü fıkrası ve gerekse 5302 Sayılı İl Özel İdaresi Kanunu’nun 36’ncı maddesi gereğince çalıştırılacak sözleşmeli personele, işbu kanunlardaki düzenlemeler ve vize hariç, 06.06.1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu kararında belirtilen esas ve usuller çerçevesinde işlem tesis edilmesi gerekecektir.

2.1.1.3.Özel Sözleşmeli Personel Uygulamaları

5917 sayılı Kanun'un 48'inci maddesiyle; 1/1/2010 tarihinde yürürlüğe giren ve 375 sayılı KHK ya ek 7'nci madde olarak eklenen düzenlemeyle idarelerde 4-B li sözleşmeli personel uygulaması haricinde kendi özel yasal düzenlemeleri çerçevesinde sözleşmeli personel çalıştırılmasının usul ve esasları hükme bağlanmaktadır. Anılan hüküm kapsamında, 190 sayılı Genel Kadro ve Usulü Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 2'nci maddesinde belirtilen kamu idare, kurum ve kuruluşlarında ilgili mevzuatı uyarınca kadro karşılıksız, 657 sayılı Kanun'un ek geçici 16'ncı maddesi ile yükseköğretim mevzuatı uyarınca sözleşme ile çalıştırılacak personelin belirlenmesine ilişkin herhangi bir işlem yapılmadan önce Maliye Bakanlığından izin alınması şarttır. Bu idare, kurum ve kuruluşlarda mali yılla sınırlı olmak üzere sözleşmeyle çalıştırılacak personel pozisyonlarına ilişkin birim, unvan, nitelik, sayı ve/veya isim, ücret ile sözleşme örneği; kadro karşılığı çalıştırılan sözleşmeli personel için sadece sözleşme örneği Maliye Bakanlığının vizesine tabidir. Söz konusu vize işlemlerine ilişkin iptal ve değişiklikler de aynı usule tabidir.

Özel kanunlarındaki hükümler saklı kalmak kaydıyla birinci fıkra kapsamında sözleşmeyle çalıştırılan personel hakkında 6/6/1978 tarihli ve 7/15754 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı uygulanacağı anılan ek maddede ayrıca hüküm altına alınmıştır.

Bu grupta değerlendirilen sözleşmeli personel için izleyen örnekler verilebilecektir:

a) Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanı Çalıştırılması

2547 sayılı Yüksek Öğretim Kanunu'nun 34'üncü maddesinde yabancı uyruklu personel istihdam edilmesinin usul ve esasları düzenlenmiştir. Anılan maddede aynen,

Devlet memurlarına hem eş için hem de sınırsız çocuk için ödenmekte olan aile yardımı ödeneği, 2011 tarihinden itibaren yapılacak düzenlemeleri müteakiben kendilerine aile yardımı veya bu amaçla herhangi bir ödeme yapılmayan sözleşmeli personele de ödenmeye başlayacaktır.

“Yükseköğretim kurumlarında, sözleşme ile görevlendirilecek yabancı uyruklu öğretim elemanları, ilgili fakülte, enstitü veya yüksekokul yönetim kurulunun önerisi ve üniversite yönetim kurulunun uygun görüşü üzerine rektör tarafından atanırlar. Bunlar, öğretim görevleri bakımından, bu Kanun'da aylıklı öğretim elemanları için konulmuş olan hükümlere tabidirler.

Yabancı uyruklu öğretim elemanlarının bu şekilde atanmaları veya görevlendirilmeleri, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun Bakanlar Kurulu kararını gerektiren hükümlerine tabi olmadan, Yükseköğretim Kurulunca İçişleri Bakanlığına bildirilir ve iki ay için-

de alınacak olumlu görüş neticesinde ilgili üniversitesi ile sözleşmesi yapılır” hükmüne yer verilmiş, Yükseköğretim personel Kanunu'nun 16'ncı maddesinde ise, “2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 34'üncü maddesine göre sözleşmeli olarak çalıştırılacak yabancı uyruklu öğretim elemanlarına ödenecek ücret, Bakanlar Kurulunca belirlenecek esaslar dahilinde Yükseköğretim Kurulunca tespit edilir.” denilmek suretiyle, çalıştırma usul ve esasları Bakanlar Kuruluna bırakılmıştır. Anılan maddeye dayanılarak hazırlanan 83/7148 sayılı Yükseköğretim Kurumlarında Yabancı Uyruklu Öğretim Elemanı Çalıştırılması Esaslarına İlişkin Karar ile, Yabancı uyruklu öğretim elemanlarının sözleşmeli olarak çalış-

tırılmaları için öncelikle yükseköğretim Kurulunun Yabancı uyruklu öğretim elemanlarının ücreti konusunda karar alması ve bu karardan sonra İçişleri Bakanlığının konuyla ilgili görüşünün istenmesi, olumlu görüş alınmasından sonra ilgili üniversite rektörlüğünce imzalanacak sözleşmenin vize için Maliye Bakanlığına gönderileceği, sözleşmenin aynı şartlarda uzatılması, Yükseköğretim Kurulunun olumlu görüşü üzerine ilgili üniversite Rektörlüğünce yapıp Maliye Bakanlığına bilgi verileceği açıklamaları yapılmıştır.

b) Toplu Konut İdaresinde Sözleşmeli Personel Çalıştırılması

Toplu Konut Kanunu'nun ek 3'üncü maddesinde, Toplu Konut İdaresi Başkanlığında 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu ile diğer kanunların sözleşmeli personel çalıştırılmasına dair hükümlerine bağlı kalmaksızın özel bilgi ve ihtisas gerektiren konularda sözleşmeli personel çalıştırılabileceği, çalıştırılacakların adedi, ücretlerinin taban ve tavanı ile diğer mali hakları, Bakanlar Kurulunca çıkarılacak hizmet sözleşmesi esaslarına göre tespit edileceği hükme bağlanmıştır.

Bu hükme göre, 375 sayılı KHK ya ek 7'nci maddesi uyarınca Maliye Bakanlığında izin almak suretiyle sözleşmeli personel, Toplu Konut İdaresinde Çalıştırılacak Sözleşmeli Personel Hakkında Hizmet Sözleşmesi Esaslarına göre istihdam edilmektedir.

c) Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığında sözleşmeli personel çalıştırılması

27.10.1989 tarihli ve 388 sayılı Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Teşkilatının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'nin 6'ncı maddesine dayanılarak çıkarılan Güneydoğu Anadolu Projesi Bölge Kalkınma İdaresi Başkanlığında Çalıştırılacak Sözleşmeli Personel Hakkında Hizmet Sözleşmesi Esaslarına göre, yine Maliye Bakanlığı iznine bağlı olarak kadro karşılıksız sözleşmeli personel çalıştırılması mümkün bulunmaktadır.

2.1.2. Verilecek Aile Yardımı Miktar ve Kapsamı

657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 202'nci maddesinde, "Evli bulunan Devlet memurlarına aile yardımı ödeneği verilir. Bu yardım, memurun her ne şekilde olursa olsun menfaat karşılığı çalışmayan veya herhangi bir sosyal güvenlik kuruluşundan aylık almayan eşi için 1500, çocuklarından her biri için de 250 gösterge rakamının (72'nci ay dahil olmak üzere 0-6 yaş grubunda yer alan çocuklar için bir kat artırımı) aylık katsayısı ile çarpılması sonucu elde edilecek miktar üzerinden ödenir. Ancak ikiden fazla çocuk için aile yardımı ödeneği verilmez." hükmüne yer verilmiş,

203'üncü maddesinde de aile yardımı ödeneklerinin hiç bir vergi ve kesintiye tabi tutulmaksızın ödeneceği belirtilmiştir.

Maddede çocuk için verilmekte olan aile yardımı ödeneğindeki sayı sınırlaması, 2010 Yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanunu'nun 28'inci maddesiyle, 15.1.2010 tarihinden itibaren, kaldırılmıştır.

Buna göre, devlet memurlarına hem eş için hem de sınırsız çocuk için ödenmekte olan aile yardımı ödeneği, 2011 tarihinden itibaren yapılacak düzenlemeleri müteakiben kendilerine aile yardımı veya bu amaçla herhangi bir ödeme yapılmayan sözleşmeli personele de ödenmeye başlayacaktır. Konunun sözleşmeli personel statüleri itibarıyla alt ayrımları ise şu şekilde ortaya çıkmaktadır:

2.1.2.1. Sözleşmeli Personelde Uygulama

Kamu İşveren Kurulu ile Memur-Sen Konfederasyonunun üzerinde mutabakata vardığı uzlaşma tutanığına göre, başta 657 sayılı Kanun'un 4-B maddesi olmak üzere diğer statülerde çalışıp da aile yardımı ödeneği alamayan personele de bu ödemenin yapılması kararlaştırılmıştır.

Buna göre aile yardımı ödeneğinden faydalanan 657 sayılı Kanun'un 4-B maddesi kapsamındaki sözleşmeli personel ile kadro ile ilişkisi kurulmadan özel kanunlarındaki hükümler uyarınca çalıştırılan sözleşmeli personelden bu kapsamda bir ödemedan faydalandırılmayanlara da aile yardımı ödeneği verilecektir.

2.1.2.2. Kadro Karşılığı Sözleşmeli Personelde Uygulama

Bazı kamu idare kurum ve kuruluşlarda, teşkilat kanunlarında belirtilen özel düzenlemelerle, belli unvanlara ait kadrolar karşılık gösterilmek suretiyle, diğer mevzuat hükümlerine bağlı olmaksızın, sözleşmeli personel istihdam edilebilmekte ve bunlara dair özlük hakları çıkarılan Bakanlar Kurulu Kararları ile tespit edilmektedir.

Kadro karşılığı sözleşmeli personel uygulamasında halihazır bir aile yardımı ödeneği uygulaması olduğundan getirilen uygulama bu grup için ayrıca bir sonuç doğurmayacaktır.

² 31.12.2009 tarihli ve 27449 Mükerrer sayılı Resmi Gazetede yayımlanmıştır.

2.1.2.3. Belediyelerde görevli sözleşmeli personelin açısından uygulama

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49'uncu maddesinin beşinci fıkrasında "Üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri uyarınca çalıştırılacak personele her ne ad altında olursa olsun sözleşme ücreti dışında herhangi bir ödeme yapılmaz ve ücret mahiyetinde aynı ya da nakdi menfaat temin edilmez. Bu personel hakkında bu Kanun'la düzenlenmeyen hususlarda vize şartı aranmaksızın 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 4'üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilenler hakkındaki hükümler uygulanır." denilmektedir.

Bu hükme göre belediyelerde çalıştırılan tam veya kısmi zamanlı sözleşmeli personele öngörülen net ücretleri dışında aynı veya nakdi bir ödeme yapılması mümkün bulunmamaktadır. Kaldı ki 4-B esaslarını düzenleyen 7/15754 sayılı Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esasların 3'üncü maddesinde "Sözleşme ile çalıştırılacak personele sözleşme ücreti dışında herhangi bir ad altında ödeme yapılamaz ve sözleşmelere bu yolda hüküm konulamaz." hükmü de ayrıca ücret dışında başkaca bir mali hak sağlanmasını engellemektedir.

5393 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesi uyarınca belediyelerde çalışan sözleşmeli personele aile yardımı ödeneği verilmesi için her halükarda kanuni bir düzenleme yapılması gerekmektedir. Belediyelerde çalışan 657 sayılı Kanun'un 4-B kapsamındaki sözleşmeli personelinin bu ödenekten faydalanması için ise 7/15754 sayılı Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esaslarda değişiklik yapılması yeterli olacaktır.

2.2. Toplu Görüşme Primi Ödenmesi

Bilindiği üzere, 5473 sayılı Değişik Adlar Altında İlave Ödemesi Bulunmayan Memurlara ve Sözleşmeli Personele Ek Ödeme Yapılması ile Bazı Kanun Hükümlerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun'un 1'inci maddesi ile 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen ek madde 4'üncü maddesinin 1'inci fıkrasında yer alan; "25.6.2001 tarihli ve 4688 sayılı Kamu Görevlileri Sendikaları Kanunu hükümleri uyarınca kamu görevlileri sendikasına üye olup, kendisinden üyelik ödentisi kesilen kamu görevlilerine, anılan

kesintinin yapıldığı her ay için 5 YTL tutarında sendika ödeneği verilir" hükmü, Anayasa Mahkemesince iptal edilmiş ve 10.11.2009 tarihli ve 27402 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

İptal kararının alınmasında,

- "Kamu görevlileri örgütleri, kamu makamlarından tamamen bağımsız olmaları gerekmektedir.
- Kamu görevlilerinin örgütleri kuruluş, işleyiş veya yönetimlerinde kamu makamlarının her türlü müdahalesine karşı yeterli korumadan yararlanacaklardır.
- Bir kamu makamının tahakkümü altında kamu görevlileri örgütlerinin kuruluşunu geliştirmeye veya kamu görevlileri örgütlerini bir kamu makamının kontrolü altında tutmak amacıyla mali veya diğer biçimlerde desteklemeye yönelik önlemler bu madde bakımından müdahaleci faaliyetler olarak kabul edilecektir.
- Kamu işverenin mali yolla sendikalara müdahalesinin önünü açan, kamu görevlileri örgütlerinin, kamu makamlarından tamamen bağımsız kalması gerekliliğini zedeleyen bir düzenleme olduğu çok açıktır."

İlkeleri dikkate alınmıştır.

Sonuçta, kendilerinden üyelik ödentisi kesintisi yapılan ve kamu görevlileri sendikasına üye olan kamu görevlilerine, her ay için belirli bir tutarda sendika ödeneği verilmesi, dolaylı yoldan sendikalara ve üyelerinin gönüllülük esasına dayalı katılımlarına müdahale anlamı taşıdığı iddiası, iptal kararının oluşmasında etkili olan başlıklar olarak karşımıza çıkmaktadır.

İptal kararından sonra ortaya çıkan boşluğu gidermek ve sendikalı memurların sendika aidatlarından kaynaklanan gelir kayıplarını ortadan kaldırmak amacıyla, 25.6.2009 tarihli ve 5917 sayılı Kanun'un 47'nci maddesiyle "5 YTL tutarında sendika ödeneği verilir." ibaresi 1.1.2010 tarihinden geçerli olmak üzere "10 TL tutarında toplu görüşme primi verilir." şeklinde düzenlenmiştir.

Son olarak 2010 toplu görüşmeleri ile 10 TL'lik prim, her üç ayda bir 45 TL toplu görüşme primi ödenmesi şeklinde dizayn edilerek üzerinde anlaşmaya varılmıştır.

Anayasa mahkemesince iptal edilen konunun sendika ödeneğinden ziyade sendikalı personele ne ad altında olursa olsun ayrıca bir menfaat temin edilmesinin, sendikal faaliyetlerin gönüllü icra edilmesi ve kamu işverenin müdahalesi dışında bağımsız icra edilmesini engellemesi olduğu düşünüldüğünde, yeni prim uygulaması önerisi, yeniden tartışılacak gibi görünmektedir.

Sonuç itibarıyla, sendika ödeneği yerine getirilen artırımlı toplu görüşme primi de yine bir yasal düzenleme ile sağlanacak ve toplu görüşme kapsamına giren memur, sözleşmeli personel ile yargı kararlarına göre sendikal haklardan faydalanması mümkün hale gelen geçici personele de ödenmesi gündeme gelebilecektir.

3. SONUÇ

5982 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'un 12'nci maddesiyle Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 128'inci maddesinin ikinci fıkrasına "Ancak, malî ve sosyal haklara ilişkin toplu sözleşme hükümleri saklıdır." cümlesi eklenmiştir.

Böylelikle, değişiklik öncesi Anayasa'nın 128'inci maddesinde yer alan "Memurların ve diğer kamu görevlilerinin nitelikleri, atanmaları, görev ve yetkileri, hakları ve yükümlülükleri, aylık ve ödenekleri ve diğer özlük işleri kanunla düzenlenir." hükmünün mali ve sosyal haklarının toplu sözleşme sürecinde belirlenmesinde uygulanabilirliği kalmamıştır. Önümüzdeki mali yıl için yapılacak çalışmalar, toplu görüşme değil toplu sözleşme konsepti içinde ele alınmaya başlanacaktır.

Öte yandan anılan Kanun'un 6'ncı maddesiyle, "Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 53'üncü maddesinin kenar başlığı 'A. Toplu iş sözleşmesi ve toplu sözleşme hakkı' olarak değiştirilmiş, üçüncü ve dördüncü fıkraları yürürlükten kaldırılmış ve maddeye;

Memurlar ve diğer kamu görevlileri, toplu sözleşme yapma hakkına sahiptirler.

Toplu sözleşme yapılması sırasında uyuşmazlık çıkması halinde taraflar Kamu Görevlileri Hakem Kuruluna başvurabilir. Kamu Görevlileri Hakem Kurulu kararları kesindir ve toplu sözleşme hükmündedir.

Toplu sözleşme hakkının kapsamı, istisnaları, toplu sözleşmeden yararlanacaklar, toplu sözleşmenin yapılma şekli, usulü ve yürürlüğü, toplu sözleşme hükümlerinin emeklilere yansıtılması, Kamu Görevlileri Hakem Kurulunun teşkili, çalışma usul ve esasları ile diğer hususlar kanunla düzenlenir."

fıkraları eklenmiştir.

Bu hükümden hareketle toplu sözleşme uygulama esaslarının kanuni bir çerçeveye ivedilikle kavuşturulması önümüzdeki dönemin en önemli konu başlığı olarak ele alınacaktır.

Erkan KARAASLAN
Muhasebat Başkontrolörü

TAŞINIR MAL YÖNETMELİĞİNE GÖRE HURDAYA AYIRMA İŞLEMLERİ

1. GENEL OLARAK

Hurda, ekonomik ömrünü tamamlamış olan veya tamamlamadığı halde teknik ve fiziki nedenlerle alınış amaçları doğrultusunda kullanılması imkânı kalmayan veya tamiri mümkün veya ekonomik olmayan arızalar nedeniyle kullanılmasında yarar görülmeyerek hizmet dışı bırakılan taşınırmlar ile üretim sırasında elde edilen kırpıntı, döküntü ve artık parçaları şeklinde tanımlanabilir.

Ekonomik ömrünü tamamlamış olan veya tamamlamadığı halde teknik ve fiziki nedenlerle kullanılmasında yarar görülmeyerek hizmet dışı bırakılması gerektiği taşınır kayıt ve kontrol yetkilisi gibi ilgilileri tarafından veya özel mevzuatı çerçevesinde oluşturulan komisyon tarafından bildirilen taşınırmlar, harcama yetkilisinin belirleyeceği en az üç kişiden oluşan hurda komisyonu tarafından değerlendirilir. Hurda Komisyonu birisi başkan, birisi hurdaya ayrılma ihtimali olan taşınır malla ilgili uzman üye biriside taşınır kayıt ve kontrol yetkilisi olacak şekilde oluşturulur.

Komisyon bir taşınırın hurdaya ayrılıp ayrılmama noktasında daha sağlıklı karar verebilmek adına bilirkişilik desteği de alabilir.

Komisyonca yapılan değerlendirme sonucunda hurdaya ayrılması uygun görülmeyen taşınırmlar hakkındaki gerekçeli karar yazılarak durum harcama yetkilisine bildirilir.

Komisyonca hurdaya ayrılmasına karar verilenler için ise aşağıdaki **Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı** düzenlenir. Bu tutanak son derece önemli bir belgedir. Taşınırı kayıttan düşüren çok önemli hukuki sonuçlar doğuran şeklen ve öz olarak çok iyi tanzimi gereken bir belgedir.

Hurdaya ayrılmasına karar verilen taşınırmlardan kayıtlı değeri Maliye Bakanlığınca belirlenecek tutara kadar olanlar (2010 yılı için 5.000 TL) harcama yetkilisinin, belirlenen tutarı aşan taşınırmlar ise kamu idaresi üst yöneticisinin onayı ile kayıtlardan çıkarılır.

Ekonomik ömrünü tamamlamış olan veya tamamlamadığı halde teknik ve fiziki nedenlerle kullanılmasında yarar görülmeyerek hizmet dışı bırakılması gerektiği taşınır kayıt ve kontrol yetkilisi gibi ilgilileri tarafından veya özel mevzuatı çerçevesinde oluşturulan komisyon tarafından bildirilen taşınırmlar, harcama yetkilisinin belirleyeceği en az üç kişiden oluşan hurda komisyonu tarafından değerlendirilir. Hurda Komisyonu birisi başkan, birisi hurdaya ayrılma ihtimali olan taşınır malla ilgili uzman üye biriside taşınır kayıt ve kontrol yetkilisi olacak şekilde oluşturulur. Komisyon bir taşınırın hurdaya ayrılıp ayrılmama noktasında daha sağlıklı karar verebilmek adına bilirkişilik desteği de alabilir.

2. HURDAYA AYIRMA İŞLEMLERİNDE KULLANILACAK BELGELER

Taşınrıların hurdaya ayrılmasında kullanılacak belgeleri bir örnek üzerinden inceleyecek olursak, İstanbul Büyükşehir Belediyesi 5.900 TL değerindeki bir demirbaşın hurdaya ayrılmasına karar vermiştir. Hurdaya ayırma sürecinde düzenlenecek olan belgeler şunlardır;

2.1.Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı

Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı, çalınma veya kaybolma nedeniyle yok olan, yıpranma, kırılma ve bozulma nedeniyle kullanılamaz hale gelen ve hurdaya ayrılan taşınrılar ile canlı taşınrıların ölümü gibi nedenlerle taşınrıların kayıtlardan düşülmesi amacıyla

kullanılmaktadır ve üç nüsha olarak düzenlenir. Parasal limitlerine göre sadece harcama yetkilisi veya harcama yetkilisi ile birlikte üst yönetici tarafından onaylanan tutanağın bir nüshası, çıkış kaydına esas olmak üzere düzenlenen taşınrı işlem fişi ekine bağlanır. İkinci nüshası, taşınrı işlem fişi ekinde muhasebe birimine gönderilir. Üçüncü nüshası ise dosyasında muhafaza edilir.

Örneğimize dönecek olursak, İstanbul Büyükşehir Belediyesi bir taşınrının hurdaya ayrılmasını istiyorsa öncelikle bir hurda komisyonu oluşturacak ve bu komisyon söz konusu malı hurdaya ayıran aşağıdaki kayıttan düşme teklif ve onay tutanağını düzenleyecektir.

KAYITTAN DÜŞME TEKLİF VE ONAY TUTANAĞI

TUTANAK SIRA NO: 1

İL VE İLÇENİN	ADI	İSTANBUL	KODU	46.34
HARCAMA BİRİMİNİN	ADI	İNSAN KAYN. VE EĞİTİM DA. BAŞK.	KODU	46.34.01.05
MUHASEBE BİRİMİNİN	ADI	MALİ HİZMETLER DAİRE BAŞK.	KODU	46.34.01.34

SIRA NO	KODU / SİCİL NO (1)	ADI	ÖLÇÜ BİRİMİ	MİKTARI	BİRİM FİYATI	TUTARI
1	255.46.34.01.05.03.03.01.05.09.01	Yemek Masası	Adet	1	5.900	5.900

Yukarıda kodu, adı ve özellikleri, miktarı ve kayıtlı değeri belirtilen toplamkalem veadetten oluşan taşınrıların;

1 ☒ Kullanım sonucu yıpranmış ve hurdalasmış olduğundan,
2 ☐ Kullanım süresi dolmuş olduğundan, (2)
3 ☐ Kullanıcı tarafından kırılıp, bozulmuş ve tamir imkanı olmadığından,
4 ☐ Canlı taşınrı öldüğünden, 5 ☐nedeniyle,

a) ☐ Hurdaya ayrılarak teknik, sağlık, güvenlik vb. nedenlerle imha edilmek, b) ☒ Hurdaya ayrılarak, madeni ve ahşap olarak ayrı ayrı satılmak, c) ☐ Taşnrının kırılıp bozulmasında kasıt, kusur veya ihmali görülen sorumludan rayiç bedeli üzerinden tahsil edilmek,

d) ☐

Üzere kayıtlardan düşülmesi; hususu olurlarınıza sunulur.
01/08/2010

KOMİSYON BAŞKANI
Adı, soyadı :Bay X
Unvanı :Şube Müdürü
İmza :

ÜYE (Taşnrı Kayıt ve Kontrol Yetkilisi)
Adı, soyadı :Bay Y
Unvanı :Ayniyat Saymanı
İmza :

ÜYE (Uzman)
Adı, soyadı :Bay Z
Unvanı :Marangoz
İmza :

UYGUNDUR / UYGUN GÖRÜŞLE SUNULUR
02.08.2010

HARCAMA YETKİLİSİ
Adı, soyadı :Bay A
Unvanı :Daire Başkanı
İmza :

UYGUNDUR
05.08.2010

ÜST YÖNETİCİ
Adı, soyadı :Kadir TOPBAŞ
Unvanı :Belediye Başkanı
İmza :

2.2. Taşınır İşlem Fişi

Taşınır işlem fişi, ilgili mevzuatı çerçevesinde kabul edilerek teslim alınan taşınırların girişleri ile taşınırların tüm çıkış işlemlerinde ve ambarlar arasında devir işlemlerinde, dayanıklı taşınırların niteliklerini değiştiren esaslı onarım ve ilaveler sonucu değer artışlarında, kayıtlara esas olmak üzere düzenlenir. Taşınır işlem fişleri en az üç nüsha olarak düzenlenir ve her malî yıl başında "1"den başlamak üzere bir sıra numarası verilir. Fiş, dayanağını oluşturan belgenin tarihinden önceki bir tarihi taşıyamaz. Taşınır İşlem Fişinin elektronik ortamda düzenlenemediği hallerde, seri ve sıra numaralı olarak bastırılmış fişler kullanılır. Aşağıda sayılan hallerde taşınır işlem fişi düzenlenmez.

1) Satın alındığı andan itibaren tüketimi yapılan su, doğalgaz, kum, çakıl, bahçe toprağı, bahçe gübre- si ve benzeri maddeler,

2) Makine, cihaz, taşıt ve iş makineleri ile demir- başların servislerince yapılan bakım ve onarımlarında kullanılan yedek parçalar ile doğrudan taşıtların depo- larına konulan akaryakıt, likit gaz (LPG) ve yağlar,

3) Kısa sürede tüketilen mutfak tipi tüpler ve yan- gın söndürme tüplerine yapılan gaz dolumları ile yazıcı kartuşlarının dolumları,

4) Dergi ve gazete gibi süreli yayınlar ile arşivlen- me niteliği olmayan kütüphane materyalleri.

Örneğimizde belirtilen kayıttan düşme işleminde, tüm kayıtlardan çıkma işlemlerinde olduğu üzere taşı- nır işlem fişi düzenlenmesi gerekmektedir. İlgili demir- başın kayıtlardan düşmesi için aşağıdaki taşınır işlem fişinin düzenlenerek hurda malzemenin hurdalığa tes- limi gerekir.

TAŞINIR İŞLEM FİŞİ

FİŞ SIRA NO: 2				TARİH: 07/08/2010			
İL VE İLÇENİN (1)		ADI	İSTANBUL	KODU	46.34		
HARCAMA BİRİMİNİN (2)		ADI	İNSAN KAYN. EĞİTİM DAİ. BAŞK.	KODU	46.34.01.05		
AMBARIN		ADI	İNSAN KAYN. EĞİTİM DAİ. BAŞK.	KODU	46.34.01.05.000.01		
MUHASEBE BİRİMİNİN (3)		ADI	MALİ HİZMETLER DAİRE BAŞK.	KODU	46.34.01.33		
MUAYENE VE KABUL KOMİSYONU TUTANAĞININ (4)		TARİHİ	...	SAYISI			
DAYANAĞI BELGENİN (5)		TARİHİ	...	SAYISI			
İŞLEM ÇEŞİDİ (6)		NEREDEN GELDİĞİ	KİME VERİLDİĞİ (8)		NEREYE VERİLDİĞİ (9)		
HURDAYA AYIRMA					HURDALIK		
BİRİMLER VE AMBARLAR ARASI TAŞINIR HAREKETLERİNDE							
GÖNDERİLEN HARCAMA BİRİMİ (10)		ADI		KODU			
GÖNDERİLEN TAŞINIR AMBARI (11)		ADI		KODU			
MUHASEBE BİRİMİ (12)		ADI		KODU			
T A Ş I N I R I N							
SIRA NO	KODU (13)	SİCİL NUMARASI (14)	ADI	ÖLÇÜ BİRİMİ	MİKTARI	BİRİM FİYATI	TUTARI
1	255.03.03.01.05	255.46.34.01.05.03 .03.01.05.09.01	Yemek Masası	Adet	1	5.900	5.900
	255.03.03		TOPLAM				5.900
Yukarıda gösterilenkalem, toplam taşınırın				Yukarıda gösterilen 1 kalem, toplam 1 taşınırın			
GİRİŞ KAYDI YAPILMIŞTIR. .../.../...				ÇIKIŞ KAYDI YAPILMIŞTIR. 07/08/2010			
Taşınır Kayıt ve Kontrol Yetkilisinin				Taşınır Kayıt ve Kontrol Yetkilisinin			
Adı Soyadı:.....				Adı Soyadı: Bay Y			
Unvanı:.....				Unvanı: Ayniyat Saymanı			
İmzası:.....				İmzası:.....			
TESLİM EDİLMİŞTİR. .../.../...				TESLİM ALINMIŞTIR. 07/08/2010			
TESLİM EDEN (15)				TESLİM ALAN (16)			
Adı Soyadı:.....				Adı Soyadı: Bay B			
Unvanı:.....				Unvanı: Hurdalık Şefi			
İmzası:.....				İmzası:.....			

2.3.Muhasebe İşlem Fişi

Taşınır Mal Yönetmeliği bir çok noktada kamu muhasebesine entegre yürütülmesi gereken işlemlerden oluşmaktadır. Taşınır Mal Yönetmeliği kapsamında yürütülen giriş ve çıkış işlemlerinin de muhasebe birimlerine bildirilmesi gerekir. Aşağıda taşınır işlemlerinin muhasebe birimlerine bildirilmesine ilişkin süre ve düzenlenecek belgeler yer almaktadır.

	İŞLEM ÇEŞİDİ	MUHASEBEYE BİLDİRME ZAMANI
1	Satın alma suretiyle edinilenlerin giriş işlemleri ile değer artıncı harcamalar için düzenlenen TİF'lerin bir nüshası	Ödeme emri belgesi ekinde, ödeme emri belgesi düzenleme süresi içinde
2	Satın alma suretiyle edinilenler dışında edinilen taşınırın giriş işlemleri için düzenlenen TİF'ler	Düzenlenme Tarihini Takip Eden 10 Gün İçinde, girişe ilişkin belgelerle birlikte
3	Taşınırın çıkış işlemleri için düzenlenen TİF'ler	Düzenlenme Tarihini Takip Eden 10 Gün İçinde, çıkışa ilişkin belgelerle birlikte
4	Kullanılan tüketim malzemelerini gösteren onaylı bir liste	Üç ayı geçmemek üzere üst yöneticiler tarafından belirlenen sürelerde

Bu bilgiler ışığında, muhasebe birimine, düzenlenen Taşınır İşlem Fişi ve bu fişe ekli kayıttan düşme teklif ve onay tutanağı, Taşınır İşlem Fişinin düzenlenme tarihinden itibaren 10 gün içinde (Her halükarda mali yıl sona ermeden önce) muhasebe birimine bil-

dirilmek zorundadır. Muhasebe birimi ise, aynı süreler içinde, bir muhasebe işlem fişiyle taşınırın hurdaya ayrılmasına ilişkin muhasebe kayıtlarını yapmak zorundadır.

MUHASEBE İŞLEM FİŞİ

Muhasebe Birimi Kodu	46.34.01.33	Muhasebe Birimi Adı	MAİLİZMETER DAİRE BAŞKANLIĞI	Bütçe Yılı	2010	Adı, Soyadı/Unvanı																																					
Kurum-Birim Kodu	1 2 3 4	Birim	Yevmiyenin	Tarihi	16.08.2010	T.C./ Vergi Kimlik No																																					
Kurum Adı	İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İNSAN KAYNAKLARI VE EĞİTİM D. BAŞK.				No.su	Banka Şube Adı																																					
Birim Adı						Banka Hesap Numarası																																					
				Bağlı Olduğu Vergi Dairesi																																							
Hesap No.	Kurumsal Kod				Fonksiyonel Kod				Finans Kodu				Ekonomik / Y. Hesap Kodu				Tutar				Hesap / Ayrıntı Adı																						
	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	1	2	3	4	Borç		Alacak																								
																	TL	Kr	TL	Kr																							
294													02	05			5.900				Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran V.																						
255	46	34	01	05	01	3	9					5	03	03					5.900			Demirbaşlar Hesabı																					
299													02	05					5.900			Birikmiş Amortismanlar Hs.																					
257	46	34	01	05	01	3	9					5	05	03	03		5.900					Birikmiş Amortismanlar Hs.																					
Toplam:																11.800		11.800																									
MUHASEBE BİRİMLERİ ARASI İŞLEMLERDE																																											
MUHASEBE BİRİMİNİN											KARŞI MUHASEBE BİRİMİNİN																																
Nakit Hareket Cetveli Dönem Tarihi				Vergilendirme Dönemi				Kodu				Adı				Yevmiye Tarihi				Yevmiye Numarası																							
TAHSİLİAT - ÖDEME - RET VE İADELERDE											AÇIKLAMA VE EKLER (BELGE DÜZENLEME NEDENİ)																																
Alındı No.				Çek No / Gönderme Emri No				Düzeltilme Fişi/Düzeltilme ve İade Belgesinin Tarihi				Numarası				1- TİF				2- Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı																							
İADE OLUNAN EMANETLERDE																																											
Hesaba Alındığı Tarih				Yevmiye Numarası				Kimin Adına Kayıtlı Olduğu																																			
ÖN ÖDEMELERDE																																											
Avans ve Kredisinin Verildiği Tarih				Yevmiye Numarası				İlgilinin Üzerindeki Avans Tutarı				YTL				YKr																											
..... / / 20..... Düzenleyen * Adı, Soyadı											 / / 20..... Uygundur / / 20..... Harcama Yetkilisi Adı, Soyadı											Ödeyiniz / Mahsup Ediniz / / 20..... Muhasebe Yetkilisi Adı, Soyadı											Tahsil Edilmiştir / Ödenmiştir / / 20..... Veznedar Adı, Soyadı										
Yalnız											Aldım.																																

Yukarıdaki örneğimizde belirtilen hurdaya ayırma işleminin muhasebeleştirilmesini sağlayacak muhasebe işlem fişi aşağıdaki şekilde olacaktır.

Muhasebe işlem fişinde, ilgili hurdanın kayıttan düşme kayıtları yapılırken, hurda mal 294 nolu Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabına borç kaydı yapılarak kayıtlardan çıkarılmıştır. Aynı miktar amortisman kayıtlarından çıkarılmış ve amortisman miktarı 299 nolu Birikmiş Amortismanlar Hesabına alacak kaydı yapılmıştır. Söz konusu demirbaşın sicil numarasından 2009 yılında edinildiği anlaşılmaktadır. Değeri 14.000 TL'nin altında kaldığından yüzde yüz amortisman tabi olacağı da Muhasebat Genel Müdürlüğü Amortisman Tebliği'nde belirlenmiştir. Bu nedenlerle yapılması gereken kayıtlar yukarıda ki muhasebe işlem fişinde belirtilen şekilde yapılacaktır.

Muhasebe işlem fişinde dikkat edilmesi gereken diğer bir hususta, 255 nolu Demirbaşlar Hesabı ile 257 nolu Birikmiş Amortismanlar Hesabının bütçedeki tertibiyle yani kurumsal, fonksiyonel ve finansman kodlarıyla izlenmesi gerektirir.

3. HURDAYA AYRILAN MALLARIN SATILMASI

Bakanlar Kurulu'nun 20 Mart 1971 tarih ve 7-2156 sayılı Kararı ile Resmi Daire ve İdareler ve İktisadi Devlet Teşekkülleri ile bunlara ait müessese ve iştiraklerinin malik oldukları her çeşit maden hurdaları ile bunların hurda halindeki halitalarının ve kullanılacak bir hale gelmiş bulunan muharrik ve müteharrik araçlarının kendi ihtiyaçlarından fazlalarının, Makine ve Kimya Enstitüsü Kurumu tarafından 6 ayda bir piyasa etütlerine dayanılarak yapacağı tespit ve teklif ile Sanayi ve Ticaret Bakanlıklarınca kabul edilecek fiyatlarla adı geçen kurum satış suretiyle devirleri kararlaştırılmıştır.

Söz konusu Bakanlar Kurulu kararı yürürlüktedir. Zaman zaman çıkarılan Başbakanlık genelgelerinde, çeşitli tebliğ ve diğer düzenlemelerde de söz konusu Bakanlar Kurulu kararının altı çizilmektedir.

Bu nedenle, hurda mallar öncelikle Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunun Hurdasan AŞ şirketine ya da Makine ve Kimya Endüstrisi Kurumunun kendisi

adına hurdayı toplamaya yetki verdiği bir işletmeye, bu ikisinin mümkün olamaması halinde ise Hurdasan AŞ fiyatlarının üzerinde 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu hükümleri çerçevesinde satılmasına karar verilmelidir.

4. HURDAYA AYIRMA VE SONRASINDA YÜRÜTÜLEN TÜM ADIMLARIN MUHASEBELEŞTİRME İŞLEMLERİ

4.1. Genel Olarak

Harcama yetkilisince oluşturulacak komisyon tarafından ekonomik değerinin olmadığı veya teknik, sağlık, güvenlik ve benzeri nedenlerle imha edilmesinin şart olduğuna karar verilen taşınır, (Kayıttan Düşme ve Teklif Onay Tutanağının a fıkrasına göre) harcama yetkilisinin onayı ile imha edilir. İmha işlemi, komisyon veya komisyonun gözetiminde uzman kişiler tarafından yapılır. Bu işleme ilişkin ayrıca bir imha tutanağı düzenlenir. İmha işleminde özel mevzuat hükümleri öncelikle dikkate alınır.

Hurdaya ayrılan veya imha edilen taşınır, Taşınır İşlem Fişi düzenlenerek kayıtlardan çıkarılır. Fişin ekine Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağının bir nüshası, imha edilmişse imha tutanağı, hurdaliğa atılmışsa buna ilişkin tutanak bulunur.

Düzenlenen Taşınır İşlem Fişi ve bu fişe ekli diğer belgeler Taşınır İşlem Fişinin düzenlenme tarihinden itibaren 10 gün içinde (Her halükarda mali yıl sona ermeden önce) muhasebe birimine bildirilir. Muhasebe birimi ise bir muhasebe işlem fişiyle taşınır hurdaya ayrılmasına ilişkin kayıtları yapar. Hurdaya ayırma işlemleri "294- Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabı" kullanılarak yapılmaktadır.

294 nolu Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabı kamudaki hurda stokunu hesaplamak için tasarlanmış son derece önemli bir hesaptır.

4.2. Hurda İşlemlerine İlişkin Muhasebe Kayıtları

1- Mahalli idareler tarafından kullanım olanağı kalmayan makinelerden kayıtlı değeri 176.000.-TL'lik kısmının elden çıkarılmasına karar verilmiştir. (Elden çıkarılmasına karar verilen iş makinelerinin amortisman tutarı 80.000.-TL'dir.)

294- Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı	176.000.-	
257- Birikmiş Amortismanlar Hesabı	80.000.-	
253- Tesis Makine ve Cihazlar Hesabı		176.000.-
299- Birikmiş Amortismanlar Hesabı		80.000.-

Muhasebe işlem fişi (MİF) ile muhasebeleştirilmesi yapılan yukarıdaki işlemde MİF'in ekinde "Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı" ve "Taşınır İşlem Fişi" yer almaktadır.

2- Ekonomik ömrünü tamamlayan ve kullanım imkanı kalmayan kayıtlı değeri 84.300.-TL ve tamamı için amortisman ayrılan taşıt araçlarının satış işlemleri başlatılmıştır.

294- Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı	84.300.-	
257- Birikmiş Amortismanlar Hesabı	84.300.-	
254- Taşıtlar Hesabı		84.300.-
299- Birikmiş Amortismanlar Hesabı		84.300.-

Kullanım imkanı kalmaması nedeniyle elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabında izlenen otomobiller, Tasfiye İşleri ve Döner Sermaye İşletmeleri Genel Müdürlüğüne peşin 27.500.-TL' ye satılmıştır.

102- Banka Hesabı	27.500.-	
299- Birikmiş Amortismanlar Hesabı	84.300.-	
600- Gelirler Hesabı		27.500.-
294- Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı		84.300.-
805 - Gelir Yansıtma Hesabı	27.500.-	
800- Bütçe Gelirleri Hesabı		27.500.-

3- Kayıtlı değeri 64.000.-TL, yeniden değerlendirme farkı 12.800.- ve birikmiş amortismanı 48.000.-TL olan iş makineleri ekonomik ömrünü tamamlamış ve kullanılmaz hale gelmiştir.

294- Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı	64.000.-	
257- Birikmiş Amortismanlar Hesabı	48.000.-	
253- Tesis Makine ve Cihazlar Hesabı		64.000.-
299- Birikmiş Amortismanlar Hesabı		48.000.-

Kullanım imkanı kalmayan iş makinesi, bedelsiz olarak İl Özel İdare Müdürlüğüne verilmiştir.

630- Giderler Hesabı	3.200.-	
299- Birikmiş Amortismanlar Hesabı	48.000.-	
522- Yeniden Değerleme Farkları Hesabı	12.800.-	
294- Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı		64.000.-

Halil İbrahim AZAK
TBB İnsan Kaynakları ve
Eğitim Müdürü

BELEDİYE MECLİS TOPLANTILARI VE UYGULAMADA KARŞILAŞILAN SORUNLAR

13/07/2005 tarih ve 25874 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 20’nci maddesinde meclis toplantılarının nasıl yapılacağı belirtilmiştir. Bu yazımızda uygulamada karşılaşılan sorunlara cevap bulmak amacıyla aşağıda yer alan açıklamalara yer verilmiştir.

1. MECLİSİN OLAĞAN TOPLANTISI

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 20’nci maddesinde geçen “Belediye meclisi, her ayın ilk haftası, önceden kararlaştırdığı günde toplanır.” ifadesinden, ayın ilk haftasının meclisin toplantıya başlayıp sonuçlandıracağı bir süre değil, toplantıya başlayacağı süre olarak anlamak gerekir.

Kanun hükmü belediye meclisinin her ayın ilk haftası içinde bir günde toplantıya başlamış olmasını zorunlu kılmaktadır.

Her ayın ilk haftası acaba hangi günleri kapsamaktadır ve tatil günleri bu süreye dâhil edilecek midir? sorusuna önce bir cevap verelim.

2-3-4/7/1927 tarih ve 622,623,624 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 1086 sayılı Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu’nun 161’inci maddesinde haftalık sürenin nasıl hesaplanacağını açıklamış, buna göre, haftalık süre; aynı günle başlayıp aynı günle biten günleri kapsadığı ve hafta sonu tatillerinin haftalık süreye dâhil olduğunu belirtmiştir.

Bu hüküm karşısında ayın ilk haftasını tanımlarsak; ayın biri hangi günle başlıyorsa (Örneğin, Cuma) yine aynı günle (Cuma) biten gün ayın ilk haftası olduğu görülmektedir. Diğer bir ifadeyle ayın 01 ile 08 günleri arası (1 ve 8 dâhil) o ayın ilk haftasını oluşturmaktadır.

Ayın ilk haftasının başlangıcı hafta başına (Pazartesi’ne) dahi gelse, bu gün meclisin başka bir işleme gerek kalmaksızın kendiliğinden toplantıya başlayacağı gün anlamına gelmemektedir. Meclis, ayın ilk haftasının hangi gününde toplanacağını önceden alacağı bir kararla tespit etmesi gerekir.

13/07/2005 tarih ve 25874 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 20’nci maddesinde “Meclis Toplantısı”na ilişkin hüküm yer almaktadır. Bu çalışma ile meclisin olağan ve olağanüstü toplantısı, toplantı süresi, tatil kararı alması, toplantı yeri, halka açık ve kapalı oturumlar ile görüşmelerin tutanağa geçirilmesi ve kaydına ilişkin açıklayıcı bilgiler verilecektir.

Bu belirleme meclisin her ay yaptığı toplantıda bir ay sonraki yapılacak toplantının gününü belirleme şeklinde olabileceği gibi, meclis Ocak ayı toplantısında bir dönemi veya yılı kapsayacak şekilde toplantı gününü belirleyebilir. Kanun'da meclisin aylık toplantı gününün belirlenmesinde özel bir husus getirilmemiştir.

Örneğin meclis, her ayın; biri, ikisi, ilk mesai günü, ilk Çarşamba, ilk Perşembe, ilk Cuma gibi günleri toplantı günü olarak tespit edebilir.

Zorunlu sebeplerden dolayı, örneğin ayın ilk haftasının dini veya milli bayram nedeniyle tatil gününe rastlaması ve bu nedenle ayın ilk haftası içinde yapılacak olan toplantının haftayı takip eden ilk mesai gününde yapılması durumunda, bu meclis toplantısının Kanun'un 20'nci maddesi hükmüne aykırı düşmeyeceği kanaatindeyiz. Ancak, bu durumun meclis tarafından önceden belirlenip toplantı gününün tespit edilmesi gerekir.

Kanun hükmüne göre meclisin her ayın ilk haftası içinde toplantıya başlaması zorunlu iken, toplantı süresinin ilk haftayı aşmasında bir mahsur bulunmamaktadır. Meclis her ayın ilk haftası içinde başladığı toplantısına ancak "resmî tatile rastlayan günlerde" ara verebilir. Resmi tatil günleri de hafta sonu, yılbaşı, resmi ve dini bayram günü tatilleridir. Resmi tatil olmayan günlerde meclisin çalışmasına ara vermesi Kanun hükmüyle bağdaşmaz. Meclis toplantıya başladığı günden itibaren resmi tatil günleri hariç diğer günler toplantısını sürdürerek yasal süre içinde çalışmasını sonuçlandırmalıdır.

Belediye Meclisi her ay toplantı yapmak zorunda mıdır? gibi bir soru aklımıza gelebilir.

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 20'nci maddesi meclisin her ay toplanmasını öngörmüştür. Bu hüküm karşısında meclis gündemde görüşülecek konu bulunmasa dahi aylık toplantı yapmak zorundadır.

Meclisin gündemsiz toplanmasını, belediye başkanı tarafından gündemin belirlenmediği durumu

anlamak gerekir. Çünkü Kanun'un 21'inci maddesi hükmüne göre, belediye başkanı ve meclis üyeleri de belediyeye ait işlerle ilgili konuların gündeme alınmasını önerebilir. Meclis üyelerinin önerilerinin gündeme alınması, ancak yapılacak bir meclis toplantısıyla mümkün olabilecektir. Gündemde görüşülecek konu bulunmadığı gerekçesiyle meclis toplantısının yapılmaması meclis üyelerinin gündeme konu önerme haklarını engelleyecektir.

Gündemde görüşülecek konu bulunmaması nedeniyle meclisin aylık toplantısını yapmaması, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 20 ve 21'inci maddesi hükmü ile de bağdaşmamaktadır.

Belediye başkanı tarafından gündemin belirlenmemesi nedeniyle gündemsiz toplanan belediye meclisi, meclis üyeleri tarafından da gündeme alınması konusunda öneri getirilmemiş ise, "..... ayı yapılan belediye meclisi toplantısında gündemde görüşülecek bir konu olmadığından toplantı kapatılmıştır" şeklinde veya benzer bir ifade tutanağa geçirilmeli ve başkan ve katip üyeler tarafından imzalanıp meclis toplantısı kapatılmalıdır. Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği'nin 6'ncı maddesi hükmüne göre, "Görüşülecek konu bulunmadığı takdirde meclis gündemsiz olarak toplantıya çağırılır. Birleşim açıldıktan sonra üyeler tarafından da gündem konusu önerilmediği takdirde toplantı kapatılır. Bu gün için de meclis üyelerine huzur hakkı ödenir." hükmüne istinaden bu gün için de meclis üyelerine huzur hakkı ödenir.

2. MECLİSİN OLAĞANÜSTÜ TOPLANTISI

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 20'nci maddesi meclisin aylık toplantısı yanında ihtiyaç duyulması ya da acil ivedi bir durumun ortaya çıkması halinde "olağanüstü" toplantı da yapmasını öngörmüştür.

Kanun hükmüne göre meclisin olağanüstü toplantı yapması için bazı olayların ortaya çıkması ve bu olaylara uygun kurallar vardır:

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 20'nci maddesi meclisin her ay toplanmasını öngörmüştür. Bu hüküm karşısında meclis gündemde görüşülecek konu bulunmasa dahi aylık toplantı yapmak zorundadır.

- Meclisin olağanüstü toplantı yapması için acil - ivedi bir durumun ortaya çıkması gerekir.

- Ortaya çıkacak acil - ivedi durum nedeniyle meclisi olağanüstü toplantıya çağırmaya belediye başkanı yetkilidir.

- Bir yılda en fazla üç (3) defa olağanüstü toplantı yapılabilir. Yeni bir acil - ivedi durum ortaya çıkması nedeniyle yılda dördüncü kez olağanüstü toplantı yapılamaz.

- Yapılacak her bir olağanüstü toplantının süresi bir birleşim gününü (bir günü) geçemez.

- Olağanüstü toplantı çağrısı ve gündem en az üç gün önceden meclis üyelerine yazılı olarak duyurulur ve ayrıca mutlak usullerle ilan edilir.

- Olağanüstü toplantılarda çağrıyı gerektiren konuların dışında hiçbir konu görüşülemez. Meclis başkanı ve üyeleri görüşülmesi için gündeme yeni bir konu öneremez.

Belediye meclisi yukarıda sayılan şartların varlığı halinde ve sayılan usullere uymak koşuluyla olağanüstü toplantı yapabilecektir.

Meclisin tatil kararı aldığı bir ayda olağanüstü toplantı yapması kanaatimce Kanun hükmüne aykırı düşmeyecektir.

3. MECLİS TOPLANTILARININ SÜRESİ

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 20'nci maddesi meclisin olağan ve olağanüstü yapacağı toplantılarının gün olarak süresini de belirlemiştir.

Meclisin aylık olarak yapacağı olağan toplantılarının sınırı gün olarak bütçe görüşmelerinin yapılacağı aya rastlayan ay hariç beş (5) gündür.

Bütçe görüşmesine rastlayan ayda ise bu sınır yirmi (20) gündür. 10/03/2006 tarih ve 26104 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Mahalli İdareler Bütçe ve Muhasebe Yönetmeliği'nin 27'nci maddesi hükmüne göre, "Encümen tarafından görü-

şülerek üst yöneticiye sunulan bütçe tasarısı, büyükşehir ilçe ve ilk kademe belediyelerinde Ekim ayı toplantısında görüşülmek üzere Ekim ayının birinci gününden önce; il özel idareleri, büyükşehir belediyeleri ve diğer belediyelerde ise Kasım ayı toplantısında görüşülmek üzere Kasım ayının birinci gününden önce meclise sunulur. Bağlı idare bütçeleri de büyükşehir belediyesinin Kasım ayı toplantısında görüşülür. Birliklerde birlik tüzüğü hükümleri uygulanır. Büyükşehir ilçe belediye meclisleri Ekim ayı toplantısının ilk oturumunda, il genel meclisleri, büyükşehir ve diğer belediye meclisleri ise Kasım ayı toplantısının ilk oturumunda bütçe tasarısını, incelenmek üzere plan ve bütçe komisyonuna havale ederler.

Bu düzenleme karşısında büyükşehir belediyelerinin Ekim ayı, diğer belediyelerde Kasım ayı meclis toplantısı en fazla yirmi (20) gün olabilecektir. Ancak, meclis bütçe görüşmelerini gündeme aldığı ayda bitirmesi gerekir. Çünkü yirmi günlük süre meclise bütçe görüşmesi için verilmiş bir süredir.

Bütçe Kesin Hesabının görüşüldüğü toplantı süresi de en fazla beş (5) gün olacaktır.

Zorunlu hallerde bir yıl içinde en fazla üç kez yapılacak olağanüstü meclis toplantısının süresi de en fazla bir (1) gün olarak tespit edilmiştir.

Meclisin en fazla gün olarak toplanabileceği toplantı süreleri:

AYLIK TOPLANTI	BÜTÇE (TASARISI) GÖRÜŞMESİ	BÜTÇE KESİN HESABI	OLAĞANÜSTÜ TOPLANTI
5 Gün	20 Gün	5 Gün	1 Gün

Meclise tanınan bu süreler en fazla yapabileceği aylık toplantı günü süreleri olup, bu sürelerin aşılması mümkün değildir. Gündemde yer alan konuların bitirilemediği gerekçesiyle toplantı günü uzatılamaz. Kanun meclis toplantı sürelerinin hiçbir şekilde uzatılmasını öngörmemektedir.

Kanun'da öngörülen bu aylık toplantı süreleri içinde gündemdeki konuların görüşülmesi bitirilemez ise, gündemdeki görüşülmeyen konuların gelecek aydaki toplantı gündemine alınarak görüşülmesi mümkündür.

Meclis başkan ve üyelerine hakkı huzur ödenmesinde yukarıda belirtilen bu azami toplantı sürelerinin aşılmaması koşuluyla, toplandıkları günler dikkate alınarak gün hesabı üzerinden ödeme yapılabilecektir.

Nitekim Sayıştay Temyiz Kurulunun 04/12/2007 tarih ve 29703 sayılı kararında belediye bünyesinde oluşturulan ihtisas komisyonlarının üyelerine 5272 ve 5393 sayılı Belediye Kanunları'nda belirtilen toplantı gün sayılarından daha fazla süre için huzur hakkı ödenmesinin

mümkün bulunmadığına karar vermiştir. (Kaynak Sayıştay Dergisi sayı 66-67 <http://www.sayistay.gov.tr/yayin/dergi/icerik/der6667m9.pdf>)

4. MECLİSİN TATİL KARARI ALMASI

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 20'nci maddesi meclisin her ay toplantı yapmasını düzenlerken, isterse yılın bir ayında tatil kararı alarak bu ayda toplantı yapmayacağını da belirtmiştir. Kanun hükmü, tatil kararı alınmasını ve tatil yapılacak ayın tespitini de meclisin kendi takdirine bırakmıştır.

Meclis isterse yılın on iki ayı toplantı yapar, isterse de bir ay tatil kararı alarak yılın on bir ayı toplantı yapar.

9 Ekim 2005 tarih ve 25961 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği'nin 6'ncı maddesine göre meclis, başkanlık divanı, encümen ve denetim komisyonu üyeliği seçiminin yapılacağı, faaliyet raporu, bütçe ve kesin hesabı ile belli bir ayda görüşülmesi zorunlu olan konuların görüşüleceği ayların dışında bir ay tatil kararı alabilir.

Meclis isterse yılın on iki ayı toplantı yapar, isterse de bir ay tatil kararı alarak yılın on bir ayı toplantı yapar.

Meclisin yıllık en az ve en fazla toplanabileceği toplantı süreleri:

YILLIK TOPLANTI OLAĞAN (EN FAZLA)	YILLIK TOPLANTI OLAĞAN (EN AZ)	YILLIK OLAĞANÜSTÜ TOPLANTI (EN FAZLA)	YILLIK OLAĞANÜSTÜ TOPLANTI (EN AZ)
12 Ay	11 Ay	3 Kez	0

Buna göre belediye meclisi bir yıl içinde isterse en çok 12 Ay olağan ve 3 kez de olağanüstü olmak üzere en fazla 15 kez toplantı yapabilecektir. Bunun yanında bir yıl içinde ise en az 11 kez toplantı yapmak zorundadır.

5. MECLİSİN TOPLANTI YERİ

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 20'nci maddesine göre meclisin, herhangi bir zorunluluk olmadığı müddetçe alışlagelmiş toplantı yerinde toplantı yapması asıldır. Bu yer, belediye binası veya belediye bi-

nalarından birinde olan yerdir. Mutat toplantı yeri, belde halkının olmasa bile en azından meclis üyelerinin ve belediye personelinin alışlagelmiş meclis toplantı salonu olarak bilmesi gereken yerdir.

Meclisin mutat toplantı yeri dışında toplantı yapması zorunlu hallerde mümkündür. Bu zorunluluk genel kabul görmüş kurallara ve ilkelere uygun olması gerekir. Örneğin, mutat toplantı yapılan meclis salonunun bakım ve onarımında olması gibi. Mutat toplantı yeri dışında yapılacak toplantılarla ilgili olarak meclis üyelerine önceden bilgi verilir. Ayrıca, meclis toplan-

tiları halka açık olduğundan halkın meclis toplantılarını takip etmesi için toplantının yeri ve zamanı mutad usullerle belde halkına duyurulur. Bu duyurma, mahalli gazetede yayımlamak, kaymakamlık ilan panosuna veya resmi binalara ve halkın gelip geçtiği yerlere asmak, hoparlör ilanı yapmak, varsa internet sayfasında yayımlamak vb. yollarla olur.

Meclisin mutad toplantı yeri dışında toplanılmasının zorunlu olduğu durumda ancak belde sınırları içerisinde bir yerde meclis toplantısı yapılması mümkündür. Her ne şart altında olursa olsun belde sınırları dışında meclis toplantısı yapılması kanun hükmüyle bağdaşmayacaktır.

6. MECLİS TOPLANTILARI HALKA AÇIKTIR

Kent ve belde sakinleri meclis toplantılarına katılarak meclis görüşmelerini izleyebilirler. Ancak, görüşmelerin huzur ve sükûnetini bozucu tutum ve davranış içinde olamazlar. Görüş ve öneride bulunamazlar.

Kent ve belde sakinleri meclis toplantılarına katılarak meclis görüşmelerini izleyebilirler. Ancak, görüşmelerin huzur ve sükûnetini bozucu tutum ve davranış içinde olamazlar.

7. MECLİSİN KAPALI OTURUM YAPMASI

Meclis başkanının veya üyelerden herhangi birinin gerekçeli önerisi üzerine, toplantıya katılanların salt çoğunluğuyla kapalı oturum yapılmasına karar verilebilir. Bu durumda belde halkı meclis toplantı salonunda bulunamaz ve meclis toplantılarını izleyemezler.

Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği'nin 11'inci maddesine göre, kapalı oturumda başkan ve üyeler dışında gerektiğinde meclis kararıyla meclis çalışmalarına yardımcı olmak üzere görevli personel bulundurulabilir.

8. GÖRÜŞMELERİN TUTANAĞA GEÇİRİLMESİ VE KAYDI

5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 20'nci maddesi hükmüne göre, belediye meclisinde yapılan görüşmeler görevlilerce tutanağa geçirilir. Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği'nin 16'ncı maddesine göre bu görevliler kâtip üyeler ve divanın sorumluluğundaki belediye personeli olan görevlilerdir. Bu görevliler

tarafından tanzim edilen tutanaklar, meclis başkanı ve kâtip üyeler tarafından imzalanır.

Belediye meclisi toplantıları sesli ve görüntülü cihazlara da kaydedilebilir. Ancak, toplantıların sesli ve görüntülü cihazlara kayıt yapılabilmesi için mutlaka meclisin karar alması gerekmektedir. Meclisin böyle bir karar olmadan toplantıların sesli ve görüntülü cihazlara kaydedilmesi mümkün değildir.

Kapalı oturumlarda içeri görevli alınmamış ise tutanak ve kararlar kâtip üyeler tarafından yazılır.

**Av. Taha Erdiñ
BÜLBÜL**

Kocaeli Büyükşehir
Belediyesi
1.Hukuk Müşaviri

BELEDİYE ŞİRKETLERİNİN, 8 OCAK 2003 TARİHLİ MALİYE BAKANLIĞI TEBLİĞİ KARŞISINDA DURUMU

04.07.2001 tarihli ve 631 sayılı Memurlar ve Diğer Kamu Görevlilerinin Mali ve Sosyal Haklarında Düzenlemeler ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 01.08.2001 tarihinde yürürlüğe giren 12'nci maddesinde; "Memurlar ve diğer kamu görevlilerinden asli kadro ve görevleri dışında, kurum ve kuruluşların yönetim kurulu, denetim kurulu, tasfiye kurulu, danışma kurulu üyelikleri ve komisyon, heyet, komite ile benzeri organlarda görev alanlara, bu görevlerinden sadece biri için ücret ödenbilir." hükmüne yer verilmiştir. Bu Kanun Hükmünde Kararname'nin uygulanmasıyla ilgili olarak; 8 Ocak 2003 tarih ve 24987 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Maliye Bakanlığının Devlet Memurları Kanunu Genel Tebliği (Seri No: 155)'nde; "Bir belediyenin Türk Ticaret Kanunu ve ilgili mevzuat hükümleri uyarınca sermayesine iştirak ettiği anonim şirketlerden birinde yönetim kurulu üyesi, bir diğerinde denetim kurulu üyesi olarak belediyeyi temsilen görevlendirilen ve bu görevlerinden ücret alan bir memura bu görevlendirmeler de 631 Sayılı Kanun Hükmünde Kararname'nin 12. Maddesi kapsamında bulunduğundan iki görevden sadece biri için ödeme yapılacaktır." denilerek Belediye Şirketlerini Kanun Hükmünde Kararnamede zikredilen kurum ve kuruluşlar içerisinde alarak tahdit (sınırlama) getirilmiştir.

Bu bakımdan söz konusu tebliği, ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde değerlendirme zarureti hasıl olmuştur. Şöyle ki;

Sayıştay Baş Denetçisi Ahmet Berk, www.sayistay.gov.tr adresinde yayınlanan Yerel Hizmet Sunumu ve Belediye İktisadi Teşebbüsleri başlıklı makalesinde;

Belediye İktisadi Teşebbüsleri, kimi yerel hizmetlerin yürütülmesi amacıyla belediyeler tarafından kurulan ya da yönetiminin elde edilmesi koşuluyla ortak olunan, bağımsız bütçeli Özel Hukuk Tüzel Kişileri biçiminde tanımlanabilir.

Özel hukuk tüzel kişiliklerini haiz belediye şirketlerini, kurum ve kuruluş statüsüne tabi tutmak hukuken mümkün değildir. Mezkur KHK "kurum ve kuruluşlarla" ilgili ücret noktalarında bir sınırlama getirmekte, özel hukuk tüzel kişiliklerini haiz belediye şirketleri hakkında bir düzenleme getirmemektedir.

Bu bakımdan KHK'da yasaklanmayan bir husus, Maliye Bakanlığı tebliğiyle bir yasaklamaya tabi tutulamaz. Diğer bir deyişle tebliğ, KHK'ya aykırı olamaz. Bu tebliğin Maliye Bakanlığı hiyerarşisi dışındaki kamu tüzel kişilikleri için hukuken bağlayıcılığı söz konusu değildir. Zira kurallar hiyerarşisi içinde KHK aykırı şekilde bir tebliğ ile bir sınırlama, bir yasaklama getirmek hukuk devletinin ve idare hukukunun hiçbir ilke ve prensipleriyle bağdaşmamaktadır.

**“5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu
Şirket kurulması:**

MADDE 26 - Büyükşehir belediyesi kendisine verilen görev ve hizmet alanlarında, ilgili mevzuatta belirtilen usullere göre *sermaye şirketleri kurabilir.*

*Türk Ticaret Kanunu’nun 18’inci maddesi; “ Ticaret şirketleriyle, kendi kuruluş kanunları gereğince hususi hukuk hükümler dairesinde idare edilmek veya ticari şekilde işletilmek üzere Belediye gibi amme hükmü şahısları tarafından kurulan teşekkül ve müesseseler dahi **tacir sayılırlar**”*

4046 sayılı Özelleştirme Kanunu’nun 26’ncı maddesinde ; “Belediyeler ve diğer mahalli idareler ile bunların kurdukları birlikler **tarafından ticari amaçla faaliyette bulunmak üzere ticari kuruluşlar kurulması**, mevcut veya kurulacak şirketlere sermaye katılımında bulunulması Bakanlar Kurulu’nun iznine tabidir” denilmektedir.

04.07.2001 tarihli 631 sayılı Kanun Hükmünde Kararname’nin 01.08.2001 tarihinde yürürlüğe giren 12’nci maddesinde; “Memurlar ve diğer kamu görevlilerinden asli kadro ve görevleri dışında **kurum ve kuruluşların** yönetim kurulu, denetim kurulu, tasfiye kurulu, danışma kurulu üyelikleri ve komisyon, heyet, komite ile benzeri organlarda görev alanlara bu görevlerinden sadece biri için ücret ödenebilir.” denilmektedir.

Dolayısıyla, Kanun Hükmünde Kararnamede (KHK) “Kurum ve Kuruluşlar ” ibaresi özel hukuk tüzel kişiliklerini de kapsar mı?

Oysa ki; memurların bu şekilde ticaret yapması Devlet Memurları Kanunu’nun 28’inci maddesinde “Memurlar Türk Ticaret Kanunu’na göre bir faaliyette bulunamaz, ticaret ve sanayi müesseselerinde görev alamaz.” denilerek özel kanunlar istisna tutularak bir yasaklama getirilmiştir.

Bu sebeple adı geçen KHK’daki “Kurum ve Kuruluş” ibaresi, özel hukuk tüzel kişiliklerini içine almakta diğer bir deyişle kamu kurum ve kuruluşlarını kapsamaktadır.

Ne gibi?

Türkiye Denizcilik İşletmeleri, Kıyı Emniyeti Genel Müdürlüğü ve bunun gibi... Bu müesseselerin malum olduğu üzere yönetim kurulu başkanlıkları ve üyeleri bulunmaktadır. Bu bakımdan bir memur veya diğer kamu görevlisi bu iki müessesenin, ifade edilen yetkili kurullarında vazife yapabilir. Fakat KHK ya göre sadece biri için ücret alabilecektir.

Kaldı ki; bu tür müesseseler (kurum ve kuruluşlar) TBMM’nin KİT Komisyonunun her yıl denetimi altında, işleyişleriyle ilgili hesaba ve murakabeye de tabi olmaktadır.

Buna evet dediğimiz takdirde, memurların ayrılmaksızın özel hukuk tüzel kişiliklerinde de yönetim kurulu, denetim kurulu, tasfiye kurulu ve bunun gibi organlarda vazife yapabileceğini iddia ediyoruz manasına gelmektedir.

Oysa ki, Türkiye de Belediyelerin hiçbir şirketi, TBMM'nin bu şekilde asla bir denetimine tabi olmadığı gibi, Sayıştay Kanunu gereğince Sayıştay murakabesinden de **özel hukuk tüzel kişilikleri** olduğu için geçmemektedirler. Aksi halde bu kapsamda bir müessese olsaydılar denetlenmemeleri mümkün olabilirdi miydi?

Nitekim 233 Sayılı **Kamu İktisadi Teşebbüsleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname**'de;

"Madde 58- Belediyelerin, sermayelerinin yarısından fazlasına tek başına veya birlikte sahip oldukları iktisadi teşebbüsler, bu Kanun Hükmünde Kararname hükümlerine tabi değildir." şeklinde açıkça vurgulanmıştır.

Ayrıca, kamu gücünü, otoritesini ve imtiyazlarını elinde bulunduran "memurlar ve diğer kamu görevlileri" hakkında sahip olunan mesuliyetler ve yetkiler çerçevesinde, Türk Ceza Kanunu, Ceza Muhakemeleri Kanunu ve ilgili mevzuat, soruşturma ve kovuşturmalarda en ufak ayrıntıyı dahi unutmamış ve özel düzenlemeler getirmiştir.

Oysaki Belediye Şirketleri, "kamu kurum ve kuruluşları" sayılmadığı için Belediye Şirketlerinin tüm çalışanları hakkında, tüm yargı ve soruşturma safahatında **özel hukuk tüzel kişiliklerine uygulanan** bütün ilke ve kurallar, gerek Türk Ceza Kanunu'nda gerek Ceza Muhakemeleri Kanunu'nda gerekse konuyla ilgili tüm mevzuatta aynı şekilde uygulanmaktadır. Diğer bir deyişle belediye şirketleri, kamu düzeni açısından da tam manasıyla özel hukuk şirketleri hükmündedir. Böylece çalışanlar hiçbir ayrıma tabi tutulmamıştır.

Tüm bu sebeplerle;

Özel hukuk tüzel kişiliklerini haiz belediye şirketlerini, kurum ve kuruluş statüsüne tabi tutmak hukuken mümkün değildir. Mezkur KHK "kurum ve kuruluşlarla" ilgili ücret noktalarında bir sınırlama getirmekte, özel hukuk tüzel kişiliklerini haiz belediye şirketleri hakkında bir düzenleme getirmemektedir. Bu bakımdan KHK'da yasaklanmayan bir husus, Maliye Bakanlığı tebliğiyle bir yasaklamaya tabi tutulamaz. Diğer bir deyişle tebliğ, KHK'ya aykırı olamaz. Bu tebliğin Maliye Bakanlığı hiyerarşisi dışındaki kamu tüzel kişilikleri için hukuken bağlayıcılığı söz konusu değildir. Zira kurallar hiyerarşisi içinde KHK aykırı şekilde bir tebliğ ile bir sınırlama, bir yasaklama getirmek hukuk devletinin ve idare hukukunun hiçbir ilke ve prensipleriyle bağdaşmamaktadır.

Recep KONOKMAN
EGO Genel Müdürlüğü
İç Denetim Birimi Başkanı

KAMU KURUMLARINDA TEMSİL ve TANITMA GİDERLERİNİN KULLANIMI

1. GENEL BİLGİ

Mevzuatımızda temsil ağırlama tören ve organizasyon giderlerine ilişkin yapılmış tanımlamalar bulunmaktadır. 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 147'nci maddesinin D bendinde Temsil Giderleri: "Belirli yetki ve sorumluluk makamlarını işgal eden memurlara temsili mahiyette ve görevleri icabı olarak yaptıkları gerçek giderleri karşılamak üzere ilgili kurumların bütçelerine bu maksat için konulan ödenekten özel yönetmeliği hükümleri gereğince ödenen parayı, ...ifade eder" şeklinde tanımlanmıştır. Yine aynı Kanun'un 179'uncu maddesinde ise "Hangi kurumlarda hangi sınıf ve kadrolardaki Devlet memurlarının görevler icabı temsili mahiyette masraf yapabilecekleri ve bu masrafların sarfı ile ilgili usul ve şartlar ve bunların sarf alanları ilgili kurumların görüşleri alınarak Maliye Bakanlığı ve Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığı ile birlikte hazırlanacak bir yönetmelikle belirtilir." denilmektedir. Ancak bu hükme rağmen temsil giderlerine ilişkin hazırlanıp yürürlüğe konulmuş bir çerçeve yönetmelik bulunmamaktadır.

Bu çalışmada kamu kurum ve kuruluşları bütçelerinden yapılacak Temsil, Ağırlama ve Tören ve Organizasyon Giderleri'nin yürürlükte olan mevzuat çerçevesinde kullanımı, konusunda açıklamalar yapılarak okuyucuya bir fikir vermesi açısından konu ile ilgili Sayıştay ve Danıştay kararlarına da yer verilerek değerlendirilmeler yapılacaktır.

2. KONU İLE İLGİLİ MEVZUAT

Yazımızın giriş bölümünde belirttiğimiz gibi Temsil, Ağırlama ve Tören Giderlerinin yapılması ile ilgili usul, şart ve bunların sarf alanlarını belirleyen bir çerçeve yönetmelik hazırlanmamıştır. Bununla birlikte İl Özel İdaresi Bütçesinden Yapılacak Temsil, Ağırlama ve Tören Giderleri Hakkında Yönetmelik¹'te, İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü tarafından yayınlanan 25.04.1984 tarih ve ATE/TE-1984 sayılı Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil, Ağırlama Tören Giderleri Yönergesi'nde,

¹ Sayıştay Başkanlığının 05/01/1988 tarih ve 233933/2 sayılı görüşüne uygun olarak İçişleri Bakanı'nın 04/02/1988 tarihli Onayı ile yürürlüğe konulmuştur.

Kamu kurum ve kuruluşlarında genel olarak temsil, ağırlama, tören ve organizasyon giderleri yapılırken 4734 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümleri, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümleri, Başbakanlık Tasarruf Genelgeleri; Merkezi Yönetim bütçesi içinde yer alan kamu kurum ve kuruluşlarında Bütçe Uygulama Rehberi ve Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği hükümleri, il özel idarelerinde İl Özel İdaresi Bütçesinden Yapılacak Temsil, Ağırlama ve Tören Giderleri Hakkında Yönetmelik ve Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği hükümleri, belediyelerde ise ayrıca Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil, Ağırlama Tören Giderleri Yönergesi, hükümleri dikkate alınmalıdır. Ayrıca özel kanunlarla kamu tüzel kişiliğini haiz olarak kurum, kurul, üst kurul, enstitü, teşebbüs, fon ve sair adlarla kurulmuş kamu kurum ve kuruluşlarında ise 631 sayılı KHK'nin 14/B maddesi hükümlerinin dikkate alınması gerekmektedir.

Başbakanlık tarafından yayımlanan Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'te², Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nde³, Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nde⁴, 631 sayılı KHK'de⁵, Bütçe Uygulama Rehberlerinde, Başbakanlık Tasarruf Genelgelerinde ve 4734 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu gibi çeşitli düzenlemelerde konuya yer verildiği görülmektedir.

2.1.Merkezi Yönetim Bütçesinden Yapılacak Temsil ve Tanıtma Giderleri

2011-2013 dönemi Bütçe Hazırlama Rehberi'nde "5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'na ekli (I), (II) ve (III) sayılı cetvellerde yer alan idareler ödenek tekliflerini; Orta Vadeli Program, Orta Vadeli Mali Plan, Bütçe Çağrısı ve eki Bütçe Hazırlama Rehberi ile Yatırım Genelgesi ve eki Yatırım Programı Hazırlama Rehberinde yer alan esaslara göre hazırlayacaklardır" denilerek 03.Mal ve Hizmet Alım Giderleri başlığı altında "Temsil, ağırlama, tören, fuar, kongre ve benzeri faaliyet ve etkinlikler için katılım sayısı asgari seviyede tutulmak suretiyle ödenek talep edilecek ve mali yıl içinde bu alandaki uygulama tasarruf anlayışı içerisinde yürütülecektir." İfadelerine yer verilmiştir.

Genel bütçeli kuruluşlarda temsil ağırlama, tören ve tanıtım giderlerinin kullanılması, Bütçe Kanunlarının (R) cetvelindeki açıklamalara dayanır. Bütçe Kanunları biçimsel olarak Kanun niteliğinde olduklarından temsil ağırlama, tören ve organizasyon giderlerinin yasal dayanağı olduğu kabul edilebilir.⁶

2.1.1.2010-2012 Analitik Bütçe Sınıflandırmasına İlişkin Rehberde Temsil Ve Tanıtma Giderleri

Analitik Bütçe Sınıflandırılmasına ilişkin rehberde 03.6 hesap kodu ile tasnif edilen Temsil ve Tanıtma Giderleri 03.6.1 hesap kodu ile Temsil Giderleri ve 03.6.2 Tanıtma Giderleri alt hesap kodlarına ayrılmıştır.

2.1.1.1.Temsil Giderleri

Rehberde 03.6.1 kodu ile tasnif edilen Temsil Giderlerinin detayı 03.6.1.01 Temsil, Ağırlama, Tören, Fuar, Organizasyon Giderleri başlığı altında sıralanmıştır. Buna göre;

- Makam sahibi veya yetkili kıldığı amirlerin takdiri esas olmak suretiyle; görevle ilgili temsilin gerektirdiği her türlü giderler ile cenaze törenleri için satın alınacak çiçek bedelleri ve Bakanlar Kurulunca vergi muafiyeti tanınan vakıflardan kiralanan madeni çelenklerin kira bedelleri,

- Yabancı temsilciler ve konukların geleneklere ve davetin şümülüne göre ağırlama, konutlama ve bu işlemlerle ilgili hazırlıkların gerektirdiği giderlerle, verilecek ziyafet, hediye, çiçek, bahşiş, taşıma giderleri ile ziyafetlerin gerektirdiği giderler,

- Dışişlerinde, icabında yetkililerin eşleri tarafından, gelecek resmi yabancı konuklara verilecek ziyafet giderleri,

- Protokol Genel Müdürlüğünce yabancı konuklar için hazırlanan programlar gereğince yapılan törenin gerektirdiği giderler ve bunlarda görev alanlara verilecek kumanyalar, konukların yurdumuzda hizmetlerine verilenlerle, korunmaları için görevlendirilenlere yapılacak giderler,

- Devlet ricalinin dış ülkelere götürecekleri ve gönderilecekleri hediyeler ile bunların yollanması ile ilgili giderler.

- Konukların ikametlerine ayrılacak köşk ve sarayların gerekli görülecek onarım, döşeme ve diğer giderleri ile yabancı konukların oturma ve ağırlanmasına ayrılacak köşk ve bunların kira bedelleri,

- Ulusal gün ve bayramlarda yapılmakta olan benzeri törenlere ilişkin giderler, Dumlupınar, Çanakkale, Zafer Bayramı ve benzeri anma törenleri ile Silahlı Kuvvetler açılış ve sancak devir teslim törenleri ile üniversitelerin açılış törenlerinin gerektirdiği giderler,

² 13/04/2005 tarih ve 25785 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

³ 31/12/2005 tarihli ve 26040 sayılı 3.Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

⁴ 15/08/2007 tarih ve 26614 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

⁵ 13/07/2001 tarih ve 24461 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 631 sayılı KHK'nin 21/03/2006 tarih ve 5473 sayılı Kanun'un 10. Maddesi ile değişik 14/B maddesi.

⁶ İnan,A. Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil, Ağırlama ve Tören Giderleri, <http://www.atillainan.com.tr/-Makaleler.php>. Erişim Tarihi (11.10.2010)

- Makamın gerektirdiği temsil, ağırlama, tören giderleri dışında kalan ve yine temsil amaçlı olmak üzere, spor faaliyetlerine, kısa süreli kongre, konferans ve seminer gibi toplantılara ilişkin karşılama, ağırlama ve organizasyon giderleri,

- Temsil amaçlı fuarlarla ilgili olmak üzere ve başka ekonomik kodlardan karşılanması mümkün olmayan yolluk, kira gibi diğer giderler,

- Yurtdışından ülkemize davet edilen sanatçı ve toplulukların yol parası, konuklama, kaşe vb. giderler,

- Yukarıda sayılanların dışında kalan temsil, ağırlama, tören, fuar, organizasyon giderleri, temsil giderleri olarak kaydedilecektir.

2.1.1.2. Tanıtma Giderleri

Rehberde 03.6.2 kodu ile tasnif edilen Temsil Giderlerinin detayı 03.6.2.01 Tanıtma, Ağırlama, Tören, Fuar, Organizasyon Giderleri başlığı altında sıralanmıştır. Buna göre;

- Yurdumuza çağrılmalarında yarar umulan yabancılar ile yabancı basın, radyo ve televizyon organları heyet ve mensuplarının yurt içindeki ağırlama, konutlama ve gezi giderleri ile zaruri görüldüğü takdirde geliş ve dönüş bilet ücretleri,

- Yıllık programların ve bütçelerin koordinasyon, uygulama ve izlenmesi ile ilgili alım ve giderleri ile bütçe hazırlama sürecinde yapılacak tanıtma ve ikram giderleri; plan, program ve bütçelerin ulusal çap ve seviyede tanıtılması ile ilgili her türlü basın, yayın, baskı, konferans, broşür, radyo, televizyon, film, fotoğraf, vesair araç ve malzeme giderleri,

- Ekonomik ağırlıklı tanıtım faaliyetleri çerçevesinde ticaret heyeti, alım heyeti ve ihraç ürünlerinin tanıtım hizmetleri ile ilgili yurtiçinde ve yurtdışında yapılacak organizasyonlara ilişkin tanıtma giderleri (yolluklar hariç),

- Ülkemizin yatırım imkanlarının yabancılarla tanıtılması ve doğrudan yabancı sermaye yatırımlarının artırılmasını sağlamak amacıyla yurt içi ve yurt dışında yapılacak toplantı, seminer, konferans vb. organizas-

yonlar ve bunlara ilişkin baskı, yayın, broşür vb. araç, gereç ve malzeme giderleri, ağırlama, konaklama ve bu işlemle ilgili hazırlıkların gerektirdiği her türlü giderler (yolluklar hariç),

- Makamın gerektirdiği temsil, ağırlama, tören giderleri dışında kalan ve tanıtma amaçlı olmak üzere, kısa süreli kongre, konferans ve seminer gibi toplantılara ilişkin karşılama, ağırlama ve organizasyon giderleri ile tanıtımaya yönelik reklam giderleri,

- Tanıtma amaçlı fuarlarla ilgili olmak üzere ve başka ekonomik kodlardan karşılanması mümkün olmayan yolluk, kira gibi diğer giderler,

- Yurt dışında turizm ve ihracat imkanlarının artırılması amacıyla halkla ilişkiler ve pazarlama firmalarına, uzmanlarına ve bu işlerle uğraşan kuruluşlara verecekleri hizmetler karşılığı yapılacak ödemelerle, bu konularda yaptırılacak araştırma giderleri,

- Yukarıda sayılanların dışında kalan tanıtma, ağırlama, tören, fuar, organizasyon giderleri, tanıtma giderleri olarak kaydedilecektir.

2.1.2. 631 Sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 14/B Maddesinde Sayılan Kurumlarda Temsil ve Tanıtma Giderlerinin Kullanımı

631 sayılı KHK'nin 14/B maddesinde (Ek madde: 21/03/2006 - 5473 S.K./10. md.) özel kanunlarla kamu tüzel kişiliğini haiz olarak kurum, kurul, üst kurul, enstitü, teşebbüs, fon ve sair adlarla kurulmuş kamu kurum ve kuruluşlarında, kanunlarında aksine hükümler olsa dahi, kendi özel mevzuatındaki hükümler uyarınca yapılacak temsil ve ağırlama giderlerinin yıllık toplamı, başkan ile temsil yetkisini haiz olan personelin bir aylık ortalama net ücretinin iki katını geçmez. Temsil yetkisini haiz personelin unvan ve sayıları, karar organlarının üyeler dahil toplam personel sayısının yüzde ikisini geçmemek üzere belirlenir." Hükmü yer almaktadır.

08.02.2002 tarih ve 2002/3729 sayılı (27.12.2005 tarih ve 9827 sayılı BKK ile değişik) Bakanlar Kurulu Kararının 1'inci maddesinde "Genel bütçeye dahil daireler, katma bütçeli idareler, kamu iktisadi teşeb-

Genel bütçeli kuruluşlarda temsil ağırlama, tören ve tanıtım giderlerinin kullanılması, Bütçe Kanunlarının (R) cetvelindeki açıklamalara dayanır. Bütçe Kanunları biçimsel olarak Kanun niteliğinde olduklarından temsil ağırlama, tören ve organizasyon giderlerinin yasal dayanağı olduğu kabul edilebilir.

büsleri, döner sermayeler, meslek kuruluşları, kefalet sandıkları, mahalli idareler ve bunların birlikleri hariç olmak üzere, özel kanunlarla kamu tüzel kişiliğini haiz olarak kurul, üst kurul, kurum, enstitü, teşebbüs, teşekkül, fon ve sair adlarla kurulmuş olan bütün kamu kurum ve kuruluşları tarafından; yönetim ve denetim kurulu ile kurul, üst kurul üyeleri (Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurulu ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu Başkan ve üyeleri hariç) dahil tüm personeli (Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu ile Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu personeli dahil) için; ilgili mevzuatları uyarınca belirlenen her türlü maaş, aylık, ücret, ek ücret, prim, zam, tazminat, ikramiye, fazla mesai, kar payı ve her ne ad altında olursa olsun yapılan diğer mali ödemeler ile sosyal hak kapsamında yapılan bütün ayni ve nakdi ödemeler bu Karar hükümlerine göre yapılır.” denilmektedir.

Buna göre 631 sayılı KHK'nin 14/B maddesinde 2002/3729 sayılı Kararnamede olduğu gibi istisna hüküm getirilmediğinden özel kanunlarla kamu tüzel kişiliğini haiz olarak kurul, üst kurul, kurum, enstitü, teşebbüs, teşekkül, fon ve sair adlarla kurulmuş tüm kamu kurum ve kuruluşları temsil, ağırlama ve tören giderlerinin yapılmasında bu Kararname hükmüne göre hareket edeceklerdir.

631 sayılı KHK'nin 14/B maddesinde sayılan kurumların temsil yetkisini haiz olan personelinin bir aylık ortalama net ücretinin tespitinde ise Gelir Vergisi Kanunu'nun 61'inci maddesi hükümleri dikkate alınır. Buna göre ücret işverene tabi ve muayyen bir iş yerine

bağlı olarak çalışanlara hizmet karşılığı olarak verilen para ve ayınlarla, sağlanan ve para ile temsil edilebilen menfaatlerdir. Ücretin, ödenek tazminat, kasa tazminatı, mali sorumluluk tazminatı, tahsisat, avans, aidat, huzur hakkı, prim, ikramiye, gider karşılığı veya başka adlar altında ödenmiş olması veya bir ortaklık münasebeti niteliğinde olmamak şartı ile kazancın belli bir yüzdesi şeklinde tayin edilmiş bulunması onun mahiyetini değiştirmez. İstisna haddini aşan, emeklilik, dul ve yetim aylıkları, evvelce yapılmış veya gelecekte yapılacak hizmetler karşılığında verilen para ve ayınlar ile sağlanan menfaatler, milletvekillerine, belediye ve il genel meclisi üyelerine, komisyon üyelerine ve benzerlerine yapılan ödeme ve sağlanan menfaatler, yönetim ve denetim kurulları başkan ve üyeleri ile tasfiye memurlarına ödenen veya sağlanan para, ayın, menfaatler, bilirkişiler, resmi arabulucular hakemler eksperler, jüri üyelerine ödenen veya sağlanan para ayın ve menfaatler, sporculara transfer ücreti ve sair adlarla yapılan ödeme ve sağlanan menfaatler de ücret sayılır.⁷

2.1.3.Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliğinde Temsil ve Tanıtma Giderlerinin Kullanımı

31.12.2005 tarih ve 26040 sayılı 3. Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanan Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin 47'nci maddesine göre; “Temsil, ağırlama, tören, fuar, tanıtma ve benzeri faaliyetlerle ilgili olarak yapılacak her türlü mal ve hizmet alımı ile yapım işlerine ilişkin giderlerin ödenmesinde, bu Yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilen belgeler aranır.

Yabancı konuk ve heyetlerin ağırlanması amacıyla görevlendirilecek personel ve ilgili yönetmeliklere göre görevlendirilecek mihmandarlar tarafından yapılan temsil ve ağırlama giderlerinin ödenmesinde;

- Harcama talimatı,
- Fatura, perakende satış fişi veya ödeme kaydedici cihazlara ait satış fişi ve adisyon,
- Mihmandar Hesap Cetveli (Örnek: 35), ödeme belgesine bağlanır.

Ziyafete ilişkin temsil ve ağırlama giderlerinin ödenmesinde alınacak harcama talimatında, davetli

⁷ ÖZBALCI, Yılmaz. Gelir Vergisi Kanunu Yorum ve Açıklamaları. Oluş Yayıncılık. Ankara, 2001.

ve misafirlerin sayısı ile mihmandarın yapacağı harcamaların neleri kapsayacağı belirtilir.”

2.2.Mahalli İdare Bütçelerinden Yapılacak Temsil ve Tanıtma Giderleri

2.2.1.İl Özel İdaresi Bütçesinden Yapılacak Temsil ve Tanıtma Giderleri

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanunu’nun 43’üncü maddesinin (j) bendinde “Temsil, tören, ağırlama ve tanıtım giderleri” il özel idaresinin giderleri arasında sayılmıştır. İl Özel İdaresi Bütçesinden Yapılacak Temsil, Ağırlama ve Tören Giderleri Hakkında Yönetmelik’in 3’üncü maddesinde ise bu giderlerin konu, kapsam ve miktarı ile davet edileceklerin tespit ve tayininin valinin takdirine bağlı olduğu, tören ve toplantıya valinin katılmasının şart olmadığı, Valinin tensibi üzerine eşî veya yetki vereceği vali yardımcılar ve ilçelerde kaymakamlar tarafından düzenlenebileceği şeklinde düzenleme yapılmıştır. Temsil, ağırlama ve tören giderleri kapsamına giren gider kalemleri ise Yönetmeliğin 4,5 ve 6’ncı maddelerinde sayılmıştır.

2.2.1.1.Temsil Giderleri

Yönetmeliğin 4’üncü maddesinde “İl’de ekonomik, sosyal, kültürel, sportif ve sanat alanlarında başarılı çalışmaları tespit edilen veya bu konularda ulusal veya uluslararası alanlarda başarılı çalışmalarıyla ödüllendirilen kişi veya kişiler için toplantılar düzenlenmesi, bu kişilere şilt, plaket, ödül ve hediye verilmesi ile çiçek veya çelenk gönderilmesi, Spor faaliyetleri, kongre, konferans ve seminer gibi toplantılara ilişkin karşılama, ağırlama ve organizasyon yapılması, Gerçek veya tüzelkişilere plaket, ödül, hediye verilmesi, çiçek gönderilmesi, İl’de göreve başlayan veya ayrılan protokole dahil kişiler için toplantılar düzenlenmesi, ziyafet verilmesi, plaket ve hediye verilmesi, çiçek gönderilmesi, Cenaze törenleri için alınacak çiçek bedelleri ile vakıflardan kiralanan madeni çelenklerin kira bedellerinin ödenmesi, Mahalli örf adetini gerektirdiği faaliyetler ile diğer sosyal faaliyetlere iştirak edilmesi, Dış ülkelere hediye gönderilmesi veya götürülmesi, ile ilgili giderler” Temsil Giderleri olarak sayılmıştır.

2.2.1.2.Ağırlama Giderleri

Yönetmeliğin 5’inci maddesinde “Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Başbakan ve

Bakanlar Kurulu üyeleri, Hükümet merkezi ve diğer illerin protokole dahil kişileri, Yabancı ülke temsilcileri veya konukları, Sanat, bilim, kültür ve spor alanlarında temayüz etmiş kişileri, İl’in kalkınmasında katkısı olanlar veya olacağı anlaşılanlar, basın mensupları, sayılan kişilerin eşleri ile yakınları ve refakatindeki görevlileri, için geleneklere ve davetin şumulüne göre ağırlama, konutlama ve konutlanmalarının ve bu işlerle ilgili hazırlıkların gerektirdiği giderlerle verilecek ziyafet, resepsiyon, açık büfe, kokteyl, hediye, çiçek, bahşış, taşıma ve kumanya giderleri ile ziyafetlerin gerektirdiği giderler ağırlama gideri olarak sayılmıştır.

2.2.1.3.Tören Giderleri

Yönetmeliğin 6’ncı maddesinde “Ulusal, resmi ve dini bayramlar ile anma günleri, Kurtuluş günleri, Festival ve fuarlar, Temel atma ve açılış günleri, Milli mücadeleyle ait önemli günler, için yapılacak giderler” ise tören giderleri olarak sayılmıştır.

2.2.2. Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil ve Tanıtma Giderleri

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 38’inci maddesinin (o) bendinde “Temsil, tören ve ağırlama ve tanıtım giderleri” belediye giderleri arasında sayılmış ve aynı Kanun’un 60’ncı maddesinin (k) bendinde ise “Temsil ve ağırlama giderleri için ayrılan ödeneği kullanmak” Belediye Başkanının görev ve yetkileri arasında sayılmıştır. Belediye bütçesinden yapılacak temsil, ağırlama ve tören giderlerine ilişkin düzenleme 25.04.1984 tarih ve ATE/TE-1984 sayılı İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanan yönerge ile yapılmıştır. Adı geçen yönergede, belediye başkanına geniş takdir hakkı tanınmıştır. Belediye görev ve hizmetleri kapsamında değerlendirilen bahse konu harcamalar belediye bütçesinin bu kaleminden gerçekleştirilebilir. Sayıştay tarafından temsil ağırlama tören ve organizasyon giderlerinin kullanımı ile ilgili olarak çeşitli tarihlerde verilen farklı kararlara okuyucuya bir bakış açısı vermesi açısından yazımızın sonunda yer verilmiştir.

Yönergenin 6’ncı maddesinde temsil ve ağırlama giderlerine ilişkin toplantı ve ağırlamalarda belde protokolüne dahil mülki ve askeri erkanın eşlerinin de davet edilebileceği, 7’nci maddesinde ise bu ağırlama ve toplantılarda katılan davetlilere ait listenin sarf evrakı-

na eklenmesinin zorunlu olmadığı, 11'inci maddesinde ise ili ve beldeyi müştereken ilgilendiren konularda yapılacak temsil, ağırlama ve tören giderlerine il özel idaresi ve belediyenin hangi ölçülerde katılacaklarının il valisi tarafından tespit edileceği belirlenmiştir.

2007/3 sayılı Başbakanlık Tasarruf Genelgesinde "Belediyeler ile il özel idareleri ve bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeler ise bu genelgenin gayrimenkul edinilmesi ve kiralanması ile ilgili bölümüne tabidirler" denilerek mahalli idareler açısından 2003/39 sayılı Başbakanlık Genelgesinde yer alan temsil ağırlama tören ve organizasyon giderlerinin kullanımına ilişkin kısıtlamalar kaldırılmıştır.

2.2.2.1. Temsil Giderleri

Belediye bütçesinden yapılacak temsil giderleri yönergenin 4'üncü maddesinde görevle ilgili olmak şartı ile, beldede başarılı çalışmaları görülenler için toplantılar düzenlenmesi, kupa ve benzeri teşvik uygulamalarında bulunulması, gerçek ve tüzel kişilere plaket, ödül ve hediye verilmesi, çiçek gönderilmesi, beldede göreve başlayan veya ayrılan protokole dahil kişiler için toplantılar düzenlenmesi ve hediye verilmesi için yapılan giderler olarak sayılmıştır.

2.2.2.2. Ağırlama Giderleri

Yönergenin 5'inci maddesinde Beldenin misafiri durumunda olan, Cumhurbaşkanı, TBMM Başkanı, Başbakan ve Bakanlar Kurulu Üyeleri, Hükümet merkezi veya diğer illerin protokole dahil kişileri, yabancı ülke temsilcileri veya konukları, sanat, bilim, kültür ve spor dallarında temayüz etmiş kişilerin, basın mensuplarının, Beldenin kalkınmasında katkısı olanlar veya olacağı anlaşılanlar ile bu kişilerin eşleri ve refakatindeki görevlileri için, geleneklere veya davetin şumuluüne göre ağırlama, konutlandırma ve bu işlerle ilgili olarak hazırlıkların gerektirdiği giderler ile ziyafet, kokteyl, hediye, çiçek, bahşiş ve taşıma giderleri olarak sayılmıştır. Yönergenin 8'inci maddesinde belediyeye ait olup münhasıran konuklara ayrılmış bir binanın bulunması halinde bu binanın kira, onarım, döşeme ve demirbaş giderleri ve diğer giderler için aynı tertipten ödeme yapılabileceği belirtilmiştir.

2.2.2.3. Tören Giderleri

Yönergenin 9'uncu maddesinde ise resmi ve dini bayramlar ile anma günleri, beldenin kurtuluş gün-

leri, festival ve fuarlar, beldenin sosyal, ekonomik ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunacak temel atma törenleri ve açılış günleri, milli mücadeleye ait önemli günlerde yapılan giderlerin tamamının veya bir kısmının tören komitesi kararı ile ödenebileceği, 10'uncu maddesinde ise bunlar dışında kalan ve yapılması belde için gerekli olan veya mahalli örf, adet ve sosyal yaşantı için de gerekli sayılan etkinlik ve törenler için (nişan, nikah, ölüm gibi) harcama yapılabileceği belirtilmiştir.

2.2.3. Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliğine Göre Temsil ve Tanıtma Giderleri Giderlerinin Kullanımı

İçişleri Bakanlığınca hazırlanan ve 15.08.2007 tarih ve 26614 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği'nin 37'nci maddesinde Temsil ağırlama, tören, fuar ve tanıtma giderleri düzenlenmiştir. Buna göre;

"(1) Temsil, ağırlama, tören, fuar, tanıtma ve benzeri faaliyetlerle ilgili olarak yapılacak her türlü mal ve hizmet alımı ile yapım işlerine ilişkin giderlerin ödenmesinde, bu Yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilen belgeler aranır.

(2) Yabancı konuk ve heyetlerin ağırlanması amacıyla görevlendirilecek personel ve ilgili yönetmeliklere göre görevlendirilecek mihmandarlar tarafından yapılan temsil ve ağırlama giderlerinin ödenmesinde;

a) Harcama talimatı,

b) Fatura, perakende satış fişi veya ödeme kaydedici cihazlara ait satış fişi ve adisyon,

c) Mihmandar Hesap Cetveli (Örnek: 26)

ödeme belgesine eklenir.

(3) Ziyafete ilişkin temsil ve ağırlama giderlerinin ödenmesinde alınacak harcama talimatında, davetli ve misafirlerin sayısı ile mihmandarın yapacağı harcamaların neleri kapsayacağı belirtilir."

2.3. Başbakanlık Tasarruf Genelgesinde Temsil ve Tanıtma Giderlerinin Kullanımı

2007/3 Sayılı Başbakanlık Genelgesinde "Ülular arası toplantılar ile milli bayramlar hariç, açılış, konferans, seminer, yıldönümü ve benzeri kutlama ve organizasyonlara ilişkin faaliyetler nedeniyle gezi, kokteyl,

yemek ve benzeri davetler düzenlenmeyecek, hediye ve diğer adlar altında ödeme yapılmayacaktır.

Yılbaşı ve bayram dönemlerinde kamu görevlileri tarafından gönderilecek tebrik, telgraf ve benzeri posta hizmetlerine ilişkin kağıt, baskı, posta ve benzeri giderler hiçbir şekilde kurum ve kuruluş bütçesinden ödenmeyecek, mevzuat gerekleri dışında, kurum ve kuruluşların tasarrufları altında bulunan kaynaklardan plaket, hatıra, hediye, eşantıyon türü işler yaptırılmayacaktır.

Kamu kurum ve kuruluşlarınca mevzuattan kaynaklanan zorunluluklar gereği yapılan veya kurum faaliyetleri ile doğrudan ilgili olan tanıtım giderleri hariç olmak üzere basın ve yayın organlarına ilan-reklam verilmeyecektir.” denilmektedir.

Aynı Genelgede “Belediyeler ile il özel idareleri ve bunların kurdukları birlik, müessese ve işletmeler ise bu genelgenin gayrimenkul edinilmesi ve kiralanması ile ilgili bölümüne tabidirler” denilerek mahalli idareler açısından temsil ağırlama tören ve organizasyon giderlerinin kullanımına ilişkin 2003/39 sayılı genelgedeki kısıtlamalar kaldırılmıştır.

2.4.Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri İle Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik Hükümlerine Göre Temsil ve Tanıtma Giderlerinin Kullanımı

Adı geçen Yönetmeliğin 15'inci maddesinde “Kamu görevlileri, kamu kaynaklarını kullanarak hediye veremez, resmi gün, tören ve bayramlar dışında, hiçbir gerçek veya tüzel kişiye çelenk veya çiçek gönderemezler; görev ve hizmetle ilgisi olmayan kutlama, duyuru ve anma ilanları veremezler.” denilmiştir.

2.5.4734 Sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu'nda Temsil ve Tanıtma Giderlerinin Kullanımı

4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinde temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeyle ilişkin alımlar, ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin usulü ile karşılanabilecek ihtiyaçlar arasında sayılmıştır. Kamu kurum ve kuruluşları tarafından temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeyle ilişkin alımlar 4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinin (d) bendinde belirtilen limitler dahilinde aynı Kanun'un 62'nci maddesinin (ı) bendindeki bütçelerine bu amaçla konulan ödeneklerin yüzde 10'unu Kamu İhale Kurulunun uygun görüşü olmadan aşamayacağı yönündeki kısıtlamaya tabi olmadan doğrudan temin yolu ile gerçekleştirebilirler.

4734 sayılı Kanun'un 22'nci maddesinde temsil ağırlama faaliyetleri kapsamında yapılacak konaklama, seyahat ve işeyle ilişkin alımlar, ilan yapılmaksızın ve teminat alınmaksızın doğrudan temin usulü ile karşılanabilecek ihtiyaçlar arasında sayılmıştır.

3. SAYIŞTAY ve DANIŞTAY KARARLARINDA TEMSİL VE TANITMA GİDERLERİNİN KULLANIMI⁸

Sayıştay Temyiz Kurulunun 03.02.2009 tarih ve 30609 Tutanak nolu kararında belediye personeli arasında kaynaşmayı sağlamak ve iş verimliliğini artırmak amacıyla düzenlenen gezi sırasında personele yemek verilmesinin Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil Ağırlama ve Tören Giderleri Yönergesinin 10'uncu maddesindeki mahalli örf adet ve sosyal yaşantı için gerekli sayılan

etkinlikler kapsamında olduğundan, bu sebeple yapılan harcamada mevzuata aykırılık görülmediğine, aynı yönergenin 3'üncü maddesinde, temsil, ağırlama ve tören giderlerinin konu, kapsam ve miktarının tayininin belediye başkanının takdirine tabi olduğu ve ağır-

⁸ 1982 Anayasası'nın 160'nci maddesine göre “Sayıştay, genel ve katma bütçeli dairelerin bütün gelir ve giderleri ile mallarını Türkiye Büyük Millet Meclisi adına denetlemek ve sorumluların hesap ve işlemlerini kesin hükme bağlamak ve kanunlarla verilen inceleme, denetleme ve hükme bağlama işlerini yapmakla görevlidir. Sayıştay'ın kesin hükümleri hakkında ilgililer yazılı bildirim tarihinden itibaren onbeş gün içinde bir kereye mahsus olmak üzere karar düzeltilmesi isteminde bulunabilirler. Bu kararlar dolayısıyla idarî yargı yoluna başvurulamaz. Vergi, benzeri malî yükümlülükler ve ödevler hakkında Danıştay ile Sayıştay kararları arasındaki uyumsuzluklarda Danıştay kararları esas alınır.”

lama giderlerinde beldenin misafiri olmak şartı dışında her hangi bir kısıtlama getirilmediğinden, beldeye gelen misafirlere verilen yemek bedelinin belediye bütçesinden karşılanması için yapılan harcamada mevzuata aykırılık bulunmadığına, belediyeye yeni alınan araçlar için kurban olarak kesilmek üzere büyük baş hayvan alımı ve bu hayvanın kesimi, bu araçların hizmete sokulması nedeniyle tören yapılması ve bu törene katılan Protokol Heyetine ve belediye personeline yemek verilmesinin Yönergenin 10'uncu maddesindeki mahalli örf adet ve sosyal yaşantı için gerekli sayılan etkinlikler kapsamında olduğundan, bu sebeplerle yapılan harcamada mevzuata aykırılık görülmediğine,

Sayıştay Temyiz Kurulunun 03.02.2009 tarih ve 30612 Tutanak nolu kararında Encümen Kararıyla Belediye Sarayının açılışı sebebiyle yapılan törenlere katılan halka ve misafirlere yemek verilmesinin Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil Ağırılama ve Tören Giderleri Yönergesinin 10'uncu maddesindeki mahalli örf, adet ve sosyal yaşantı için gerekli sayılan etkinlikler kapsamında olduğundan, bu sebeple yapılan harcamada mevzuata aykırılık görülmediğinden belediye başkanı hakkında verilen tazmin hükmünün kaldırılmasına,

Sayıştay Temyiz Kurulunun 17.02.2009 tarih ve 30658 Tutanak nolu kararında muhtelif lokantalara temsil ağırılama giderleri adı altında yapılan ödemelerde yemeklerin kimlere verildiğini gösteren liste eklenmediğinden, onay belgesinde temsil ağırılama gideri-

nin niteliği ve davetlilerin sayısını gösteren herhangi bir açıklama olmadığından, temsil ağırılamanın gerektirdiği türden giderler mahiyetinde olmayan yemek ve içecek bedellerinin bütçeden ödenmesi mümkün olmadığından dilekçi hakkında verilen tazmin hükmünün tasdikine,

Sayıştay Temyiz Kurulunun 21.04.2009 tarih ve 30758 Tutanak nolu kararında belediye başkanı adına çeşitli gazetelerde bayram ve diğer özel günler için kutlama mesajları ve ilanların yayınlanması ve bedelinin belediye bütçesinden ödenmesinin mevzuata aykırı olduğu gerekçesiyle verilen tazmin kararının, Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil Ağırılama ve Tören Giderleri Yönergesi, temsil ağırılama ve tören giderlerinin konu, kapsam ve miktarının tayinini belediye başkanı takdirine bırakmış olduğundan bu takdire istinaden belediye başkanı milli ve dini bayramlar ile diğer özel günler için gazetelere ödene ilan yayım bedelinin belediye bütçesinden ödenmesinde mevzuata aykırılık bulunmadığından kaldırılmasına,

Sayıştay Temyiz Kurulunun 29.06.2004 tarih ve 27234 Tutanak nolu kararında Temsil Ağırılama ve Tören Giderleri tertibinden ödenen tören giderleri için isim listesinin hazırlanması ve verile emrine eklenmesi zorunluluğunun bulunmadığına,

Sayıştay Temyiz Kurulunun 01.11.2004 tarih ve 27414 Tutanak nolu kararında belediye personeline bayram hediyesi olarak alınan çikolataların temsil ağırılama kapsamında değerlendirilerek belediye bütçesinden ödenmesinin mümkün olduğuna,

Sayıştay 8'inci Dairenin 17.06.2004 tarih ve 5510 Tutanak nolu kararında belediye bütçesinden evlenme ve sünnet düğünlerinde hediye mahiyetinde altın alınması durumu, Temsil, Ağırılama ve Tören Giderleri Yönetmeliğinin 5/f maddesi hükmüne göre belediyenin misafiri konumunda olanlar için söz konusu olduğundan yersiz ödemenin sorumlulara ödetirilmesine,

Benzer bir olayda Kamu Görevlileri Etik Kurulu 11.06.2009 tarih ve 2009/23 nolu kararında ...ilçesi belediye başkanı.... hakkında düğün, sünnet vb törenlerde, hediye ettiği altınların parasını belediye bütçesinden karşılaması nedeni ile Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in 15'inci maddesindeki "Hediye alma

ve menfaat sağlama yasağı ” ile 16’ncı maddesindeki “Kamu malları ve kaynaklarının kullanımı”na ilişkin hükümlerde yer alan etik davranış ilkelerine aykırı davranışına karar vermiştir.⁹

Sayıştay Temyiz Kurulunun 07.10.2008 tarih ve 30358 Tutanak nolu kararında belediye tarafından gerçekleştirilen yom ve su hizmetlerinde belediye görevlileri ile birlikte çalışan köy hizmetleri ve Karayolları çalışanlarına verilen ve Temsil, Ağırlama ve Tören giderleri Yönergesinin 5/f maddesinde mütalaa olunan yemeğe ilişkin bedelin belediye bütçesinden yapılmasında mevzuata aykırı bir husus bulunmadığına,

Sayıştay 4’üncü Dairenin 12.03.2008 tarih ve 30582 Tutanak nolu kararında belediye personelinin Çanakkale gezi giderleri ile, belediye kültür heyetinin Bulgaristan’ın Razgrad iline gidiş geliş giderlerinin Temsil, Ağırlama, Tören, Fuar ve Tanıtma Giderleri Tertibinden ödenmesi hususunda; Harcamaların tamamına ilişkin olarak Devlet Harcama Belgeleri Yönetmeliğinde öngörülen fatura ve benzeri kanıtlayıcı belgelerin eksik olarak ibraz edilmesinin ve gezi için İçişleri Bakanlığından izin alınmamasının mevzuata aykırı bulunduğuna,

Sayıştay 2’nci Dairenin 13.05.2008 tarih ve 34041 Tutanak nolu kararında çeşitli kurumlardan geçici bir görevin ifası için belediyeye gelen memurlara 6245 sayılı Harcırah Kanunu hükümlerine göre harcırah ödenmekte olup, geçici görev mahallinde yapılan konaklama ve yemek bedellerinin Temsil Ağırlama ve Tören Giderleri Yönergesi kapsamında kabul ederek belediye bütçesinden ödenmesinin mümkün olmadığına,

Sayıştay 4’üncü Dairenin 03.06.2008 tarih ve 30616 Tutanak Nolu kararında ... Barosunca düzenlenen “ Uluslararası Avukatlar Günü” nedeniyle düzenlenen sempozyum, 5216 sayılı Kanun’un 24’üncü maddesinin (o) bendinde, ifade edilen kültürel ve bilimsel etkinlik kapsamında olduğundan, bu iş için 5393 sayılı Kanun’un 38’inci maddesi gereği Temsil Ağırlama tertibinden yapılan ödeme nedeniyle ilişik bulunmadığına.

Sayıştay 1’inci Dairenin 12.06.2008 tarih ve 9310 Tutanak nolu kararında Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil, Ağırlama ve Tören Giderleri Yönergesi’nin 5’inci maddesinde ağırlama giderleri karşılanabilecek konuklar arasında yer almayan ve belediyeye görevli olarak gelen İçişleri Bakanlığı kontrolörlerinin konaklama ve yemek bedellerinin, belediye bütçesinden karşılanması sonucu yersiz ödenen tutarın sorumlulara ödetirilmesine,

Sayıştay 6’ncı Dairenin 17.06.2008 tarih ve 11719 Tutanak nolu kararında belediye sınırları içinde ikamet eden emekli vatandaşları kapsayan gezi giderinin, Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil Ağırlama ve Tören Giderleri Yönergesinin 5’inci maddesinin (f) bendi ile 10’uncu maddesi hükmü kapsamında yapılan bir gider olarak kabul edilmesi gerektiğinden, belediye bütçesinden ödenmesinde mevzuata aykırılık bulunmadığına,

Sayıştay 5’inci Dairenin 05.12.1995 tarih ve 8729 karar sayılı ilamında belediye başkanı odasına misafirlere ikram edilmek üzere alınan şekerlere ilişkin ödemelerin belediye hizmeti ile ilgili olmadığı yönündeki Teftiş layihasına göre yapılan yargılama sonunda sorumluların beraatine,

Sayıştay 4’üncü Dairenin 09.04.1996 tarih ve 28154 karar sayılı ilamında teftiş layihasında, festival nedeniyle gelen folklor ekibine ikram edilen meşrubat bedeli kişi borçlarına alınması nedeni ile yapılan yargılama sonunda sorumluların beraatine,

Sayıştay 4’üncü Dairenin 10.10.1996 tarih ve 28255 karar sayılı ilamında teftiş layihasında, başkanca bastırılan tebrik kartı ve zarflarının belediye bütçesinden ödenmesi sorgu konusu yapılması nedeni ile yapılan yargılama neticesinde sorumluların beraatine,

Sayıştay 5’inci Dairenin 14.01.1997 tarih ve 9046 karar sayılı ilamında teftiş layihasında mahalli cezaevine hediye edilen televizyon belediye bütçesinden ödenemeyeceği ileri sürülmesi nedeniyle yapılan yargılama neticesinde ilişilecek bir husus olmadığına,

⁹ Anayasa Mahkemesi 04.02.2010 tarih ve E:2007/98 ve K:2010/33 sayılı kararında kamuda etik kültürünün yerleşmesi için etik ilkeye aykırılık kararları ile bunların denetimi sonucu idari yargı tarafından verilen iptal kararlarının Resmî Gazete’de yayımlanmasının suç niteliği taşımayan bir konuda kişinin teşhirine, dolayısıyla toplum içindeki konumunun, maddi ve manevi varlığının ağır bir şekilde etkilenmesine yol açması, kişi özgürlüğü ile kamu gücünün kullanılması arasındaki hassas dengenin özgürlük aleyhine bozulması, demokratik toplum düzeninin gereklerine ve adalet ilkelerine dolayısıyla hukuk devletine ve kişinin maddi ve manevi varlığını geliştirme hakkına aykırı bulunması nedeni ile 25.5.2004 günlü, 5176 sayılı Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun’un 5. maddesinin üçüncü fıkrasını Anayasa’ya aykırı bularak iptal etmiştir.

Sayıştay 7'nci Dairenin 31.03.1997 tarih ve 7987 nolu kararında belediye başkanı hakkında popülarite ve imaj araştırması yaptırarak bedelinin bütçeden karşılanmasının mümkün olmadığına,

Sayıştay 4'üncü Dairenin 26.03.1996 tarih ve 28144 nolu kararında belediye çalışanları için düzenlenen moral gecesi masrafının belediye bütçesinden karşılanmasında bir sorun bulunmadığına,

Sayıştay 1'inci Dairenin 24.10.1996 tarih ve 6092 nolu kararında teftiş layihasında belediye başkanının evine ait telefon giderinin bütçeden karşılanamayacağı ileri sürülmesi nedeni ile yapılan yargılamada belediye başkanının evine ait telefon giderlerinin temsil gideri olarak kabul edilip sorumluların beraatine,

Sayıştay 1'inci Dairenin 30.09.1997 tarih ve 8062 sayılı kararında teftiş layihasında bir başka mahalde düzenlenen festivale yardım yapılmasının belediye hizmeti sayılamayacağının ileri sürülmesi nedeni ile yapılan yargılama sonunda yersiz ödeme için sorumlulardan tazmin edilmesine,

Sayıştay Temyiz Kurulunun 07.12.1993 tarih ve 23266 sayılı kararında mahalle muhtarlarına belediye başkanının oluru ve belediye meclisi kararı ile toplu taşıma kartı dağıtılmasının görevle ilgili bulunmadığına,

Sayıştay Temyiz Kurulunun 21.06.1994 tarih ve 23475 nolu kararında; milli ve dini bayramlar ile Cumhurbaşkanının beldeyi ziyareti nedeni ile mahalli gazetelere verilen kutlama ve teşekkür ilanlarının belediye bütçesinden ödenmesinde ilişik olmadığına,

Sayıştay Temyiz Kurulunun 02.04.1994 tarih ve 23432 nolu kararında "Ölüm ve teşekkür" ilanlarının belediye bütçesinden ödenebileceğine,

Sayıştay 2'nci Dairenin 16.03.1993 tarih ve 20593 nolu kararında, belediye hizmet binasının satın alınmasında ve tapu dağıtımında gösterdikleri ilgiden dolayı Tapu Kadastro Bölge Müdürü, Tapu Sicil Bölge Müdürü ve Emlak Bankası Şube Müdürüne yemek verilmesi ve bedelinin belediye bütçesinden karşılanması karşısında asli görevlerini yapan kamu görevlilerine bu hizmetleri karşılığında yemek ikramında bulunulmasının mümkün olmadığına,

Sayıştay 5'inci Dairenin 09.10.1997 tarih ve 9185 nolu kararında belediye başkanları ve görevlilerin yurt dışına gidişlerinde encümen ve belediye meclisi kararı, il valiliğinden alınan belirli süre tanıyan izin yazısı sarf evrakına eklendiğinden, yurt dışı gezi masraflarının belediye bütçesinden karşılanması mümkün olduğuna,

Sayıştay 7'nci Dairenin 31.03.1997 tarih ve 7987 nolu kararında hangi devlet büyüğünün beldeyi ziyaret ettiğinin açıkça belirtilmediği encümen kararına dayanarak belediye bütçesinden ödeme yapılmasında ilişilecek bir cihet bulunmadığına,

Sayıştay 1'inci Dairenin 20.02.1997 tarih ve 6136 nolu kararında müzik ve folklor festivali etkinlikleri çerçevesinde, davetli konuklar dışında bazı kimselerin uçak bileti ve diğer giderlerinin belediye bütçesinden karşılanamayacağına,

Sayıştay 1'inci Dairenin 14.10.1997 tarih ve 6216 nolu kararında beldenin mülki erkani, basın mensupları ve belediye meclis üyelerine bilgi sunmak için yapılan bir toplantıda yemek bedellerinin belediye bütçesinden karşılanmasında ilişilecek bir cihet bulunmadığına,

Sayıştay 1. Dairenin 06.12.1994 tarih ve 5839 nolu kararında bale gösterisi için belediye bütçesinden kendilerine bilet alınarak davet edilen kişilerin listesinin verilmesi zorunlu olmadığına,

Sayıştay 4'üncü Dairenin 26.03.1996 tarih ve 28144 nolu kararında, belediyenin başka bir belediyenin düzenlediği festivale yardım yapamayacağına,

Sayıştay 2'nci Dairenin 04.04.1991 tarih ve 30215 nolu kararında ise harcamaya ilişkin belgelerde kime ve ne amaçla çiçek gönderildiği konusunda açıklık olmayan tören giderlerinin sorumlulardan tazminine, hükümlenmiştir.

Danıştay Birinci Dairenin 03.12.2008 tarih ve E:2008/1222 K:2008/1319 nolu kararında " ...İl Özel İdaresi ile ... Bankası arasında imzalanan 6.4.2005 tarihli maaş ödeme protokolü uyarınca İl Özel İdaresi personelinin maaşlarının ... Bankasına yatırılması karşılığında anılan banka tarafından 140.000,00YTL tutarında promosyonun İl Özel İdaresine verilmesinin kararlaştırıldığı, 20.4.2005 tarihinde promosyon parasının İl Özel İdaresi hesabına yıllık maaş protokolü için

ödenen bağış olarak yatırıldığı, ... Valisi ... tarafından beğenilen ve pazarlığı yapılan 2001 model S 320 L Mercedes marka aracın alınması amacıyla 20.4.2005 tarihinde İl Özel İdare Müdürü ...' in yazılı talimatıyla promosyondan 122.500,00 YTL'nin aracın satıcısına gönderildiği, aracın ... Bankasınca alınmadığı sadece banka üzerinden para transferi yapıldığı, promosyon parasından geriye kalan 17.500,00 YTL'nin ise plazma televizyon, bilgisayar gibi İl Özel İdaresinin diğer ihtiyaçları için kullanıldığı, öncelikle İl Özel İdaresi bütçesinin alacak hesabına gelir olarak kaydedilerek, etkili, ekonomik ve verimli şekilde kullanılması gerektiği dikkate alındığında ilgililer tarafından yapılan harcamaların mevzuata uygun olarak yapılmadığı anlaşıldığından, İçişleri Bakanının soruşturma izni verilmesine ilişkin 14.7.2008 günlü, Tef.Ku.Bşk.2008/136 sayılı kararına yapılan itirazların reddine, dosyanın gereği yapılmak üzere karar ekli olarak Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığına, kararın birer örneğinin İçişleri Bakanlığı ile itiraz edenlere gönderilmesine 3.12.2008 gününde oyçokluğuyla karar verildi." denilmektedir.

4. DEĞERLENDİRME VE SONUÇ

Kamu kurum ve kuruluşlarında genel olarak temsil, ağırlama, tören ve organizasyon giderleri yapılırken 4734 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu hükümleri, Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümleri, Başbakanlık Tasarruf Genelgeleri; Merkezi Yönetim bütçesi içinde yer alan kamu kurum ve kuruluşların-

da Bütçe Uygulama Rehberi ve Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği hükümleri, il özel idarelerinde İl Özel İdaresi Bütçesinden Yapılacak Temsil, Ağırlama ve Tören Giderleri Hakkında Yönetmelik ve Mahalli İdareler Harcama Belgeleri Yönetmeliği hükümleri, belediyelerde ise ayrıca Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil, Ağırlama Tören Giderleri Yönergesi, hükümleri dikkate alınmalıdır. Ayrıca özel kanunlarla kamu tüzel kişiliğini haiz olarak kurum, kurul, üst kurul, enstitü, teşebbüs, fon ve sair adlarla kurulmuş kamu kurum ve kuruluşlarında ise 631 sayılı KHK'nin 14/B maddesi hükümlerinin dikkate alınması gerekmektedir.

Kaynaklar

- 1- İnan, A. Belediye Bütçesinden Yapılacak Temsil Ağırlama ve Tören Giderleri, <http://www.atillainan.com.tr/-Makaleler.php>. Erişim Tarihi (11.10.2010).
- 2- ÖZBALCI, Yılmaz. Gelir Vergisi Kanunu Yorum ve Açıklamaları. Oluş Yayıncılık. Ankara, 2001.
- 3- Karaaslan, Erkan, Temsil, Tören ve Ağırlama Giderlerinin Yapılması. <http://www.erkankaraaslan.org/slayt/9>. Erişim Tarihi (11.10.2010).
- 4- <http://www.bumko.gov.tr/>
- 5- <http://www.sayistay.gov.tr/karar/karar.asp>. Erişim Tarihi (11.10.2010).
- 6- <http://www.mevzuat.gov.tr/>

Tahir TEKİN
İçişleri Bakanlığı
İç Denetçisi

Muhasebe kayıt ve işlemleri 5018 sayılı Kanun'un 50'inci maddesinde de belirtildiği üzere, bir ekonomik değer ortaya çıktığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilir; muhasebe işlemleri tüm mali işlemleri kapsamalıdır.

BELEDİYELERDE YIL SONU MUHASEBE İŞLEMLERİ

Muhasebe kayıt ve işlemleri 5018 sayılı Kanun'un 50'inci maddesinde de belirtildiği üzere, bir ekonomik değer ortaya çıktığında, başka bir şekle dönüştürüldüğünde, mübadeleye konu edildiğinde, el değiştirdiğinde veya yok olduğunda muhasebeleştirilir; muhasebe işlemleri tüm mali işlemleri kapsamalıdır. Tahakkuk esaslı muhasebe sistemi bu gereklere cevap veren muhasebe sistemi olduğu gibi, idarelerimizin mali durumlarını (varlıkları, gelir, gider, alacak – borç durumları vb.) anlık izleme imkanı veren bir muhasebe sistemidir. Diğer taraftan mali yıl sona erdiğinde, o mali yıla ilişkin anlamlı veriler, istatistiki bilgiler ve raporlar üretmeye elverişli bir sistemdir. Mali yılın bütünüyle ve sağlıklı bir şekilde değerlendirilmesi için yıl sonu işlemlerinin de sağlıklı bir şekilde sonuçlandırılması gereklidir. Bu bakımdan belediyelerimiz açısından, yapılması gerekli (yapılması muhtemel) yıl sonu muhasebe işlemleri örnek işlemler şeklinde aşağıda verilmeye çalışılmıştır; işlemler 1 Ocak günü dahi yapılmış olsa, 31 Aralık gününe mal edilecektir:

1.YIL SONU GELDİĞİ HALDE KAPATILAMAYAN AVANSLARIN VE BU AVANSA İLİŞKİN ÖDENEKLERİN ERTESİ YILA DEVRİ GEREKİR

Yıl sonu gelmeden harcama yetkilisi mutemedine verilmiş olmasına rağmen, yıl sonu geldiği halde normal mahsup süresi içerisinde (1 aylık) kapatılamayan avansın, ertesi yıl kapatılmak üzere ödenekleri ile birlikte mahsup dönemine aktarılmasına ilişkin örnek;

a) Belediye hizmetlerinde kullanılmak üzere tüketim malzemesi alımı için 25 Aralık günü harcama yetkilisi mutemedine 100.-TL avans verilmiştir.

	Borç	Alacak
160-İŞ AVANS VE KREDİLERİ H.	100	
103-VERİLEN ÇEK. GÖND.E. H.		100

b) Tüketim malzemesi alımı için verilen avans yıl sonu geldiği halde kapatılamamıştır.

Mahsup dönemine aktarılan 100.-TL avansa ilişkin işlemler:

	Borç	Alacak
165-MAHSUP DÖNEMİNE AKT. AVANS VE KREDİLER 160-İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI	100	100
906.03-MAHSUP DÖNEMİNE AKTARIL. KULL.CAK ÖDE. 907-MAHSUP DÖN. AKTARILAN ÖDENEKL H.	100	100
901.20- BÜTÇE ÖDENEKLERİ HS 900.03- GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKL HS	100	100

2.YENİDEN DEĞERLEME KAYITLARI (YENİDEN DEĞERLEME YAPILMASI HALİNDE)

Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar hesap gruplarında yer alan hesaplarda kayıtlı değerlerden yeniden değerlendirme işlemine tabi tutulması gerekenler, yeniden değerlemeye tabi tutulur.

Yeniden değerlendirme işlemi sonucunda değer artışı tespit edilmesi durumunda yapılması gereken muhasebe kaydı;

252- Binalar Hesabı	000.-	
251- Yer altı ve Yerüstü Düzenleri H.	000.-	
.....	000.-	
.....		
257- Birikmiş Amortismanlar H.		000.-
522- Yeniden Değerleme Farkları H.		000.-

- Amortismanına tabi varlık yeniden değerlemeye tabi tutulduğunda, aynı oranda birikmiş amortismanına da ilave edilmelidir.

3.YIL SONU SAYIMLARINDA EKSİK YA DA FAZLA ÇIKAN TAŞINIRLARLA İLGİLİ YAPILACAK İŞLEMLER

Taşınır Mal Yönetmeliği hükümlerine gereğince, yılsonlarında yapılacak taşınır sayımları sonucunda; sayım kurulunca, taşınırın fiili miktarlarının kayıtlı miktarlardan **eksik** olduğunun tespit edilmesi halinde Kayıttan Düşme Teklif ve Onay Tutanağı ve Taşınır İşlem Fişi; **fazla** olduğunun tespit edilmesi halinde ise Taşınır İşlem Fişi düzenlenerek, defter kayıtlarının sayım sonuçlarıyla uygunluğu sağlanmalıdır. Düzenlenen giriş ve çıkış belgelerinin bir örneği, muhasebe kayıtlarının yapılması için muhasebe birimine gönderilmelidir.

Sayımda eksik çıkan taşınır için, taşınırın kayıtlı değerinden (varsa) birikmiş amortismanı düşüldükten sonra kalan kısmı faaliyet gideri (630) olarak kaydedilmeli, diğer taraftan bu tutar kadar da ilgili varlık hesabının alacağına kayıt yapılmalıdır:

	Borç	Alacak
630-FAALİYET GİDERLERİ H.	1000	
257.05-BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR H.	1000	
255-DEMİRBAŞLAR H.		2000

Sayımda fazla çıkan taşınırılar için, değer tespit komisyonunca belirlenecek tutar kadar gelir (faaliyet geliri) ve aynı tutarda ilgili varlık hesabının borcuna kayıt yapılmalıdır:

	Borç	Alacak
255-DEMİRBAŞLAR H. 600-GELİRLER H.	2000	2000

4.AMORTİSMAN İŞLEMLERİ

Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar hesaplarında kayıtlı amortismanı tabi varlıklara ilişkin amortisman ayrılması işlemleri yapılmalıdır;

630- Giderler H.	000.-	
257- Birikmiş Amortismanlar H.		000.-
268- Birikmiş Amortismanlar H.		000.-

Amortismanı tabi varlıklardan, izleyen yıl içinde elden çıkarılacak olanlar ve maddi duran varlıklar hesabına aktarılan duran varlıklar için, aktarma işleminin yapıldığı dönem sonunda, kayıtlı değerlerinden birikmiş amortisman tutarı düşüldükten sonra kalan kısmı kadar amortisman ayrılmalıdır;

630- Giderler H.	000.-	
299- Birikmiş Amortismanlar H.		000.-

Amortismanı tabi taşınırlardan, yasal amortisman oranları ve süreleri içerisinde amortismanları ayrılmak suretiyle kendini itfa edenlerin (kayıtlı değerleri kadar birikmiş amortismanları oluşlarının) kullanımlarına devam edildiği sürece birikmiş amortismanları ile birlikte kayıtlarda görünmeye devam etmeleri gerekir. Bunlardan herhangi bir nedenle elden çıkarılanlar ile hurdaya ayrılanların birikmiş amortismanları ile birlikte kayıtlardan çıkarılmaları gerekir.

5.BÜTÇE EMANETLERİ HESABINDA KAYITLI TUTARLARIN İÇİN YAPILACAK KAYITLAR

a) Güncelleme

320-01- Bütçe Emanetleri H. (Cari Yıla Ait Bütç. E.)	000.-	
320- 02- Bütçe Emanetleri H. (N.1 Yılına Ait Bütç. E.)		000.-

Bütçe emanetleri hesabının yardımcı hesaplarında kayıtlı tutarların zamanaşımı tarihleri itibariyle güncellenmesine yönelik dönem sonu işlemleri de aynı şekilde,

- n.1 Yılına Ait Borçlar yardımcı hesabına borç, n.2 Yılına Ait Borçlar Hesabına alacak,
- n.2 Yılına Ait Borçlar yardımcı hesabına borç, n.3 Yılına Ait Borçlar Hesabına alacak,

- n.3 Yılına Ait Borçlar yardımcı hesabına borç, n.4 Yılına Ait Borçlar Hesabına alacak,
- n.4 Yılına Ait Borçlar yardımcı hesabına borç, n.5 Yılına Ait Borçlar Hesabına alacak kaydedilerek yapılacaktır.

b) Bütçe emanetleri hesabında kayıtlı tutarlardan 31.12 tarihi itibarıyla zamanaşımına uğrayacak olanlar varsa (n-5 Yılına Ait Borçlar yardımcı hesabında kayıtlı tutarlar) gelir kaydedilmesi gerekecektir;

Zamanaşımına uğrayan bütçe emanetlerinin gelir kaydı:

	Borç	Alacak
320.06- BÜTÇE EMANETLERİ HESABI 600- GELİRLER HESABI	000	000

	Borç	Alacak
805- GELİR YANSITMA HESABI 800- BÜTÇE GELİRLERİ HESABI	000	000

6.DÖNEM SONUNDA, BÜTÇE GELİRLERİ, BÜTÇE GİDERLERİ VE YANSITMA HESAPLARI BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI HESABINA AKTARILARAK KAPATILMALIDIR

a)	Borç	Alacak
800 BÜTÇE GELİRLERİ HESABI 895 BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI H.	6.000	6.000

b)	Borç	Alacak
895 BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI HESABI 830 BÜTÇE GİDERLERİ HESABI	3.500	3.500

c)	Borç	Alacak
835 GİDER YANSITMA H. 895 BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI H.	3.500	3.500

d)	Borç	Alacak
895 BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI HESABI 805 GELİR YANSITMA HESABI	6.000	6.000

Yapılan bu kayıtlardan sonra 895-Bütçe Uygulama Sonuçları Hesabı da kendiliğinden kapanmış olacaktır.

Borç	895- BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI HS.	Alacak
3.500,-		6.000,-
6.000,-		3.500,-
9.500,-		9.500,-

7.FAALİYET HESAPLARI (600 VE 630 NO'LU) DÖNEM SONUNDA FAALİYET SONUÇLARI HESABINA AKTARILMALI; FAALİYET SONUÇLARI HESABI DA BORÇ VEYA ALACAK BAKİYESİ VERMESİ DURUMUNA GÖRE DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABINA VEYA DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABINA AKTIRILARAK KAPATILMALIDIR

a)

	Borç	Alacak
690- FAALİYET SONUÇLARI HESABI	800	
630- GİDERLER HESABI		800

b)

	Borç	Alacak
600- GELİRLER HESABI	3.300	
690- FAALİYET SONUÇLARI HESABI		3.300

c)

	Borç	Alacak
690- FAALİYET SONUÇLARI HESABI	2.500	
590- DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HS		2.500

Faaliyet giderlerinin faaliyet gelirlerinden fazla olması durumunda ise, 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabına (borcuna) kayıt yapılmış olacaktır.

8.590-DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI VE 591-DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI İLE İLGİLİ YAPILACAK İŞLEMLER

Ertesi yıl açılış kaydını takiben, önceki yıl olumlu faaliyet sonucu 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabına borç, 570 Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabına alacak kaydedilir; önceki yıl olumsuz faaliyet sonucu ise, 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabına alacak, 580-Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabına borç kaydedilmelidir.

	Borç	Alacak
590- DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU H.	000	
570- GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAA. SONUÇ. H.		000

	Borç	Alacak
580- GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAA. SONÇ. H.	000	
591- DÖNEM OLUMSUZ FAA. SONUC. H.		000

9.570- GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI VE GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI İLE İLGİLİ OLARAK YIL SONUNDA YARDIMCI HESAPLAR ARASINDA AKTARMA İŞLEMLERİ YAPILMALIDIR

	Borç	Alacak
570.01- GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAA. SONÇ. H.	000	
570.02- GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAA. SONUC. H.		000

	Borç	Alacak
580.02- GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAA. SONÇ. H.	000	
580.01- GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAA. SONUC. H.		000

Geçmiş yıllar olumlu/olumsuz faaliyet sonuçları hesaplarının üzerine her yıl bir önceki yıl olumlu/olumsuz faaliyet sonuçları da ekleneceği için, her iki hesap da kendi içerisinde (n1, n2, n3 yılları şeklinde) güncellenmeli, kaç yılın olumlu/olumsuz sonuçlarını içerdiği, yardımcı hesaplar düzeyinde izlenmelidir.

10. 905- ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI YIL SONUNDA KAPATILMALIDIR

a) Yıl içerisinde her bütçe giderinde,

	Borç	Alacak
905 ÖDENEKLİ GİDERLER H.	000	
900 GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKL. H.		000

Kaydının yapılması gerekirdi. Yıl içinde yapılan bütçe giderleri karşılığı ödenek kullanımına ilişkin olarak 901 no'lu hesaba herhangi bir kayıt yapılmaz.

b) Yıl içinde kullanılarak Ödenekli Giderler Hesabına atılan tutarlar, yıl içerisinde yapılan bütçe giderleri karşılığı kullanılan ödenekleri gösterir. Dönem sonunda, hesabın borç bakiyesi bu hesaba alacak, 901-Bütçe ödenekleri Hesabının yardımcı hesapları itibarıyla ilgili yardımcı hesaplara borç kaydedilmeli ve bu hesap kapatılmış olmalıdır.

	Borç	Alacak
901-BÜTÇE ÖDENEKLERİ H.	000	
905-ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI		000

11. ÖDENEKLERİN İPTALİ VE DEVRİ

Yıl sonunda kullanılmayan ödenekler bütün düzeyleri belirtilerek iptal edilir. Ancak, şartlı, tahsisi mahiyette ve mevzuatı gereği ertesi yıla devri gereken ödenekler, devir gerekçesi belirtilerek devredilir. Devredilen ödenek yeni yıl bütçesinde açılacak tertiplere ödenek kaydedilir. (MİBMY- md. 39) Yıl sonunda muhasebe kayıtlarının (dolayısıyla ödenek hesaplarının da) mutlaka kapatılması gerekir; bu kapatma işlemi devri gereken ödeneklerin yeni yıl bütçe ödeneklerine ilavesini engellemez.

Ödenek iptalleri için üst yöneticiden onay alınması yeterli olacaktır.

Yıl sonunda 905 no'lu hesap 901 no'lu hesaba aktarıldıktan sonra, 901 no'lu hesap bakiye vermezse ödenek artığı yok demektir; alacak bakiyesi vermesi halinde, bu tutar kadar ödenek artığı vardır anlamına gelir; bu tutarın iptal edilmesi gerekir:

Örnek: Yılı içerisinde kullanılmamış olan 46.720.-TL bütçe ödeneği iptal edilmiştir; kayıtlar tüm detay düzeyleri (yardımcı hesapları) içermelidir:

	Borç	Alacak
901- BÜTÇE ÖDENEKLERİ H.	46.720	
.....		
.....		
900- GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENKL. H.		46.720
.....		
.....		

(Yıl başında, yukarıdaki kaydın tersi yapılarak bütçe muhasebeleştirilmiş idi)

12.BEŞİNCİ YIL SONUNDA NET DEĞERE ATILARAK KAPATILACAK HESAPLAR

522- Yeniden Değerleme Farkları Hesabı

570- Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı

580- Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı

13.DURAN VARLIKLAR ANA HESAP GRUBUNDAN DÖNEN VARLIKLAR ANA HESAP GRUBUNA AKTARMA KAYITLARI

Duran varlıklar ana hesap grubu içerisindeki hesaplarda kayıtlı tutarlardan vadeleri veya elde tutulma süreleri bir yılın altına inenlerin, dönen varlıklar ana hesap grubundaki ilgili hesaplara aktarılması gerekecektir;

117- Menkul Varlıklar H. 217- Menkul Varlıklar H.	000.-	000.-
120- Gelirlerden Alacaklar H. 220- Gelirlerden Alacaklar H.	000.-	000.-
122- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar H. 222- Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alac. H.	000.-	000.-
180- Gelecek Yıllara Ait Giderler H. 280- Gelecek Yıllara Ait Giderler H.	000.-	000.-

Varlık ve alacaklardan vadeleri bir yılın daha üzerinde kalanlar (veya kalan kısımları) ilgili hesaplarda (200' lü hesaplar) kalmaya devam edecekler, mizanlarda görüneceklerdir.

14.UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR ANA HESAP GRUBUNDAN KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR ANA HESAP GRUBUNA AKTARMA KAYITLARI

Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içerisinde yer alan hesaplarda kayıtlı tutarlardan, vadeleri bir yılın altına inenlerin kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubundaki ilgili hesaplara aktarılması gerekir;

400- Banka Kredileri H. 300- Banka Kredileri H.	000.-	000.-
403- Kamu İdarelerine Mali Borçlar H. 303- Kamu İdarelerine Mali Borçlar H.	000.-	000.-
409- Uzun Vadeli Diğer İç Mali Borçlar H. 309- Uzun Vadeli Diğer İç Mali Borçlar H.	000.-	000.-
410- Dış Mali Borçlar H. 310- Dış Mali Borçlar H.	000.-	000.-
430- Alınan Depozito ve Teminatlar H. 330- Alınan Depozito ve Teminatlar H.	000.-	000.-
438-Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar H. 368- Vadesi Geçmiş Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler H.	000.-	000.-
440- Alınan Sipariş Avansları H. 340- Alınan Sipariş Avansları H.	000.-	000.-
449- Alınan Diğer Avanslar H. 349- Alınan Diğer Avanslar H.	000.-	000.-
472- Kıdem Tazminatı Karşılığı H. 372- Kıdem Tazminatı Karşılığı H.	000.-	000.-

479- Diğer Borç ve Gider Karşılıkları H. 379- Diğer Borç ve Gider Karşılıkları H.	000.-	000.-
480- Gelecek Yıllara Ait Gelirler H. 380- Gelecek Yıllara Ait Gelirler H.	000.-	00.-
481- Gider Tahakkukları H. 381- Gider Tahakkukları H.	000.-	000.-
499- Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar H. 399- Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar H.	000.-	000.-

15. KAPANIŞ KAYDI

Yıl sonu işlemleri yapılmadan önce, hesapların (defteri kebir) borç ve alacak toplamlarından oluşan geçici mizan düzenlenir. Sonra yukarıda belirtilen yıl sonu kayıtları yapıldıktan sonra hesapların borç ve alacak toplam-ları ile bakiyelerini (borç/alacak) gösteren Kesin Mizan düzenlenir. Kesin mizanın borç/alacak kalanları yıl sonu bilançosunu oluşturur.

Dönem sonunda son yevmiye kaydı olarak, borç ve alacak bakiyesi veren hesapların kapatılmasını sağlamak üzere, kesin mizanda borç bakiyesi veren hesaplar alacak, alacak bakiyesi veren hesaplar ise borç kaydedilerek hesap dönemi kapatılmalıdır:

320	BÜTÇE EMANETLERİ HESABI	000.-	
322	BÜTÇELEŞTİRİLECEK BORÇLAR HESABI	000.-	
330	ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HS.	000.-	
333	EMANETLER HESABI	000.-	
397	SAYIM FAZLALARI HESABI	000.-	
400	BANKA KREDİLERİ HESABI	000.-	
500	NET DEĞER HESABI	000.-	
570	GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAA. SONUÇ. H.	000.-	
590	DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUÇ H.	000.-	
907	MAHSUP DÖN. AKT. ÖDENEKL. H.		
102	BANKA HESABI		000.-
120	GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI		000.-
121	GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR H.		000.-
140	KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI		000.-
150	İLK MADDE VE MALZEME HESABI		000.-
162	BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER H.		000.-
165	MAHSUP DÖN. AKTAR. AVANS VE KRED. H.		000.-
241	MAL VE HİZMET ÜRETEN KURULUŞ.		000.-
250	YATIRILAN SER. HESABI		000.-
251	ARAZİ VE ARSALAR HESABI		000.-
252	YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI		000.-
254	BİNALAR HESABI		000.-
255	TAŞITLAR HESABI		000.-
258	DEMİRBAŞLAR HESABI		000.-
259	YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR H.		000.-
906	YATIRIM AVANSLARI HESABI		000.-
	MAHSUP DÖNE. AKT. KULL. ÖDE. H.		

Yukarıdaki kapanış kaydı, ertesi yıl dönem başında ters çevrilerek açılış kaydı olarak kaydedilecektir. Bu ka-yıt dönem başı bilançosu ile aynı olmalıdır.

**Mehmet Hulusi
GÜNŞEN**

İzmir Büyükşehir
Belediyesi | İç Denetçi

*Ülkemize Hazine
Müsteşarlığı Sigortacılık
Genel Müdürlüğü
tarafından sigorta
sektörü düzenlenmekte
ve gerekli veriler burada
toplanabilmektedir.
Dolayısıyla yangın sigorta
vergilerinin takibi ve
kontrolü ancak kurumlar
arası veri paylaşımı ile
mümkün bulunmaktadır.
Bu nedenle belediyeler
ve Hazine Müsteşarlığı
arasında koordinasyon
sağlanarak diğer bir
ifade ile kurumlar arası
işbirliği çerçevesinde
ihtiyaç duyulan verilerin
toplanması ve aylık
olarak yayınlanması
gerekmektedir.*

YANGIN SİGORTA VERGİSİNİN BELEDİYE BÜTÇELERİNDEKİ YERİ VE TAKİBİNDE KARŞILAŞILAN GÜÇLÜKLER

Belediyelere, çeşitli kanunlarla şehiriçi ulaşım ve trafik hizmetleri, itfaiye hizmetleri, altyapı hizmetleri, su ve kanalizasyon hizmetleri, çevre sağlığı ve koruma hizmetleri, sosyal hizmetler olmak üzere mahalli ve müşterek niteliğinde birçok görev verilmiştir.

Belediyelere verilen görev ve sorumlulukların yerine getirilmesi amacıyla, 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 59'uncu maddesi ve 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 23'üncü maddesi ile çeşitli gelirler tahsis edilmiştir.

Söz konusu düzenlemelerle belediye bütçe gelirleri çeşitli kaynaklardan sağlanmaktadır. Bunlardan birincisi öz kaynaklardan sağlanan gelirlerdir. Diğer bir ifade ile belediyelere tahsil imkanı sağlanan gelirlerdir. Öz kaynaklardan sağlanan gelirler 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nda yer alan vergiler, harçlar, katılım payları ve hizmet karşılığında elde edilen ücretlerdir. 1319 Sayılı Emlak Vergisi Kanunu'na dayanılarak elde edilen emlak vergileri ile belediyelere ait taşınmaz malların satılması, kiraya verilmesi veya değerlendirilmesi yoluyla elde edilen gelirler de belediyelerin gelir kaynakları arasında yer almaktadır.

İkinci gelir kaynağı olarak Merkezi yönetim tarafından ayrılan paylar ve yapılan yardımlar gösterilebilir. 5779 sayılı Belediyelere ve İl Özel İdarelerine Genel Bütçe Vergi Gelirlerinden Pay Verilmesi Hakkında Kanun gereğince dağıtılan paylar, İçişleri Bakanlığı bütçesine mahalli idarelere yardım amacıyla konulan ödenek, 5779 sayılı Kanun gereğince kesinleşmiş en son genel bütçe vergi gelirleri tahsilatı toplamının binde biri oranında Maliye Bakanlığı bütçesine konulan denkleştirme ödeneği ve Bayındırlık ve İskan Bakanlığı bütçesinde yer alan mahalli idarelere yapılacak yardımlar ödeneğinden yapılan yardımları sayabiliriz.

Üçüncü olarak Borçlanma yoluyla sağlanan kaynaklar söz konusudur. 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 68'inci maddesine göre belediyeler görev ve hizmetlerinin gerektirdiği giderleri karşılamak amacıyla borçlanma yapabileceği ve tahvil ihraç edebileceği belirtilmiştir.

Dördüncü olarak faiz gelirleri ve cezaları sayılabilir. Bunların dışında 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma

Değer Vergisi Kanunu'nda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'a göre Hazineye ait gayrimenkulün satışından elde edilecek gelirden pay verilmesi gibi diğer Kanunlarda da belediye gelirlerini ilgilendiren düzenlemeler mevcuttur.

Bu çalışmada da belediyelerin gelirleri hakkında genel istatistiki bilgiler verilecek sonrasında da bu gelirler arasında yer alan Yangın Sigorta Vergileri ile ilgili tespitlerimiz tartışılacaktır.

1. BELEDİYELER BÜTÇE UYGULAMALARI SONUÇLARINA GÖRE GELİR YAPISI

Bütçe ana hesap grubu, kurumların bütçe gelir ve bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya uy-

gun olarak izlenmesi ve bütçe uygulama sonuçlarının üretilmesi için kullanılmaktadır. Bütçe gelirleri hesap grubu ise **nakden veya mahsuben** tahsil edilen bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırmaya uygun olarak izlenmesi için kullanılan yönetim muhasebesi işlevi gören bir hesaptır. Yangın sigorta vergileri için tahakkuk eden tutarın hemen hemen tamamı tahsil edildiğinden (tahakkuk tahsilat eşitliği sağlandığından), gerçekleşen bütçeler üzerinden belediye gelirleri değerlendirilecektir.

Aşağıdaki tabloda 2008 ve 2009 yıllarında belediyelerin elde ettikleri bütçe gelirlerin dağılımı gösterilmiştir.¹

GELİR TÜRLERİ	2008 YILI OCAK-ARALIK	GELİR İÇİNDEKİ ORANI	2009 YILI OCAK-ARALIK	GELİR İÇİNDEKİ ORANI
BÜTÇE GELİRLERİ HESABI	25.736.012	1	26.844.961	1
Vergi Gelirleri	4.077.274	0,16	3.631.028	0,13
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	3.751.749	0,14	4.123.985	0,16
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	496.871	0,02	375.120	0,01
Faizler, Paylar ve Cezalar	15.709.413	0,61	16.787.113	0,63
Sermaye Gelirleri	1.664.835	0,06	1.243.331	0,04
Alacaklardan Tahsilat	35.870	0,01	684.384	0,03

Görüleceği üzere belediye gelirlerinin büyük bir kısmı genel bütçe vergi gelirlerinden dağıtılan paylardan oluşmaktadır. Ancak belediyeler arasında da gelir kaynakları arasında farklılıklar söz konusudur. Büyükşehir belediyeleri gelirleri arasında genel bütçeden dağıtılan paylar 2009 yılı için toplam gelirlerin yüzde 75'ini oluştururken, büyükşehir dışında kalan il, ilçe ve belde belediyelerinde bu oran yine 2009 yılı için yüzde 50 civarında gerçekleşmektedir.

Vergi gelirlerinin bütçe gelirleri içerisindeki büyüklüğüne bir göz atmak gerekirse, büyükşehir belediyelerinde 249.378.000,-TL ile yüzde 2 oranında, il belediyelerinde 400.010.000,- TL ile yüzde 13 oranında, ilçe ve belde belediyelerinde 2.981.640.000,- TL ile yüzde 23 oranında gerçekleştiği görülmektedir.

Bütçe geliri gerçekleştirmelerine göre, özellikle büyükşehir belediyeleri dışındaki il belediyeleri ile ilçe ve belde belediyelerinde vergi gelirleri önemli bir gelir kalemini oluşturduğu söylenebilir.

¹ <http://www.muhasabat.gov.tr>

BÜYÜKŞEHİR BELEDİYELERİ	2008 YILI OCAK- ARALIK	GELİR İÇİNDEKİ ORANI	2009 YILI OCAK-ARALIK	GELİR İÇİNDEKİ ORANI
BÜTÇE GELİRLERİ HESABI	9.860.132	1	11.335.294	1,00
Vergi Gelirleri	260.409	0,03	249.378	0,02
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	946.327	0,10	1.348.917	0,12
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	52.812	0,01	37.992	0,00
Diğer Gelirler	8.160.677	0,83	8.554.912	0,75
Sermaye Gelirleri	415.820	0,04	465.096	0,04
Alacaklardan Tahsilat	24.087	0,00	678.999	0,06

BÜYÜKŞEHİR DIŞI İL BELEDİYELERİ	2008 YILI OCAK- ARALIK	GELİR İÇİNDEKİ ORANI	2009 YILI OCAK-ARALIK	GELİR İÇİNDEKİ ORANI
BÜTÇE GELİRLERİ HESABI	2.917.233	1,0000	2.917.161	1,0000
Vergi Gelirleri	440.027	0,1508	400.010	0,1371
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	836.947	0,2869	853.257	0,2925
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	33.606	0,0115	41.877	0,0144
Faizler, Paylar ve Cezalar	1.307.152	0,4481	1.507.771	0,5169
Sermaye Gelirleri	298.913	0,1025	113.287	0,0388
Alacaklardan Tahsilat	588	0,0002	959	0,0003

İLÇE VE BELDE BELEDİYELERİ	2008 YILI OCAK- ARALIK	GELİR İÇİNDEKİ ORANI	2009 YILI OCAK-ARALIK	GELİR İÇİNDEKİ ORANI
BÜTÇE GELİRLERİ HESABI	12.958.647	1,0000	12.592.506	1,0000
Vergi Gelirleri	3.376.838	0,2606	2.981.640	0,2368
Teşebbüs ve Mülkiyet Gelirleri	1.968.475	0,1519	1.921.811	0,1526
Alınan Bağış ve Yardımlar ile Özel Gelirler	410.453	0,0317	295.251	0,0234
Faizler, Paylar ve Cezalar	6.241.584	0,4817	6.724.430	0,5340
Sermaye Gelirleri	950.102	0,0733	664.948	0,0528
Alacaklardan Tahsilat	11.195	0,0009	4.426	0,0004

2. BELEDİYELER BÜTÇE GELİRLERİ İÇERİSİNDE YANGIN VE SİGORTA VERGİSİNİN BÜ-YÜKLÜĞÜ

Belediyelerin konsolide edilmiş olan bütçe gelirleri tablosuna göre² toplam vergi gelirleri içerisinde Yangın ve Sigorta Vergisi 2008 yılında 21.379.000,-TL ve toplam bütçe gelirin yüzde 0,08 vergi gelirin ise yüzde 0,5'ini oluştururken 2009 yılında 18.470.000,- TL ve toplam bütçe gelirin yüzde 0,07 vergi gelirin ise yüzde 0,5'ini oluşturmaktadır.

	2008 YILI OCAK- ARALIK			2009 YILI OCAK- ARALIK	BÜTÇE GELİRİNE ORANI	VERGİ GELİRİNE ORANI
BÜTÇE GELİRLERİ HESABI	25.736.012	1		26.844.961	1	
Vergi Gelirleri	4.077.274	0,1584268	1	3.631.028	0,1353	1,0000
Mülkiyet Üzerinden Alınan Diğer Vergiler	1.983.109	0,0770558	0,4864	2.113.620	0,0787	0,5821
Bina Vergisi	1.231.111	0,0478361	0,3019	1.318.089	0,0491	0,3630
Arsa Vergisi	458.957	0,0178333	0,1126	478.616	0,0178	0,1318
Arazi Vergisi	27.316	0,0010614	0,0067	27.392	0,0010	0,0075
Çevre Temizlik Vergisi	265.725	0,010325	0,0652	289.523	0,0108	0,0797
Dahilde Alınan Mal ve Hizmet Vergileri	857.621	0,0333238	0,2103	320.526	0,0119	0,0883
Özel Tüketim Vergisi	604.521	0,0234893	0,1483	58.773	0,0022	0,0162
Haberleşme Vergisi	59.981	0,0023306	0,0147	50.530	0,0019	0,0139
Elektrik ve Havagazı Tüketim Vergisi	544.540	0,0211587	0,1336	8.243	0,0003	0,0023
Dahilde Alınan Diğer Mal ve Hizmet Vergileri	253.100	0,0098345	0,0621	261.753	0,0098	0,0721
Eğlence Vergisi	90.834	0,0035295	0,0223	96.681	0,0036	0,0266
Yangın Sigortası Vergisi	21.379	0,0008307	0,0052	18.470	0,0007	0,0051
İlan ve Reklam Vergisi	140.887	0,0054743	0,0346	146.602	0,0055	0,0404
Harçlar	1.222.138	0,0474875	0,2997	1.179.155	0,0439	0,3247
Başka Yerde Sınıflandırılmayan Vergiler	14.406	0,0005598	0,0035	17.727	0,0007	0,0049

3. YANGIN VE SİGORTA VERGİSİ İLE İLGİLİ YASAL DÜZENLEMELER

Yangın ve sigorta vergisi bilindiği üzere 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Kanunu'nun 40'inci maddesinde düzenlenmiştir. Kanun'un 40'inci maddesinde; *"Belediye sınırları ve mücavir alanlar içindeki menkul ve gayrimenkul mallar için yapılan yangın sigortaları dolayısıyla alınan primler; yangın sigortası vergisi-ne tabidir."* denilmektedir. Aynı Kanun'un 41'inci maddesinde de, yangın sigortası vergisini, sigorta şirketlerinin ödemekle mükellef olduğu hükme bağlanmıştır.

² www.muhasabat.gov.tr

Söz konusu Kanun hükmünden anlaşılacağı üzere yangın sigortası **vergisinin konusunu, belediye sınırları ve mücavir alanlar içindeki** menkul ve gayrimenkul mallar, matrahını ise yangın sigortası yaptırılması karşılığında alınan primler oluşturmaktadır. Yangın sigortası vergisinin nispeti ise 43'üncü maddede belirtilmiş olup yüzde 10'dur.

Kanun'un 43'üncü maddesine göre yangın vergiye tabi muameleler ertesi ayın 20'nci günü akşamına kadar bağlı bulunulan belediyelere beyanname ile bildirmeleri ve hesaplanan vergiyi aynı sürede ödemeleri gerekmektedir. Verginin ödenmesinde dikkat edilecek husus menkul veya gayrimenkulün bulunduğu ve aynı zamanda yangın hizmetinin sunulduğu belediyelere verginin ödenmesi gerektiğidir.³

Bilindiği üzere sigorta hizmetleri, riskin belli bir bedel karşılığında transfer edilmesi esasına dayanır. Yangın riskinin gerçekleşmesi halinde sigorta şirketinin maruz kalacağı tazmin bedeli, belediyelerce sağlanan yangına müdahale, eğitim ve denetimler yoluyla yangınla mücadele hizmetleri sonucunda önemli oran-

larda düşmektedir. Bu nedenle belediyeler sunmuş oldukları itfaiye hizmetleri ile dolaylı da olsa sigorta şirketlerinin amacına hizmet etmiş olmaktadır. Bu nedenle her ne kadar vergi tekniği ve tanımına uygun olmasa da -daha çok harç tanımına uymaktadır- belli hizmetlerden faydalananların o hizmetin maliyetine katılma prensibi çerçevesinde yangın sigortası karşılığında alınan prim tutarının belli bir oranı itfaiye hizmeti sunan belediyelere vergi olarak ödenmektedir.⁴

Belediyelerce itfaiye hizmetleri için yapılan bütçe giderleri, analitik bütçe sınıflandırmasına göre fonksiyonel sınıflandırmanın "**03.KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ**" altında takip edilmektedir. İtfaiye hizmetlerini ilgilendirdiği halde personel veya mal ve hizmet alımı veya sermaye giderleri gibi bazı harcamaların pratikte 1.Genel Kamu Hizmetleri fonksiyonel sınıflandırma kodunda takip edilebildiği görüldüğü de fikir vermesi açısından **belediyelerin özellikle zabıta ve itfaiye hizmetlerini** kapsayan "**03.KAMU DÜZENİ VE GÜVENLİK HİZMETLERİ**" kodundan **2009 yılı verilerine göre toplam 1.246.447.000,- TL harcama yapıldığı** görülmektedir.⁵

	Personel Giderleri	Sos. Güv. Kurum Dev. Pirim Gid.	Mal ve Hizmet Alım Giderleri	Faiz Giderleri	Cari Transferler	Sermaye Giderleri	Sermaye Transferi	Borç Verme	TOPLAM
Kamu Düzeni ve Güvenlik Hizmetleri	648.807	91.909	378.479		7.277	119.225	750		1.246.447
TOPLAM	6.429.912	978.137	10.486.169	1.004.952	1.619.737	8.650.100	519.968	1.323.157	31.012.132

Yangın sigorta vergisinin kapsamı bu denli geniş olmasına karşılık –örneğin aklımıza gelen örneklerden biri ticari faaliyette bulunan sürekli hareketli olan otobüsler, uçaklar, TIR'lar gibi nakil araçlarının yangın sigortası primlerine ilişkin yangın sigorta vergilerinde yetkili belediyenin hangisi olduğu gibi- yangın sigorta vergisi ile ilgili olarak ancak birkaç çekişmeli durumun yargıya taşındığı veya Maliye Bakanlığının mukteza talebinde bulunulduğu gözlenmiştir. Bu durumda ak-

limıza "her şeyin yolunda gitmesi nedeniyle veya yangın sigorta vergilerinin tahsile yetkili belediyelerce hiç takip edilememesinden dolayı çekişmeli durumun ortaya çıkmadığı" şeklinde iki alternatif durumun varlığı gelmektedir.

Yangın ve sigorta vergisiyle ilgili yasal düzenlemelere genel hatlarıyla değindikten sonra makalemizin esas konusunu oluşturan ve genel olarak vergiler üzerinde en büyük risk unsuru olan vergi kaybı riski ve bu

³ Danıştay 9. D. E. 1987/2505 K. 1988/1804, Danıştay 8. D. E. 1995/2674 K. 1997/1486

⁴ İstanbul Vergi Dairesi Başkanlığının 31.12.2005 tarih ve 519 sayılı muktezası.

⁵ <http://www.muhasabat.gov.tr>

riske karşılık sistemsel kontrol önlemlerinin varlığı ve bu kontrol önlemleri ile yangın sigortası karşılığında alınan primlerin beyan edilmesini sağlamakta yeterli olup olmadığı incelenecektir.

4. YANGIN SİGORTA PRİMLERİNİN MALİ BÜYÜKLÜĞÜ

Belediye bütçe gelirleriyle ilgili genel tablo ve akabinde Yangın Sigorta vergisinin yasal boyutu kısaca ele alındıktan sonra konumuzu somut veriler ışığında daha anlaşılır hale getirmemiz için yangın sigorta

primlerinin mali büyüklüğü üzerinde durmamız ve bunun bilinmesi gerekmektedir.

4059 Sayılı Hazine Müsteşarlığı İle Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun'un 5/c fıkrasına göre Sigortacılık sektörü ve ilgili diğer mali piyasalar hakkında konsolide raporlar düzenlemek görevi Sigorta Denetleme Kurulunca yürütülmektedir.. Hazine Müsteşarlığı Sigorta Denetleme Kurulu verilerine göre 2008 – 2009 yıllarına ilişkin olarak hayat dışı branşlar bazında direkt prim üretimi aşağıda tabloda gösterilmiştir.⁶

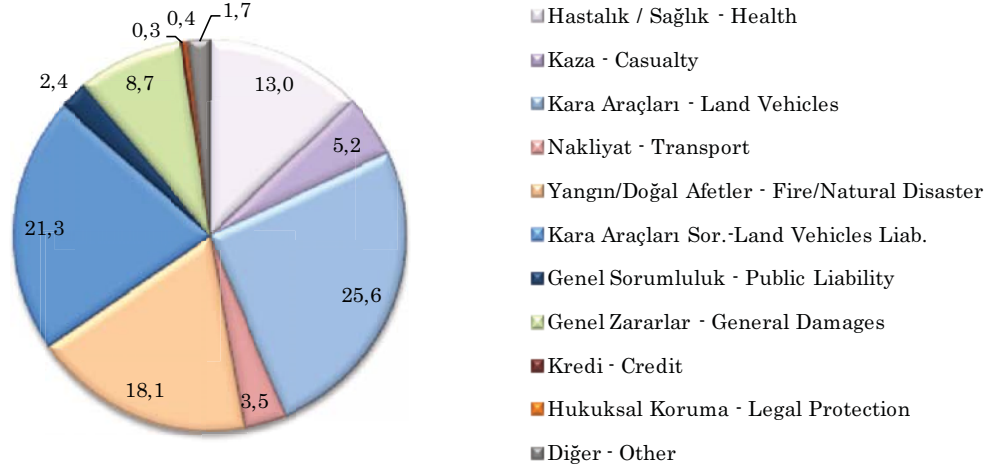
000 TL	2008		2009		
	Toplam Prim Gross Premium	Direkt Prim Direct Premium	Toplam Prim Gross Premium	Direkt Prim Direct Premium	
Hayat Dışı Toplam	10.204.054	9.995.307	10.614.147	10.371.213	Non-Life Total
Hastalık / Sağlık	1.305.015	1.266.962	1.390.174	1.320.202	Health
Seyahat Sağlık	21.118	21.106	25.009	24.994	Travel Health
Kaza	505.364	502.671	540.754	535.867	Casualty
Kara Araçları	2.850.269	2.838.698	2.662.573	2.652.218	Land Vehicles
Raylı Araçlar	0	0	153	153	Railway Vehicles
Hava Araçları	31.019	30.968	57.327	57.166	Air Vehicles
Su Araçları	100.415	99.183	112.590	110.438	Sea Vehicles
Nakliyat	312.920	305.195	261.394	254.395	Transport
Yangın ve Doğal Afetler	1.827.796	1.784.112	1.925.466	1.877.438	Fire and Natural Disaster
Genel Zararlar	806.960	774.531	934.662	900.813	General Damages (Engineering)
Kara Araç. Sorum. (Trafik)	1.723.053	1.715.151	1.938.566	1.927.234	Land Veh. Liab. (Compulsory)
Kara Araç. Sorum. (Diğer)	339.233	291.457	319.654	277.580	Land Vehicles Liability (Other)
Hava Araçları Sorumluluk	31.610	31.302	47.104	46.187	Air Vehicles Liability
Su Araçları Sorumluluk	266	266	375	302	Sea Vehicles Liability
Genel Sorumluluk	233.386	226.190	251.946	246.103	Public Liability
Kredi	40.946	34.558	27.712	26.625	Credit
Emniyeti Suistimal	464	464	16.642	14.225	Fidelity Guarantee
Finansal Kayıplar	41.808	40.080	65.353	62.580	Financial Loss
Hukuksal Koruma	32.413	32.413	36.693	36.693	Legal Protection
Hayat Branşı Toplam	1.575.828	1.564.374	1.822.030	1.821.764	Life Total
Toplam	11.779.882	11.559.681	12.436.177	12.192.977	Total

⁶ 2009 Yılı Türkiye'de Sigortacılık Ve Bireysel Emeklilik Faaliyetleri Hakkında Rapor, Hazine Müsteşarlığı Sigorta Denetleme Kurulu

Hazine Müsteşarlığı tarafından 2009 yılı Hayat dışı branş bazında direkt prim dağılımı aşağıda gösterilmiştir.⁷

Hayat Dışı Branşlar Direkt Primlerinin Branş Bazında Dağılımı (%)

Yukarıda tabloda 2008 ve 2009 yılı yangın sigortasına yönelik veriler Yangın ve Doğal Afet ana branşı bazında derlenmiş olup, çalışmamız açısından kritik veri yalnız yangın alt branşına ilişkin direkt prim⁸ üretimidir.

Yangın alt branşına ilişkin direkt prim üretimi tutarı 2008 ve 2009 yılları için aşağıda belirtilen tutarda gerçekleşmiştir.⁹

Hayat Dışı Sigorta Şirketlerinin 2008 - 2009 Yılları Prim ve Hasar Verileri (Yangın Ve Doğal Afetler Branşı)

	2008 YILI	(Adet - Number / 000 TL) 2009 YILI
Yangın -Fire		
Alınan Prim - Premiums Received	833.964	970.885
Zorunlu Deprem - Compulsory Earthquake		
Alınan Prim - Premiums Received		317.893
İhtiyari Deprem -Earthquake		
Alınan Prim - Premiums Received	586.817	532.487
Sel -Flood		
Alınan Prim - Premiums Received	37.295	22.290
Deprem ve Sel Hariç Doğal Afetler - Natural Disasters Except Flood and Earthquake		
Alınan Prim -Premiums Received	47.609	15.761
Nükleer Enerji - Nuclear Energy		
Alınan Prim -Premiums Received	0	0
Patlama - Explosion		
Alınan Prim - Premiums Received	1	2
Toprak Kayması - Land Slide		
Alınan Prim - Premiums Received	5.651	3.807

⁷ 2009 Yılı Türkiye'de Sigortacılık Ve Bireysel Emeklilik Faaliyetleri Hakkında Rapor, Hazine Müsteşarlığı Sigorta Denetleme Kurulu

⁸ Direkt prim: İlk müşteriden alınan primlerdir.

⁹ 2008 Yılı Türkiye'de Sigortacılık ve Bireysel Emeklilik Faaliyetleri Hakkında Rapor ve 2009 Yılı Türkiye'de Sigortacılık ve Bireysel Emeklilik Faaliyetleri Hakkında Rapor, Hazine Müsteşarlığı Sigorta Denetleme Kurulu

Ayrıca Türkiye Sigorta ve Reasürans Şirketler Birliği tarafından derlenen istatistiki bilgilere göre¹⁰ 01.01.2009 – 31.12.2009 tarihleri arasında yangın alt branşına ait toplam üretilen prim tutarı ise 1.466.861.580,-TL olarak gerçekleştiği görülmektedir.

ANA BRANŞ	ALT BRANŞ	Tüm Şirketler		
		DIREKT	ENDIREKT	TOPLAM
YANGIN VE DOĞAL AFETLER	SİVİL	325.670.735	5.176.870	330.847.605
	TİCARİ	566.263.463	16.138.171	582.401.634
	SİNAİ	524.937.679	28.674.662	553.612.341
	701:Yangın Toplam	1.416.871.876	49.989.703	1.466.861.580
	703:Zorunlu Deprem	322.212.590	399.233	322.611.823
	740:İhtiyari Deprem	129.921.615	435.749	130.357.364
	741:Sel	4.274.102	359	4.274.461
	742:Deprem ve Sel Dışındaki Doğal Afetler	3.415.320	359	3.415.679
	744: Toprak Kayması	1.283.156	359	1.283.515
	Yangın ve Doğal Afetler Toplam	1.878.096.189	50.825.762	1.928.921.950

Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Denetleme Kurulunun verileri esas alındığında Yangın sigorta vergisi matrahı olan yangın sigorta prim tutarlarına göre Türkiye genelinde;

2008 yılı için $833.964.000 \times \%10 = 83.396.400,00,-$ TL,

2009 yılı için $970.885.000 \times \%10 = 97.088.500,00,-$ TL,

Yangın sigorta vergisi ödenmesi gerekirken, belediyelerin konsolide edilmiş olan yangın sigorta vergisi ekonomik hesap kodunda bütçe gelirleri (tahsil edilen);

2008 yılı için 21.379.000,00,- TL,

2009 yılı için 18.470.000,00,- TL,

olarak gerçekleşmiştir. Bu verilere göre, yangın sigorta vergilerinde 2008 yılında 62.017.400,00,-TL ve 2009 yılında ise 78.918.500,00,-TL fark söz konusudur.

Bu denli büyük bir farkın açıklaması ancak istisna ve muafiyet uygulamaları veya kapsam dışında kalan yani belediye sınırları ve mücavir alan dışında kalan yangın sigorta vergisi konusunu oluşturan menkul ve

gayrimenkullerin bulunması ihtimalleri ile mümkün bulunmaktadır.

Muafiyet veya istisna uygulamasına yönelik olarak 2464 Sayılı Belediye Gelirleri Vergisinde herhangi bir hüküm bulunmamaktadır. Yangın sigorta vergisi uygulamasında sigorta şirketleri vergi sorumlusu sıfatıyla değil, doğrudan vergi mükellefi konumunda olması nedeniyle diğer kanunlarda yangın sigorta vergisine yönelik muafiyet veya istisna uygulamasının kapsamını oldukça daraltmaktadır. Örneğin Kamu kuruluşlarına veya sektörel teşvike yönelik istisna veya muafiyet uygulaması ancak kamu kuruluşunun veya teşvikten faydalanacak gerçek veya tüzel kişilerin mükellef olduğu işlemlere veya söz konusu gerçek ve tüzel kişiliklere yönelik olması nedeniyle yangın sigorta vergisini kapsamayacaktır. Yangın sigortası vergisine yönelik muafiyet ve istisna uygulamaları kişisel olarak yapılan araştırmalar neticesinde, 3218 Sayılı Serbest Bölgeler Kanunu'nun 29.01.2004 tarih ve 5084/9 maddesi ile eklenen geçici 3'üncü maddeye göre Kanun'a göre kurulan serbest bölgelerde faaliyette bulunmak üzere ruhsat almış mükelleflerin bu bölgelerde gerçekleştir-

¹⁰ <http://www.tsrb.org.tr>

dikleri faaliyetleri dolayısıyla elde ettikleri kazançlarına ilişkin bir istisna uygulamasının bulunduğu sektör yetkilileriyle yaptığımız görüşmelerde serbest bölgelerde alınan yangın sigorta priminin çok yüksek tutarlarda olmadığı bu nedenle bu istisnadan faydalanılmadığı genel olarak alınan yangın sigorta primlerinin tamamı üzerinden vergi ödendiği bilgisi alınmıştır.

İkinci olarak değerlendirilecek husus belediye sınırları veya mücavir alan dışında kalan menkul ve gayrimenkuller üzerinden alınan yangın sigorta primlerinin olması durumudur. Karada çıkan yangınların söndürülmesi görevi esas olarak belediye itfaiye örgütüne aittir. Belediye İtfaiye Yönetmeliğinin 6'ncı maddesinin 1/(ğ) alt bendinde "Belediye sınırları dışında yangınlara müdahale etmek" hükmü ile Karada Çıkabilecek Yangınlarla, Deniz, Liman veya Kıyıda Çıkıp Karaya Ulaşabilecek ve Yayılabilir veya Karada Çıkıp Kıyı Liman ve Denize Ulaşabilecek Yangınlara Karşı Alınabilecek Önleme, Söndürme ve Kurtarma Tedbirleri Hakkında Yönetmelik ve Orman Yangınlarının Önlenmesi ve Söndürülmesinde Görevlilerin Görecekları İşler Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre belediye itfaiye hizmetleri ülke genelinde yaygın olarak sürdürüldüğü ve hemen hemen tüm alanları dolayısıyla buralarda bulunan menkul ve gayrimenkulleri kapsadığı anlaşılmaktadır.

5. SONUÇ

Yangın sigorta vergisi ile ilgili olarak yetki sınırlarımız içerisinde yaptığımız çalışma ile genel hatlar itibarıyla

riyle durum analizi yapılabilmektedir. Konu ile ilgili kesin bir yargıya varılabilmesi ancak yetkili mercilere yapılacak başvurular neticesinde gerekli incelemelerde bulunulması ile mümkün bulunmaktadır.

Yangın sigorta vergisi ile ilgili yapılan analiz sonucunda ortada ciddi şekilde vergi kaybı emareleri bulunmakla birlikte konunun net olarak anlaşılması, vergi kaybının önlenmesi ve vergi kaybı söz konusu olduğu takdirde gelirlerin tahsil edilmesi bakımından, 5393 sayılı Kanun'un 38/f maddesi ile 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nun 18/f maddeleri gereğince belediye başkanlarının belediye gelirlerinin takip ve tahsilini sağlamak sorumluluğu kapsamında 213 sayılı Vergi Usul Kanunu'nun 135'inci maddesi gereğince Maliye Bakanlığında (Gelir İdaresi Başkanlığı)

vergi inceleme talebinde bulunulması gerekmektedir.

Ayrıca belediyelerde yangın sigorta vergilerini takip edebilecekleri bir sistemin olmaması bir diğer handikapıdır. Ülkemize Hazine Müsteşarlığı Sigortacılık Genel Müdürlüğü tarafından sigorta sektörü düzenlenmekte ve gerekli veriler burada toplanabilmektedir. Do-

layısıyla yangın sigorta vergilerinin takibi ve kontrolü ancak kurumlar arası veri paylaşımı ile mümkün bulunmaktadır. Bu nedenle belediyeler ve Hazine Müsteşarlığı arasında koordinasyon sağlanarak diğer bir ifade ile kurumlar arası işbirliği çerçevesinde ihtiyaç duyulan verilerin toplanması ve aylık olarak yayınlanması gerekmektedir.

Yangın sigorta vergisi ile ilgili olarak yetki sınırlarımız içerisinde yaptığımız çalışma ile genel hatlar itibarıyla durum analizi yapılabilmektedir. Konu ile ilgili kesin bir yargıya varılabilmesi ancak yetkili mercilere yapılacak başvurular neticesinde gerekli incelemelerde bulunulması ile mümkün bulunmaktadır.

Av. Atilla İNAN
E. Sayıştay Uzman
Denetçisi

Tebliğat temel hak ve özgürlükleri hak arama özgürlüğünü ilgilendiren bir konu olup, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nde (Md.6) Anayasalarda bu konuda hükümler bulunması konunun önemini takdire yeterlidir. Resmi Gazete'de yayımlanan tebligat niteliğinde olduğu hakkında hiçbir özel yasa hükmü olmaksızın söz konusu duyuruyu tebligat saymak, herkesin Resmi Gazete'yi okuduğunu varsaymak hem hukuk tekniği açısından hem de yaşamın olağan akışı ile bağdaşmamaktadır. Belirtilen nedenlerle yargısal içtihatların konunun önemini göz önünde bulunduracak şekilde geliştirilmesini diliyoruz.

KAMU İHALELERİNDEN YASAKLAMA KARARLARININ TEBLİĞİ

Mevcut uygulamada idari nitelikte yani kamu davası açılmasıyla ilgili olmayan kamu ihalelerinden yasaklama kararları Resmi Gazete'de yayımlandığı tarihte yürürlüğe girmekte, bu tarih hak arama yolları açısından da esas alınmakta, ayrıca tebliğ şartı aranmaksızın dava açma süresinin belirlenmesinde de söz konusu tarih göz önünde bulundurulmaktadır. Nitekim bu konuda pek çok yargı kararı da bulunmaktadır. Bu kararlara örnek olarak Ankara 3. İdare Mahkemesinin 09.06.2010 tarih ve Dosya No. 2010/804 Karar No:2010/ 932 sayılı Kararı da gösterilebilir. Söz konusu kararda aynen;

“Uyuşmazlıkta; Resmi Gazete’de yayımlanan ihalelerden yasaklama kararına karşı en geç yayımı tarihinden itibaren altmış gün içerisinde dava açılması veya davalı idareye 2577 sayılı yukarıda anılan 11’inci maddesi kapsamında başvurularak sonraki altmış gün içerisinde dava açılması zorunluluğu bulunmasına karşın” ifadesi kullanılmıştır. Bu karar benzer idare mahkemesi kararlarının sayılamayacak kadar çok olması karşısında konunun hukuk camiasında tartışılması kaçınılmaz olmuştur.

Hukuk Devleti ilkesini benimseyen ülkelerde idarenin en etkili denetim yolu idari yargı tarafından yapılan denetimdir. İdari yargı yolu ile yapılacak denetim için bir süre öngörülmesi zorunludur. İdari yargılaşma hukukunda dava açma sürelerinin kamu düzeniyle ilgili olup hak düşürücü süre niteliği taşımaktadır. Ancak, yasada öngörülen hallerde uzayacağı, duracağı ve kesileceği bilinmektedir.

İdari yargıdaki dava süreleri maddi hukuku değil, usul hukukunu ilgilendiren bir nitelik taşıdığından, dava açma süresinin geçirilip geçirilmediği hususunun idari yargı yerince re’sen araştırılması gerekmektedir.

Görüleceği üzere, idari yargıda dava açma süresi esasında bir usul sorunu olmakla birlikte, bu süreler geçirildikten sonra işin esasında haklı da olursa, artık yargı yoluyla o hakkı elde etmenin imkansız ola-

çağından, önemli bir usul sorunudur. Uygulamada ise usul sorunları aşılmadan davanın esasının incelenmesine geçilmediğinden, bu açıdan bakıldığında usul sorunu çok daha büyük önem kazanmaktadır.

Konunun hak arama özgürlüğü açısından önemi dolayısı ile Anayasa hukukunu da ilgilendirmesi yanında idari yargılama hukukunun da temel konusu olduğu tartışmasızdır.

Mevcut uygulamayı belirttikten sonra anayasa hukuku, hak arama özgürlüğü, idari yargılama hukuku, tebligat hukuku, kabahatler hukuku, ihale hukuku ve ihale hukuku kuralları açısından birlikte incelemeye çalışacağız.

1. GENEL OLARAK DAVA AÇMA SÜRESİ

Bilindiği gibi idari yargıda dava açma süreleri 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 7'nci maddesinde düzenlenmiştir.

Söz konusu madde hükmünde;

“... 1. Dava açma süresi, özel kanunlarında ayrı süre gösterilmeyen hallerde Danıştay'da ve idare mahkemelerinde altmış ve vergi mahkemelerinde otuz gündür.

2. Bu süreler;

a) İdari uyuşmazlıklarda; yazılı bildirimin yapıldığı,

b) Vergi, resim ve harçlar ile benzeri mali yükümler ve bunların zam ve cezalarından doğan uyuşmazlıklarda; Tahakkuku tahsile bağlı olan vergilerde tahsilatın; tebliğ yapılan hallerde veya tebliğ yerine geçen işlemlerde tebliğin; tevkif yoluyla alınan vergilerde istihkak sahiplerine ödemenin; tescile bağlı vergilerde tescilin yapıldığı ve idarenin dava açması gereken konularda ise ilgili merci veya komisyon kararının idareye geldiği;

tarihi izleyen günden başlar.

3. Adresleri belli olmayanlara özel kanunlarındaki hükümlere göre ilan yoluyla bildirim yapılan hallerde, özel kanununda aksine bir hüküm bulunmadıkça süre, son ilan tarihini izleyen günden itibaren onbeş gün sonra işlemeye başlar.

4. İlanı gereken düzenleyici işlemlerde dava süresi, ilan tarihini izleyen günden itibaren başlar. Ancak bu işlemlerin uygulanması üzerine ilgililer, düzenleyici işlem veya uygulanan işlem yahut her ikisi aleyhine birden dava açabilirler. Düzenleyici işlemin iptal edilmemiş olması bu düzenlemeye dayalı işlemin iptaline engel olmaz ...” denilmektedir.

Yasa meninden anlaşılaçağı üzere temel ilke olarak konuyu;

A-Sübjektif idari işlemler açısından doğrudan tebliğ üzerine dava açma süresi,

B- Sübjektif idari işlemler açısından dolaylı tebliğ üzerine dava açma süresi,

C- Düzenleyici işlemler açısından dava açma süresi şeklinde sınıflandırmak gerekmektedir.

Konumuzla ilgili olarak kamu ihalelerinden yasaklama kararları, sübjektif idari işlemler olduğu için sorunu tartışırken özellikle bu alana ağırlık verilecek diğer iki konu inceleme alanı dışında bırakılacaktır.

1.1.Sübjektif İdari İşlemler Açısından Doğrudan Tebliğ Üzerine Dava Açma Süresi

Anayasa'nın “Yargı Yolu” başlığını taşıyan 125'inci maddesinin 3'üncü fıkrası “idari işlemlere karşı açılacak davalarda süre, yazılı bildirim tarihinden başlar” kuralını koymakta; 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 7'nci maddesinin 1'inci

Anayasa'nın 125/3'üncü maddesine göre idari davalarda süre, yazılı bildirim tarihinden başlayacağı kurala bağlanmış olduğundan, dava konusu edilebilecek nitelikte olan idari işlemin ilgiliye tebliğ edilmedikçe dava açma süresinin işlemeye başlamayacağı tartışmasızdır.

fıkrasında da dava açma süresinin özel kanunların-
da ayrı süre gösterilmeyen hallerde Danıştay'da ve
İdare Mahkemelerinde altmış gün olduğuna işaret
edildikten sonra 2'nci fıkrasında bu sürenin idari
uyuşmazlıklarda "yazılı bildirim yapıldığı" tarihi iz-
leyen günden başlayacağı hükme bağlanmaktadır.

Anayasa'da ve 2577 sayılı Yasa'da sözü geçen
"yazılı bildirim" sözcüğü ile bizzat idari uyuşmazlı-
ğa yol açan "işlemin" ilgisine tebliğ edilmesinin ve
böylece onun işlemin içeriğinden bilgilendirilmesi
gerektiğinin kastedildiğinde herhangi bir duraksa-
maya yer olamayacağına göre böyle bir bildirim
olmadıkça idari dava açma süresinin işlemeye baş-
layamayacağı da açıktır.

Konunun önemi, değinilen durumun Anayasa'da
düzenlenmesini gerektirmiştir. Anayasa'nın 125/
3'üncü maddesine göre idari davalarda süre, yazılı
bildirim tarihinden başlayacağı kurala bağlanmış
olduğundan, dava konusu edilebilecek nitelikte olan
idari işlemin ilgiliye tebliğ edilmedikçe dava açma
süresinin işlemeye başlamayacağı tartışmasızdır.

Sübjektif idari işlemlerin ilgililer bakımından
hukuksal sonuç doğurabilmesinin temel koşulu işle-
min yöneldiği kişiye yazılı olarak tebliğ edilmesidir.
Bu nitelikteki bir tebliğin yapılmaması durumunda
işlemin o kişi bakımından hukuksal sonuç doğurdu-
ğundan bahsedilemez.

Yazılı bildirimle amaç, hak arama özgürlüğü-
nün kullanılması bakımından, ilgililere idari işlemler-
in idare tarafından açık ve anlaşılabilir biçimde
duyurulmasıdır. İşlemin ilgilisi tarafından tebellüğ
etmekten kaçınması halinde öğrenme ile beklenen
amacın gerçekleştiği de kabul edilmektedir ki, bu
husus kamu düzeninden sayılan idari istikrar sağla-
manın gereğidir.

Bu durumda, dava açma süresini başlatacak ve
yazılı bildirimden beklenen amacı gerçekleştirecek
olan öğrenme, idari işlemin biçim ve içerik bakımın-
dan tam olarak ilgisine aktarılması koşuluyla sağ-
lanabilecektir.

7201 sayılı Tebligat Kanunu'nun 10'uncu mad-
desinde, tebligatın, tebliğ yapılacak şahsa bilinen

en son adresinde yapılacağı hükme bağlanmış,
Kanun'un sonra gelen diğer maddelerinde ise muha-
tap yerine tebligatı kabule kimlerin yetkili olduğu ve
hangi durumlarda bu kişilere tebliğ yapılabileceği
hükümleri yer almıştır.

Tebligatın geçerli ve usulüne uygun olabilmesi
için muhataba veya Kanun'da sayılan bazı özel du-
rumlar için, muhatap yerine tebligatı kabulü yetkili
kişilere yapılmış olması gerekir. Kanun, muhatap
yerine tebligatı kabule yetkili kişilere yapılacak teb-
ligatın muhataba yapılmış sayılacağını öngörmüş-
tür. Bu hallerde tebliğ edilecek evrakın muhataba
ulaşmış olması tebligatın geçerlilik koşulu değildir.
Tebligatın muhatap yerine tebliği kabule yetkili kişi-
lere yapılmış olması gerekli ve yeterlidir. Ancak teb-
ligat, muhatap yerine tebligatı kabulü yetkili kişile-
re yapılmamışsa; bu takdirde tebliğ edilecek evrak
muhataba ulaştığı an tebligat yapılmış sayılır.

Tebligat Kanunu'nun 21'inci maddesinde, kendi-
sine tebliğ yapılacak kimse veya tebligat yapılabile-
cek kimselerden hiçbiri gösterilen adreste bulunmaz
veya tebellüğden imtina ederlerse, tebliğ memuru-
nun tebliğ olunacak evrakı, o yerin muhtar veya ih-
tiyar heyeti azalarından birine veyahut zabıta amir
veya memuruna imza mukabilinde teslim edeceği
ve tesellüm edenin adresini ihtiva eden ihbarnameyi

gösterilen adresteki binanın kapısına yapıştırmakla beraber, tebliğ olunacak şahsa keyfiyetin haber verilmesini de mümkün oldukça en yakın komşulardan birine bildireceği ve ihbarnamenin kapıya yapıştırıldığı tarihin tebliğ tarihi sayılacağı belirtilmiştir. Tebligat Tüzüğü'nün 28'inci maddesinin son fıkrasında da, muhatap veya onun yerine tebligat yapılacak kimseler, adreste bulundukları halde tebliğin yapılacağı sırada orada mevcut değilse 30'uncu maddeye göre muamele yapılacağı, 30'uncu madde de ise, 28'inci maddenin son fıkrasında zikredilen ahvalde tebliğ memurunun tebliğ olunacak evraki, o yerin muhtar veya ihtiyar heyeti veya meclis azasından birine veyahut zabıta amir veya memuruna imza mukabilinde teslim edeceği, tebliğ memurunun Tüzüğe ekli 2 numaralı örneğe uygun olarak düzenlenen ihbarnameyi, gösterilen adresteki kapıya yapıştıracağı, durumu muhataba duyurmasını, mümkünse en yakın komşulardan birine, varsa yönetici veya kapıcıya da bildireceği, ihbarnamenin kapıya yapıştırıldığı tarihin tebliğ tarihi sayılacağı açıklanmıştır.

T.C. Anayasası'nın 125'inci maddesinde, idari işlemlere karşı açılacak davalarda sürenin yazılı bildirim tarihinden başlayacağı kurala bağlanmış, 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu'nun 7'nci maddesinin 2'nci fıkrasında da Anayasa kuralına paralel bir düzenleme getirilerek idari uyumsuzluklarda dava açma süresinin yazılı bildirimin yapıldığı günden başlayacağı belirtilmiş, aynı Kanun'un 11'inci maddesinde üst makamlara başvurma halinde dava açma süresinin nasıl hesaplanacağı düzenlenmiş, 7201 sayılı Tebligat Kanunu'nun 32'nci maddesinde de usulüne aykırı yapılan tebligatlarda muhatapın beyan ettiği tarihin tebliğ tarihi sayılacağı öngörülmüştür.

Belirtilen açıklamalardan sonra kamu ihalelerinden yasaklama kararlarının Resmi Gazete'de yayımlanmasının tebligat niteliğinde sayılamayacağına ilişkin nedenleri daha ayrıntılı olarak inceleyebiliriz.

2. KAMU İHALE KANUNU VE KAMU İHALE SÖZLEŞMELERİ KANUNU'NDAKİ TEBLİGATA İLİŞKİN HÜKÜMLER

Kamu İhale Kanunu'nun 65'inci maddesi bildirim ve tebligat esaslarını düzenlemiştir. Söz konu madde hükmünde;

“... Aday, istekliler ve istekli olabileceklere yapılacak her türlü bildirim ve tebligatlarda aşağıdaki hususlara uyulması zorunludur:

a) Tebligatlar idareler veya Kurum tarafından aşağıdaki yöntemler kullanılarak yapılabilir:

- 1) İmza karşılığı elden.
- 2) İadeli taahhütlü mektupla.
- 3) Elektronik ortamda.
- 4) Faksla.

İadeli taahhütlü mektupla yapılan tebligatlarda mektubun postaya verilmesini takip eden yedinci gün, yabancı isteklilerde ise ondokuzuncu gün kararın istekliye tebliğ tarihi sayılır. Tebligatın bu tarihten önce muhataba ulaşması halinde ise fiili tebliğ tarihi esas alınır.

b) İdareler veya Kurum tarafından elektronik ortamda veya faks ile yapılan tebligatlar ile çerçeve anlaşmaya dahil olan istekliler tarafından elektronik ortamda sunulan fiyat tekliflerinin aynı gün teyit edilmesi zorunludur. Elektronik ortamda veya faks ile yapılan bildirimlerde bildirim tarihi tebliğ tarihi sayılır.

Ancak, idareler veya Kurum ile aday, istekli ve istekli olabilecekler tarafından, elektronik imza kullanılarak yapılan işlemlerde ve şikayet başvurularına ilişkin işlemler dahil Elektronik Kamu Alımları Platformu üzerinden yapılacak ihale sürecine ilişkin işlemlerde teyit aranmaz.

c) Elektronik haberleşmede kullanılacak araçlar ile bunların teknik özellikleri, yaygın olarak kullanılan haberleşme ve bilgi teknolojisi ürünleri ile uyumlu ve kolay erişilebilir olmalı ve eşit muamele ilkesini sağlamalıdır.

d) Her türlü bilgi alışverişi ile bilginin muhafazasında; verilerin bütünlüğü ile tekliflerin ve başvuru belgelerinin gizliliğinin sağlanması esastır.

Bu Kanunda hüküm bulunmayan hallerde yapılacak tebliğler hakkında Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır...” denilmektedir.

Görüldüğü üzere yasa metninde sayılan özel durumlar dışında Tebligat Kanunu hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir.

Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu’nun 37’nci maddesine göre, söz konusu Kanun’da hüküm bulunmayan hallerde, yapılacak tebliğler hakkında Tebligat Kanunu hükümleri uygulanır.

Tebligat Kanunu’nda, subjektif idari işlemler hakkında, Resmi Gazete’de yayımlanmak suretiyle bir tebligat türü düzenlenmemiştir.

3. KAMU İHALELERİNDEN YASAKLAMAYI DÜZENLEYEN YASA HÜKMÜNDE TEBLİGATA İLİŞKİN ÖZEL BİR HÜKÜM BULUNMAMAKTADIR

Diğer yandan, ihalelere katılmaktan yasaklama kararlarının Resmi Gazete’de yayımlanmasını düzenleyen Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu’nun 26/4’üncü maddesi;

“...Yasaklama kararları, yasaklamayı gerektiren fiil veya davranışın tespit edildiği tarihi izleyen en geç kırkbeş gün içinde verilir. Verilen bu karar Resmi Gazete’de yayımlanmak üzere en geç onbeş gün içinde gönderilir ve yayımı tarihinde yürürlüğe girer. Bu kararlar Kamu İhale Kurumunca izlenerek, kamu ihalelerine katılmaktan yasaklı olanlara ilişkin siciller tutulur...” hükmünde, **Resmi Gazete’de yayımlanmanın tebligat niteliğinde sayılacağı hakkında hiçbir ifade, ibare ve açıklama bulunmamaktadır.**

Bu nedenle, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu’nun 26/4’üncü maddesindeki Resmi Gazete’de yayımlanmaya ilişkin düzenlemeyi, tebligat konusunda özel bir hüküm olarak kabul etme imkanı yoktur. Tebligat, hak arama özgürlüğü ile doğrudan ilgili bir konu olduğu için Yasa’da açık bir hüküm olmayan durumda, genişletici bir yorum yapmak suretiyle hak arama özgürlüğü gibi bir temel hak ve özgürlüğü kısıtlama ve ortadan kaldırma durumu tasavvur edilemez.

4. DAVA KONUSU KAMU İHALELERİNDEN YASAKLAMA KARARI HÜKÜKEN BİR İDARİ YAPTIRIM NİTELİĞİNDE OLUP, TEBLİGAT USUL VE ESASLARI KABAHATLER KANUNU’NDA DÜZENLENMİŞTİR

Kabahatler Kanunu’nun 3/b maddesi, değinilen Kanun’un genel hükümlerinin bütün idari yaptırımlara uygulanması esasını düzenlemiştir.

Konumuza uygulanması gereken Kabahatler Kanunu’nun Genel Hükümler başlıklı Birin Kısımının Dördüncü Bölümünde yer alan 25’inci maddesinde aranan unsurlar Resmi Gazete’de yayımlanan metinde yer almamaktadır.

Kabahatler Kanunu’nun 25’inci maddesine göre, bir idari yaptırım kararı bir tutanağa dayanması ve söz konusu tutanakta;

“...(1) İdarî yaptırım kararına ilişkin tutanakta;

a) Hakkında idarî yaptırım kararı verilen kişinin kimlik ve adresi,

b) İdarî yaptırım kararı verilmesini gerektiren kabahat fiili,

c) Bu fiilin işlendiğini ispata yarayacak bütün deliller,

d) Karar tarihi ve kararı veren kamu görevlilerinin kimliği,

İadeli taahhütlü mektupla yapılan tebligatlarda mektubun postaya verilmesini takip eden yedinci gün, yabancı isteklilerde ise ondokuzuncu gün kararın istekliye tebliğ tarihi sayılır. Tebligatın bu tarihten önce muhataba ulaşması halinde ise fiili tebliğ tarihi esas alınır.

Açık bir şekilde yazılır. Tutanakta, ayrıca kaba-hati oluşturan fiil, işlendiği yer ve zaman gösterile-rek açıklanır ...” unsurlarının açık bir şekilde belirtil-mesi şarttır.

Bu nedenle, yukarda sayılan unsurları içermeyen Resmi Gazete’de yayımlanan metni, yasaklama kararı ve bu kararın tebliğ olarak kabul etmek imkansızdır.

Kaldı ki, yine Kabahatler Kanunu’nun Genel Hükümler bölümünde düzenlenen 26’ncı maddesi;

“...(1) İdarî yaptırım kararı, 11.2.1959 tarihli ve 7201 sayılı Tebligat Kanunu hükümlerine göre ilgili kişiye tebliğ edilir. Tebligat metninde bu karara karşı başvurulabilecek kanun yolu, mercii ve süresi açık bir şekilde belirtilir.

(2) İdarî yaptırım kararının ilgili gerçek kişinin huzurunda verilmesi halinde tutanakta bu husus açıkça belirtilir. Bu karara karşı başvurulabileceği kanun yolu, mercii ve süresine ilişkin olarak bilgilendirildikten sonra kişinin karar tutanağını imzalaması istenir. İmzadan kaçınılması halinde bu durum tutanakta açıkça belirtilir. Karar tutanağının bir örneği kişiye verilir.

(3) Tüzel kişi hakkında verilen idarî yaptırım kararları her halde ilgili tüzel kişiye tebliğ edilir...” hükmüne göre, yaptırım kararının unsurlarını içermeyen, bundan başka, bu karara karşı başvurulabilecek Kanun yolu, mercii ve süresi açıkça belirtilmeyen, Tebligat Kanunu esaslarına göre bir tebligat yapılmıştır.

5. KAMU İHALELERİNDEN YASAKLAMA KARARININ RESMİ GAZETE’DE YAYIMI-NI TEBLİĞ SAYARAK DAVA AÇMA SÜRESİNİ DE BU TARİHTEN BAŞLATMAK ANAYASA’YA AYKIRI OLUR

Anayasa’nın “Yargı Yolu” başlığını taşıyan 125’inci maddesinin 3’üncü fıkrası “*İdari işlemlere karşı açılacak davalarda, süre yazılı bildirim tarihinden başlar*” hükmü, dava açma süresi açısından yazılı bildirim şart koşmuştur. Ancak, yazılı bildirimin gerçekleştirilememesi hallerinde, ilan yoluyla tebligatı öngörmüştür.

Danıştay’ın yerleşmiş içtihatlarına göre; Anayasa’da ve 2577 sayılı Yasa’da sözü geçen “yazılı bildirim” sözcüğü ile bizzat idari uyumsuzluğa yol açan “işlemin” ilgisine tebliğ edilmesinin ve böylelikle onun işlemin içeriğinden bilgilendirilmesi gerektiğinin kastedildiğinde herhangi bir duraksamaya yer olmayacağına göre, böyle bir bildirim olmadıkça idari dava açma süresinin işlemeye başlamayacağı da açıktır. (Dan. 5. D. 07.03.1991 gün ve E.1988/2944, K.1991/393, İdari Yargıda Dava Açma Süreleri, Cafer ERGEN Seçkin Yayınevi, 2007, Sf. 63)

Yine Anayasa’nın 40/3’üncü maddesi hükmüne göre, devlet işlemlerinde, ilgili kişilerin hangi kanun yolları ve mercilere başvuracağını ve sürelerini belirtmek zorundadır. Resmi Gazete’de yayımlanan duyuruda ne kanun yolları ne de başvuru süreleri hakkında bir hüküm bulunmaktadır. Bu nedenle söz konusu duyuru tebligat olarak kabul edilemez.

6. İDARİ YARGILAMA USULÜ KANUN’A GÖRE DE SUBJEKTİF İDARİ İŞLEMLER İÇİN RESMİ GAZETE’DE YAYIMLANMA TEBLİĞ SAYILMAZ

Düzenleyici işlemler için Resmi Gazete’de yayımlanma, söz konusu düzenleyici işlemleri iptali için dava açma süresini başlatır. Nitekim bu durum 2577 sayılı Yasa’nın 7/4’üncü maddesinde açıkça düzenlenmiştir.

Ancak, yasaklama kararının, Resmi Gazete’de yayımı subjektif idari işlemler açısından dava açma süresinin başlangıcı sayılamaz. Çünkü herkesin Resmi Gazete’yi okuduğu kabul edilemez. Böyle bir varsayım idari istikrar prensibi gerekçesi ile de kabul edilemez. Söz konusu varsayım sadece düzenleyici işlemler açısından idarede istikrar prensibiyle bağdaşabilir fakat subjektif idari işlemler açısından bu durum kabul edilemez.

Nitekim yerleşmiş Danıştay içtihatları bu duruma açıklık getirmiştir. Danıştay 8. Dairesinin 1.3.2004 tarih ve E.2003/5276, K.2004/970 sayılı kararında, “Subjektif idari işlemlerin ilgililer bakımından hukuksal sonuç doğurabilmesinin temel koşulu, işlemin yöneldiği kişiye yazılı olarak tebliğ edilmesidir. Bu nitelikte-

ki bir tebliğin yapılmaması durumunda işlemin o kişi bakımından hukuksal sonuç doğurması beklenemez.” (Söz Konusu karar Dan-Kar-Der, Sayı 4’te yayımlanmıştır.)

Kamu ihalelerinden yasaklama kararının subjektif bir idari işlem olduğu, açık düzenleyici bir işlem olmadığı da kesin olduğuna göre, Resmi Gazete’de yayımlanma tarihi tebligat tarihi olarak kabul edilemez.

Kamu ihalelerinden yasaklama kararının düzenleyici bir işlem olduğu tasavvur edilse dahi, bu durumda yinede yayım tarihi tek başına dava açma hakkına esas alınamaz.

2577 sayılı Yasa’nın 7/4’üncü maddesine göre;

“...İlanı gereken düzenleyici işlemlerde dava süresi, ilan tarihini izleyen günden itibaren başlar. Ancak bu işlemlerin uygulanması üzerine ilgililer, düzenleyici işlem veya uygulanan işlem yahut her ikisi aleyhine birden dava açabilirler. Düzenleyici işlemin iptal edilmemiş olması bu düzenlemeye dayalı işlemin iptaline engel olmaz...” yayım tarihinden itibaren dava açma sürecinin geçmiş olması hak arama özgürlüğünü bütünüyle yok etmemektedir.

7. KAMU İHALELERİNDEN YASAKLAMA KARARLARININ RESMİ GAZETE’DE YAYIMI İLAN YOLUYLA BİLDİRİM OLARAK DA KABUL EDİLEMEZ

2577 sayılı Yasa’nın 7/3’üncü maddesinde;

“...Adresleri belli olmayanlara özel kanunlarındaki hükümlere göre ilan yoluyla bildirim yapılan hallerde, özel kanununda aksine bir hüküm bulunmadıkça süre, son ilan tarihini izleyen günden itibaren onbeş gün sonra işlemeye başlar...” denilmektedir.

İş bu hükümlerle, 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu’nun 26/4’üncü maddesi;

“...Yasaklama kararları, yasaklamayı gerektiren fiil veya davranışın tespit edildiği tarihi izleyen en geç kırkbeş gün içinde verilir. Verilen bu karar Resmi Gazete’de yayımlanmak üzere en geç onbeş gün

içinde gönderilir ve yayımı tarihinde yürürlüğe girer. Bu kararlar Kamu İhale Kurumunca izlenerek, kamu ihalelerine katılmaktan yasaklı olanlara ilişkin siciller tutulur...” hükmü arasında ilgili kurulabilir. Bu ilgi sonucunda da, yasaklama kararlarının Kamu İhale Bülteninde devam eden ilanları göz önünde tutularak 2527/3’üncü maddesinin uygulanması gerektiği düşünülebilir.

Bu yorum tarzı hak arama özgürlüğü açısından daha uygun olarak görülse dahi, Tebligat Kanunu’na göre subjektif idari işlemler için adreste doğrudan bildirim yapılmadığında ilan yoluyla tebligat yapılabileceği göz ardı edilmemelidir.

8. SONUÇ

Tebliğat temel hak ve özgürlükleri hak arama özgürlüğünü ilgilendiren bir konu olup, Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi’nde (Md.6) Anayasalarda bu konuda hükümler bulunması, konunun önemini takdire yeterlidir. Resmi Gazete’de yayımlamanın tebligat niteliğinde olduğu hakkında hiçbir özel yasa hükmü olmaksızın söz konusu duyuruyu tebligat saymak, herkesin Resmi Gazete’yi okuduğunu varsaymak hem hukuk tekniği açısından hem de yaşamın olağan akışı ile bağdaşmamaktadır. Belirtilen nedenlerle yargısal içtihatların konunun önemini göz önünde bulunduracak şekilde geliştirilmesini diliyoruz.

Av. Özge ERSÖZ

Av. Özlem KUNT

Av. Seda AKÇAY

Kocaeli Büyükşehir Belediyesi
Hukuk Müşavirliği

BELEDİYELER İLE ELEKTRİK KURUMLARI ARASINDAKİ HUKUKİ MÜNASEBET - ÇÖZÜM YOLLARI - VE VATANDAŞLARIMIZIN HAKLARI

1. BELEDİYELER İLE ELEKTRİK KURUMLARI ARASIN- DAKİ HUKUKİ MÜNASEBET VE ÇÖZÜM YOLLARI

1.1.Problemler

1.1.1.Özelleştirilmeden Evvel

-Belediye tarafından yapılan ve elektrik piyasasını ilgilendiren tüm alt-yapı hizmetlerinde özelleştirilmeden evvel kamu kuruluşu olan elektrik kurumlarının onayının bulunması gerekmektedir. Bu onay kapsamında proje masraflarının tamamının elektrik kurumlarınca karşılanması gerekir.

-Ancak bazı elektrik kurumları; gündeme gelen projelerde yeterli ödeneginin bulunmadığını bildirerek, masrafların ilgili belediye tarafından karşılanmasını talep etmiş ve hatta proje kapsamı bölgelerde enerjiyi kesmeyecek ya da proje için en başında zorunlu olan onayı vermekten imtina ederek, belediyeleri masrafları ilgili belediyeye bırakan sözleşmeleri imzalamaya icbar etmişlerdir.

1.1.2.Özelleştirildikten Sonra

-Bazı elektrik kurumları halen, Kamu Hizmeti sunmak zorunda olan belediyelerin proje uygulamalarında, enerjiyi kesmeyerek ve aydınlatma projelerini onaylamayarak; belediyelere, masraf ve bedelleri karşılaması konusunda icbarda bulunmaya devam etmektedirler.

-Her ne kadar 5216 sayılı Kanun'un 8'inci maddesinde ortak proje bedellerinin özel şirketler tarafından karşılanacağından bahsedilmemekte ise de; Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği'nin 6'ncı maddesi gereği kararları bağlayıcı olan AYKOME kararlarıyla bu Kanun boşluğu doldurularak işlem yapılabilecektir.

1.2.Mevzuattaki Uygulama

5216 sayılı Kanun'da;

“Alt yapı hizmetleri

Madde 8- Büyükşehir içindeki alt yapı hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla büyükşehir belediye başkanı ya da

Elektrik kurumlarının vatandaşlar ile yaptığı abonelik sözleşmeleri bakımından, ilgili belediyelerin ne kanunen ne de coğrafi olarak denetim hak ve yetkisi bulunmamaktadır. Sözleşme tamamen özel hukuka dayalı olup sadece tarafları açısından hüküm doğurucudur.

görevlendirdiği kişinin başkanlığında, yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşların temsilcilerinin katılacağı alt yapı koordinasyon merkezi kurulur. Büyükşehir ilçe ve ilk kademe belediye başkanları kendi belediyesini ilgilendiren konuların görüşülmesinde koordinasyon merkezlerine üye olarak katılırlar. Alt yapı koordinasyon merkezi toplantılarına ayrıca gündemdeki konularla ilgili kamu kurumu niteliğindeki meslek kuruluşlarının (oda üst kuruluşu bulunan yerlerde üst kuruluşun) temsilcileri de davet edilerek görüşleri alınır.

Alt yapı koordinasyon merkezi, kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlar tarafından büyükşehir içinde yapılacak alt yapı yatırımları için kalkınma plânı ve yıllık programlara uygun olarak yapılacak taslak programları birleştirerek kesin program hâline getirir. Bu amaçla, kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşlar alt yapı koordinasyon merkezinin isteyeceği coğrafi bilgi sistemleri dâhil her türlü bilgi ve belgeyi vermek zorundadırlar. Kesin programlarda birden fazla kamu kurum ve kuruluşu tarafından aynı anda yapılması gerekenler ortak programa alınır. Ortak programa alınan alt yapı hizmetleri için belediye ve diğer bütün kamu kurum ve kuruluşlarının bütçelerine konulan ödenekler, alt yapı koordinasyon merkezi bünyesinde oluşturulacak alt yapı yatırım hesabına aktarılır.

Ortak programa alınan hizmetler için kamu kurum ve kuruluş bütçelerinde *yeterli ödeneğin bulunmadığının* bildirilmesi durumunda, büyükşehir belediyesi veya ilgisine göre bağlı kuruluş bütçelerinden bu hizmetler için kaynak ayrılabilir. Kamu kurum ve kuruluşları alt yapı ortak yatırım hizmetleri için harcanan miktarda ödeneği, yenden değerlendirme oranını da dikkate alarak ertesi yıl bütçesinde ayırır. Ayrılan bu ödenek belediye veya ilgili bağlı kuruluşunun hesabına aktarılır. Bu bedel ödenmeden *ilgili kamu kurum veya kuruluşu, büyükşehir belediyesi sınırlarında yeni bir yatırım yapamaz.*

Ortak programa alınmayan yatırımlar için bakanlıklar, ilgili belediye ve diğer kamu kurum ve kuruluşları alt yapı koordinasyon merkezi tarafından belirlenen programa göre harcamalarını kendi bütçelerinden yaparlar.

Ortak programa alınmayan yatırımlar için bakanlıklar, ilgili belediye ve diğer kamu kurum ve kuruluşları alt yapı koordinasyon merkezi tarafından belirlenen programa göre harcamalarını kendi bütçelerinden yaparlar.

Koordinasyon merkezleri tarafından alınan ortak yatırım ve toplu taşımayla ilgili kararlar, belediye ve bütün kamu kurum ve kuruluşlarıyla ilgililer için bağlayıcıdır.

Alt yapı koordinasyon merkezinin çalışma esas ve usulleri ile bu kurullara katılacak kamu kurum ve kuruluş temsilcileri, İçişleri Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle belirlenir. İçişleri Bakanlığı, çıkarılacak bu yönetmeliğin, alt yapı yatırım hesabının kullanılması ve ödenek tahsisi ve aktarmasına ilişkin kısımları hakkında, Maliye Bakanlığı ve Devlet Plânlama Teşkilâtı Müsteşarlığının görüşünü alır.”

Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği;

“Bağlayıcılık

MADDE 6 – (1) Alt yapı koordinasyon merkezi ile ulaşım koordinasyon merkezi tarafından alınan **ortak yatırım ve toplu taşımayla ilgili kararlar**; büyükşehir belediyesi, büyükşehir dâhilindeki diğer belediyeler ve büyükşehir sınırları içindeki kamu kurum ve kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişileri bağlar.”

1.3.Çözüm Yolları

-Özelleşmeden önce birer kamu kuruluşu olan elektrik kurumları ile belediyeler arasında masrafların belediyelere yükletildiği sözleşmeler imzalandığı görülmektedir. Ancak bu sözleşmeler 5216 sayılı Kanun’a aykırıdır. Kanun’a aykırı olarak düzenlenen sözleşmeler ise kurucu unsurları eksik olduğundan batıldır, geçersizdir. Eğer sözleşmenin yalnızca birkaç hükmü kanuna aykırı ise yalnızca aykırı olan maddeler batıl olacaktır. İş bu durumda;

-Bu geçersizlik herkese karşı ileri sürülebilir ve alacağın tahsili talebinde husumet doğduğu takdirde de

hakim tarafından resen göz önüne alabilir. Böylece protokollerdeki masraflara ait hükümlerin geçersizliğinden bahisle; **elektrik kurumlarından, özelleştirilmeden önceki alacakların 10 yıllık genel zamanasımı göz önüne alınarak tahsili söz konusu olabilecektir.**

-Elektrik kurumlarının özelleştirilmiş olması, öncesinde doğan alacakların tahsilini engellemeyecektir. Nitekim İstanbul Büyükşehir Belediyesi ve Telekom arasında görülen davanın kararı emsal alındığında görülecektir ki; İstanbul 3. Asliye Hukuk Mahkemesi 2007/244 nolu kararıyla 5216 sayılı Kanun'a göre, Telekom'un özelleşmeden evvelki alt-yapı çalışmalarından kanunen sorumlu olduğunu tespit ederek Telekom aleyhine ilgili masrafları ödeme kararı vermiştir.

-Özelleşme sonrası ile alakalı; Her ne kadar 5216 sayılı Kanun'un 8'inci maddesi ve diğer mevzuat içeriğinde ortak proje bedellerinin özel şirketler tarafından karşılanacağından bahsedilmemekte ise de; İçişleri Bakanlığı tarafından yayınlanan ve 15.06.2006 tarihinde yürürlüğe giren 26199 sayılı **Büyükşehir Belediyeleri Koordinasyon Merkezleri Yönetmeliği** doğrultusunda **problemlerin aşılmasında yegane yetkili birim AYKOME olacaktır.** Bu Yönetmelik; büyükşehir belediyesi **Alt Yapı Koordinasyon Merkezi** ve Ulaşım Koordinasyon Merkezinin kuruluş, görev ve yetkileri ile bu merkezlerin çalışma usul ve esaslarını, alt yapı yatırım hesabının oluşumunu ve gelirini kapsar.

-Mezkur yönetmeliğin 6'ncı maddesi kapsamında kararları gerçek ve tüzel kişileri bağlayan **AYKOME tarafından**, bedellerin enerji piyasası kuruluşlarınca karşılanacağına ilişkin, her iş için ayrı ayrı kararlar verilmesi ve böylece **elektrik kurumlarının yönlendirilmesi mümkün olacaktır.**

-Elektrik kurumları tarafından AYKOME kararlarına itiraz edilmesi durumunda karar tarihinden itibaren 60 GÜN içinde idari yargıya başvurulması ve işlemin iptalinin talep edilmesi gerekecektir.

1. Özelleştirme öncesi ya da sonrasındaki alacaklar için onay verildiği takdirde, icra yoluyla takipler başlatılacak ve alacaklar için tahsil imkanı doğacaktır.

2. Elektrik kurumlarınca karşılanması gereken masrafların ilgili belediyelere yükletilmesi hukuka

aykındır. Kaldı ki Enerji Piyasası Düzenleme kurumu hazırlanan ve 10 Temmuz 2009 tarihli Resmi Gazete'de yayınlanarak yürürlüğe giren Aydınlatma Yönetmeliği'nin Geçici 1'inci maddesine göre; belediyeler elektrik tesislerinin kurulması ya da aydınlatma masraflarının karşılanmasının yanı sıra sokakların aydınlatılmasındaki tüketim giderlerinden dahi sorumlu değildir.

"Hazine Müsteşarlığınca yapılacak ödemeler

GEÇİCİ MADDE 1- (1) Kamunun genel kullanımına yönelik **meydan, bulvar, cadde ve sokakların aydınlatılması** ile trafik sinyalizasyonlarına ait tüketim giderleri, ödemeye ilişkin Hazine Müsteşarlığınca belirlenecek esaslar çerçevesinde, 1/1/2009 ile 31/12/2015 tarihleri arasındaki dönem için **Hazine Müsteşarlığı bütçesine konulacak ödenekten karşılanır.** 1/1/2016 tarihinden itibaren aydınlatma giderleri ilgili mevzuat hükümlerine göre tahakkuk ve tahsil edilir.

(2) 1/1/2009 ile 31/12/2015 tarihleri arasında Hazine Müsteşarlığı, gerekli görmesi halinde, aydınlatma giderlerinin tespitine yönelik denetim yapabilir veya yaptırabilir. Bu dönem zarfında dağıtım şirketleri, istenen bilgi ve belgeleri Hazine Müsteşarlığına vermekle yükümlüdür. "

2. VATANDAŞLARIMIZIN HAKLARI

2.1.İlgili Mevzuat

• **ELEKTRİK PİYASASI MÜŞTERİ HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ**'nin "İhbar ve şikayet başvurusu ile başvuruların yanıtlanması" başlıklı 29'uncu maddesinde;

"MADDE 29— (3) Kurum, gerekli gördüğü hallerde inceleme yapar veya yaptırır."denilmektedir.

Yine mezkur yönetmeliğin **" Hizmet Kalitesi "** başlıklı 11'inci madde hükmünde,

"MADDE 11 — (1) Dağıtım lisansı sahibi tüzel kişi, ilgili mevzuat uyarınca bölgesinde bulunan tüm müşterilere eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin yeterli, kaliteli ve sürekli elektrik enerjisi sunacak şekilde hizmet verir.

(2) Tüm müşterilere, perakende satış sözleşmesi kapsamında eşit taraflar arasında ayırım gözetmeksizin aynı kalitede hizmet verir." denilmektedir.

Yönetmeliğin “**Müşteri hakları ve zararların tazmini**” başlıklı 33’üncü maddesi gereği; bu Yönetmelik hükümleri uyarınca elektrik enerjisi hizmeti alan müşterilerin hakları ve zararlarının tazmini konusunda, Kanun’un 11’inci maddesi ve 4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun hükümleri ile buna ilişkin diğer mevzuat hükümlerinin uygulanacağı belirtilmiştir. Bu madde kapsamında;

• **4628 sayılı ELEKTRİK PİYASASI KANUNU’NUN** “Yaptırımlar ve Dava Hakkı” başlıklı 11’inci maddesine göre;

“Yaptırımlar ve yaptırımların uygulanmasında usul ⁽¹⁾

Madde 11 – Kurul, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilere aşağıdaki yaptırım ve cezaları uygular;

a) Kurul tarafından bilgi isteme veya yerinde inceleme hallerinde; istenen bilgilerin yanlış, eksik veya yanıltıcı olarak verildiğinin saptanması veya hiç bilgi verilmemesi ya da yerinde inceleme imkânının verilmemesi hallerinde, onbeş gün içinde bilgilerin doğru olarak verilmesi ve/veya inceleme imkânının sağlanması ihtar edilir. Yapılan yazılı ihtara rağmen aykırı durumlarını devam ettirenlere, ikiyüzbin Yeni Türk Lirası idarî para cezası verilir.

b) Bu Kanun hükümlerine ve çıkarılan yönetmelik, talimat ve tebliğlere aykırı hareket edildiğinin saptanması hâlinde, aykırılığın otuz gün içinde giderilmesi ihtar edilir ve yapılan yazılı ihtara rağmen aykırı durumlarını devam ettirenlere, ikiyüzbin Yeni Türk Lirası idarî para cezası verilir.”

• **TÜKETİCİNİN KORUNMASI HAKKINDA KANUN’UN** madde 4/A hükmü gereği;

“Ayıplı Hizmet

Madde 4/A-Maddi, hukuki veya ekonomik eksiklikler içeren hizmetler, ayıplı hizmet olarak kabul edilir.

Tüketici bu durumda, sözleşmeden dönme, hizmetin yeniden görülmesi veya ayıp oranında bedel indirim haklarına sahiptir.

Tüketici, bu seçimlik haklarından biri ile birlikte *4’üncü maddede belirtilen* (Tüketici bu seçimlik hak-

larından biri ile birlikte ayıplı malın neden olduğu ölüm ve/veya yaralanmaya yol açan ve/veya kullanımındaki diğer mallarda zarara neden olan hallerde imalatçı-üreticiden tazminat isteme hakkına da sahiptir.)” *şartlar çerçevesinde tazminat da isteyebilir.* Bu hükümler, hizmet sağlamaya ilişkin her türlü tüketici işleminde de uygulanır.”

Yine aynı Kanun sorunların çözümünde kolaylık sağlayarak hakem heyetleri kurulmasını öngörmüştür. Buna göre;

“Tüketici Sorunları Hakem Heyeti

Madde 22- (Değişik: 6/3/2003-4822/29 md.)

Bakanlık, il ve ilçe merkezlerinde, bu Kanun’un uygulamasından doğan uyuşmazlıklara çözüm bulmak amacıyla en az bir tüketici sorunları hakem heyeti oluşturmakla görevlidir.

Başkanlığı Sanayi ve Ticaret İl Müdürü veya görevlendireceği bir memur tarafından yürütülen tüketici sorunları hakem heyeti; belediye başkanının konunun uzmanı belediye personeli arasından görevlendireceği bir üye, baronun mensupları arasından görevlendireceği bir üye, ticaret ve sanayi odası ile esnaf ve sanatkar odalarının görevlendireceği bir üye ve tüketici örgütlerinin seçecekleri bir üye olmak üzere başkan dahil beş üyeden oluşur. Ticaret ve sanayi odası ya da aynı kuruldu-

ğu yerlerde ticaret odası ile esnaf ve sanatkar odalarının görevlendireceği üye, uyuşmazlığın satıcı tarafını oluşturan kişinin tacir veya esnaf ve sanatkar olup olmamasına göre ilgili odaca görevlendirilir.

25’inci maddede cezai yaptırıma bağlanmış hususlar dışındaki tüm uyuşmazlıklar, tüketici sorunları hakem heyetlerinin görev ve yetkileri kapsamındadır.

2.2.Çözüm Yolları

Vatandaşlar zararlarını iki yolla giderebilir:

2.2.1.EPDK’ya Şikayet Yoluyla

Tüketiciler ayrıca üst kurul olan EPDK’ya yukarıda sıralanan kanun ve yönetmeliklere göre şikayette bulunarak enerji piyasası kuruluşlarına yaptırım uygulanmasını sağlayabilir.

25’inci maddede cezai yaptırıma bağlanmış hususlar dışındaki tüm uyuşmazlıklar, tüketici sorunları hakem heyetlerinin görev ve yetkileri kapsamındadır.

Kurul, piyasada faaliyet gösteren tüzel kişilere bazı yaptırım ve cezalar uygular.

✓ Kurul tarafından bilgi isteme veya yerinde inceleme hallerinde; istenen bilgilerin yanlış, eksik veya yanıltıcı olarak verildiğinin saptanması veya hiç bilgi verilmemesi ya da yerinde inceleme imkânının verilmemesi hallerinde **iki yüz bin Yeni Türk Lirası idarî para cezası** verilir.

✓ Elektrik Piyasası Kanunu hükümlerine ve çıkarılan yönetmelik, talimat ve tebliğlere aykırı hareket edildiğinin saptanması hâlinde ise **iki yüz bin Yeni Türk Lirası idarî para cezası** verilir.

2.2.2.Dava ya da Hakem Yoluyla

Elektrik Piyasası Kanunu ve Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği gereği dağıtımda yetkili enerji piyasası kuruluşları ile bireyler arasında abonelik (müşteri hizmet) sözleşmeleri imzalanmaktadır.

(ELEKTRİK PIYASASI MÜŞTERİ HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ

“Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı; dağıtım sistemine bağlanmak isteyen veya bağlı olan tü-

keticiler ile bu tüketicilere bağlantı anlaşması, perakende satış sözleşmesi veya ikili anlaşma kapsamında hizmet veren taraflara uygulanacak standart, usul ve esasların belirlenmesidir.”)

İş bu sözleşme içeriğiyle ilgili problemler taraflar arasında olup, müşteriler dava ya da hakem yoluyla Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanun’a veya Borçlar Kanunu’na ya da elektrik Piyasası Müşteri Hizmetleri Yönetmeliği’ne dayanarak ilgi kanunlarda sayılan seçimlik haklardan biri ile birlikte ayıplı malın neden olduğu ölüm ve/veya yaralanmaya yol açan ve/veya kullanımdaki diğer mallarda zarara neden olan hallerde imalatçı-üreticiden tazminat isteme hakkını kullanabilir.

Sonuç olarak; Elektrik kurumlarının vatandaşlar ile yaptığı abonelik sözleşmeleri bakımından, ilgili belediyelerin ne kanunen ne de coğrafi olarak denetim hak ve yetkisi bulunmamaktadır. Sözleşme tamamen özel hukuka dayalı olup sadece tarafları açısından hüküm doğurucudur.

T.C.

İSTANBUL

3. ASLİYE HUKUK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2007/50
KARAR NO : 2007/244
HAKİM : MUSTAFA SAİM TAHMİSCİOĞLU 19302
KATİP : TÜRKAN KARAKAYA 71696
DAVACI : İSTANBUL BÜYÜKŞEHİR BELEDİYE BAŞKANLIĞI Saraçhane Merkez/ İSTANBUL
VEKİLİ : Av. CANDAN AYTEKİN - Belediye Sarayı Saraçhane
DAVALI : TÜRK TELEKOMÜNİKASYON A.Ş. - Apircendi Cad. N: 12 K:4 Sirkeci Eminönü/ İSTANBUL
VEKİLİ : Av. ZÜMRA BÜYÜKÜNAL - T.T. İstanbul Yakası İl Telekom Müdürlüğü Hukuk İşleri Müd. Yıldız Posta Cad. No. 40 K.2 Gayrettepe İSTANBUL
DAVA : ALACAK
DAVA TARİHİ : 27/02/2007
KARAR TARİHİ : 27/09/2007

Taraflar arasındaki davanın yapılan açık yargılaması sonunda;

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ

İSTEK: Davacı vekili dava dilekçesinde; 5216 Sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu’nun 8’inci maddesinde,

Büyükşehir içindeki altyapı hizmetlerinin koordinasyon içinde yürütülmesi amacıyla Büyükşehir Belediye Başkanı ya da görevlendirdiği kişinin başkanlığında

yönetmelikle belirlenecek kamu kurum ve kuruluşları ile özel kuruluşların temsilcilerinin katılacağı altyapı koordinasyon merkezi kurulu hükmü gereğince; davalarının kabulü ile fazlaya ilişkin talep ve dava haklarının saklı kalmak kaydı ile 2003 ek bütçe ve 2004-2006 dönemlerinde Alt Yapı Fonu Bütçe ve ek bütçelerinde tahakkuk eden kurum payı toplamı 16.980.737,00 YTL'nin her bir yıl için bütçede belirlenen kurum payı miktarının tahakkuk tarihi itibarıyla işleyecek yasal faizi (kademeli faizi) ile birlikte tahsiline, yargılama gideri ve vekalet ücretinin de davalı tarafa yüklenmesine karar verilmesini talep ve dava etmiştir.

CEVAP: Davalı vekili cevap dilekçesinde; Müvekkili şirketin alt yapı yatırım hesabına kurum payı aktarması gereken kuruluşlardan olmadığını, söz konusu hükümlerde açık ve net bir şekilde ifade edildiği gibi, bütçelerine konulan ödenekten, alt yapı yatırım hesabına kurum payı aktarmakla yükümlü olan kuruluşların Belediyeler ve diğer kamu kurum ve kuruluşlar olduğunu, 2000 yılından bu yana özel hukuk hükümlerine tabi bir anonim şirket olduğundan, alt yapı yatırım hesabına kurum payı aktarmakla yükümlü olan kuruluşlardan olmadığını, davacının uygulamaları 5216 Sayılı Kanun'un gerekçesi ve amacı ile bağdaşmadığını, kabul anlamına gelmek kaydı ile davacının faizin başlangıcına ilişkin taleplerinin dayanaksız olduğunu, bu nedenlerle; haksız ve mesnetsiz davanın reddi ile yargılama gideri ve ücreti vekaletinde davacı üzerinde bırakılmasına karar verilmesini savunmuştur.

DELİLLER VE GEREKÇESİ: Davacı vekili dilekçesine ekli olarak; 1.10.2003 tarih ve 2003/5 sayılı AYKOME kararını, 2003 yılı alt yapı yatırım fonu ek bütçesini, Gelirler Müdürlüğü'nün 26.04.2004 tarih 2435 Sayılı yazısı ile kurum paylarının ödenmesi için Türk Telekom A.Ş.'ye yaptığı tebligatını, 2004 yılı altyapı yatırım fonu bütçesini, 10.12.2002 tarih 2003/7 sayılı AYKOME kararını, Gelirler Müdürlüğü'nün 26.04.2004 tarih, 2434 sayılı yazısı ile kurum paylarının ödenmesi için Türk Telekom A.Ş.'ye yapılan tebligatını, 2005 yılı alt yapı yatırım fonu bütçesini, Gelirler Müdürlüğü'nün 11.5.2005 tarih 3315 sayılı yazısı ile kurum paylarının ödenmesi için Türk Telekom A.Ş.'ye yapılan tebligatını, Gelirler Müdürlüğü'nün 27.06.2005 tarih 4594 Sayılı yazısı ile kurum paylarının ödenmesi için Türk Telekom A.Ş.'ye yapılan tebligatını, İstanbul Yakası İl Telekom Müdürlüğü'nün 20.05.2005 tarih, 3701 sayılı cevabi yazısını, 14.12.2005 tarih 2005/11 sayılı AYKOME kararını, 2006 yılı alt yapı yatırım Fonu bütçesini, Gelirler Müdürlüğü'nün 30.06.2006 tarih 5616 Sayılı

yazısı ile kurum paylarının ödenmesi için Türk Telekom A.Ş.'ne yapılan tebligatını, İstanbul Yakası İl Telekom Müdürlüğü'nün 18.07.2006 tarih, 3796 sayılı cevabi yazısını, İstanbul 7.As.Huk.Mah.'nin 2003/501 E. 2003/538 K, sayılı kesinleşmiş kararını ibraz etmiştir.

Davalı vekili dilekçesine ekli olarak; yapılan yazışmalarını, AYKOME kararlarını ibraz etmiştir.

Dosya üzerinde uzman bilirkişiler eşliğinde inceleme yapılmış, uzman bilirkişiler 15.08.2007 tarihli raporlarında sonuç ve özet olarak; dosyadaki mevcut belgelere göre, davalı kurumun AYKOME kararlarına göre, ödemesi gereken kurum payı miktarının ise 2003 yılı ek bütçesi, 2004-2006 dönemlerinde alt yapı fonu bütçe ve ek bütçelerinde tahakkuk eden kurum payı 17.000.312,00 YTL, davalı kurumdan tahsil edilen 19.575,00 YTL çıkartılarak, davalı kurumun ödeme gereken kurum payı 16.980.737,00 YTL olarak hesaplanmıştır.

Davacı İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığının davalı Türk Telekomünikasyon Kurumundan 2003 yılı ek bütçe ve 2004-2006 dönemi için *tahakkuk eden* kurum payını talep ettiği, alt yapı koordinasyon bütçesinin Büyükşehir Belediyesi Bütçesi içerisinde mütalaa edildiği, AYKOME'ye bağlı kuruluşların katılım payları ödemelerinin Yasa gereği oluşu sebebi ile ve bilirkişi raporunda da bu hususlar teyit edildiğinden davanın kabulüne dair aşağıdaki şekilde karar verilmiştir.

Açıklanan bu durum karşısında:

SONUÇ:

1- DAVANIN KABULÜ ile 16.980.737,00 YTL'nin her bir yıl için bütçede belirlenen kurum payı miktarının tahakkuk tarihi itibarıyla işleyecek yasal faizi (kademeli faizi) ile birlikte tahsil ile davalıdan alınarak davacıya ödenmesine.

2- Aşağıda dökümü gösterilen 229.752,10 YTL davacının yapmış olduğu yargılama giderinin davalıdan alınarak davacıya ödenmesine.

3- 62.780,73 YTL nisbi ücreti vekaletin davalıdan alınarak davacıya ödenmesine.

4- Peşin alınan 229,253 YTL harem mahsubu ile bakiye 687.707,00 YTL nisbi karar harcının davalıdan, tahsiline

Temyizi kabil olmak üzere karar verildi. Taraflar vekillerinin yüzlerine karşı açıkça okunup, anlatıldı. Temyiz yolu ve süresi gösterildi. 27.09.2007

Katip 71696

Hakim 1930

Sezgin ERÖZBAĞASKİ Genel Müdürlüğü
İç Denetçi

İnsanlık tarihinde önem verilen varlıklar her zaman için korunmuş ve muhafaza edilmiştir. Kullanılır iken, tüketilirken dikkatli olunmuş, bazen de paylaşılacak bile istenilmemiştir. Yaşamsal bir kaynak olan su alternatifi de olmaması nedeniyle artan nüfus, kirlilik baskısı ve kuraklık tehlikesi dikkate alındığında her zamankinden daha çok korunmak ve muhafaza edilmek zorundadır. Suyu korumanın başlangıç noktası baraj havzaları olup bu hususa 9'uncu kalkınma planında da yer verilmiştir.

9'uncu Kalkınma Planı Işığında Havza Koruma

Su alanlarının korunması ve şehre kaliteli ve sağlıklı içme suyunun sunulması büyükşehir belediyelerinin olduğu yerlerde su ve kanalizasyon idarelerinin temel görevlerinden biridir. Nitekim bu idarelerin tabi oldukları 2560 sayılı Kanun'un 1'inci maddesi büyükşehir belediye sınırları dışında da olsa şehrin yararlandığı su kaynaklarının korunmasına ilişkin hizmetleri su ve kanalizasyon idarelerine vermekte olup, 2/c maddesinde de bölge içindeki su kaynaklarının deniz, göl, akarsu kıyıların ve yer altı sularının kullanılmış sularla ve endüstri atıkları ile kirlenmesini, bu kaynaklarda suların kaybına veya azalmasına yol açacak tesis kurulmasını ve bu tür faaliyetlerde bulunulmasını önlemeyi, bu konuda her türlü teknik, idari ve hukuki tedbiri almayı, yani su havzalarını korumayı söz konusu kuruluşların görevleri arasında belirtilmiştir.

Ancak, havzaların korunmasında çeşitli yasal ve hukuki düzenlemelerle birçok kamu kurumunun da yetkilendirildiğini görmekteyiz. Kurum sayısının çok olması ise, doğal olarak kurumlar arasındaki işbirliği ve koordinasyon ihtimalini azaltmaktadır.

Su havzaları alanında yetkili kuruluşları saydığımızda; Çevre ve Orman Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Tarım ve Köy İşleri Bakanlığı, Bayındırlık ve İskan Bakanlığı, Enerji ve Tabi Kaynaklar Bakanlığı ve bunların taşra teşkilatları, Devlet Su İşleri Genel Müdürlüğü, Maden İşleri Genel Müdürlüğü, Jandarma Genel Komutanlığı, Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü, Orman Genel Müdürlüğü ve taşra kuruluşları, Valilik, Kaymakamlık, İl Özel İdaresi, Büyükşehir Belediyesi, İlçe ve İlk Kademe Belediyeler olduğunu görmekteyiz.

1.HAVZA NEDİR VE NEDEN ÖNEMLİDİR

Havza koruma konusunda hukuki düzenlemelerin başında gelen Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği'ne göre; bir akarsu, göl, baraj rezervuarı veya yeraltı suyu haznesi gibi bir su kaynağını besleyen yeraltı ve yüzeysel suların toplandığı bölgenin tamamı olup, Su ve Kanalizasyon İdarelerine göre de şehre su sağlayan barajlar ve buraları besleyen su kaynaklarının bulunduğu bölgelerdir.

Bilindiği üzere insan yaşamı için mutlak suretle gerekli ve alternatif olmayan kaynakların başında su gelmektedir. Su yaşam kaynağı olduğu gibi aynı zamanda medeniyetin de kaynağıdır. Bu gün için geline noktada suyun stratejik önemi dünya gündeminde önemli bir yer teşkil etmekte olup iyi yönetilmek zorundadır. İyi yönetim için de önce iyi korumak lazım. İşte bu korumanın başlangıç noktası da havzalardır.

Su zengini bir ülke olmadığımız bir gerçektir. Üstelik suyun bölgesel dağılımında ciddi farklılıklar olup, bazı bölgelerimiz de ciddi kuraklık riski altındadır. Suyun korunması gerektiğine ve önemine kalkınma planlarımızda da yer verilmektedir. Nitekim en son hazırlanan “9’uncu kalkınma planında aynen “Su kaynaklarının geliştirilmesine yönelik çalışmaların, öncelikle havza temelinde bütüncül bir yaklaşımla ve değişen tüketim taleplerini karşılamakta esneklik sağlayan bir şekilde planlamasını mümkün kılacak, ilgili kurumlar arasında güçlü ve yapısal bir eşgüdüm sağlayacak şekilde yeniden düzenlenmiş kapsamlı bir mekanizma çerçevesinde ve suyun tasarruflu kullanımı sayesinde su kaynaklarının etkin kullanımına önem ve öncelik verilecektir.”

“Öncelikle çölleşme ve toplum sağlığı dikkate alınarak, havza bazında endüstriyel ve toprak muhafaza ağaçlandırmaları, rehabilitasyon çalışmaları, kent ormancılığı ve tarımsal ormancılık yapılmasıyla arazilerin daha iyi değerlendirilmesi, özel ağaçlandırmaların geliştirilmesi ve toplumun bu konuda bilinçlendirilmesi önem arz etmektedir.”

şeklinde belirtilmiştir.

Dikkat edilirse 9’uncu kalkınma planında kurumlar arasında güçlü ve yapısal eşgüdüm, ağaçlandırma çalışmaları ve toplumsal bilinç vurgulanmıştır.

2.KORUMA ALANLARI

31/12/2004 tarihli Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe giren Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği

su kaynaklarının korunması ve kirlenmesinin önüne geçilmesi için havzalarda 4’lü bir koruma bandı getirilmektedir. Bunlar; 0-300 metre arası mutlak, 300 metre – 1 kilometre arası kısa, 1 kilometre – 3 kilometre arası orta ve 3 kilometre – 5 kilometre arası da uzun mesafe olarak belirlenmiştir. Bu koruma alanlarında hangi tedbirlerin alınacağı ve ne tür faaliyetlerin yapılabileceği söz konusu yönetmelikte belirtilmiştir.

Burada özellikle mutlak ve kısa mesafeli koruma alanları üzerinde durmak istiyorum. Mutlak koruma alanları adından da anlaşılacağı üzere mutlak surette korunması gereken alanlardır. Buralarda her tür kirlenme faaliyet kesinlikle yasaktır ve hiçbir şekilde yapılaşmaya izin verilmez. (İçme ve kullanma suyu projesine ve mevcut yapıların kanalizasyon sistemlerine ait mecburi teknik tesisler hariç)

Mutlak ve kısa mesafeli koruma alanlarında kesinlikle sıfır yapılaşmaya gidilmesi ve buralardaki yapılarla ilgili alınan kararların süratle uygulanması gerekmekte ise de, uygulamada özellikle su ve kanalizasyon idarelerinin çeşitli dirençlerle karşılaştığını, hatta mahkeme kararlarını bile uygulamakta zorlandıklarını görmekteyiz. Çünkü ilgili belediye tarafından yapı ruhsatı verilen bir bina yıkılamamaktadır. Yıkım işlemi için o yapı ruhsatının iptali gerekmektedir. Açılan davalar neticelene kadar da söz konusu inşaatlar bitirilip iskân edilir duruma gelmektedir.

Bu hususta 9’uncu kalkınma planında yer verilen kurumlar arasında güçlü ve yapısal eşgüdümün önemi ön plana çıkmaktadır. Bilindiği üzere su ve kanalizasyon idarelerinin plan yapma veya kabul etme yetkileri bulunmamaktadır. Sorulması durumunda planların Havza Yönetmeliklerine uygun olup olmadığı yönünde görüş bildirmektedirler. Şayet Havza Yönetmelikleri dikkate alınmadan imar faaliyeti yapılmış ise ancak buna karşı dava açmaktadırlar.

Havza bölgelerine yakın belediyeler orta ve uzun mesafeli koruma alanlarında imar çalışmalarını yaparken mutlaka Su Kirliliği ve Kontrol Yönetmeliği’ne

uyarlanarak çıkarılan Havza Yönetmeliklerini dikkate almalıdırlar. Aksi durum havzalarda yapılaşma demektir ki, bu durum barajların kirlenmesine yol açtığı gibi aynı zaman da su almasına da engel teşkil etmektedir.

Su Kirliliği ve Kontrol Yönetmeliği mutlak koruma alan içindeki şeridin kamulaştırılması gerektiğini ve bu kamulaştırmanın suyu kullanan idare veya idarelerce yapılacağını belirtmektedir. Ancak çok geniş havzaların olduğu büyükşehirler gibi yerlerde kamulaştırma işlemini yapmaya bu idarelerin bütçelerinin yetmeyeceği bir gerçektir.

Çözüm, mutlak suretle devlet desteğidir. Bu destek kamulaştırma işleminin merkezi idare tarafından yapılması şeklinde olabileceği gibi arsa veya mülk sahiplerine başka yerlerden yer verilmesi şeklinde de olabilir.

Diğer taraftan, Su Kirliliği Kontrol Yönetmeliği'nin "Mutlak Koruma Alanı" başlıklı 17/c maddesinde; çevre düzeni planına uyularak, bu alan içinde gölden faydalanma, piknik, yüzme, balık tutma ve avlanma ihtiyaçları için cepler teşkil edilebileceği, bu ceplerin su alma yapısına 300 metreden daha yakın olamayacağı hükmü getirilmiştir. Ancak, oluşturulan 300 metrelik ceplerin kirlenme faaliyetlerinin önüne geçmede yeterli olmadığı görülmektedir. Özellikle, mesire yeri olarak kullanılan barajlarda su seviyesinin düştüğü ve suların çekildiği yerlerde pet şişe, araba lastiği, hatta koltuğa kadar birçok çöp diye nitelendirilebileceğimiz kirlenme unsurlarının ortaya çıktığını, bu durumun haberlere konu olduğunu duymuşuzdur. Havza koruma ile ilgili tarafımda yapılan çalışmada bu husus bizzat gözlemlenmiştir. Denetim elemanı olan bir meslektaşım da Avustralya'ya yapmış olduğu ziyarette gezdirildiği havza bölgelerinde mutlak ve kısa mesafeli koruma alanlarına giremediklerini, ancak dürbünle uzaktan seyredebildiğini ve bu alanların ormanlık hale getirildiğini anlatmıştı.

Bir an için düşünelim, evimizde bulunan suları nasıl en iyi şekilde muhafaza ediyor isek, barajlarda bizim su depolarımızdır. Bu nedenle rekreasyon alanı olarak

kullanılan barajlar hariç diğerlerinin kesinlikle mesire yeri olmaktan çıkarılması gerekmektedir.

Unutulmamalıdır ki, su ne kadar kirlenir ise arıtmada kullanılan kimyasallar da o kadar fazla olur, bu da suyun arıtma maliyeti ve dolayısıyla fiyatının artması demektir.

"Özellikle büyük kentlerimiz için içme ve kullanma suyu kaynağı olarak kullanılan su havzaları, aşırı kirlenme tehdidi altında bulunmaktadır. Havza içerisinde yapılaşmalar ve endüstriyel yerleşimlerin kontrolsüz bir biçimde yayılması, su kaynaklarının kirlenmesi açısından büyük bir tehlike arz etmektedir. Pek çok havzada aşırı kirlenmelerin sonucu

olarak su kalitesi değerlerinin sürekli kötüye gittiği, havzada içme suyu artımı için kurulan tesislerin ise yetersiz kaldığı görülmektedir. Su havzalarından sorumlu yetkili idarelerin havzaların ıslahına yönelik aldığı kararların uygulanmaması halinde, çok yakın bir gelecekte bu havzaların içme suyu havzası olma özelliğini yitirmesi oldukça yüksek bir ihtimaldir.

Bölgede farklı idarelerin kendi yetki sınırlarında kalan alanlarda, farklı yasa ve yönetmeliklere dayanarak farklı uygulamalar içinde olmalarının neticesinde, plansız ve düzensiz bir şekilde oluşan yerleşim, sanayileşme ve gelişim sonucunda; su havzaları, bir baraj gölü ve koruma alanı olma özelliğini hali hazırda

yitirmiş durumdadır. Hatta bazı baraj gölleri ve çevresi için hazırlanmış bir çevresel etki değerlendirme raporu olmasına karşın, bu rapora kesinlikle uyulmadığı, havzalardaki çarpık gelişmelerden açıkça görülmektedir.

Su havzalarının kısa, orta ve uzun mesafeli koruma alanları içinde mevcut bulunan yerleşim alanlarında genellikle altyapı problemleri çözülmemiş durumdadır. Evsel kökenli bile olsa, atık yüklerinin havza dışına taşınarak uzaklaştırılması gerekirken, henüz bu husus gerçekleştirilememiştir. Havzalarda işyeri, işletme, vb. her türde konut dışı yapı; ayrı-

Havza bölgelerine yakın belediyeler orta ve uzun mesafeli koruma alanlarında imar çalışmalarını yaparken mutlaka Su Kirliliği ve Kontrol Yönetmeliği'ne uyarlanarak çıkarılan Havza Yönetmeliklerini dikkate almalıdırlar. Aksi durum havzalarda yapılaşma demektir ki, bu durum barajların kirlenmesine yol açtığı gibi aynı zaman da su almasına da engel teşkil etmektedir.

ca toplu konut türünde yapılaşma ve küçük sanayi siteleri bulunmaktadır. Ayrıca, hayvan damları, tavuk ve besi çiftlikleri halen faaliyet göstermektedirler. Havzalardaki derelerin mutlak koruma alanı içinde; çeşitli sanayi kollarına ait yerleşimler, tavuk çiftlikleri ve mandıra tesisleri, domuz üretim çiftliği, yağhane, benzin istasyonu, besicilik tesisleri, et maddeleri tesisleri de bulunmaktadır.

Uzun mesafeli koruma alanı ve dere mutlak koruma alanları içinde yer alan çeşitli türdeki sanayi kuruluşları ile besicilik tesisleri ve hayvan damları için de, gerekli çevre koruma önlemleri mevcut değildir. Bu işletmelerden kaynaklanan organik atıklar, zararlı atıklar ve hayvan dışkıları, bölgedeki yüzeysel sular ve yeraltı suları için ciddi bir kirlenme riski oluşturmaktadır.” (Ayşe FİLİBELİ, Dokuz Eylül Üniversitesi, Mühendislik Fakültesi, Çevre Mühendisliği Bölümü “İçmesuyu Koruma Havzalarının Kirlenmeye Karşı Korunması”)

3. HAVZALARDA YIKIM YETKİSİ

Havzalarda kaçak yapıların yıkım işleminin su ve kanalizasyon idarelerince yapılmakta olduğunu, hatta bazı illerde valilik organizesinde oluşturulan Su Havzaları Koruma Kurullarınca yıkım yetkisinin bu idarelere verildiğini görmekteyiz.

3194 sayılı İmar Kanunu’nun “Yıkılacak Derecede Tehlikeli Yapılar” başlıklı 39’uncu maddesinde “Bir kısmı veya tamamının yıkılacak derecede tehlikeli olduğu belediye veya valilik tarafından tespit edilen yapıların sahiplerine tehlike derecesine göre bunun izalesi için belediye veya valilikçe on gün içinde tebligat yapılır. Yapı sahibinin bulunmaması halinde binanın içindekilere tebligat yapılır. Onlar da bulunmazsa tebligat varakası tebliğ yerine kaim olmak üzere tehlikeli yapıya asılır ve keyfiyet muhtarla birlikte bir zabıtlarla tespit edilir.

Tebliğati müteakip süresi içinde yapı sahibi tarafından tamir edilerek veya yıktırılarak tehlike ortadan kaldırılmazsa bu işler belediye

veya valilikçe yapılır ve masrafı yüzde 20 fazlası ile yapı sahibinden tahsil edilir...” denilmektedir.

Bilindiği üzere yıkım işlemi en başta kaçak yapının takibi ve tespiti, dava açılması ve mahkeme sonucu na göre de yıkımın gerçekleştirilmesini içeren uzun ve zor bir süreçtir. Sosyal ve bazen de siyasi tepkileri bir yana koyacak olur isek ayrıca masraflı da bir iştir.

Havzalardaki kaçak yapıların yıkılması su ve kanalizasyon idarelerinin asli görevlerinden biri olarak görüldüğünden yıkım işi bu idarelerin üzerlerine kalmış durumda. Ancak, su ve kanalizasyon idarelerinin tabi oldukları mevzuatta herhangi bir düzenleme olmadığından yıkıma yönelik yapmış oldukları harcamaları kaçak yapı sahiplerine rucu ettirememektedirler. Oysa 3194 sayılı İmar Kanunu’nun 39’uncu madde hükmüne göre yıkım işleminin belediye veya valilikçe yapılması durumunda bu kuruluşların yıkım masrafını yüzde 20 fazlası ile yapı sahibinden tahsil edebilme yetkileri vardır.

Bu durumda yapılması gereken; kaçak yapıların yıkım işleminin Kanun’un yetkili kıldığı ilgili kurumlar tarafından yerine getirilmesi, su ve kanalizasyon idarelerinin ise talep edilmesi durumunda araç, gereç, personel, işe gibi ihtiyaçları karşılaması, yapılan bu giderlerin bedel tespitinin yapılarak yapı sahibinden tahsil edilmesinin sağlanmasıdır.

Yıkım çalışmalarından bir görünüm.

Diğer taraftan, 1981 yılında yasa-
laşan ve o günden bu yana yürürlükte
olan 2560 sayılı Kanun'a şayet değişik-
liğe gidilmesi durumunda havzalardaki
kaçak yapıların yıkım yetkisi ve yıkım
masraflarının tahsili yönünde bir mad-
de eklenmesinin yerinde, hatta gerekli
olduğunu da düşünmekteyim.

4. SONUÇ

Havzalar şehrin can damarlarıdır.
Mutlak surette korunmalıdır. Ancak,
bu koruma sadece yasal ve hukuki dü-
zenlemelerle olmuyor, önemli olan tat-
bik edilmesidir. Bu bağlamda 9'uncu
kalkınma planında da belirtilen ilgili
kurumlar arasında güçlü ve yapısal
eşgüdüm muhakkak gerekmektedir.
Bilhassa ilgili belediyeler imar düzen-

*Havzalardaki kaçak
yapıların yıkılması su ve
kanalizasyon idarelerinin
asli görevlerinden biri
olarak görüldüğünden
yıkım işi bu idarelerin
üzerlerine kalmış durumda.
Ancak, su ve kanalizasyon
idarelerinin tabi oldukları
mevzuatta herhangi bir
düzenleme olmadığından
yıkıma yönelik yapmış
oldukları harcamaları
kaçak yapı sahiplerine rucu
ettirememektedirler.*

lemeleri ve ruhsat işlemlerinde Havza
Koruma Yönetmeliklerini dikkate al-
mak zorundadırlar.

Diğer taraftan; toplumun bu ko-
nuda bilinçlendirilmesi hususu da hiç
kuşkusuz önemli olup, bunun için de
yapılması gereken söylemsel değil ey-
lemsel adımların atılmasıdır. Milletçe
kutladığımız birçok etkinlik var, hatta
bazı haftalar o etkinlikle anılmaktadır.
Toplumsal duyarlılığa katkı sağlamak
adına neden bizim de havza koruma
haftamız olmasın.

Kaynaklar

- 1- 2560 sayılı İSKİ Kanunu
- 2- Su Kirliliği ve Kontrol Yönetmeliği
- 3- İSKİ Faaliyet Raporu
- 4- ASKİ Faaliyet Raporu
- 5- Ayşe FİLİBELİ, Dokuz Eylül Üniversitesi Mühendislik Fakültesi "İçmesuyu Koruma Havzalarının Kirlenmeye Karşı Korunması"

Ahmet SANDAL

Çevre ve Orman Bakanlığı
İç Denetçi & Kamu Yönetimi
Uzmanı

Sanayileşme ve kentleşmeye bağlı olarak atıklar da nitelik ve nicelik olarak artmaktadır. Atık yönetimi Çevre ve Orman Bakanlığı ile belediye yönetimlerinin en önemli uğraş konularından birisidir.

Atık Yönetiminde Belediyelerin Görev ve Yetkileri

Sanayileşme, kentleşme, teknolojik gelişme ve nüfus artışına paralel bir şekilde atıklar da çeşitlilik ve miktar bakımından arttığı tartışılmaz bir gerçektir. Artık, atık yönetimi eskisinden daha önemli bir konu haline getirmiştir. Atık yönetiminde başta Çevre ve Orman Bakanlığı olmak üzere, yerel yönetimlerin önem ve ağırlığı bulunmaktadır. Bu iki yönetimin yanında özel sektör yönetimi de atık yönetim sisteminde yer bulmaktadır.

Bu yazıda, Belediyeler temelindeki atık yönetimini evsel atıklar, tehlikeli atıklar, tıbbi atıklar, ambalaj atıkları, hafriyat toprağı, inşaat ve yıkıntı atıkları, atık yağlar, bitkisel atık yağlar, ömrünü tamamlamış lastikler ve atık pil ve akümülatörler yönünden inceleme ve değerlendirmeye tabi tutulacaktır. Burada şu hususu özellikle belirtmek gerekir. Atık yönetiminde diğer iki yönetim boyutu, yani konunun Bakanlık (Çevre ve Orman Bakanlığı) merkez ve taşra teşkilatı ve özel sektör boyutu da büyük önem taşımaktadır. Bu üç boyut olmadan atık yönetimin kurulması ve işletilmesi mümkün değildir. Bu yazımızda konunun yalnızca Belediye boyutu ele alınmıştır.

1. ATIK YÖNETİMİNE İLİŞKİN ÖNEMLİ KAVRAMLAR

1.1. Atık

2872 sayılı Çevre Kanunu'nda atık, herhangi bir faaliyet sonucunda oluşan, çevreye atılan veya bırakılan her türlü maddeyi ifade eder. Atıklar, üretim ve kullanım sonucunda ortaya çıkarlar ve insan ve çevre sağlığına zarar verecek şekilde doğrudan veya dolaylı biçimde alıcı ortama verilmesi sakıncalı olan maddelerdir.

1.2. Atık Yönetimi

Atığın kaynağında azaltılması, özelliğine göre ayrılması, toplanması, geçici depolanması, ara depolanması, geri kazanılması, taşınması, ber-

tarafı ve bertaraf işlemleri sonrası kontrolü ve benzeri işlemleri içeren bir yönetim biçimidir.

1.3. Entegre Atık Yönetimi

Çeşitli atık türlerinin entegre olarak tüm atıklara beraber uygulanmasına entegre atık yönetimi denir. Çevre ve Orman Bakanlığınca önerilen atık yönetimi modeli entegre atık yönetimidir. Bu yöntemde evsel, tıbbi, tehlikeli, ambalaj, hafriyat ve benzeri atıklar aynı anlayışla, bütüncül bir sistem içerisinde düşünülmektedir.

1.4. Atık Yönetimi Piramidi

Yukarıda atık yönetiminde öncelik sırası olarak sıralanan altı husus bir piramit şeklinde gösterilecek olursa daha da akılda kalıcı olabilir. Bu Atık Yönetim Piramidi üst basamaktan alt basamaklara doğru dikkate alınmalıdır. Yani ilk aşama atığın oluşmasının önlenmesi, eğer bu sağlanamıyorsa atığın Minimizasyonu, diğer bir deyişle atığın en aza indirilmesi amaçlanır. Daha sonra atığın Yeniden kullanımı eğer bu da mümkün olmuyorsa önce geri dönüşüm ve sonra enerji geri kazanımı amaçlanır. Bu uygulanan yöntemlerden sonra elimizde kalan atığa ya da bu yöntemleri uygulayamadığımız atığa yapılacak en son işlem bertaraf (Düzenli Depolama, yakma gibi).

1.5. Atık Yönetiminde Öncelik Sırası

Atık yönetiminde öncelik sırası şu şekildedir. Önleme, kaynakta azaltma, yeniden kullanım, geri kazanım/geri dönüşüm, ön işlem ve bertaraf şeklinde altı adet sıralama söz konusudur.¹ Atık yönetimini kuran ve uygulayan her Belediye Yönetimi, öncelikle atıkların oluşmaması ve oluşmama imkanı yoksa en az seviyede oluşmasına öncelik vermekle görev ve yükümlüdür.

1.6. Verimli ve Etkin Atık Yönetiminin Özellikleri

a) *Bütüncül olmalı:* Entegre atık yönetimi bir yerleşim merkezinde oluşan atığın bileşimini oluşturan bütün maddeleri ve üretim kaynaklarını ihtiva edecek şekilde planlanmalıdır.

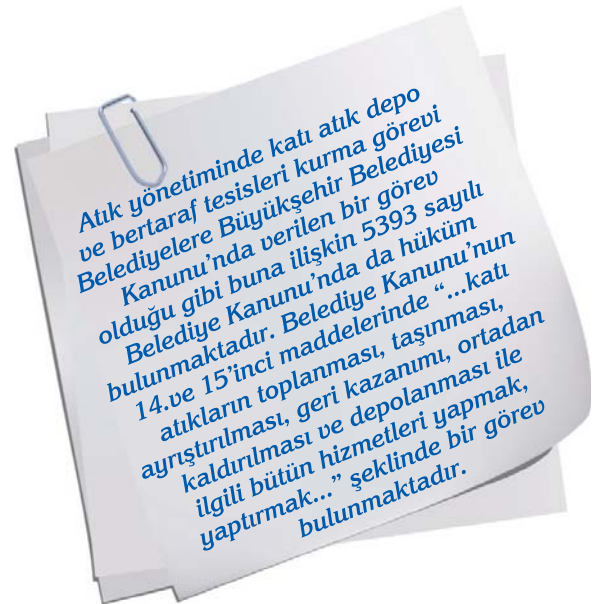
b) *Ekonomik değer oluşturmali:* Katı atık sisteminden sağlanabilecek ekonomik değerler, geri kazanılabilir malzeme, kompost ve elde edilebilecek bi-

yogaz (düzenli depolama ve anaerobik kompost) ve benzeri kaynaklı girdilerdir. Bunlardan temin edilecek gelir, piyasa şartları ve yapılacak yatırımın maliyeti ile yakından ilgilidir. Bu sebeple planlama aşamasında ekonomik analizin çok iyi yapılması gereklidir.

c) *Esnek olmalı:* Entegre atık yönetim sistemi, çevresel, mekânsal ve atık özelliklerinde zamana bağlı olarak meydana gelebilecek çeşitli değişikliklere uyum sağlayabilecek esneklikte olmalıdır.

d) *Bölgesel planlamaya dayanmalı:* Planlamanın verimli olması, toplanacak atık miktarına bağlıdır. Atık oluşum miktarı ise öncelikle nüfusa bağlıdır. Bu sebeple Büyükşehirler dışındaki yerleşim alanlarında bölgesel planlamalar yapılmalıdır. Bazı araştırmacılar entegre bir yönetime bağlı nüfusun 500.000 kişiden az olmamasını tavsiye etmektedir.

e) *Ulusal çevre sektörü oluşmalıdır:* Yukarıda açıklanan süreç ile eş zamanlı olarak, mahalli idareler, kamu ve özel sektörün tüm birikimlerinin sinerjisiyle, geometrik büyüyen dinamik bir çevre sektörü oluşturulmalıdır. Çevre koruma konusunda her türlü makine ekipman, mühendislik-müşavirlik ve taahhüt hizmetlerinin kurumsallaşması önem arz etmektedir. Bu meyanda orta vadede uluslararası ölçekte bir açılım beklenmektedir.²

¹ Atık Yönetimi Eylem Planı (2008-2012) Çevre ve Orman Bakanlığınca yayınlanan kitap, Mayıs 2008, s.1

² a.g.e, s. 9-10

f) *Güçlü ve yaptırımı yüksek mevzuata dayanmalı*: Ülkemizde atık yönetiminin dayandığı mevzuatın listesi, kanunlar, yönetmelikler ve tebliğler olarak aşağıda liste halinde sunulacaktır. Bu mevzuatın güçlü ve yaptırım yönünden yüksek özellikte olduğu düşünülmektedir. Ancak, atık yönetimi konusunda ayrı bir Kanun'a olan ihtiyaç da ileride daha güçlü bir şekilde kendisini hissettirebilir.

2. ATIK YÖNETİMİNE İLİŞKİN MEVZUAT

2.1.Kanunlar

- a) 2872 sayılı Çevre Kanunu
- b) 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu
- c) 5393 sayılı Belediye Kanunu
- d) 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanunu
- e) 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu

2.2.Yönetmelikler

- a) Atık Yönetimi Genel Esaslarına İlişkin Yönetmelik (05.07.2008 tarihli Resmi Gazete)
- b) Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliği (14.3.1991 tarihli Resmi Gazete)
- c) Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği (14.03.2005 tarihli Resmi Gazete)
- d) Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliği (22.07.2005 tarihli Resmi Gazete)
- e) Ambalaj Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği (24.06.2007 tarihli Resmi Gazete)
- f) Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği (30.07.2008 tarihli Resmi Gazete)
- g) Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliği (31.08.2004 tarihli Resmi Gazete)
- h) Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliği (19.04.2005 tarihli Resmi Gazete)
- ı) Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği (18.03.2004 tarihli Resmi Gazete)
- i) Ömrünü Tamamlamış Lastiklerin Kontrolü Yönetmeliği (25.11.2006 tarihli Resmi Gazete)

j) Poliklorlu Bifenil ve Poliklorlu Terfenillerin Kontrolü Hakkında Yönetmelik(27.12.2007 tarihli Resmi Gazete)

k) Elektrikli ve Elektronik Eşyalarda Bazı Zararlı Maddelerin Kullanımının Sınırlanmasına Dair Yönetmelik (30.05.2008 tarihli Resmi Gazete)

2.3.Tebliğler

a) Atıkların Ek Yakıt Olarak Kullanılmasında Uygulacak Genel Kurallar Hakkında Tebliğ

b) Pil ve Akümülatörlerin İthalat Denetimlerine Dair Dış Ticarete Standardizasyon Tebliği (2008/15)

c) Çevrenin Korunması Yönünden Kontrol Altında Tutulan Atıkların İthalatına Dair Dış Ticarete Standardizasyon Tebliği (2008/3)

Yukarıdaki listeden de görüleceği üzere, atık yönetimine ilişkin mevzuat çok geniştir. 5 kanun, 12 yönetmelik, 3 tebliğ bu hususta doğrudan hükümler içermektedir. Bu noktada şu soru akla gelebilir. Atık yönetimine dahil mevzuat içerisinde Türk Ceza Kanunu'nun ne şekilde irtibatı olabilir? Çevre Kanunu'nun 8'inci maddesine göre; "Her türlü atık ve artığı doğrudan ve dolaylı biçimde alıcı ortama vermek, depolamak ve benzeri faaliyetlerde bulunmak yasaktır." İşte bu yasağın ihlal edilmesi halinde idari yaptırımlar (para cezası vb gibi) uygulandığı gibi, Türk Ceza Kanunu'na göre de yaptırım söz konusudur. Nitekim Türk Ceza Kanunu'nun 181'inci ve 182'nci maddelerinde, çevrenin kasten ve taksirle kirlenmesine ilişkin cezalar düzenlenmiş olup, sorumlulara hapis cezasına varacak şekilde cezai yaptırım öngörülmüştür.

3. ATIK YÖNETİMİNDE BELEDİYELERİN GÖREV VE YETKİLERİ

3.1.Belediye ve Büyükşehir Belediyesi Kanunundan Kaynaklanan Görev ve Yetkiler

3.1.1.Atık Yönetiminde Gerekli Tesisleri Kurmak ya da Kourdurmak

5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu 7'nci maddesinde bu hususa ilişkin şu hüküm bulunmaktadır. Büyükşehir Belediyeleri "...katı atık yönetim planını yapmak, yaptırmak; katı atıkların kaynağa toplanması ve aktarma istasyonuna kadar taşınması hariç katı atıkların ve hafriyatın yeniden değerlendirilmesi, depolanması ve bertaraf edilmesine ilişkin hizmetleri yerine getirmek bu amaçla tesisler kurmak kurdurmakla" görevlidir.

Atık yönetiminde katı atık depo ve bertaraf tesisleri kurma görevi Belediyelere Büyükşehir Belediyesi Kanunu'nda verilen bir görev olduğu gibi buna ilişkin 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda da hüküm bulunmaktadır. Belediye Kanunu'nun 14.ve 15'inci maddelerinde "...katı atıkların toplanması, taşınması, ayrıştırılması, geri kazanımı, ortadan kaldırılması ve depolanması ile ilgili bütün hizmetleri yapmak, yaptırmak..." şeklinde bir görev bulunmaktadır.

3.1.2.Atık Yönetimine İlişkin Gerekli Hizmetleri Yapmak ya da Yaptırmak

Büyükşehir Belediyeleri ve diğer Belediyeler atık yönetiminde gerekli tesisleri kurmakla görev ve yetkili olduğu gibi, diğer hizmetleri de yapmakla görev ve yükümlüdürler. Bu görevler arasında, katı atık yönetim planını yapmak ya da yaptırmak, katı atıkları toplamak ya da toplattırmak, taşımak ya da taşıtırmak, bertaraf etmek ya da bertaraf ettirmek şeklindeki hizmetler başta gelmektedir.

3.2.Çevre Kanunu ve Diğer İlgili Mevzuattan Kaynaklanan Görev ve Yetkiler:

3.2.1.Çevre Kanunu'ndan Kaynaklanan Görev ve Yetkiler:

5491 sayılı Çevre Kanunu'nda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun 11'inci maddesinde; "Büyükşehir belediyeleri ve belediyeler evsel katı atık bertaraf tesislerini kurmak, kurdurmak, işletmek veya işletmekle yükümlüdürler. Bu hizmetten yararlanan ve/veya yararlanacaklar, sorumlu yönetimlerin yapacağı yatırım,

işletme, bakım, onarım ve ıslah harcamalarına katılmakla yükümlüdür. Bu hizmetten yararlananlardan, belediye meclisince belirlenecek tarife göre katı atık toplama, taşıma ve bertaraf ücreti alınır. Bu fıkra uyarınca tahsil edilen ücretler, katı atıkla ilgili hizmetler dışında kullanılamaz" denilmektedir.

3.2.2.Diğer İlgili Mevzuattan Kaynaklanan Görev ve Yetkiler

1)Katı Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinden Kaynaklanan Görev ve Yetkiler:

Söz konusu Yönetmeliğin 5'inci maddesine göre, "yönetmelik kapsamına giren katı atıkların bertarafı sırasında belediyeler, katı atık tesislerinin faaliyetlerinin planlanmasında ve işletilmesinde; insanların ruh ve beden sağlığına, hayvan sağlığına, doğal bitki örtüsüne, yeşil alanlara ve binalara, toplumun düzeni ve emniyetine, yeraltı ve yüzeysel su alanları ile su rezerv sahalarına zarar vermeyecek ve hava, gürültü yönünden çevre kirlenmesini önleyecek uygun tedbirleri almak zorundadırlar." Aynı Yönetmeliğin 7'nci maddesine göre de, belediyeler; geri kazanılabilen veya insan

sağlığına ve çevreye zarar vermeden bertarafı mümkün olan maddelerin kullanılmasını, geri kazanılmış maddelerden imal edilen malzeme ve ürünlerin tercih edilmesini teşvik ederler. Söz konusu Yönetmeliğin 8'inci maddesinde ise "Belediye ve mücavir alan sınırları içinde belediyeler, bu alanlar dışında ise mahallin en büyük mülki amiri, yukarıda belirtilen ve ihtiva ettikleri zararlı maddeler dolayısıyla toplanması, değerlendirilmesi veya bertarafı özel işlemler gerektiren atıkları, 27/8/1995 tarihli ve 22387 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliği ve 20/5/1993 tarihli ve 21586 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliğine göre bertaraf eder veya ettirir" şeklinde bir hüküm bulunmaktadır.

2) Ambalaj Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinden Kaynaklanan Görev ve Yetkiler:

Söz konusu Yönetmeliğin 8'inci maddesinde Belediyelerce alınacak tedbirler başlığı altında hem büyükşehir belediyelerine ve hem de il, ilçe ve ilk kademe belediyelerine görev ve yetki verilmiştir. Bu maddedeki hükme göre, Büyükşehir belediyeleri;

a) Ambalaj atıklarının düzenli depolama sahalarına kabul edilmemesi için gerekli önlemleri alır.

b) İlçe ve ilk kademe belediyeleri tarafından yürütülen çalışmalarda koordinasyonu sağlar.

c) İlçe ve ilk kademe belediyeleri tarafından hazırlanan ambalaj atığı yönetim planı doğrultusunda yürütülen çalışmaları destekler.

ç) Ambalaj atıkları yönetimi kapsamında, bu Yönetmelikle sorumluluk verilen taraflarla birlikte bilgilendirici eğitim faaliyetleri yapar, bu tür faaliyetlere katkıda bulunur.

(2) İl, ilçe ve ilk kademe belediyeleri ise,

a) Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplar veya toplattırır.

b) Ambalaj atıklarının kaynağında ayrı toplanması için çevre lisansı/geçici faaliyet belgesi almış işletmeler, piyasaya sürenler ve/veya yetkilendirilmiş kuruluş-

lar ile birlikte ambalaj atıkları yönetim planını hazırlayarak Bakanlığa sunar.

c) Hazırlanan ambalaj atığı yönetim planı doğrultusunda ayrı toplama çalışmasının başlatıldığı bölgelerde, çalışmaların ambalaj atığı yönetim planına uygun olarak yapılıp yapılmadığını denetler, önlem alır ve ambalaj atıklarını ayrı olarak biriktirmeyen ambalaj atığı üreticilerine idari yaptırım uygular.

ç) Sözleşme yaptığı çevre lisanslı/geçici faaliyet belgeli işletme veya işletmeler tarafından yürütülen kaynakta ayrı toplama çalışmalarını toplama aracı, personel, ekipman yerleştirme ve benzeri idari ve teknik konularda destekler.

d) Ambalaj atıklarını evsel atık toplama araçlarına alınmaması için gerekli tedbirleri alır.

e) Ambalaj atıklarının düzenli depolama sahalarına kabul edilmemesi için gerekli önlemleri alır.

f) Çevre lisansı başvurusunda bulunacak olan toplama ayırma ve geri dönüşüm tesislerine çalışabilecekleri uygun çalışma alanlarını gösterir.

g) Toplama ayırma ve geri dönüşüm tesislerini belediye imar planları üzerinde işaretler ve altyapı hizmetlerini öncelikle yapar.

ğ) Ambalaj atıkları yönetimi kapsamında, bu Yönetmelikle sorumluluk verilen taraflarla birlikte bilgilendirici eğitim faaliyetleri yapar, bu tür faaliyetlere katkıda bulunur.

3) Tıbbi Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinden Kaynaklanan Görev ve Yetkiler:

Söz konusu Yönetmeliğin 9'uncu maddesinde bu hususa ilişkin hüküm şöyledir: Belediyeler;

"a) Tıbbi atıkların geçici atık depolarından veya konteynerlerinden alınarak toplanması, taşınması, sterilizasyon işlemine tabi tutulması ve bertarafı ile ilgili detayları içeren Tıbbi Atık Yönetim Planı'nı hazırlamak, uygulamak ve halkın bilgilendirilmesini sağlamakla,

b) Tıbbi atıkları geçici atık depolarından alarak bertaraf sahasına taşımak/taşıtırmakla,

c) Tıbbi atık bertaraf/sterilizasyon tesislerini kurmak/kurdurmak, işletmek/işlettirmekle,

d) Kuracakları tıbbi atık bertaraf tesisleri ile sterilizasyon tesisleri için ön lisans/lisans almakla,

e) Tıbbi atık taşıma araçları için taşıma lisansı almakla,

f) Geçici atık depolarına yapı ruhsatı vermekle,

g) Tıbbi atıkların yönetimiyle görevli personelini periyodik olarak eğitmekle/eğitimi sağlamakla,

h) Tıbbi atıkların yönetimiyle görevli personelin özel giysilerini sağlamakla,

i) Sağlık kuruluşlarından toplanan, taşınan ve bertaraf edilen tıbbi atık miktarlarını kayıt altına almak, bu bilgileri yıl sonu itibari ile valiliğe göndermek ve talep edilmesi halinde Bakanlığın incelemesine açık tutmakla,”

yükümlüdürler.

4) Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliğinden Kaynaklanan Görev ve Yetkiler:

Mezkûr Yönetmeliğin Belediyelerin Görev ve Yetkileri başlıklı 8'inci maddesine göre; İl belediye mücavir alanı içerisinde il ve ilçe belediyeleri, büyük şehirlerde büyükşehir belediyeleri, büyükşehir belediyeleri dışında ise ilçe belediyeleri,

a) Hafriyat toprağı, inşaat/yıkıntı atıkları ile doğal afet atıklarının toplanması, geçici biriktirilmesi, taşınması, geri kazanılması ve bertarafı ile ilgili yönetim planı hazırlamakla,

b) Hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıkları geri kazanım tesisleri sahaları ile depolama sahalarını belirlemek, kurmak/kurdurtmak ve işletmek/işlettirmekle,

c) Depolama sahası yerinin seçimi, inşaatı veya işletilmesi sırasında çevre ve insan sağlığını olumsuz etkilemeyecek şekilde gerekli tedbirleri almak veya aldirtmakla,

d) Hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıklarının toplanması, taşınması ve bertaraf bedelini belirlemekle,

e) Hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıkları için toplama, taşıma hizmeti verecek firmaların adresleri ve

telefon numaraları ile nakliye bedellerini halkın bilgileneceğı şekilde ilan etmekle,

f) Hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıklarının toplanması, geçici biriktirilmesi, taşınması ve bertarafı faaliyetlerini denetlemekle,

g) Belediye sınırları içindeki hafriyat toprağı ve inşaat/yıkıntı atıkları geri kazanım tesisleri ile depolama sahalarına izin vermek ve gerektiğinde bu izni iptal etmekle,

h) Toplanan inşaat/yıkıntı atıklarını öncelikle altyapı çalışmalarında kullanmak/kullandırmakla,

i) Belediye sınırları içinde oluşan, toplanan, geri kazanılan ve bertaraf edilen hafriyat toprağı ile inşaat/yıkıntı atıklarına ilişkin istatistiki bilgileri valilikler aracılığı ile yıl sonunda Bakanlığa bildirmekle,

j) Doğal afet atıklarının yönetimi konusunda valilik koordinasyonunda oluşturulan Kriz Merkezi kararlarını uygulamakla,

yükümlüdürler.

5) Atık Pil ve Akümülatörlerin Kontrolü Yönetmeliğinden Kaynaklanan Görev ve Yetkiler:

Söz konusu Yönetmeliğin 8'inci maddesinde “Belediyeler, Büyükşehir statüsündeki yerlerde Büyükşehir Belediyeleri;

a) Atık pil ve akümülatörlerin belediye katı atık düzenli depolama alanlarında evsel atıklarla birlikte bertarafına izin vermemekle,

b) Kuruluş ve işletme giderleri pil üreticileri tarafından karşılanacak geçirimlilik koşulları sağlanmış, nemden ari ve meteorolojik şartlardan korunmuş atık pil depolama alanlarının kurulması için katı atık düzenli depolama alanlarında ücretsiz olarak yer tahsis etmekle,

c) Üreticilerin şehrin muhtelif yerlerinde yapacakları atık pil ve akümülatör toplama işlemlerine yardımcı olmak ve işbirliği yapmakla,

d) Okullar, halk eğitim merkezleri, mahalle muhtarlıkları, eğlence yerleri ve halka açık merkezlerde pilleri ayrı toplama ile ilgili üreticilerin sorumluluğı ve

programı dahilinde gerektiğinde üretici ile işbirliği yaparak pilleri ücretsiz olarak ayrı toplamakla, halkı bilgilendirmekle, eğitim programları düzenlemekle,

e) Belediye sınırları içinde bulunan atık pil ve akümülatör bertaraf tesislerini ve taşıma firmalarını denetlemekle,

görevli ve yetkilidir” şeklinde bir hüküm bulunmaktadır.

6) Tehlikeli Atıkların Kontrolü Yönetmeliğinden Kaynaklanan Görev ve Yetkiler:

Bu hususta ilgili Yönetmelikte Mahalli İdarelerce Alınacak Tedbirler başlıklı 8'inci maddede; “Belediyeler, Büyükşehirlerde ise Büyükşehir Belediyeleri;

a) Evlerden kaynaklanan tehlikeli atıkların yönetimine ilişkin plan ve programlarını bu yönetmeliğin yürürlüğe giriş tarihinden itibaren altı ay içinde hazırlamakla ve kurulacak sistemi öneri halinde mahalli çevre kuruluna sunmakla,

b) Atık üreticileri ve bertarafçıları ile beraber veya istemesi durumunda ayrı olarak atık bertaraf tesislerini kurmak veya kurdurmakla,

c) Atıkların bertarafına ilişkin tesisler ile ilgili plan ve projeler hakkında valiliğin uygun görüşü ile birlikte Bakanlığın onayını almakla,

d) Belediye ve mücavir alan sınırları içinde faaliyette bulunan atık bertaraf tesislerinin inşası ve işletilmesinde bu Yönetmelikte belirtilen yükümlülük çerçevesinde gerekli önlemleri almak veya aldırarak,

e) Atıkların taşınması ve bertarafı konusunda izin almış kişi ve kuruluşlar ile yapacakları sözleşmelerde bulunduğu ilin valiliğinin uygun görüşünü almak, yapılan faaliyetin söz konusu sözleşmelere uygunluğunu denetlemek ve bu konuda Bakanlığa bilgi vermek üzere bağlı olduğu valiliğe rapor vermekle,

f) Tehlikeli atık bertaraf tesisi kurulması için belirlenen yer mücavir alan içinde ise, bu yerin imar planına işlenmesini sağlamakla,

g) Belediye ve mücavir alan sınırları içinde faaliyette bulunan ve tehlikeli atık üreten tüm tesislere inşaat ve işletme ruhsatı verilmesi aşamasında, tehlikeli atıkların bertarafının bu Yönetmelik hükümleri doğrultusunda sağlandığının tesis sahibi tarafından belgelenmesini sağlamakla,

h) Gerçek ve tüzel kişilerce kurulacak ortak atık bertaraf tesislerinin planlanması, inşaatı ve işletilmesi aşamalarında yapılacak çalışmaları desteklemekle, ilgili tedbirlerin alınmasını sağlar” denilmektedir.

7) Bitkisel Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliğinden Kaynaklanan Görev ve Yetkiler:

Konuya ilişkin olarak söz konusu Yönetmeliğin 8'inci maddesinde belediyelerce alınacak tedbirler başlığı altında şu hüküm bulunmaktadır. Büyükşehir belediyeleri ve belediyeler;

a) Yetki sahasında bulunan lokantalar, sanayi mutfaqları, oteller, tatil köyleri, motel ve yemekhaneler, hazır yemek üretimi yapan firmalar ile diğer yerlerde gerekli denetimleri yaparak kullanılmış kızartmalık yağların kanalizasyona dökülmesini önlemekle,

b) Sınırları dahilinde kullanılmış kızartmalık yağ üreten işletmelerin lisanslı geri kazanım tesisleriyle

veya valilikten geçici depolama izni almış toplayıcılarla yıllık sözleşme yapmalarını sağlamak, buna ilişkin kayıtları ilgili valiliğe bildirmek, sözleşme yapmayanlara gerekli cezai işlemi uygulamakla,

c) 2008 yılından itibaren kullanılmış kısaltmalık yağların hanelerden toplanması için gerekli sistemi kurmak, halkı bu konuda bilgilendirerek atık yağ toplama faaliyetlerini 2008 yılı itibarıyla başlatmakla,

ilgili hususlarda gerekli tedbirleri alır.

8) Atık Yağların Kontrolü Yönetmeliğinden Kaynaklanan Görev ve Yetkiler:

Mezkr Yönetmelikte Belediyelerin görev ve yetkileri başlıklı 8'inci maddede ; "Belediyeler,

a) Atık yağları belediye evsel katı atık depolama sahasına kabul etmemekle,

b) Atık yağların su, toprak gibi alıcı ortamlara doğrudan verilmesini ve kanalizasyona boşaltılmasını önlemekle,

c) Lisanslı atık yağ taşıma araçlarının şehir içi hareketlerini kolaylaştırıcı düzenlemeleri il çevre ve orman müdürlüğü ile işbirliği içinde yapmakla

görevli ve yetkilidir" hükmü bulunmaktadır.

9) Ömrünü Tamamlamış Lastikleri Kontrolü Yönetmeliğinden Kaynaklanan Görev ve Yetkiler:

Söz konusu Yönetmeliğin Belediyelerce alınacak tedbirler başlıklı 8'inci maddesinde; Belediyeler;

a) Ömrünü Tamamlamış Lastikleri (ÖTL) belediye katı atık depolama tesislerine kabul etmemekle,

b) Geçici depolama alanları için uygun yer bulunamaması durumunda, geçici depolama alanları için yer göstermekle,

c) ÖTL'lerin toplanması ile ilgili olarak üreticilerin sorumluluğu ve programı dahilinde, gerektiğinde üretici ile işbirliği yaparak, ayrı toplama yapmakla, halkı bilgilendirmekle ve eğitim programları düzenlemekle,

ç) Mücavir alan içinde ÖTL üreticilerinin açık alanda ÖTL biriktirmesini önlemekle,

d) Denetimlerde, ÖTL'lerin yasal olmayan yollarla taşındığının, izinsiz geçici depolandığının, lisanssız geri kazanıldığı ve bertaraf edildiğinin tespiti halinde,

durumu tespit tutanağı ile il çevre ve orman müdürlüğüne bildirmekle,

ilgili hususlarda gerekli tedbirleri alırlar" şeklinde bir hüküm mevcuttur.

4. ATIK YÖNETİMİNDE BELEDİYELERE YÖNELİK ÖNERİLER

Yukarıda da görüldüğü üzere, atık yönetiminde belediyelere oldukça büyük ve geniş görev ve yetkiler verilmiştir. Belediyelerin bu kadar kapsamlı iş yoğunluğunun altında atık yönetimini başarılı bir şekilde gerçekleştirmesi için, gerçekçi plan-program, etkin denetim-takip ve konu üzerinde yetişmiş ve eğitilmiş personele ihtiyaç vardır. Etkin ve verimli bir Atık Yönetimi için aşağıdaki adımların sırasıyla uygulanması gerekir.

4.1. Atık Yönetimi Konusunda Koordinasyon ve İşbirliği İçerisinde Çalışılmalıdır

Belediyelerde oluşturulan atık yönetim birimi yetkili ve görevlileri, başta Çevre ve Orman Bakanlığı Taşra teşkilatıyla koordinasyon ve işbirliği içerisinde çalışma yapmalıdır. Bu birim aynı zamanda atık üreticisi olan firmalarla ve piyasadaki lisanslı kuruluşlarla da işbirliği ve koordinasyon içerisinde çalışma yapmalıdır.

4.2. Belediyeler Atık Yönetimi Konusunda Yetkili / Sorumlu Belirlemelidir

Atığa ait işlemlerin tek elden ve doğrudan yürütülebilmesi için ilk adım olarak bu konuda bir yetkili ve sorumlu belirlenmelidir. Bu yetkili tarafından, Belediyede yeterli sayıda personelden oluşan bir Çevre birimi oluşturulmalıdır.

4.3. Etkin Denetim ve Takip Gereklidir

Atık yönetiminde etkin denetim ve takipler önemli yer tutar. Belediyelerdeki atık yönetimi birimi ilgili tesisleri ve piyasada atık toplama ve geri dönüşüm konusunda lisanslı firmaları periyodik ve programlı olarak takip ve denetim altında bulundurmaktadır.

4.4. İlgili Personelin Eğitime Önem Verilmelidir

Belediyelerde atık yönetiminden hali hazırda sorumlu ekibe ve gerekirse bu hususta ileride görev alması muhtemel ekibe atık yönetimi konusunda eğitim/

bilgi verilmeli, herkesin üzerine düşen vazifeler bildirilmeli ve atıkların ayrı toplanması konusunda herkesin hassasiyet göstermesi hususları hatırlatılmalıdır.

5. SONUÇ VE DEĞERLENDİRME:

Atıkların, kaynağında önlenmesi ve en aza indirilmesi, hızlı ve güvenli bir şekilde toplanması ve taşınması, insan ve çevre sağlığına zarar vermeyecek tarzda ve çevreyi bozmayacak bir şekilde depolanması, geri kazanılması, yeniden kullanılması, mümkünse enerjiye dönüştürülmesi ve en sonunda bertaraf edilmesi atık yönetimin öncelikli hedeflerini oluşturmaktadır. Bu hedeflerin gerçekleştirilmesi konusunda asıl yetki,

görev ve sorumluluk Çevre ve Orman Bakanlığı merkez ve taşra teşkilatına aittir. Belediyeler bu hususta, adı geçen Bakanlığın en yakın destekçisi ve yardımcısı konumundadır. Atık yönetiminde Belediyelerin sahip olduğu yetki ve görevler mevzuatta açık ve net bir biçimde belirlenmiştir. Bu yetki ve görevlerin etkin ve gerekli bir şekilde kullanılması durumunda daha temiz ve daha sağlıklı bir çevre ve yaşanabilir bir Dünya bizim olacaktır. Atık yönetimi konusunda Belediyelerin gerekli çaba ve çalışmaları etkin ve başarılı bir şekilde yerine getirmeleri temiz bir çevre sağlayacağı gibi ekonomik kaynaklarımızın tasarruflu ve tekrar kullanılması suretiyle de mali yönden katkı sağlayacaktır.

Kaynaklar

1. Atık Yönetimi Eylem Planı (2008-2012) Çevre ve Orman Bakanlığınca yayınlanan kitap, Mayıs 2008
2. 2872 sayılı Çevre Kanunu ve bu kanuna dayanılarak atık yönetimi kapsamında çıkartılan Yönetmelikler

Metin ELBEYOĞLU
Devlet Arşivleri Genel
Müdürlüğü Arşiv Uzmanı

Kentlilik Kültürü ve Kent Arşivleri

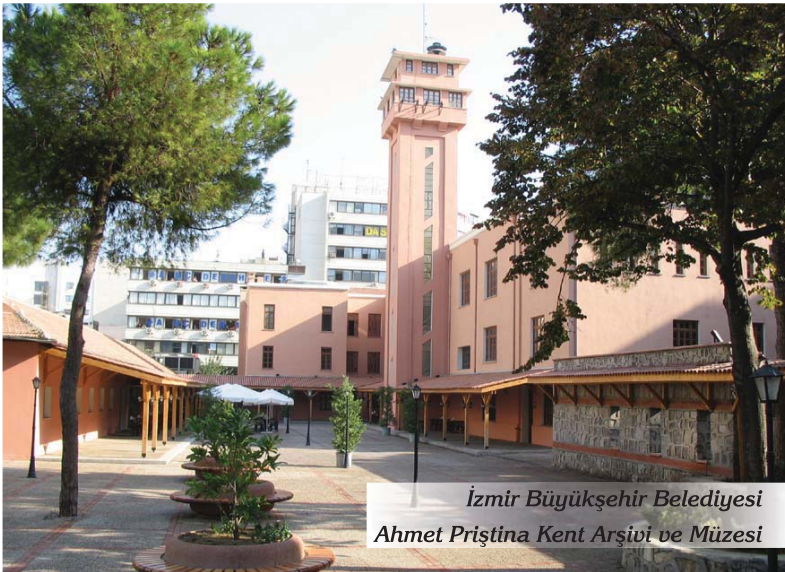
Ülkemiz bulunduğu coğrafya ve bu coğrafyada kurulmuş medeniyetleriyle doğu, batı yâda Asya, Avrupa arasında gerçek bir köprü durumunda olmuş ve olmaya da devam etmektedir. Ülkemizin genel önemini ve fonksiyonel yapısını destekleyen diğer bir unsur da, kentlerimizin konumları ve tarihi süreçlerde üstlendikleri misyonlardır. Hemen hemen her bölgemizde bir yâda birkaç şehir tarihi süreçlerde ya başkent olmuşlar yâda stratejik önemlerini korumuşlardır.

Bu kadar medeniyeti ev sahipliği yapmış, tarihi ve kültürel misyonu hiç bitmeyen kentlerimizin etkinliklerini sürdürmeleri ve tarihsel misyonlarını arttırmaları kaçınılmaz bir zorunluluk olarak karşımızdadır.

Başta dinler tarihi açısından özel önem arz eden kentlerimizi saymaya kalktığımızda bile oldukça kabarıp bir listenin ortaya çıkacağı muhakkaktır. Edirne'den Ağrı'ya, Trabzon'dan Hatay'a kadar her kentimiz ayrı ayrı birer misyonu olan kentlerdendir. Günümüz yaşantısından başlayarak geriye doğru gidilebildiği süreçte bir kentlilik kültürü kazanımı başta olmak üzere,

bu kültürün uluslararası platformda partnerler (kardeş kent) bulabilmesi, ilgi çekmesi, ziyaret edilmesi ve popüler olması her anlamda kazanç sağlayıcı faktörlerdendir. Kentlerimiz bulundukları coğrafya itibarıyla tarihi binlerce yıl geriye giden kültür mirası üzerinde kurulmuşlardır. Köklü ve çeşitli tarihi yansımaları ulusal ve uluslararası imajlarını sergilemesi bakımından önem arz etmektedir.

Bu değerlerin ve kentlilik kültürünün gelişimini arttırmanın bir yolu da, dünyada temelleri çok öncelere dayanan ve ülkemizde de yeni gelişen ve iyi örnekleri olan kent arşivlerinin kurulmasını ve yaygın hale getirilmesini desteklemekten geçmektedir.

*İzmir Büyükşehir Belediyesi
Ahmet Piriştina Kent Arşivi ve Müzesi*

Bursa Kent Müzesi

Kent kimliği oluşturma ve kentli bilinci yaratabilme açısından, çevresiyle birlikte kentin hafızası demek olan arşivlerinin kurulması, son derece önemli ve işlevseldir. Bu arşiv, kentin geçmişten getirdiği birikimi yansıtan her türlü materyali derlenmiş olarak barındırmayı amaçlamalıdır. Ancak, sadece bir belge deposu olmamalı, dünyadaki örneklerinin de incelenerek günlük yaşantıya değer katan, güncel olayları destekleyen, her an ziyaret edilme ve fayda sağlayıcı özellikler taşıyan, estetiğin unutulmadığı mekânlar olmalıdırlar.

Tarihi araştırmalar merkezi yâda müze formatında atıl alanlar olarak değil günlük ihtiyaçların ve gerekirse kent ve kentle iç içe yaşayan canlı birer merkez olarak önem kazanmalıdırlar. Sadece araştırmacılara yönelik değil, kentliye de yönelik olması; sahiplenme ve devamlılık açısından, kent arşivlerinin kuruluş ve ileriki süreçlerinde önemle üzerinde durulması gereken noktalardır.

Kent arşivinde toplanan malzeme bilimsel yöntemlere göre tasnif edilmeli ve bilgisayar teknolojisinin imkânları kullanılarak, araştırmaya açık hale getirilmelidir. Dolayısıyla kent arşivlerinin tarih, sanat tarihi, mimari, etnografya, arkeoloji vb. sosyal bilimler bağlamında uluslararası entelektüel ilginin adresi olması hedeflenmelidir. Kent arşivi aynı zamanda eğitim merkezleri olarak, kent için çok önemli bir görevi de yüklenebilecek bir misyonda kurulmalıdır.

Kent arşivinin, kentin tarihini bütünlük içinde ele alan, çeşitli gruplar arasında karşılıklı tanıma ve anlayışı, ortak yaşam kültürünü geliştiren bir barış ve kucaklama merkezi işlevinin öne çıkartılması, kurumsal faaliyetin bu işlevi yerine getirebilecek dinamizme, bağımsız işleyişe sahip kılınması ilkelerine göre kurulması da önerilir.

Kentsel Hizmet Kurumu Olarak Arşiv

Katılımcı demokrasinin dünyada yaygınlaşması; sivil toplum kurumları ve yerel inisiyatif gruplarının siyasal temsil içinde etkili olmaya başlamasıyla birlikte, bilindiği üzere yerel hizmet anlayışında da kökten bir dönüşüm yaşandı. Bu değişim sonunda Kent Arşivleri ve Müzeleri, kentsel hizmet kurumu olarak algılanmaya ve değer görmeye başladılar. Yani Kent Arşivleri ve Müzeleri; yol yapım ve bakımı, temizlik hizmetleri, su-kanalizasyon işleri gibi beledi hizmet birimleriyle aynı bağlamda yer alan bir işlevi yürüten kurumlar haline geldiler.

Amsterdam Kent Arşivi

Ukrayna Chernigov Kent Arşivi

Arşiv ve müze, etkileri uzun vadede gözlenebilen ama kente ilişkin toplam yatırımın isabetli, verimli ve geçmişle uyumlu, değişmeyi mümkün kılan bilgi üretir ki, bu da kentlere önemi tartışılmaz bir katkıdır. Bugün geline nokta Kent Arşivleri ve Müzelerinin, kent için hizmet üreten bir kurum olmaları, önemleri ve işlevleri hakkında dünyada genel bir görüş birliği bulunmaktadır. Dünyadaki durum böyleyken, ne yazık ki ülkemizde kentlerin büyük çoğunluğunda kent arşivi ve müzesi bulunmamaktadır.

Tarih öncesi dönemlerden başlayarak günümüze değin, insanlık tarihinin tüm dönemlerinde pek çok uygarlığa ev sahipliği yapmış bir ülkede böyle bir durumun gözlenmesi vahim nitelemesini hak etmektedir. Bütün geçmişleri yüz-yüz elli yılı geçmeyen Avrupa ve Amerika'daki kentlerin bile müze ve arşivleri varken, tarihleri binlerce yıl geriye uzanan kentlerimizin bu kurumlara sahip olmaması hem büyük bir eksiklik, hem de düşündürücü bir durumdur.

Kent Arşiv Neler Kazandırır?

Ülkemizde başta sosyal bilimler olmak üzere, neredeyse tüm bilim dallarında araştırma yapmak isteyen kişilerin, İstanbul ve Ankara'da toplanmış arşivlere ve kütüphanelere gitmeden çalışmalarını şekillendirmeleri imkânsız gibidir. Zaman, para, enerji ve konsantrasyon kaybına yol açan bu durum diğer kentler öze-

deki çalışmalarda da sorun yaratmaktadır. Oysa açılacak olan arşive, yurt içi ve dışında bulunan arşiv, kütüphane, üniversite, özel koleksiyon ve başkaca kaynaklardan toplanacak malzemelere kent ve bölge tarihini araştırmak isteyen kişiler müracaat edebilecek ve söz konusu kayıplar yaşanmadan araştırmacılara hizmet verilebilecektir.

Kentte ve bölgede bulunan sivil toplum kuruluşları ve resmi kurumlar arşivsel dokümanını buraya entegre ederek e-devlet uygulamasına yerel bazlı ve daha geniş kapsamlı bir katılımı yaratmış olurlar. İlerisi için çok geniş ölçekli ve kentle ilgili aranacak her şeyin burada bulunacağı bir sistem oluşturulabilir.

Kişilerin ellerinde bulunan her türlü arşivsel malzeme, düzenlenecek kampanya ile arşive kazandırılır.

Toledo Kent Arşivi

Bunun karşılığı olarak her bağışçı için kendi adına yâda uygun göreceği bir ada göre bir arşiv fonu açılacaktır. Bu kişiler ve bağışları hakkında birer tanıtım yazısı arşivin internet sitesindeki ilgili yerden lanse edilerek, bu kişilerin onore edilmesi sağlanacaktır. Bu tür hür katımlı bir sosyal proje, kişilerin kentlilik bilinci-ne ve o kente olan aidiyet duygularının güçlenmesine hizmet edecektir. Bu bilinç, özellikle eğitim çağındaki çocuk\genç gruplarının değişik organizasyonlarla kent arşivi ve müzesine yapacakları ziyaretler yoluyla daha alt yaş gruplarına kadar indirilmelidir.

Kentlilerin ellerinde bulunan malzeme-ler aile tarihi, mahalle tarihi yâda bunların diğer sosyal bilimlerle ilgili disiplinleri için de özellikle mikro düzeyde malzeme oluş-masını sağlar ki, bu anlamda ülkemizde son derece az çalışma yapılmaktadır. Bu azlığın sebebi bir yanda böyle bir malze-me grubunun bulunabilirliğinin kısıtlı ol-masıdır. Örneğin bir yörede yaşayan ünlü yâda araştırmaya değer yönleri bulunan kişi, aile, mahalle gibi toplumun küçük birimlerinin tarihleri araştırılıp yayın olarak sunulabilir. Bu kapsamda kentin simge

kişileri, ünlüleri ve şirketleri ile ilgili bilgi/belgeler bilimsel çalışmalara malzeme teş-kil edecek şekilde bir merkezde toplanmış olacaktır.

Kentin tarihsel ve güncel birikiminden gelen özelliklerini konu edinecek simgesel ürünler bu arşiv bünyesinde hediye-lik eşya olarak tasarlanıp buralardan satışı yapılabilir. Düzenlenecek her serginin, basılı ve\veya CD ortamında hazırlanacak versiyonu da, müze içerisinde kurulacak hediye-lik eşya bölümünden satılabilir.

Bunların yanı sıra, bünyesinde kurulacak bir eğitim merkezi ile her yaş grubuna hizmet veren konularla desteklenen kent arşivleri fonksiyonel olma özelliklerini kaybetmeyeceklerdir. Kent kitaplıklarının kurulması, yeterli teknik ve teknolojik altyapı ile erişimin kolay sağlanabileceği merkezler halinde olmalıdırlar. Okunur müze form-tında ilgi çekici ve ilgi arttırıcı uygulamalar, kent mut-fağı, el işleri ve diğer kentlilik kültür ve zenginliklerinin sergilendiği ve hizmet olarak da kente verildiği alanlar, zevkle ve hatta gitmekte ısrarcı olunacak mekânlar ol-mayı sağlayacaktır.

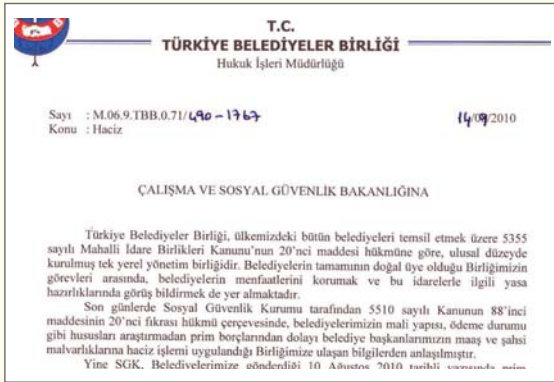
Lobicilik Faaliyetlerimiz

Belediyelerle ilgili gerek birincil gerekse ikincil mevzuat hazırlıklarında görüş ve öneriler hazırlanarak ilgili kamu kurum ve kuruluşlarına bildirmek ve bu amaçla yapılan toplantılara katılım sağlanmak Birliğimizin temel görevleri arasındadır.

Belediyeleri ilgilendiren mevzuat düzenlemelerinde TBB'nin görüşünün alınması, 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu gereğidir. Bu kapsamda Birliğimizce çok sayıda mevzuat hazırlığında gerek yazılı gerekse sözlü olarak görüş verilerek parlamentoda belediyelerimizin sesi olunmuştur. Ağustos- Eylül 2010 tarihlerinde Birliğimizce yürütülen lobicilik faaliyetleri şöyledir:

BELEDİYE BAŞKANLARININ MAAŞ HACZİ

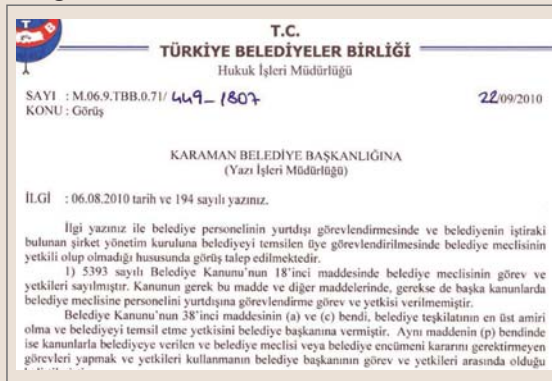
Prim alacaklarının tahsili amacıyla belediye başkanlarının maaşlarına haciz koyan Sosyal Güvenlik Kurumu'nun bu işleminin durdurulması ve bu anlamda mağduriyetlerin giderilmesi için yasal düzenlemenin yapılması hususunda Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı'na yazı yazıldı.

BELEDİYE PERSONELİNİN YURTDIŞI GÖREVLENDİRMESİNDE VE BELEDİYENİN İŞTİRAKİ BULUNAN ŞİRKET YÖNETİM KURULUNA BELEDİYİYİ TEMSİLEN ÜYE GÖREVLENDİRİLMESİNDE YETKİ

- Belediye personelinin yurtdışı görevlendirilmesinde,
- Belediyenin iştiraki bulunan şirket yönetim kuruluna belediyeyi temsilen üye görevlendirilmesinde,

Belediye başkanının yetkili olduğu, bu konuların belediye meclisinin yetkisinde olmadığına ilişkin görüşümüz tüm belediyelere dağıtımli olarak gönderildi.

KAMU İHALE KANUNU'NDA DEĞİŞİKLİK

Kamu İhale Kanunu'nda kapsamlı değişiklik içeren tasarılar Birliğimizce katkı sağlanması amacıyla tasarı örneklerinin Birliğimize gönderilmesine ilişkin yazı Kamu İhale Kurumuna gönderildi.

T.C.
TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ
Hukuk İşleri Müdürlüğü

SAYI : M.06.9.TBB.0.71/500-1868 30/09/2010
KONU: Kanun tasarıları.

KAMU İHALE KURUMU BAŞKANLIĞINA

Türkiye Belediyeler Birliği ülkemizdeki bütün belediyeleri temsil etmek üzere 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nun 20'nci maddesi hükmüne göre ulusal düzeyde kurulmuş tek yerel yönetim birliğidir. Belediyelerin tamamının doğal üye olduğu Birliğimizin görevleri arasında, belediyelerin menfaatlerini korumak ve bu idarelerle ilgili yasa hazırlıklarında görüş bildirmek de yer almaktadır.

Bazı basın yayın organlarında yer alan haberlere göre, Kamu İhale Kanunu ile Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununda kapsamlı değişiklik öngörüldüğü ve bu değişiklikleri ihtiva eden kanun tasarıları hazırlandığı bildirilmektedir.

Anılan Kanunlar, ülkemizdeki bütün belediyeleri, Birliğimiz dahil diğer mahalli idare

T.C.
KAMU İHALE KURUMU
Düzenleme Dairesi Başkanlığı

SAYI :B.62.0.KIK.0.10.00.00/1717-14373 21/10/2010
KONU: Görüş Talebi

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİNE
(Hukuk İşleri Müdürlüğü)
Tunus Cad., No:12, 06680, Kavaklıdere/ ANKARA

İlgi: 30/09/2010 tarihli ve M.06.9.TBB.0.71/500-1868 sayılı yazınız.

İlgide kayıtlı yazınızda; Kamu İhale Kanunu ve Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununda kapsamlı bir değişiklik yapması öngörülen taslağın tarafınızca gönderilmesi talep edilmektedir.

Maliye Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararnamenin 10'uncu maddesinin birinci fıkrasının (m) bendi gereğince Türkiye'nin Avrupa Birliğine katılım müzakerelerinin yol haritasını içeren "Türkiye İçin Müzakere Çerçeve

İŞTİRAK EDİLEN TOPLANTILAR

Elektronik Vatandaşlık Kartı Yaygınlaştırma Modeli Toplantısı

DPT Müsteşarlığı'nda yapılan elektronik vatandaşlık kartı yaygınlaştırma modeli toplantısına iştirak edilmiştir.

Elektronik vatandaşlık kartlarının yaygınlaştırılması amacıyla öngörülen modellerin belediyelerimizin hizmet sunumunu ne ölçüde olumsuz etkileyebileceğine ilişkin değerlendirme yapabilmek amacıyla belediyelerimizin görüşlerine başvuruldu.

Türkiye'de saydamlık ve Yolsuzlukla Mücadele Konulu Toplantı

İçişleri Bakanlığınca düzenlenen, Türkiye'de Saydamlık ve Yolsuzlukla Mücadele Konulu Toplantıya Birliğimizce temsilci gönderildi.

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsat Hizmetinin Elektronik Ortamda Verilmesi

Başbakanlık İdareyi Geliştirme Başkanlığı'nda yapılan toplantı ve çalışmalar Birliğimizce takip edilmektedir.

TASARI ÇALIŞMALARIMIZ

- ☐ 5393 sayılı Belediye Kanunu,
- ☐ 5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanunu,
- ☐ 5355 sayılı Mahalli İdare Birlikleri Kanunu'nda uygulamada sıkıntı doğuran hükümlerle ilgili değişiklik çalışmaları yapılmaktadır.

- ☐ Anayasa değişikliğinden sonra yapılacak kanun değişiklikleri Birliğimizce takip edilecektir.
- ☐ Belediye Gelirleri Kanunu ile ilgili tasarı çalışması başlatılacaktır.

Belediye Hukukçuları Eğitimi Ayvalık'ta Yapıldı

Belediyelerin hukuk müşavirleri, hukuk işleri müdürleri ve avukatlarına yönelik olarak düzenlenen **Belediye Hukukçuları** eğitimi **Ayvalık'ta 3-7 Ağustos 2010 tarihleri** arasında yapıldı.

Açılış konuşmalarını Denizli Belediye Başkanı ve TBB Encümen Üyesi **Nihat Zeybekci** ile TBB Genel Sekreteri **Hayrettin Güngör** yaptı.

Programın ilk gününde Kamu Görevlileri Etik Kurulu Başkanı **Prof. Dr. Bilal Eryılmaz'ın** Yerel Yönetimlerin Özerkliği, İdari Vesayet ve Türkiye Uygulaması konusunda sunum yaptığı eğitimde TBB Genel Sekreteri **Hayrettin Güngör** **Belediyelerde Kamu Zararı Uygulaması**; TBB Destek Hizmetler Müdürü **Av. Veli Böke** ise **Kamulaştırma Davaları ve Kentsel Dönüşüm ve Geçmiş Yıllara El Koyma Tazminatı Ödenmesi** konularında bilgi verdi.

Eğitim programının ikinci gününde ise **İdari Yargı Davalarında Belediye İşlemleri** konusunda **Ankara İdare Mahkemesi Hâkimi Cafer Ergen, Be-**

lediyelerin Yönetmelik Hazırlama Yetkisi konusunda **ASKİ 1.Hukuk Müşaviri Veysel Kazan, Belediye Uyuşmazlıklarının tasfiyesi** konusunda ise **Şanlıurfa Belediyesi Hukuk İşl. Müdürü Av. M.Lamih Çelik** bilgi verdi.

Eğitim çerçevesinde sunum yapan diğer konuşmacılar ve konular şöyle:

Belediye Organlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları ve Birbirleri ile İlişkileri - Hayrettin Güngör - TBB Genel Sekreteri; **TBB'nin Lobi Faaliyetleri - Av. Zeliha Mercimek**- TBB. Hukuk İşl.Müdürü; **Belediye Taşınır ve Taşınmazlarının Satımı ve Kiralanması, sınırlı ayni hak tesisi - Av. Süleyman Çetmili** - Meram Bel. Hukuk İşl. Md.; **Belediye ve Bağlı Kuruluşlarının Mal, Hak ve Gelirlerinin Haczi - Av. Abdulkadir Zengin** - Yıldırım Bel. Avukatı; **Belediyelerde Mal, Hizmet, Danışmanlık Alımı İle Yapım İşleri - S.Bahadır Kadron** - Celal Bayar Üniv. Gn.Sekr. Yrd.; **Protokol Kuralları - Yasemin Tecimer** - Kültür Bakanlığı; **Hukuksal Gerçekler ve Yanılsamalar -**

Doç. Dr. Önder Aytaç- Bilgi Üniversitesi; **Avukatlık Hukuku - Av. M.Lamih Çelik** - Şanlıurfa Belediyesi Hukuk İşl.Müdürü; **Belediyelerde Personel İstihdam Modelleri ve Norm Kadro Uygulamaları - Sabahattin Karakaya**-İçişleri Bakanlığı Kontrolörler Kurulu Başkan Yrd.

Eğitim programının son gününde **"Belediyeleri İlgilendiren Güncel Yargı Kararlarının Değerlendirilmesi"** konulu bir de oturum düzenlendi. Etkinliğin son oturumunda ise **"Belediyelerde İş Hukuku Uygulamaları"** ele alındı.

Kıyı Ege Bölgesi Bilgilendirme Toplantısı Ayvalık'ta Yapıldı

İçişleri Bakanlığı, Türkiye Belediyeler Birliği ve Kıyı Ege Belediyeler Birliği işbirliğinde düzenlenen “Mevzuat Bilgilendirme Toplantısı” Ayvalık'ta yapıldı. 29 Temmuz-2 Ağustos 2010 tarihlerinde gerçekleşen toplantı belediye başkanı, meclis üyesi ve belediye personelinin katılımıyla yaklaşık 350 kişinin katılımıyla yapıldı.

Açılış konuşmalarını Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreter Yardımcısı **Cevdet Sökmen**, Kıyı Ege Belediyeler Birliği Başkanı **Abdül Batur** ve İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü Daire Başkanı **Süleyman Elban**'ın yaptığı toplantı Ayvalık Kaymakamı **Nihat Nalbant** ve Ayvalık Belediye Başkanı **Hasan Bülent Türközen**'in de katılımıyla gerçekleşti.

Açılışta konuşan Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreter Yardımcısı **Cevdet Sökmen**, “Birliğimiz be-

diyelerimizin atanmış ve seçilmiş personelinin eğitimi, belediyelerimizin hak ve menfaatlerini korumak üzere yürütülen lobi faaliyetleri ve uluslararası ilişkiler gibi çeşitli alanlarda çalışmalar yürütmektedir” dedi.

Toplantının ilk gününde “4734 sayılı Kamu İhale Kanunu Uygulamaları” konusunda Sayıştay Üyesi **Abdurrahman Acar** eğitim verdi. İçişleri Bakanlığı İç Denetçisi **Yavuz Yıldırım** ise “Belediyelerde Harcama Süreci ve Bu Süreçte Yer Alan Aktörlerin Görev ve Sorumlulukları” üzerine bir sunum yaptı.

Ege'de düzenlenen toplantı kapsamında ele alınan diğer konular ve konuşmacılar ise şöyle: “Belediyelerin Yap-İşlet, Yap-İşlet-Devret Modeli ve İmtiyaz Hakkı Uygulamaları” İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Gen. Md. Daire Bşk. **Süleyman Elban**; “Kamu Kaynaklarının Etkin Kullanımı” Prof. Dr. **Adem Esen**; “Belediyenin Organları, Görev, Yetki ve Sorumlulukları ve Organlar Arası İlişkiler” TBB Genel Sekreter Yardımcısı **Cevdet Sökmen**; “Belediyelerin İller Bankasıyla İlişkileri” Bankacılık Hizmetleri Dairesi Başkanlığı Daire Başkanı **Mahmut Bilgen**; “Personel Konularında Soru – Cevap” İçişleri Bakanlığı Kontrolörler Krl.Bşk.Yrd **Sabahattin Karakaya**; “Eski Yıllara El Koyma Tazminatı Ödenmesi, Kentsel Dönüşüm Uygulamaları ve İmar Cezaları Hakkında Genel Değerlendirme” TBB Destek Hizmetler Müdürü **Av. Veli Böke** ve “Etkili İletişim- Stres Kontrolü” Hacettepe Üniversitesinden **Prof.Dr. Şule Erçetin**.

Çukurova Bölgesi Mevzuat Bilgilendirme Toplantısı Güre’de Gerçekleşti

İçişleri Bakanlığı, Türkiye Belediyeler Birliği ve Çukurova Belediyeler Birliği işbirliğinde Edremit-Güre’de düzenlenen Mevzuat Bilgilendirme Toplantısı Ağustos ayında 3 gün süreyle yapıldı. Çukurova Belediyeler Birliği üyesi belediyelerin başkan ve birim amirlerinin katılımı ile gerçekleştirilen toplantıda Kamu Görevlileri Etik Kurulu Başkanı Prof. Dr. Bilal Eryılmaz “Yerel Yönetimlerin Özerkliği, İdari Vesayet ve Türkiye Uygulaması” üzerine bir konuşma yaptı. Ardından TBB Genel Sekreteri Hayrettin Güngör “Belediyelerin Ortak İş ve Proje Yapması; Belediye Organlarının Yetki, Görev ve Sorumlulukları ve Birbirleri ile İlişkileri” konularında sunum yaptı.

Toplantı ikinci gününde ise Celal Bayar Üniv. Gn.Sekr.Yrd. S.Bahadır Kadron “Doğrudan Temin ve Pazarlık Usulü İhale, İhale Uygulamaları Hak-

kında Soru-Cevap” konularında eğitim verdi. Kültür Bakanlığından Yasemin Tecimer’in “Protokol Kuralları” ele aldığı sunumunun ardından Bilgi Üniversitesi Öğretim Üyesi Doç. Dr. Önder Aytaç “İdari Yönetişim” üzerine bir konuşma yaptı.

Toplantı programının son gününde ise İçişleri Bakanlığı Kontrolörler Krl.Bşk.Yrd. Sabahattin Karakaya, “Personel Konularında Soru – Cevaplı” bir oturumu yönetti. Çanakkale Belediyesi Stratejik Yönetim ve Planlama Koordinatörü Evrim Akman’ın “Stratejik Plan ve Performans Programı İlişkisi” konulu sunumunun ardından TBB Destek Hizmetler Müdürü Av. Veli Böke ise “Eski Yıllara El Koyma Tazminatı Ödenmesi, Kentsel Dönüşüm Uygulamaları ve İmar Cezaları” hakkında değerlendirmelerde bulundu.

Kadın Sığınma Evleri Çalıştayı Ankara'da Yapıldı

Türkiye Belediyeler Birliği ile İsveç Bölgeler ve Yerel Yönetimler Birliği İşbirliği Programı (TUSENET) kapsamında Birliğimizce düzenlenen **Kadın Sığınma Evleri Çalıştayı** Ankara'da gerçekleşti.

20-22 Eylül 2010 tarihlerinde Ankara'da Birliğimiz hizmet binasında düzenlenen çalıştayın açılış konuşmalarını **Türkiye Belediyeler Birliği Genel Sekreteri Hayrettin Güngör** ve **Kadının Statüsü Genel Müdürü Leyla Coşkun** yaptı.

Devlet Bakanı Selma Aliye Kavaf'ın yoğun programı nedeniyle katılamadığı çalıştayda **Türkiye'de Kadın Sığınma Evlerinin Mevcut Durumu** ve **Kadın Sığınma Evi Uygulamaları** konularında çeşitli sunumlar yapıldı.

Toplantının açılışında konuşan Birliğimiz Genel Sekreteri Hayrettin Güngör, sözlerine Türkiye Bele-

diyeler Birliği (TBB) ve İsveç Bölgeler ve Yerel Yönetimler Birliği (SALAR) arasında bir ağ olan, 5 İsveç ve 22 Türk belediyesini kapsayan işbirliğine dayalı **TUSENET projesi** hakkında bilgi vererek başladı. TUSENET kapsamında düzenlenen bu çalıştay ile **Birliğimizin toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda sağlam adımlar attığının** altını çizen Genel Sekreter Güngör, **4-5 Ekim 2010 tarihlerinde pilot belediyelerin katılımı ile** düzenlenecek toplantılarla çalışmalara devam edileceğinden söz etti.

Güngör konuşmasında, Kadına Yönelik Aile İçer Şiddetle Mücadele konusundaki **Ulusal Eylem Planı** ve 5393 sayılı Belediye Kanunu'nda yer alan **büyükşehir belediyeleri ile nüfusu 50 bini geçen belediyelerin kadın ve çocuklar için koruma evleri açmalarına ilişkin yükümlülükleri** hatırlattı.

Genel Sekreter Hayrettin Güngör, "3 gün sürecek olan çalıştay neticesinde Birlik olarak bir **yol haritası** çıkarmamızı umuyorum" dedi.

Kadının Statüsü Genel Müdürü Leyla Coşkun ise konuşmasına şiddet konusundaki verilere ilişkin bilgiler vererek başladı. Verileri oluşturan araştırmaların, politikaları gözden geçirip, eylem planlarını düzenlemede faydalı olduğunu bildiren Coşkun, düzenlenen çalıştayın belediyeler, üniversiteler ve sivil toplum kuruluşlarının da katılımı ile yapıldığını vurguladı.

1998 yılında reform niteliğinde Ailenin Korunmasına dair bir Kanun'un yürürlüğe girdiğini belirten Coşkun, aksayan yanlar görülünce 2007'de Yasa'nın 2008 yılında da Yönetmeliğin değiştirildiğini söyledi.

2005 yılında Ceza Yasası'nın değişerek yürürlüğe girdiğini anlatan Genel Müdür Coşkun, ilk defa kadına karşı işlenen suçların toplum kapsamından çıkarılarak bireye karşı işlenen suç kapsamına alındığını belirtti.

Coşkun konuşmasında kadın sığınma evlerinin açılmasının yaygınlaşması konusunda Belediye Kanunu'ndaki değişiklikten de söz etti.

2005 yılında töre, namus cinayetleri ve kadına yönelik şiddetin nedeninin araştırılması amacıyla bir komisyon kurulduğunu kaydeden Coşkun, bu komisyonun raporlarına değindi. Ortaya çıkan tedbirlerin 2006 yılında Başbakanlık Genelgesine dönüştüğünü bildiren Genel Müdür, genelge ile kadın konusunda izleme görevinin Kadının Statüsü Genel Müdürlüğüne verildiğini ifade etti.

3 ayda bir ülkenin her yanından gelen şiddet konusundaki çalışmalar ve kurum raporlarının Devlet Bakanının imzasıyla Başbakanlığı gönderildiğini aktaran Coşkun 2007 yılındaki Kanun değişikliği ile hakimın takdiri halinde şiddet faillerinin bir sağlık merkezine rehabilitasyon amacıyla gönderilebileceğini de sözlerine ekledi.

Genel Müdür Coşkun toplumsal cinsiyet eşitliği konusunda kadına yönelik şiddetle mücadele, alan araştırması ve kurumsal kapasitenin güçlendirilmesi başlıklarında yürütülen proje ve bu çerçevede diğer bakanlıklara yapılan protokollere ilişkin bilgiler verdi. Coşkun eğitimcilerin eğitimi ve duyarlılık eğitim programlarının devam ettiğini belirtti.

Açılış konuşmalarının ardından Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü Aile, Kadın ve Toplum Hizmetleri Dairesi Başkanı Gülseren Canbolat, "Türkiye'de Kadın Sığınma Evlerinin Mevcut Durumu" konulu çerçeve bildiri sundu.

Çalıştayın ilk gününde Kadın Sığınma Evi Uygulamalarına ilişkin olarak Kadın Sığınma Evi, Kadın Konukevi ve Kadın Dayanışma Vakfı temsilcilerince konuşma yapıldı.

"Kadın Sığınma Evlerinde Yönetim Standartları", "Sığınma Evlerine İlişkin Özel Önlem Gerektiren Konularda Standartlar" ve "Sığınma Evlerinin İmajı, Halkla İlişkiler, Paydaşlarla İlişkiler" konularında 3 çalışma grubunun oluşturulduğu çalıştayın ikinci gününde çalışma grupları toplantılar yaptı. Çalıştayın son gününde ise çalışma gruplarının raporları sunuldu.

TBB Belediye Akademisi Üniversite İşbirliği İle Lisanüstü Eğitim Programları Başladı

Birliğimizce yürütülmekte olan eğitim ve bilgilendirme faaliyetleri “**Belediye Akademisi**” kapsamında Birliğimizin **Ankara Üniversitesi Taşınmaz Geliştirme Anabilim Dalı ile “Taşınmaz Geliştirme Lisans Üstü Programı”** ve **Bahçeşehir Üniversitesi Ulaştırma Uygulama Araştırma Merkezi (UYGAR)** ile “**Kentsel Sistemler ve Ulaştırma Yönetimi**” konularında eğitim işbirliği yapılarak; belediyelerimizin seçilmiş ve atanmış perso-

nellerine yönelik lisansüstü eğitim (tezli-tezsiz yüksek lisans ve doktora) programları düzenlendi.

Belediye çalışanlarından lisansüstü programlarına başvurusu kabul edilen adayların, **üniversiteye ödeyecekleri harç ve giderleri Türkiye Belediyeler Birliği tarafından karşılanıyor.** Ancak, yüksek lisans programını herhangi bir nedenle yarıda bırakanların, TBB tarafından ödenen tüm harç ve giderleri ödemeyi taahhüt etmeleri ve kalınan dersin tekrarıyla ilgili harç ve giderlerini öğrencilerin ödemeleri öngörüldü.

Taşınmaz Geliştirme Lisans Üstü Programı

Taşınmaz Geliştirme Lisansüstü Eğitim Programı kapsamında belediye çalışanlarından **108 kişinin tezsiz yüksek lisans, 3 kişinin tezli yüksek lisans, 3 kişinin de doktora programına** kabul edildiği eğitim programı Ankara Üniversitesi Kampüsünde veriliyor.

Uygulanan eğitim programı belediyelerin atanmış ve seçilmiş yöneticileri ile teknik ve idari personelden koşulları lisansüstü eğitim yapmaya uygun olanlara kent ekonomisi, kent yönetimi, belediye mevzuatı, arazi ve arsa politikası, imar hukuku ve uygulamaları, kaçak yapılar ve mücadele yöntemleri, imar cezaları ve etkinliğinin analizi, taşınmaz değerlendirme, değer harita-

larının üretimi ve ekonomik ve mali işlerde kullanılması, değer esaslı imar uygulamaları, proje geliştirme ve yönetimi, kentsel dönüşüm politikaları ve uygulama ilkeleri ve etkileri, taşınmaz yönetimi, vergilendirme, kamulaştırma, özelleştirme, kamu taşınmazları yönetimi, taşınmaz bilgi sistemi, kentsel altyapı projelerinin hazırlanması, değerlendirme ve denetimi, proje planlama ve yönetimi ve belediyelerin finansmanı gibi konularda master (yüksek lisans) ve doktora yapmalarına imkan tanıyor.

Lisansüstü programın dersleri haftanın Cuma, Cumartesi ve Pazar günleri örgün eğitim niteliğindeki gerçekleşiyor.

Kentsel Sistemler ve Ulaştırma Yönetimi Yüksek Lisans

Türkiye Belediyeler Birliği ve Bahçeşehir Üniversitesi Ulaştırma Uygulama Araştırma Merkezi (UYGAR) arasında yapılan işbirliği protokolü çerçevesinde, belediye çalışanlarına yönelik “**Kentsel Sistemler ve Ulaştırma Yönetimi**” Yüksek Lisans Programı (tezli/tezsiz) düzenlendi.

Bu programa, belediyelerin atanmış ve seçilmiş yöneticileri ile öncelikle imar, fen işleri, kentsel ulaşım sistemleri ve sinyalizasyon başta olmak üzere tüm belediye çalışanlarından koşulları lisansüstü eğitim yapmaya uygun olanlar kabul edildi.

Öncelikle belediye çalışanlarına yönelik oluşturulan programda, kent estetiği, kent planlaması, peyzaj, afet yönetimi, trafik yönetimi ve kontrolü, ulaşım mühendisliği ve planlama, ulaşım ekonomisi vb. konularında zengin bir ders programı bulunuyor.

“Uzaktan Eğitim Destekli” ve **kontenjanı 100** kişiyle sınırlı olan programın 3 haftası İstanbul, Beşiktaş Kampüsünde, 9 haftası ise uzaktan eğitim şeklinde gerçekleşecek.

Soru-Cevap Hattı - Öğrenmek İstedikleriniz

Türkiye Belediyeler Birliği, Soru - Cevap Hattından yararlanarak cevaplanmasını istediğiniz sorularınızı gönderebileceğiniz adres ve telefonlar:

Adres: Tunus Cad. No:12 06680 Kavaklıdere/ANKARA

Telefon: 0 312 419 21 00 (PBX) Faks: 0 312 419 21 30

e-posta: sorucevap@tbb.gov.tr

PERSONEL MEVZUATI

Soru: Süleyman GÜNEŞ

Gölcük Belediyesi | İnsan Kaynakları ve Eğitim Müdürü

1- Belediyemiz kendi şirketinden (belediye iktisadi teşekkülü) ihale yolu ile temizlik işi almıştır. Hak ediş ödemesi yaparken sigorta borcu bulunmaktadır. Bu halde iken hak ediş ödemesi yapılır mı?

2- Memur kadrosunda bulunan itfaiyecilerimizin yıpranma süresinden yararlanıp yararlanamayacağı konusunda bilgi almak istiyorum. Cevaplarınız için şimdiden teşekkür ederim.

Cevap: Mahmut ÇOLAK

TBB Yazı İşleri Müdürü (Sosyal Güvenlik Kurumu Müfettişi)

1- Bilindiği üzere, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun "prim ve idari para cezası borçlarının hakedişlerden mahsubu, ödenmesi ve ilişiksizlik belgesinin aranması" başlıklı 90'ıncı maddesinin iki ila üçüncü fıkra hükümleri aşağıdaki şekilde düzenlenmiştir:

"(Değişik ikinci fıkra: 17/4/2008-5754/54 md.) İşverenlerin hakedişleri, Kuruma (SGK kastedilmektedir) idari para cezası, prim ve prime ilişkin borçlarının olmaması kaydıyla ödenir. Kesin teminatları ise ihale konusu işle ilgili olarak Kuruma borçlarının bulunmadığının tespit edilmesinden son-

ra iade edilir. İşverenlerin, kamu idareleri ile döner sermayeli kuruluşlar, bankalar ve kanunla kurulan kurum ve kuruluşlar nezdindeki her çeşit alacak, teminat ve hakedişleri üzerinde işçi ücreti alacakları hariç olmak üzere yapılacak her türlü devir, temlik ve el değiştirme, Kurum (SGK) alacaklarını karşılayacak kısım ayrıldıktan sonra, kalan kısım üzerinde hüküm ifade eder.

(Değişik üçüncü fıkra: 17/4/2008-5754/54 md.) Hakedişlerin mahsubu ve ödenmesi ile teminatların prim ve idari para cezası borçlarına karşılık tutulmasına ilişkin işlemlerin usûl ve esasları Bakanlar Kurulunca çıkarılacak yönetmelikle (söz konusu yönetmelik, "Sosyal Güvenlik Kurumu Prim Ve İdari Para Cezası Borçlarının Hak edişlerden Mahsubu, Ödenmesi Ve İlişiksizlik Belgesinin Aranması Hakkında Yönetmelik" olup, 29.09.2008 tarih ve 27012 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Adı geçen yönetmelikte 13.03.2010 tarih ve 27520 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan yönetmelikle değişikliğe gidilmiştir.) tespit edilir."

5510 sayılı Kanun'un 90'ıncı maddesi ve bu madde gereğince çıkartılan yönetmelik ile SGK tarafından yayımlanan genelgeler (30.10.2008 tarihli 2008/88-16.04.2009 tarihli 2009/62 sayılı genelgeler) ışığında; belediyenizce yüklenici firma olan belediyeniz şirketi işverenin hakedişleri, SGK' ye idari para cezası, prim ve prime ilişkin borçlarının olmaması kaydıyla ödenmesi zorunludur. Belediyeniz, yüklenici firmaya yapa-

cağı her hakediş ödemesinden önce, firmanın SGK'ye idari para cezası, prim ve prime ilişkin gecikme cezası, gecikme zammı ve diğer ferilerinden oluşan borçlarının olup olmadığını, SGK tarafından verilen internet şifresi ile **“İdarelerce e-Borç Sorgulama”** yetkisini kullanmak suretiyle sorgulama yaparak borcunun bulunmaması durumunda hakedişini öder.

Belediyeniz hak ediş ödemesi yaparken yüklenicinin borcu olduğu halde ödeme yaparsa, ilgili kamu görevlisi hakkında genel hükümlere göre işlem yapılır.

2- Fiili hizmet süresi zammı 5510 sayılı Kanun'un 40'inci maddesinde düzenlenmiş olup, kapsamına 15 işyeri ile birlikte belirtilen işler alınmıştır. Bu işyeri ve işlerden birisi de, Kanun'un 40'inci maddesinin ikinci fıkrasının (15) numaralı bendine “itfaiye ve yangın söndürme işleri” işyeri-“yangın söndürme işlerinde çalışanlar” işidir. Bu kapsamda çalışan 4/1-a (eski SSK'lılar) ve 4/1-c (devlet memurları) kapsamında çalışan sigortalıların prim ödeme gün sayılarına, bu işyerinde ve işte geçen çalışma sürelerinin her 360 günü için 60 gün fiili hizmet süresi zammı olarak eklenecektir. 360 günden eksik süreler için fiili hizmet süresi zammı, 360 gün için eklenen fiili hizmet süresi ile orantılı olarak belirlenir. Çalışmanın fiili hizmet süresi zammı kapsamında değerlendirilebilmesi için, sigortalının kapsamındaki işyeri ile birlikte belirtilen işte **FİİLEN ÇALIŞMASI** ve söz konusu işin risklerine maruz kalması şarttır.

5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu'nun “fiili hizmet müddeti” kısım başlıklı 31, 32, 33 ve 34'üncü madde hükümlerine göre, emekli sandığı iştirakçilerinden (5510 sayılı Kanun'da karşılığı 4/1-c sigortalıdır) itfaiye personeli fiili hizmet müddeti kapsamında sayılmamıştır. İlk defa 5510 sayılı Kanun'la itfaiye personeli fiili hizmet süresi zammı kapsamına alınmışlardır. Dolayısıyla, itfaiye ve yangın söndürme işlerinde fiilen yangın söndürme işi yapanlar, fiili hizmet süresi zammından 2008 yılı Ekim ayı başı itibarıyla (ücretlerini her ayın 1'inde peşin alanlar için 01.10.2008, 15'inde peşin alanlar için 15.10.2008 tarihi kastedilmektedir.) yararlanmaları mümkün olup, bu tarihten önce yararlanmalarının mümkün olmadığı değerlendirilmektedir.

Soru: Yüksel KARADEMİR

Bolvadin Belediyesi | Mali Hizmetler Müdürü

Eski belediye başkanımızın ilk sigortalılığı Bağ-Kur olup, başlangıcı 1984 tarihidir. 1989 tarihine kadar Bağ-Kur kapsamında iken bu tarih itibarıyla Bağ-Kur sigortalılığını sona erdirip; 2001-2009 tarihleri arasında belediye başkanlığından dolayı Emekli Sandığı ile ilişkilendirilmiştir. Askerlik hizmetini (1981-1983) de borçlanmıştır. 2009 Nisan seçimlerinde seçimleri kaybetmesi nedeniyle 23.04.2009 tarihinde SSK ile ilişkilendirilmiştir. Başkanımızın Emekli Sandığından emekli olma imkanı var mıdır?

Cevap: Mahmut ÇOLAK

TBB Yazı İşleri Müdürü (Sosyal Güvenlik Kurumu Müfettişi)

5434 sayılı T.C. Emekli Sandığı Kanunu'nun değişik ek madde 76 hükmüne göre; süresi kanunlarla belirlenen görevlere atanan veya seçilenlerden görevleri sona erenlerin Sandıkla (*Emekli Sandığı yeni yapılanmada SGK kastedilmektedir*) kurmuş oldukları ilgi Sandığa yapacakları başvuru tarihini izleyen aybaşından itibaren devam ettirilir. Bunların emekli kesenekleri görevden ayrıldıkları tarihteki emekli keseneğine esas aylık derece, kademe ve ek göstergeleri üzerinden keseneğe esas diğer unsurlarda nazara alınmak suretiyle hesaplanır ve ilgililer tarafından ait olduğu ay içinde Sandığa ödenir. Bu suretle geçen sürenin her yıl bir kademe her üç yılda bir derece yükseltilmek ve öğrenim durumları itibarıyla 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 36'ncı maddesinde belirlenen en son yükselebilecekleri derece ve kademe geçmemek kaydıyla emekli keseneğine esas derece ve kademele-ri yükseltir ve ek göstergeleri bu derecelere göre ek 48'inci madde hükümleri uygulanmak suretiyle tespit edilir. Bunlardan Sosyal Sigortalar Kurumu veya 506 sayılı Sosyal Sigortalar Kanunu'nun geçici 20'nci maddesine tabi kurumlarda çalışanların kesenekleri kendileri, karşılıkları ise çalıştıran işverenden tahsil edilir. Kesenek ve karşılıklarını bu maddede belirtilen sürede yatırmayanların o aya ait hizmetleri sayılmaz. Bir süre Sandıkta ilgilendirildikten sonra veya ilgisi kurulmadan önce yaptığı ilgilenme isteğinden vazgeçenler bir defaya mahsus olmak üzere yeniden San-

dıkla ilgilendirilme isteğinde bulunabilirler. Bu suretle geçen süreler kazanılmış hak aylıklarında ve emekli ikramiyesinin hesabında dikkate alınmaz. Ancak, işçi statüsünde çalışanların 1475 sayılı İş Kanunu'ndan doğan hakları saklıdır.

Yukarıda yer alan hüküm gereğince, eski belediye başkanınızın Sandıkla kurmuş olduğu ilgi, Sandığa yapacakları başvuru tarihini izleyen aybaşından itibaren devam ettirilir. Dolayısıyla, başkanınız Sandıkla ilişkilendirilmesini talep etmeli (*söz konusu talep, T.C. SGK Başkanlığı Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü Sigortalı Tescil ve Hizmet Daire Başkanlığı, Mithatpaşa Cad. No:7 Sıhhiye-ANKARA adresine yapılmalıdır*), ilgisi de talep tarihini izleyen aybaşından itibaren başlayacaktır. Ancak, burada dikkat edilmesi gereken hususlardan birisi de şudur. Birleştirilmiş hizmet süreleri toplamı üzerinden, son 7 (yedi) yıllık fiili hizmet süresi içinde fiili hizmet süresi fazla olan kurumca, hizmet sürelerinin eşit olması halinde ise eşit hizmet sürelerinden sonuncusunun tabi olduğu kurumca, kendi mevzuatına göre aylık bağlanır ve ödenir. Belediye başkanınızın emeklilikte son çalışması belediye başkanı iken gerçekleşmediğinden son 7 yıllık hizmetinin 3,5 (üçbuçuk) yılı yani 1261 günü emekli sandığında geçmesi gerekir. Yani, 1261 gün 4/1-c kapsamında prim ödemek gerekecektir.

Soru: Sonay Küçüköl ÖZEN

Meram Belediyesi | Ziraat Mühendisi

2005 yılından beri belediyede işçi olarak çalışmaktayım. Özürlüyüm. Vergi indiriminden yararlanmaktayım. Özürlü kadrosunda Milli Eğitim Bakanlığına memur olarak atamam yapılacak. Kıdem ve ihbar tazminatı alacak mıyım?

Cevap: Mahmut ÇOLAK

TBB Yazı İşleri Müdürü (Sosyal Güvenlik Kurumu Müfettişi)

Bilindiği üzere, 4857 sayılı İş Kanunu'nda (*eski İş Kanunu madde 14 halen yürürlükte*), açıkça “istifa hali” denilmediği halde, tamamen kaza-i içtihatlarla şekillenen ve “istifa halinin” kıdem tazminatı gerektirmeyen bir “son bulma” şekli olduğu konusunda hakim bir görüş bulunmaktadır. Yargıtay bir kararında, ilke

olarak, istifa ile iş sözleşmesinin son bulmasında kıdem tazminatı hakkının doğmayacağına karar vermiştir. Yrg. 9.HD., 22.04.1999 T., 1999/6998 E., 1999/7641 K.-Yrg. 9.HD., 19.09.2001 T., 2001/10044 E., 2001/14103 K. sayılı kararlarına göre, işçi, istifa ederek iş sözleşmesine son vermişse ihbar ve kıdem tazminatı talep edemeyecektir.

Bir kamu kuruluşundan diğer bir kamu kuruluşuna intikal etmenin istifa dışında başka bir yolu bulunmamaktadır. Buradaki istifa bir hukuki prosedürün tamamlanmasıdır. Her iki kuruluştaki çalışmalar arasında bir ara verme de bulunmamaktadır. Davacının gerçek iradesinin istifa olmayıp yasal prosedürün tamamlanması olduğunu ortaya koyduğundan, bu sürenin kıdem tazminatı hesaplamasında değerlendirilmesi gerekir. Bu durumda bile kıdem tazminatının ödeneceği yönünde, Yrg. 9.HD., 14.09.2000 T., 2000/7570 E., 2000/11633 K.- Yrg. 9.HD., 27.11.2000 T., 2000/18826 E., 2000/17366 K. sayılı kararlar mevcuttur.

Sizin durumunuz değerlendirildiğinde kamu kuruluşu olan bir belediyede işçi statüsünde çalışmakta iken, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı bir kamu okulunda memur kadrosuna atanacağınız ve bu kadroya da atanabilmeniz için belediyedeki görevinizden de istifa etmeniz gerekmektedir. Esas itibarıyla buradaki işçilikten memurluğa geçişinizdeki esas iradeniz istifa etmek değildir. Bir önceki paragrafta yer alan Yargıtay kararlarına göre, belediye tarafından sadece kıdem tazminatı ödenmesi, ihbar tazminatı yönünden ise sizin belediyeye durumu en az 8 hafta önce bildirmeniz, aksi halde sizin ihbar tazminatı ödemeniz söz konusu olabilecektir. Çünkü 4857 sayılı Kanun'un 17'nci maddesine göre, belirsiz süreli iş sözleşmelerinin fesbinden önce durumun diğer tarafa bildirilmesi gerekir. Bildirim şartına uymayan taraf, bildirim süresine ilişkin ücret tutarında tazminat ödemek zorundadır. Burada şunu da belirtelim ki, kanaatimiz bu olmakla birlikte konu hakkında yer verilen kararlar bir olaya münhasıran verilmiş kararlar olup, Yargıtay içtihadı birleştirme kararı niteliğinde değildir. Dolayısıyla, bu nitelikteki kararlar bizlere yol gösterici olup, sadece ilgili tarafları bağlar. Burada belediyeniz size kıdem tazminatı ödeyip ödememekte farklı bir yol izleyebilir.

Soru: Hasan ÇAĞLAY

Tunceli Belediyesi | Mali İşler Müdürü

657 sayılı Kanun'a göre memur olarak çalışmaktayım. Eşim Almanya'ya özel-turistik- amaçla gitmiş olup, bu ülkede rahatsızlanmıştır. Tedavi olduğu ülke, eşime tedavi faturası göndermiştir. Bu faturanın ülkemiz SGK kuruluşundan ödenmesi mümkün müdür?

Cevap: Mahmut ÇOLAK

TBB Yazı İşleri Müdürü (Sosyal Güvenlik Kurumu Müfettişi)

Bilindiği üzere, ülkemizin taraf olduğu ikili sosyal güvenlik sözleşmelerinin kısa vadeli sigorta kollarına (iş kazası, meslek hastalığı, hastalık ve analık) ilişkin hükümleri, yalnızca hizmet akdine tabi olarak çalışanları kapsamakta olup (4/1-a kapsamındaki SSK sigortalıları) bağımsız çalışanlar ve memurlar kısa vadeli sigorta kolları hükümlerine taraf tutulmamışlardır. Diğer bir ifade ile, ikili sosyal güvenlik sözleşmelerinin kısa vadeli sigortalara ilişkin hükümleri 506 (Sosyal Sigortalar), 1479 (Bağ-Kur), 2925 (Tarım İşçileri), 2926 (Tarım Bağ-Kurluları) ve 5434 (Emekli Sandığı) sayılı Kanunlardan sadece mülga 506 sayılı Kanun kapsamına alınmış, diğer kanunlar ve bu kanunlara tabi olanlar kısa vadeli sigorta uygulamalarından bağışık tutulmuşlardır.

SGK Başkanlığı Sosyal Sigortalar Genel Müdürlüğü Yurtdışı Borçlanma ve Tahsis İşlemleri Daire Başkanlığınca yayımlanan "sosyal güvenlik sözleşmelerine göre kısa vadeli sigorta uygulamaları" konulu 14.10.2008 tarihli 2008/87 sayılı Genelgeye göre, SSK kapsamındaki sigortalılar ile aylık veya gelir alan ve bunların bakmakla yükümlü oldukları aile fertleri için AT/1 formülleri düzenlenmekte olup, Bağ-Kur ve Emekli Sandığı mensupları için düzenlenmemektedir. Dolayısıyla, 657 sayılı Kanun'a tabi memurlar ve bakmakla yükümlü olanların turistik amaçla Almanya'ya gidip orada rahatsızlanmaları durumunda, yapılan sosyal güvenlik sözleşmelerine göre SGK tarafından herhangi bir ödeme yapılması mümkün gözükmemektedir.

Soru: Mansur ÖZGÜN

Yenice Belediyesi | Muhasebe Müdürü

SGK'ye olan borçlarımızdan dolayı maaşımıza haciz konabilir mi?

Cevap: Mahmut ÇOLAK

TBB Yazı İşleri Müdürü (Sosyal Güvenlik Kurumu Müfettişi)

5510 sayılı Kanun'un 80'inci maddesi hükmüne göre; Kurumun (SGK) sigorta primleri ve diğer alacakları **haklı bir sebep olmaksızın** bu Kanun'da belirtilen sürelerde ödenmez ise kamu idarelerinin tahakkuk ve tediye ile görevli kamu görevlileri, tüzel kişiliği haiz diğer işverenlerin şirket yönetim kurulu üyeleri de dahil olmak üzere üst düzeydeki yönetici veya yetkilileri ile kanuni temsilcileri Kuruma karşı işverenleri ile birlikte müştereken ve müteselsilen sorumludur. Bu hüküm gereğince, siz ve belediye başkanınız ödenmeyen prim borçlarından dolayı bulunduğunuz dönemle sınırlı olmak üzere-haklı bir sebeple ödenmediği takdirde-müştereken ve müteselsilen sorumlu olduğunuz açıktır. Kanun'da haklı sebep tarif edilmemiş olup, bu sebep genel ilkelere göre belirlenmesi ve yorumlanması gerekir. Bir de her belediye açısından ileri sürülen haklı sebep unsuru da farlılık arzedebilir. 6183 sayılı Kanun'un "kısmen haczedilebilen gelirler" başlıklı 71'inci maddesine göre, aylıklar, ödenekler, her çeşit ücretler, intifa hakları ve hasılatı, ilama bağlı olmayan nafakalar, emeklilik aylıkları, sigorta ve emeklilik sandıkları tarafından bağlanan gelirler kısmen haczolunabilir. Ancak, haczolunacak miktar bunların üçte birinden çok dörtte birinden az olamaz. Asgari ücreti aşmayan aylık gelirlerin onda birinden fazlası haczolunamaz. Bu madde hükmüne göre de, haciz işleminin uygulandığı kabul edilse bile, bunun miktarı maaşınızın en az 1/3'ü en çok 1/4'ü olacaktır.

Soru: Satılmış IRMAK

Kızılırmak Belediyesi | Mali Hizmetler Müdürü

İşçimize soruşturma açacağız, 657 sayılı Kanun hükümleri uygulanacak mı?

Cevap: Mahmut ÇOLAK

TBB Yazı İşleri Müdürü (Sosyal Güvenlik Kurumu
Müfettişi)

Bilindiği üzere, işçiler bir iş sözleşmesine istinaden 4857 sayılı İş Kanunu'na tabi olarak çalıştırılan gerçek kişidir. Dolayısıyla, işçiler hakkında, memurların tabi olduğu 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu hükümleri uygulanamayacağı gibi, 657 sayılı Kanun'un disiplin hükümleri de uygulanamaz. Ancak, toplu iş sözleşmesi veya iş sözleşmesi veyahutta bu sözleşmeler eki niteliğindeki personel yönetmeliği ve benzeri kaynaklarda düzenlenmişse oradaki disipline ilişkin hükümleri uygulanabilecektir.

Soru: Ahmet KÜÇÜKKURT

Yeşildere Eski Belediye Başkanı

31.12.2003 tarihinde Türkiye İş Bankası'ndan emekli oldum. 2004-2009 yıllarında belediye başkanı seçildim. 1960 doğumluyum. 25 yıldan emekliliğe hak kazandım. Makam ve görev tazminatı alabilir miyim?

Cevap: Mahmut ÇOLAK

TBB Yazı İşleri Müdürü (Sosyal Güvenlik Kurumu
Müfettişi)

Bilindiği üzere, 2008 yılı Ekim ayı başından önce, seçimler neticesinde belediye başkanı olarak görev yapmış olanlara aylıklarının yanı sıra hangi şartlarla **makam tazminatı** ve buna bağlı olarak **temsil veya görev tazminatı** ödeneceği 18/11/2008 tarihli ve 2008/96 sayılı Genelge'de açıklanmıştır. Söz konusu tazminatların ödenmesi için sigortalıların mutlaka 2008/Ekim ayından önce belediye başkanlığı yapmış olmaları gerekmekte olup, 2008/Ekim ayından sonra ilk defa belediye başkanlığına seçilenler için söz konusu tazminatların ödenmesine imkan bulunmamaktadır.

5510 sayılı Kanun'la getirilen yeni uygulamadan, SSK veya Bağ-Kur'dan yaşlılık aylığı almakta olanlar ile yaşlılık aylıkları bağlanacak olanlarda aranılacak şartlar 5434 sayılı Kanun'un 39'uncu maddesinde yer alan şartlara bağlı kılınmıştır. Bu şartlar;

- Kadın ve erkek iştirakçinin 25 hizmet yıllarını (9000 gün) doldurulması, aynı zamanda kadın ise 58, erkek ise 60 yaşının doldurulması **VEYA**

- Kadın, erkek 15 hizmet yılının (5400 gün) doldurulması, aynı zamanda 61 yaşın doldurulması gerekmektedir.

Yukarıda yer verilen bilgiler çerçevesinde, 5400 gün/9000 gün şartlarını sağlamakla birlikte 60/61 yaş şartlarını bugün itibarıyla sağlamadığınızdan dolayı söz konusu tazminatlardan yararlanması şu aşamada mümkün değildir. Bu yaş şartının sağlanması durumunda, 5434 sayılı Kanun'un 39'uncu maddesine göre, bu şartları haiz oldukları tarihten itibaren, 5434 sayılı Kanun'un Ek 68'inci maddesinde belirtilen şartlar dikkate alınarak, **EMSALİ BELEDİYE BAŞKANI-NIN** almakta olduğu makam tazminatı ve buna bağlı olarak temsil veya görev tazminatı tutarı, almakta oldukları emeklilik veya yaşlılık aylıklarına ilâve edilmek suretiyle ödenecektir.

Soru: Güney Belediyesi (Burdur)

Belediye Başkanı

2009 seçimlerinden önce Bağ-Kur emeklisi idim. Belediye başkanı seçildikten sonra 4/c kapsamına girdim. Bağ-Kur faaliyetimin bir engeli olur mu? Bağ-Kur kapsamına da prim ödeyecek miyim?

Cevap: Mahmut ÇOLAK

TBB Yazı İşleri Müdürü (Sosyal Güvenlik Kurumu
Müfettişi)

Bilindiği üzere, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nda 3 tür sigortalılık hali düzenlenmiştir. Bunlar eski SSK sigortalıları yeni 4/1-a'lılar, eski Bağ-Kur sigortalıları yeni 4/1-b'liler, eski Emekli Sandığı iştirakçileri yeni 4/1-c'liler. 5510 sayılı Kanun'da bir sigortalı aynı anda birden fazla sigortalılık haline tabi olup prim ödeyemez. Sosyal güvenlik hukukunun temelinde tek bir sosyal güvenlik sistemi ile ilişkilendirilmek yatar. Yani bir kişi ya 4/1-a, ya 4/1-b ya da 4/1-c kapsamında sigortalı olup, bu sigortalılık hallerinden birisine göre prim öder. Bazı durumlarda, sigortalılık halleri birbiri ile aynı anda birleşebilir. Bu durumda nasıl bir yol izleneceği Kanun'un 53'üncü maddesinde açıklanmıştır. Şöyle ki;

“ Sigortalının, 4'üncü maddenin birinci fıkrasının (a), (b) ve (c) bentlerinde yer alan sigortalılık hallerinden birden fazlasına aynı anda tabi olması-

nı gerektirecek şekilde çalışması halinde; öncelikle aynı maddenin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında, (c) bendi kapsamında çalışması yoksa ilk önce başlayan sigortalılık ilişkisi esas alınarak sigortalı sayılır.”

Bu hüküm muvacehesinde, sigortalılık hallerinden birden fazlasına aynı anda tabi olmayı gerektirecek şekilde çalışılması durumunda öncelikle 4/1-c kapsamındaki sigortalılık esas olup, diğerleri ile ilişkilendirilmeyecektir. Siz belediye başkanı, 4/1-c kapsamında sigortalılığı tercih ettiğiniz için *(belediye başkanları 5510 sayılı Kanun’la zorunlu olarak 4/1-c kapsamında sigortalıdır)* Bağ-Kur’a tabi bir faaliyette bulunmanız ikinci bir defa 4/1-b kapsamında sigortalı olmanızı gerektirmez. Başka bir ifade ile, 4/1-c kapsamında prim öderken 4/1-b kapsamına giremezsiniz.

Soru: Ayşe KARTEPE

Kepsut Belediyesi | Yazı İşleri Müdürü

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 49’uncu maddesi gereğince 1. dereceli Mühendis kadrosunda tam zamanlı sözleşmeli çalışan personele, mesai saatleri haricinde çalıştığı zamanlar için fazla çalışma ücreti ödenir mi, ödenirse yasal dayanağı nedir?

Cevap: Osman ÖZKAN

İçişleri Bakanlığı Başkontrolörü

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 49’uncu maddesinin üçüncü ve dördüncü fıkralarında tam zamanlı ve kısmi zamanlı personel çalıştırılmasına ilişkin düzenlemeler yapılmış, beşinci fıkrasında ise üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri uyarınca çalıştırılacak personele her ne ad altında olursa olsun sözleşme ücreti dışında herhangi bir ödeme yapılamayacağı ve ücret mahiyetinde aynî ya da nakdî menfaat temin edilmeyeceği, bu personel hakkında bu Kanun’la düzenlenmeyen hususlarda vize şartı aranmaksızın 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nun 4’üncü maddesinin (B) fıkrasına göre istihdam edilenler hakkındaki hükümlerin uygulanacağı hükme bağlanmıştır.

7/15754 sayılı Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esasların 13’üncü maddesinde ise; Bakanlar

Kurulunca Devlet memurları için saptanan çalışma saat ve sürelerinin sözleşmeli personel için de uygulanacağı,

...

Bu karar Esaslarına göre çalıştırılacak sözleşmeli personelin, o gün bitirilmesi gereken işlerin bitimine kadar, çalışma saatleri dışında da çalışmak zorunda olduğu,

Sözleşmeli personele normal çalışma saatleri dışında veya tatil günlerinde yapacakları çalışmalarını karşılığında herhangi bir ek ücret ödenmeyeceği

Hükmü bulunmaktadır.

7/15754 sayılı Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esasların 13’üncü maddesinin üç ve dördüncü fıkralarında yer alan hükümler hakkında Danıştay 12. Dairesi 2008/285 sayılı yürütmeyi durdurma kararı vermiştir.

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 49’uncu maddesinde sözleşmeli olarak çalıştırılacak personelin unvan, ücret, ücretin tespit şekli gibi hususlar ayrıntılı olarak düzenlenmiştir. Bu nedenle fazla çalışma konusunda 7/15754 sayılı Sözleşmeli Personel Çalıştırılmasına İlişkin Esasların 13’üncü maddesinin uygulanması mümkün değildir. Kaldı ki Danıştay 12. Dairesi söz konusu Esasların “Sözleşmeli personele normal çalışma saatleri dışında veya tatil günlerinde yapacakları çalışmalarını karşılığında herhangi bir ek ücret ödenmeyeceği” hükmü hakkında yürütmeyi durdurma kararı vermiş, ancak sözleşmeli personele fazla çalışma ücreti ödenmesine ilişkin bir düzenleme de yapılmamıştır.

Sonuç olarak, 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 49’uncu maddesinin beşinci fıkrasında yer alan, üçüncü ve dördüncü fıkra hükümleri uyarınca çalıştırılacak personele her ne ad altında olursa olsun sözleşme ücreti dışında herhangi bir ödeme yapılamayacağı ve ücret mahiyetinde aynî ya da nakdî menfaat temin edilmeyeceği hükmü uyarınca; 5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 49’uncu maddesi gereğince 1. dereceli mühendis kadrosunda tam zamanlı sözleşmeli personel olarak çalışan personele, mesai saatleri haricinde çalıştığı zamanlar için fazla çalışma ücreti ödenmesi mümkün değildir.

Soru: Naci KARAKOÇ

Derecik Belediyesi (Hakkari) | Yazı İşl. Müd. V.

Hakkari Derecik Belediyemizde 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'na tabi muhtelif unvana haiz toplam 9 personel bulunmaktadır. Fen ve imar servisinde fen memuru görev ve unvanıyla sadece 1 adet personel çalışmaktadır. Bunun haricinde her hangi bir üst düzey personel bulunmamaktadır; örneğin Fen İşleri Müdürü gibi. Çalışmaların yoğunluğu ve personel yetersizliği dolayısıyla fen ve imar servisindeki personele yardımcı olmak üzere, 5393 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesine istinaden 1 tam zamanlı sözleşmeli İnşaat Mühendisi aldık. Sormak istediğim soru Fen Memurumuzun 30 günlük yıllık izne ayrılacağından; dönüşüne kadar, Fen Memurluğu görevine tam zamanlı sözleşmeli İnşaat Mühendisi vekalet edebilir mi?

Cevap: Osman ÖZKAN

İçişleri Bakanlığı Başkontrolörü

Bu konuda Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünce Maliye Bakanlığı Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünden görüş istenilmiş, Bütçe ve Mali Kontrol Genel Müdürlüğünün İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğüne gönderilen 15.02.2006 gün ve B.07.0.BMK.0.19.115719-224-2189 sayılı görüşünde; Yasal dayanakları ayrıntılı bir biçimde belirtilerek, "... Bu itibarla, belediyelerin genel idare esaslarına göre yürüttükleri asli ve sürekli kamu hizmetlerinin yerine getirilmesiyle görevli birim yetkililerinin 657 sayılı Kanun'a tabi Devlet memuru olmaları gerektiğinden "İmar Müdürü" veya "Fen İşleri Müdürü" kadro unvanları gibi birim yetkilisi kadro unvanları esas alınarak sözleşmeli personel çalıştırılmayacağı, mühendis, mimar ve tekniker gibi kadro unvanlarına ilişkin görevlerde tam zamanlı sözleşmeli personel olarak istihdam edilen kişilerin ayrıca birim müdürü ve üstü yönetici kadroları tarafından yürütülmesi gereken işlerde görevlendirilemeyeceği, kendilerine birim müdürü ve üstü yönetici kadrolarına ilişkin imza yetkisinin verilemeyeceği ve bu yöndeki ihtiyaçlarının 5393 sayılı Kanun'un 49'uncu maddesinin altıncı fıkrası kapsamında diğer kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan memurlar arasından yapılacak geçici görevlendir-

meler yoluyla karşılanabileceği mütalaa edilmektedir." şeklinde görüş verilmiştir.

Söz konusu görüş yazısında da belirtildiği üzere; 5393 sayılı Belediye Kanunu'nun 49'uncu maddesi hükmüne göre sözleşmeli olarak istihdam edilen mühendis, mimar ve tekniker gibi kadro unvanlarına ilişkin görevlerde tam zamanlı sözleşmeli personel olarak istihdam edilen kişilerin ayrıca birim müdürü ve üstü yönetici kadroları tarafından yürütülmesi gereken işlerde görevlendirilemeyeceği, bu görevleri vekalet suretiyle yürütemeyeceği, kendilerine birim müdürü ve üstü yönetici kadrolarına ilişkin imza yetkisinin verilemeyeceği, ancak, fen memuru tarafından yürütülen işlerin söz konusu sözleşmeli personel tarafından yürütülmesinin mümkün olduğu düşünülmektedir.

İŞYERİ AÇMA VE ÇALIŞTIRMA MEVZUATI**Soru: Söğüt Belediyesi**

İlçemizde 28.04.2000 tarihinde Kaymakamlık Makamı tarafından "Taş Ekmek Fırını ve Unlu Mamuller Üretimi" faaliyetiyle ilgili üçüncü Sınıf Gayrisihhi Müessese Ruhsatı verilmiştir. Bu işyerinin dosyasında yapı kullanma izin belgesi yok. Ancak belediye fen işleri tarafından önceden yapıldığı için kullanılmasında sakınca yoktur iş bu belge yapı kullanma izin belgesi yerine geçerlidir diye mal sahibi bir yazı almıştır. Bu fırının kullanım alanı 60 m2'dir. Halihazırda faaliyette olan bu ekmek fırını devir yapılmak istenmektedir. Bu gün itibarıyla belediye olarak dosyadaki bilgi ve belgeleri esas alarak İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatını verebilir miyiz?

Cevap: Mehmet Arif YORDAM

İçişleri Bakanlığı Başkontrolörü

İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmeliğin Geçici 1'inci maddesinde, Bu Yönetmelik yürürlüğe girmeden önce mevzuatına uygun olarak ruhsatlandırılmış bulunan işyerleri yeniden ruhsatlandırılmayacağı belirtilmiştir. Yetkili İdare; 28.04.2000 tarihinde yürürlükte olan Yönetmelik hükümlerine

istenilen koşulları sağlamış, mevzuata göre istenilen belgeleri verilmiş, bunun üzerine ruhsat verilmiş ise; “Taş Ekmek Fırını ve Unlu Mamuller Üretimi” işyerine yeniden ruhsat yeniden ruhsatlandırılmayacaktır. Ayrıca şu an yürürlükte olan Yönetmeliğin 8’inci maddesine uygun şekilde devredilmesi halinde yine ayrıca ruhsat düzenlenmemesi gerekir.

Ancak, ruhsat verildiği tarihte mevzuata uygun ruhsatlandırılmadığı takdirde, yeni Yönetmelik hükümleri geçerli olacağı ve yapı kullanma izin belgesi, kullanım alanı şartı gibi zorunluluklar sağlanmadan ruhsat verilmeyeceği düşünülmektedir.

DİĞER MEVZUAT

Soru: Uluborlu Belediye Başkanlığı (Isparta)

Zabıta Amirliği

İlçemizde bulunan kanalizasyon bağlantısına hayvansal atıkların bağlanması sonucu kanalizasyonun tıkanmasına sebebiyet verme ve yol boyu mahalleye hayvansal atığın dağılması çevreyi kirlettiğinden encümenine tutanak halinde sunulmuş olup, encümenin hangi ceza maddeleri ile işlem yapacağı hususunda tarafımıza bilgi verilmesini arz ederim.

Cevap: Osman ÖZKAN

İçişleri Bakanlığı Başkontrolörü

5393 sayılı Belediye Kanunu’nun 13’üncü maddesine göre, belediye sınırları içinde oturan, bulunan veya ilişkisi olan her şahıs, belediyenin kanunlara dayanan kararlarına, emirlerine ve duyurularına uymakla ve belediye vergi, resim, harç, katkı ve katılma paylarını ödemekle yükümlüdür.

1608 sayılı Umuru Belediyeye Muteallik Ahkâmı Cezaiye Hakkında 16 Nisan 1340 Tarih ve 486 Numaralı Kanunun Bazı Maddelerini Muaddil Kanun’un 1’inci maddesinde;

Belediye meclis ve encümenlerinin kendilerine kanun, nizam ve talimatnamelerin verdiği vazife ve salahiyet dairesinde ittihaz ettikleri kararlara muhalif hareket edenlerle belediye kanun ve nizam ve talimatnamelerinin men veya emrettiği fiilleri işleyenlere

veya yapmayanlara belediye encümenince Kabahatler Kanunu’nun 32’nci maddesi hükmüne göre idarî para cezası ve yasaklanan faaliyetin menine karar verileceği, ...

Belediye encümeninin kararında belli bir fiilin muayyen bir süre zarfında yapılmasını da emredebileceği, emredilen fiilin ilgili kişi tarafından yapılmaması hâlinde, masrafları yüzde yirmi zammı ile birlikte tahsil edilmek üzere belediye tarafından yerine getirileceği,

Bu madde hükümlerinin ilgili kanunda ayrıca hüküm bulunmayan hâllerde uygulanacağı,

Hükme bağlanmıştır.

5326 sayılı Kabahatler Kanunu’nun çeşitli kabahatleri düzenleyen 41’inci maddesinde çevreyi kirletme kabahatleri düzenlenmiştir. Bu düzenlemede kanalizasyon bağlantısına hayvansal atıkların bağlanması sonucu kanalizasyonun tıkanmasına sebebiyet verme veya yol boyu mahalleye hayvansal atığın dağılmasına neden olma gibi kabahatlere ve yaptırımına yer verilmemiştir.

5326 sayılı Kabahatler Kanunu’nun 32’nci maddesinde; yetkili makamlar tarafından adli işlemler nedeniyle ya da kamu güvenliği, kamu düzeni veya genel sağlığın korunması amacıyla, hukuka uygun olarak verilen emre aykırı hareket eden kişiye yüz Türk Lirası idarî para cezası verileceği hükmü bulunmaktadır. Aynı Kanun’un 17’nci maddesinin 7’nci fıkrası uyarınca 2010 yılı için yeniden değerlendirme oranında artırılmış hali ile bu ceza miktarı yüz kırk üç Türk Lirasıdır.

Sonuç olarak, yukarıda ayrıntılı olarak belirtilen mevzuat hükümleri uyarınca; kanalizasyon tesisine hayvansal atıkların bağlanamayacağı konusunda belediye meclisinden veya encümeninden yasaklama kararı alınmış olmak kaydıyla, 1608 sayılı Kanun’un 1’inci maddesi uyarınca 5326 sayılı Kanun’un 32’nci maddesine göre yüz kırk üç Türk Lirası idari para cezası verilmesi, ayrıca yine 1608 sayılı Kanun’un 1’inci maddesinin 2’nci fıkrası uyarınca da, ilgili kişiden kanalizasyon tıkanıklığının ve çevreye verilen zararın ortadan kaldırılmasının istenmesi, ilgili kişi tarafından bunun yerine getirilmemesi halinde, belediye tarafından kanalizasyon tıkanıklığının ve çevre kirliliğinin ortadan kaldırılarak, masrafların yüzde yirmi fazlası ile birlikte tahsil edilmesi gerekir.

Soru: Bülent ANAR

Darıca Belediyesi (Kocaeli)

Belediyelerde internet sitelerine ilan vermek yasal mıdır? Bu konuda herhangi bir kısıtlama var mıdır?

Cevap: Osman ÖZKAN

İçişleri Bakanlığı Başkontrolörü

2886 sayılı Devlet İhale Kanunu'nun 17'nci maddesinin 4'üncü fıkrasında; İdarelerin, işin önem ve özelliğine göre ihale ilanlarını yurt içinde ve yurt dışında çıkan başka gazeteler veya öteki yayın araçları ile de ayrıca yayınlatabilecekleri,

4734 sayılı Kamu İhale Kanunu'nun 13'üncü maddesinin son fıkrasında; İdarelerin, yukarıda belirtilen zorunlu ilânların dışında işin önem ve özelliğine göre ihaleleri, uluslararası ilân veya yurt içinde çıkan başka gazeteler veya yayın araçları, bilgi işlem ağı veya elektronik haberleşme (internet) yolu ile de ayrıca ilân edebileceği,

Belediye Meclisi Çalışma Yönetmeliği'nin 8'inci maddesinde; ... Meclis üyelerine bildirimin, imza karşılığı gündemin teslimi, taahhütlü posta, telefon, faks, belediye web sitesinde yayımlama, elektronik posta gibi ispat edici yöntemlerden biri veya birkaçı kullanılarak yapılacağı, ...

Gündemin, çeşitli yollarla halka da duyurulacağı, bu duyurunun, meclis toplantı salonunun girişine ve

belediye ilân panosuna veya halkın yoğun olarak bulunduğu ve gelip geçtiği yerlere ilân asılarak; gazete, hoparlör, internet, radyo ve televizyon yayını gibi yöntemlerden biri veya birkaçı kullanılarak yapılacağı,

hükümleri bulunmaktadır.

Yukarıda belirtilen mevzuat hükümlerinden de anlaşılacağı üzere belediyelerin internet sitelerine ilan vermesini zorunlu kılan ya da kısıtlayan bir hüküm yoktur. Belediyeler meclis gündemini ve belediye hizmetlerinin tanıtımını internet sitelerinde yapabilirler. İhale ilanlarını da mevzuatla belirlenen ilanları yapmak kaydıyla ayrıca internet sitelerinde yapmaları mümkündür.

Resmi Gazete'den Seçtiklerimiz

Hazırlayan: Mustafa Reşit HAZER

İçişleri Bakanlığı Başkontrolörü

Ağustos 2010

KANUNLAR

R.G. Yayın Tarih-No 01.08.2010– 27659

Kanun Tarih ve No 23.07.2010–6009

Adı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun

Özü

- 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesi aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“MADDE 103- Gelir vergisine tabi gelirler;

8.800 TL'ye kadar % 15

22.000 TL'nin 8.800 TL'si için 1.320 TL, fazlası % 20

50.000 TL'nin 22.000 TL'si için 3.960 TL

(ücret gelirlerinde 76.200 TL'nin 22.000 TL'si için 3.960 TL), fazlası % 27

50.000 TL'den fazlasının 50.000 TL'si için 11.520 TL

(ücret gelirlerinde 76.200 TL'den fazlasının 76.200 TL'si için 18.594 TL), fazlası % 35 oranında vergilendirilir.”

-193 sayılı Kanunun geçici 67 ve 69 uncu maddelerinde değişiklik ve bir geçici madde eklenmiştir.

- 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa 107 nci maddeden sonra gelmek üzere 107/A maddesi eklenmiştir. 114, 140, 227, 353, 355, 367, 369 ve 413. Maddelerinde değişiklik yapılmıştır.

- 8/9/1983 tarihli ve 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 72 ve 75 inci maddesinde değişiklik yapılmıştır.

-29/6/2001 tarihli ve 4706 sayılı Hazineye Ait Taşınmaz Malların Değerlendirilmesi ve Katma Değer Vergisi Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun 5 inci maddesi değiştirilmiştir,

-4706 sayılı Kanunun geçici 4 üncü maddesinin ikinci fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir.

“Bu madde kapsamında Hazine adına tescil edilen taşınmazlar, büyükşehirlerde öncelikle büyükşehir belediyelerine, büyükşehir belediyelerinin talebinin olmaması halinde ilgili belediyelere, diğer yerlerde ilgili belediyelere bedelsiz olarak devredilir. Bu taşınmazların yapı sahiplerine satışı ve genel hükümlere göre değerlendirilmesi bu Kanunun 5 inci maddesine göre yapılır.”

- 4706 sayılı Kanuna aşağıdaki geçici madde eklenmiştir.

“GEÇİCİ MADDE 12- Bu maddenin yürürlük tarihinden önce bu Kanunun 5 inci maddesine göre;

a) Belediyelere devredilen taşınmazlardan devir tarihinden itibaren üç yıl içinde belediyelerce satılamaması nedeniyle Hazine adına re'sen tescil edilmesi gereken taşınmazların aynı amaçla değerlendirilmesi için talepleri halinde belediyelere iki yıl ek süre verilir.

b) Belediyelere devredilen taşınmazların üzerlerindeki yapı sahipleri veya bunların kanuni veya akdi haleflerinden aynı maddede öngörülen altı aylık süre içinde başvurmayanlar ile

yükümlülüklerini yerine getirmeyenler, bu maddenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde müracaat etmeleri halinde, aynı madde hükümlerinden yararlandırılır.

c) Belediyelere devredilen ve belediyelerce de yapı sahipleri ile bunların kanunî veya akdi haleflerine doğrudan satılan taşınmazlar için ilgili belediyelerin devre ilişkin taleplerinin defterdarlık veya malmüdürlüğüne intikal tarihinden itibaren tahakkuk ettirilen ecrimisil alacakları hangi aşamada olursa olsun terkin edilir, tahsil edilmiş olan ecrimisil bedelleri ise satış bedeline mahsup edilir.”

- 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanununun 21 inci maddesinin dördüncü fıkrası değiştirilmiştir.

- 22/5/2003 tarihli ve 4857 sayılı İş Kanununun 2 nci maddesinin üçüncü fıkrasından sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkra eklenmiştir.

“Bu Kanunun uygulanması bakımından;

a) İşyerinde iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinde görev yapmak üzere Bakanlıkça belgelendirilmiş hekimler, işyeri hekimi; mühendis, mimar ve teknik elemanlar ise iş güvenliği uzmanını,

b) İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerini vermek üzere, gerekli donanım ve personele sahip olan Bakanlıkça yetkilendirilen kamu kurum ve kuruluşları ile Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre faaliyet gösteren şirketlerce kurulan ve işletilen müesseseler ortak sağlık ve güvenlik birimini,

c) İş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinde görev yapacak işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanlarının eğitimlerini vermek üzere Bakanlıkça yetkilendirilen kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre faaliyet gösteren şirketlerce kurulan ve işletilen müesseseler eğitim kurumunu,

ifade eder.”

- 4857 sayılı İş Kanununun 81 inci maddesinin üçüncü fıkrası yürürlükten kaldırılmış, ikinci fıkradan sonra gelmek üzere aşağıdaki fıkralar eklenmiştir.

“İşyeri sağlık ve güvenlik birimleri ile ortak sağlık ve güvenlik birimlerinin nitelikleri, ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet alınmasına ilişkin hususlar, bu birimlerde bulunması gereken araç, gereç ve teçhizat ile görevlendirilecek işyeri hekimi, iş güvenliği uzmanı ve diğer sağlık personelinin nitelikleri, sayısı, işe alınmaları, görev, yetki ve sorumlulukları, çalışma şartları, görevlerini nasıl yürütecekleri, eğitimleri ve belgelendirilmeleri ile eğitim kurumlarının yetkilendirilmeleri, işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanı eğitim programlarının ve bu programlarda görev alacak eğiticilerin niteliklerinin belirlenmesi ve belgelendirilmeleri ile eğitimlerin sonunda yapılacak sınavlar ilgili tarafların görüşü alınarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından çıkarılacak yönetmelikle düzenlenir.

İşyeri hekimlerinin, işyeri sağlık ve güvenlik birimleri ile ortak sağlık ve güvenlik birimlerinde görevlendirilmeleri ve hizmet verilen işyerlerinde çalışan işçilerle sınırlı olmak üzere görevlerini yerine getirmeleri hususunda diğer kanunların kısıtlayıcı hükümleri uygulanmaz.”

- 9/1/1985 tarihli ve 3146 sayılı Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanunun 12 nci maddesinin birinci fıkrasına (1) bendinden sonra gelmek üzere aşağıdaki (m) bendi eklenmiş, takip eden bent buna göre teselsül ettirilmiştir.

“m) İşyeri hekimi, iş güvenliği uzmanı, diğer teknik ve sağlık personel ile işçilere eğitim vermek için kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ve Türk Ticaret Kanunu hükümlerine göre faaliyet gösteren şirketler ile ortak sağlık ve güvenlik birimlerini yetkilendirmek, gerektiğinde yetkilerini iptal etmek, hizmetin etkin ve verimli bir şekilde verilip verilmediğinin kontrol ve denetimini sağlamak, işyeri hekimi ve iş güvenliği uzmanının eğitimleri sonundaki sınavları yapmak veya yaptırmak, belgelerini vermek,”

- 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanununa ek madde eklenmiştir.

- 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 79 uncu maddesinin ikinci fıkrasının birinci cümlesi değiştirilmiştir.

- Konusu suç teşkil etmemek ve kesinleşmiş bir yargı kararına müstenit olmamak kaydıyla, bu Kanunun yayımı tarihine kadar, memur temsilcileri ile toplu iş sözleşmesi akdederek veya başka bir tasarrufta bulunarak belediye, büyükşehir belediyesi ve il özel idaresinde çalışan kamu personeline her ne ad altında olursa olsun ek ödemede bulunmaları nedeniyle kamu görevlileri haklarında idarî veya malî yargılama ve takibat yapılamaz, başlatılanlar işleminden kaldırılır.(Geçici Md.8)

BAKANLAR KURULU KARARI

R.G. Yayın Tarih-No	06.08.2010– 27664
B.K.K Tarih ve No	19.07.2010– 2010/739
Adı	Bazı Mahalli İdare Birliklerinin Kurulmasına İzin Verilmesi Hakkında Karar
Özü	9 adet mahalli idare birliğinin kurulmasına izin verilmesi hakkında karar.

YÖNETMELİKLER

R.G. Yayın Tarih-No	03.08.2010–27661
Yayımlayan	Çevre ve Orman Bakanlığı
Adı	Eysel ve Kentsel Arıtma Çamurlarının Toprakta Kullanılmasına Dair Yönetmelik
Özü	Bu Yönetmeliğin amacı; arıtma çamurlarının toprakta kullanımında gerekli tedbirlerin alınması esaslarını sürdürülebilir kalkınma hedefleriyle uyumlu bir şekilde belirlemektir.
R.G. Yayın Tarih-No	03.08.2010–27661
Yayımlayan	Sağlık Bakanlığı
Adı	Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
Özü	15/2/2008 tarihli ve 26788 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ayakta Teşhis ve Tedavi Yapılan Özel Sağlık Kuruluşları Hakkında Yönetmelik de değişiklikler yapılması hk.
R.G. Yayın Tarih-No	05.08.2010–27663
Yayımlayan	Bakanlar Kurulu
Adı	Kimlik Paylaşımı Sistemi Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
Özü	16/11/2006 tarihli ve 2006/11249 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Kimlik Paylaşımı Sistemi Yönetmeliğinin 18 inci maddesinin ikinci fıkrası değiştirilmiştir.
R.G. Yayın Tarih-No	05.08.2010–27663
Yayımlayan	Sağlık Bakanlığı
Adı	Uçucu Maddelerin Zararlarından İnsan Sağlığının Korunması Hakkında Yönetmelik
Özü	Bu Yönetmeliğin amacı, kişilerde bağımlılık yapabilen uçucu madde içeren ürünlerin kontrolünü sağlamak, özellikle çocukların erişimini ve kullanımını önleyerek onları ve toplumu bu maddelerin zararlı etkilerinden korumaktır.
R.G. Yayın Tarih-No	07.08.2010–27665
Yayımlayan	Bayındırlık ve İskân Bakanlığı
Adı	Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
Özü	5/2/2008 tarihli ve 26778 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Yapı Denetimi Uygulama Yönetmeliğinin 14 üncü maddesinde değişiklik yapılmış ve bir geçici madde eklenmiştir.

R.G. Yayın Tarih-No	10.08.2010-27668
Yayımlayan	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
Adı	Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
Özü	17/6/2004 tarihli ve 25495 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Petrol Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 49 uncu maddesinin dördüncü fıkrası değiştirilmiştir.
R.G. Yayın Tarih-No	12.08.2010-27670
Yayımlayan	Sanayi ve Ticaret Bakanlığı
Adı	Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
Özü	22/8/2009 tarihli ve 27327 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Organize Sanayi Bölgeleri Uygulama Yönetmeliğinin 18, 22, 24, 25, 26, 29, 31, 35, 70, 90, 101, 108, 173 ve 179 uncu maddelerinde değişiklik yapılmıştır.
R.G. Yayın Tarih-No	18.08.2010-27676
Yayımlayan	İçişleri Bakanlığı
Adı	Eskimiş, Solmuş, Yırtılmış ve Kullanılamayacak Duruma Gelmiş Bayrakların Yok Edilmesi Usul ve Esaslarını Gösterir Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
Özü	8/6/2001 tarihli ve 24426 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Eskimiş, Solmuş, Yırtılmış ve Kullanılamayacak Duruma Gelmiş Bayrakların Yok Edilmesi Usul ve Esaslarını Gösterir Yönetmeliğin 5 inci maddesinin ikinci fıkrası yürürlükten kaldırılmış, aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının ilk cümlesi değiştirilmiştir.
R.G. Yayın Tarih-No	18.08.2010-27676
Yayımlayan	Çevre ve Orman Bakanlığı
Adı	Büyük Endüstriyel Kazaların Kontrolü Hakkında Yönetmelik
Özü	Bu Yönetmelik, tehlikeli maddeler bulunduran kuruluşlarda büyük endüstriyel kazaların önlenmesi ve muhtemel kazaların insanlara ve çevreye olan zararlarının en aza indirilmesi amacıyla, yüksek seviyede, etkili ve sürekli korumayı sağlamak için alınması gerekli önlemler ile ilgili usul ve esasları belirler.
R.G. Yayın Tarih-No	21.08.2010-27679
Yayımlayan	Çevre ve Orman Bakanlığı
Adı	Alan Kılavuzlarının Seçimi, Eğitimi, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
Özü	28/3/2006 tarihli ve 26122 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Alan Kılavuzlarının Seçimi, Eğitimi, Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik de değişiklikler yapılmıştır.
R.G. Yayın Tarih-No	21.08.2010-27679
Yayımlayan	Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü
Adı	Özel Huzurevleri ile Huzurevi Yaşlı Bakım Merkezleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
Özü	7/8/2008 tarihli ve 26960 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Özel Huzurevleri ile Huzurevi Yaşlı Bakım Merkezleri Yönetmeliğinde değişiklik yapılmıştır.
R.G. Yayın Tarih-No	26.08.2010-27684
Yayımlayan	Çevre ve Orman Bakanlığı
Adı	Sulak Alanların Korunması Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik

Özü 17/5/2005 tarihli ve 25818 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan "Sulak Alanların Korunması Yönetmeliği"nin 4, 6, 10, 16, 17, 19, 20, 21, 23, 27, 28, 29, 31, 33, 36 ve bir geçici maddesinde değişiklik yapılmış ve bir de geçici madde eklenmiştir.

TEBLİĞLER - TALİMATLAR - GENELGELER

R.G. Yayın Tarih-No	04.08.2010-27662
Yayımlayan	Maliye Bakanlığı
Tebliğ No	274
Adı	Gelir Vergisi Genel Tebliği
Özü	6009 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunla, 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 103 üncü maddesinde yer alan gelir vergisi tarifesı 1/1/2010 tarihinden geçerli olmak üzere değiştirilmiş olup, 1/1/2010 tarihi ile 6009 sayılı Kanunun Resmî Gazete'de yayımlandığı tarih olan 1/8/2010 arasındaki ücret ödemeleri için 6009 sayılı Kanunun yayımından önceki tarife göre yapılmış olan ancak, yeni tarife göre fazla kesilen gelir vergisi tevkifat tutarlarının ödenecek vergilerden mahsubu veya red ve iadesi ile eksik kesildiği tespit edilen vergilerin ilave olarak kesilmek suretiyle ödenmesi işlemlerinin nasıl yerine getirileceği hususları bu Tebliğin konusunu oluşturmaktadır.
R.G. Yayın Tarih-No	06.08.2010-27664
Yayımlayan	Sosyal Güvenlik Kurumu
Tebliğ No	-
Adı	Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
Özü	25/3/2010 tarihli ve 27532 sayılı 1. Mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren "Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliği"nde (SUT) değişiklikler yapılmıştır.
R.G. Yayın Tarih-No	10.08.2010-27668
Yayımlayan	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
Tebliğ No	-
Adı	Petrol Piyasasında Sigorta Yükümlülükleri Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ
Özü	15/6/2005 tarihli ve 25846 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Petrol Piyasasında Sigorta Yükümlülükleri Hakkında Tebliğde değişiklik yapılmıştır.
R.G. Yayın Tarih-No	10.08.2010-27668
Yayımlayan	Başbakanlık
Tebliğ No	2010/16
Adı	Acil Sağlık Hizmetlerinin Sunumu ile İlgili 2010/16 Sayılı Başbakanlık Genelgesi
Özü	Acil sağlık hizmetlerinin düzenli sunumu ve uygulamada karşılaşılan bazı tartışmalı hususları açıklığa kavuşturmak için yapılan açıklama hk.

R.G. Yayın Tarih-No	10.08.2010-27668
Yayımlayan	Başbakanlık
Tebliğ No	2010/17
Adı	Banka Promosyonları ile İlgili 2010/17 Sayılı Başbakanlık Genelgesi
Özü	Banka promosyonların tamamının personele dağıtılmasına karar verilmiştir. Bu karar 10 Ağustos 2010'dan sonraki anlaşmalar için uygulanacaktır.
R.G. Yayın Tarih-No	18.08.2010-27676
Yayımlayan	Başbakanlık
Tebliğ No	2010/18
Adı	İklim Değişikliği Koordinasyon Kurulu ile İlgili 2010/18 Sayılı Başbakanlık Genelgesi
Özü	“İklim Değişikliği Koordinasyon Kurulu” yeniden yapılandırılmış ve Kurul çalışmalarının bir bütünlük içinde gerçekleştirilmesi ve eşgüdümün gerektiği gibi sağlanması ve uygulamaların Kurul kararları doğrultusunda gerçekleştirilmesi için tüm kamu kurum ve kuruluşlarının gereken destek ve yardımı sağlayacağı belirtilmiştir. 18/2/2004 tarihli ve 25377 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2004/13 sayılı genelge yürürlükten kaldırılmıştır.
R.G. Yayın Tarih-No	18.08.2010-27676
Yayımlayan	Başbakanlık
Tebliğ No	2010/19
Adı	Su Kalitesi Yönetimi ile İlgili 2010/19 Sayılı Başbakanlık Genelgesi
Özü	“Su Kalitesi Yönetimi Yönlendirme Kurulu” kuruluş ve Kurul çalışmalarının bir bütünlük içinde gerçekleştirilmesi ve eşgüdümün sağlanması, Kurul kararları doğrultusunda uygulamaların gerçekleştirilmesi için tüm kamu kurum ve kuruluşlarınca gereken destek ve yardımın sağlanacağı belirtilmiştir.
R.G. Yayın Tarih-No	22.08.2010-27680(Mükerrer)
Yayımlayan	Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinden
Tebliğ No	-
Adı	5939 Sayılı Konut Edindirme Yardımı Hak Sahiplerine Ödeme Yapılmasına Dair Kanunda Değişiklik Yapılmasına İlişkin Kanun ve 7/1/2010 Tarihli ve 27455 Sayılı Resmî Gazete’de Yayımlanan Konut Edindirme Yardımı Hak Sahiplerine Ödeme Yapılmasına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik Hükümlerine Göre Tespit Edilen Hak Sahipleri Listesi
Özü	Konut Edindirme Yardımı Hak Sahiplerini Emlak Konut Gayrimenkul Yatırım Ortaklığı Anonim Şirketinden Listeyi Görmek İçin http://www.keyodemeleri.com/ adresine bakılması gerektiği hk.

R.G. Yayın Tarih-No	26.08.2010–27684
Yayımlayan	Maliye Bakanlığı
Tebliğ No	275
Adı	Gelir Vergisi Genel Tebliği
Özü	5258 sayılı Aile Hekimliği Pilot Uygulaması Hakkında Kanun uyarınca görevlendirilen aile hekimlerinin temizlik, sekreterlik, şoförlük gibi hizmetler için yanlarında çalıştıracakları hizmet erbabına yapılacak ücret ödemeleri, serbest meslek işleri dolayısıyla yapılan ödemeler ile işyerine ilişkin kira ödemeleri ve esnaf muafılığından yararlananlardan mal ve hizmet alımları karşılığında yapılan ödemelerden 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu uyarınca yapılacak gelir vergisi tevkifatına ilişkin açıklamalar yapılmıştır.
R.G. Yayın Tarih-No	26.08.2010–27684
Yayımlayan	Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
Tebliğ No	197
Adı	Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulamasına İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 1) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ
Özü	3/5/2009 tarih ve 27217 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 146 Sıra no'lu Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulamasına İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 1) Hakkında Tebliğin ekinde yer alan "TFRS 1 Türkiye Finansal Raporlama Standartlarının İlk Uygulaması" Standardında değişiklik yapılmıştır.
R.G. Yayın Tarih-No	26.08.2010–27684
Yayımlayan	Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
Tebliğ No	198
Adı	İşletme Birleşmelerine İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 3) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ
Özü	13/8/2008 tarih ve 26966 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 67 sıra no'lu İşletme Birleşmelerine İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 3) Hakkında Tebliğin ekinde yer alan "TFRS 3 İşletme Birleşmeleri" Standardında değişiklik yapılmıştır.
R.G. Yayın Tarih-No	26.08.2010–27684
Yayımlayan	Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
Tebliğ No	199
Adı	Finansal Araçlar: Açıklamalara İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 7) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ
Özü	30/1/2007 tarih ve 26419 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 42 Sıra no'lu Finansal Araçlar: Açıklamalara İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı (TFRS 7) Hakkında Tebliğin ekinde yer alan "TFRS 7 Finansal Araçlar: Açıklamalar" Standardında değişiklik yapılmıştır.

R.G. Yayın Tarih-No	26.08.2010-27684
Yayımlayan	Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
Tebliğ No	200
Adı	Finansal Tabloların Sunuluşuna İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 1) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ
Özü	13/8/2008 tarih ve 26966 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 66 Sıra no'lu Finansal Tabloların Sunuluşuna İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 1) Hakkında Tebliğin ekinde yer alan "TMS 1 Finansal Tabloların Sunuluşu" Standardında değişiklik yapılmıştır.
R.G. Yayın Tarih-No	26.08.2010-27684
Yayımlayan	Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
Tebliğ No	201
Adı	Kur Değişiminin Etkilerine İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 21) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ
Özü	31/12/2005 tarih ve 26040 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 13 Sıra no'lu Kur Değişiminin Etkilerine İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 21) Hakkında Tebliğin ekinde yer alan "TMS 21 Kur Değişiminin Etkileri" Standardında değişiklik yapılmıştır.
R.G. Yayın Tarih-No	26.08.2010-27684
Yayımlayan	Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
Tebliğ No	202
Adı	İştiraklerdeki Yatırımlara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 28) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ
Özü	27/12/2005 tarih ve 26036 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 12 Sıra no'lu İştiraklerdeki Yatırımlara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 28) Hakkında Tebliğin ekinde yer alan "TMS 28 İştiraklerdeki Yatırımlar" Standardında değişiklik yapılmıştır.
R.G. Yayın Tarih-No	26.08.2010-27684
Yayımlayan	Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
Tebliğ No	203
Adı	İş Ortaklıklarındaki Paylara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 31) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ
Özü	31/12/2005 tarih ve 26040 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 14 Sıra no'lu İş Ortaklıklarındaki Paylara İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 31) Hakkında Tebliğin ekinde yer alan "TMS 31 İş Ortaklıklarındaki Paylar" Standardında değişiklik yapılmıştır.
R.G. Yayın Tarih-No	26.08.2010-27684
Yayımlayan	Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
Tebliğ No	204
Adı	Finansal Araçlar: Sunuma İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 32) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ
Özü	28/10/2006 tarih ve 26330 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 40 sıra no'lu Finansal Araçlar: Sunuma İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 32) Hakkında Tebliğin ekinde yer alan "TMS 32 Finansal Araçlar: Sunum" Standardında değişiklik yapılmıştır.

R.G. Yayın Tarih-No 26.08.2010–27684
Yayımlayan Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
Tebliğ No 205
Adı Ara Dönem Finansal Raporlamaya İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 34) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ
Özü 2/2/2006 tarih ve 26068 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 19 Sıra no'lu Ara Dönem Finansal Raporlamaya İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 34) Hakkında Tebliğin ekinde yer alan "TMS 34 Ara Dönem Finansal Raporlama" Standardında değişiklik yapılmıştır.

R.G. Yayın Tarih-No 26.08.2010–27684
Yayımlayan Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
Tebliğ No 206
Adı Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçmeye İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 39) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ
Özü 3/11/2006 tarih ve 26335 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 41 sıra no'lu Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçmeye İlişkin Türkiye Muhasebe Standardı (TMS 39) Hakkında Tebliğin ekinde yer alan "TMS 39 Finansal Araçlar: Muhasebeleştirme ve Ölçme" Standardında değişiklik yapılmıştır.

R.G. Yayın Tarih-No 26.08.2010–27684
Yayımlayan Türkiye Muhasebe Standartları Kurulu
Tebliğ No 207
Adı Müşteri Sadakat Programlarına İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı Yorumu (TFRS Yorum 13) Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına İlişkin Tebliğ
Özü 13/8/2008 tarih ve 26966 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 69 sıra no'lu Müşteri Sadakat Programlarına İlişkin Türkiye Finansal Raporlama Standardı Yorumu (TFRS Yorum 13) Hakkında Tebliğin ekinde yer alan "TFRS Yorum 13 Müşteri Sadakat Programları" Türkiye Finansal Raporlama Standardı Yorumunda değişiklik yapılmıştır.

R.G. Yayın Tarih-No 27.08.2010–27685
Yayımlayan Bayındırlık ve İskan Bakanlığı
Tebliğ No -
Adı Proje ve Kontrollük İşlerinde Uygulanacak Fiyat Artış Oranları Hakkında Tebliğ
Özü 1/7/2010 tarihinden itibaren, proje ve kontrollük işlerinde uygulanmak üzere; Kamu Sektörüne Dahil İdarelerin İhalesi Yapılmış ve Yapılacak İşlerinde İhale Usul ve Şekillerine Göre Fiyat Farkı Hesabında Uygulayacakları Esaslar"ın 4 üncü maddesinin (4.5) numaralı bendi gereği artış oranları tespit edilmiştir.

KARARLAR

R.G. Yayın Tarih-No 27.08.2010– 27685
Yayımlayan Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu
Adı Devlet Muhasebesi Standardı 14 (DMS 14) Raporlama Tarihinden Sonraki Olaylar
Özü -Bu standardın amacı, raporlama tarihinden sonra ortaya çıkan olaylar nedeniyle mali tablolarda hangi durumlarda düzeltme gerekeceğini ve mali tabloların yayımı için onay verildiği tarih hakkında ve raporlama tarihinden sonraki olaylarla ilgili mali tablolarda açıklanması gereken bilgileri belirlemektir. Standart ayrıca, raporlama tarihinden sonra

ortaya çıkan olaylar, idarenin sürekliliği varsayımının uygun olmadığını gösteriyorsa, mali tabloların idarenin sürekliliği varsayımına dayanarak düzenlenmemesi gerektiğini belirtmektedir.

-Mali tablolarını tahakkuk esasına göre hazırlayan ve sunan kamu idareleri, raporlama tarihinden sonraki olayların muhasebeleştirilmesinde ve açıklanmasında bu standardı uygular.

R.G. Yayın Tarih-No
Yayımlayan
Adı
Özü

27.08.2010– 27685

Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu

Devlet Muhasebesi Standardı 14 (DMS 14) Raporlama Tarihinden Sonraki Olaylar

-Bu standardın amacı, yatırım amaçlı varlıkların muhasebeleştirilmesine ilişkin esas ve usulleri belirlemektir.

-Mali tablolarını tahakkuk esasına göre hazırlayan ve sunan bir kamu idaresi, yatırım amaçlı varlıklarının muhasebeleştirilmesinde bu standardı uygular.

-Bu standart, finansal kiralama işlemi çerçevesinde kiracının finansal tablolarında muhasebeleştirilen yatırım amaçlı varlıklar (gelirleri dâhil) ile kiraya verenin finansal tablolarında faaliyet kiralaması işlemi çerçevesindeki yatırım amaçlı varlıklarının değerlemesini kapsar. Bu standart, aşağıdakiler dâhil olmak üzere, kiralama işlemlerine ilişkin standartta yer alan hususları kapsamaz:

Kiralamaların finansal ya da faaliyet kiralaması olup olmadığı,

Yatırım amaçlı varlıklardan elde edilen kira gelirlerinin muhasebeleştirilmesi,

Faaliyet kiralaması çerçevesinde varlıklardan elde edilen gelirlerin kiracının mali tablolarında gösterilmesi,

Finansal kiralamaya konu net yatırımın kiraya verenin mali tablolarında gösterilmesi,

Satış ve geri kiralama işlemlerinin muhasebeleştirilmesi,

Finansal kiralamalara ve faaliyet kiralamalarına ilişkin açıklamalar.

-Bu standart aşağıdakiler için uygulanmaz:

Tarımsal faaliyete ilişkin biyolojik varlıklar,

Petrol, doğal gaz ve benzeri yeniden teşekkülü mümkün olmayan kaynaklara ait maden hak ve rezervleri.

R.G. Yayın Tarih-No
Yayımlayan
Adı
Özü

27.08.2010– 27685

Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu

Devlet Muhasebesi Standardı 17 (DMS 17) Maddi Duran Varlıklar

-Bu standardın amacı; maddi duran varlıkların muhasebeleştirilmesi, defter değerlerinin belirlenmesi, bunlarla ilgili olarak mali tablolara yansıtılması gereken amortisman tutarları ile değer düşüklüğü kayıpları gibi maddi duran varlıkların muhasebeleştirilmesindeki temel konulara ilişkin esas ve usullerin belirlenmesidir.

-Mali tablolarını tahakkuk esasına göre hazırlayan ve sunan bir kamu idaresi, başka bir standarda uygun olarak farklı bir muhasebeleştirme yönteminin uygulandığı haller ile tarihi ve kültürel miras niteliğindeki varlıklar hariç olmak üzere, maddi duran varlıkların muhasebeleştirilmesinde bu standardı uygular.

-Bu Standart, altyapı varlıkları dâhil olmak üzere tüm maddi duran varlıklara uygulanır.

-Bu standart aşağıdakiler için uygulanmaz:

Tarımsal faaliyete ilişkin canlı varlıklar,

Maden, petrol, doğal gaz ve benzeri yeniden teşekkülü mümkün olmayan kaynaklar.

Ancak bu standart yukarıda tanımlanan varlıkların geliştirilmesi ya da korunmasında kullanılan maddi duran varlıklar için uygulanır.

-Gelecekte yatırım amaçlı varlık olarak kullanılmak üzere inşa edilmekte veya geliştirilmekte olan varlıklara, inşaat veya geliştirme tamamlanıncaya kadar bu standart hükümleri uygulanır. İnşaat veya geliştirme tamamlandığında ise bu varlıklar yatırım amaçlı varlık haline gelir ve yatırım amaçlı varlıklara ilişkin standart hükümleri uygulanır. Yatırım amaçlı varlıklar için maliyet yöntemini uygulamayı seçen bir kamu idaresi, bu standarttaki maliyet yöntemini uygular.

Eylül 2010

BAKANLAR KURULU KARARI

R.G. Yayın Tarih-No	04.09.2010– 27692
B.K.K Tarih ve No	02.09.2010– 2010/821
Adı	4/7/1956 Tarihli ve 6772 Sayılı Kanun Kapsamına Giren Kurumlarda Çalışan İşçilere, 2010 Yılında Verilecek İlave Tediye'nin Birinci Yarısının 7/9/2010, Diğer Yarısının 12/11/2010 Tarihinde Ödenmesi Hakkında Karar
Özü	4/7/1956 tarihli ve 6772 sayılı Kanun kapsamına giren kurumlarda çalışan işçilere, anılan Kanunun 3 üncü maddesine göre 2010 yılında verilecek ilave tediye'nin birinci yarısının 7/9/2010, diğer yarısının 12/11/2010 tarihinde ödenmesi hk.
R.G. Yayın Tarih-No	30.09.2010– 27715
B.K.K Tarih ve No	06.09.2010– 2010/823
Adı	Temsil Tazminatı Ödenmesine İlişkin Karar ile Devlet Memurlarına Ödenecek Zam ve Tazminatlara İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar
Özü	2010/823 Temsil Tazminatı Ödenmesine İlişkin Karar ile Devlet Memurlarına Ödenecek Zam ve Tazminatlara İlişkin Kararda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar ile; söz konusu tazminatlarda bazı meslek guruplarına ilişkin olarak düzenlemeler yapılmıştır.

YÖNETMELİKLER

R.G. Yayın Tarih-No	01.09.2010–27689
Yayımlayan	İçişleri Bakanlığı
Adı	Karayolları Trafik Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
Özü	18/7/1997 tarihli ve 23053 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Karayolları Trafik Yönetmeliğinde değişiklik yapılmıştır. (Araçların cinslerine göre saatteki asgari ve azami hız sınırları yeniden belirlenmiştir)
R.G. Yayın Tarih-No	03.09.2010–27691
Yayımlayan	Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü
Adı	Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü Özürlülerin Bakımı, Rehabilitasyonu ve Aile Danışmanlığı Hizmetlerine Dair Yönetmelik
Özü	– Bu Yönetmeliğin amacı; bedensel, zihinsel ve ruhsal özürleri nedeni ile yaşama gereklerine uyamama durumunda olan özürlü bireylerin, tespitini, incelenmesini, bakımını ve rehabilitasyon hizmetlerinden yararlandırılmalarını, özürlü ve özürlü ailelerine danışmanlık hizmetini, bu hizmetlerin niteliğine ve işleyişine ilişkin usul ve esasları, personelin görev, yetki ve sorumluluklarını belirlemektir. – Mülki amirler, sağlık kuruluşları, köy muhtarları, genel kolluk kuvvetleri ve belediye zabıta memurları, çevrelerinde bulunan özürlüleri bakım ve rehabilitasyon hizmetlerinden yararlandırılması amacıyla il veya ilçe müdürlüklerine bildirebilirler. Ayrıca, diğer kamu kurum ve kuruluşları, vatandaşlar, özürlülerin kendileri veya akrabaları da bildirimde bulunabilirler. Özürlünün bildirimini müteakiben, talep edilen hizmetler hakkında bildirimde bulunan kişi ile il veya ilçe ve kuruluş müdürlüklerinde ön görüşme yapılır. Görüşme sonucunda gerek görülmesi hâlinde talep formu düzenlenir. – 19/8/1993 tarihli ve 21673 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü Özürlülerin Tespiti, İncelenmesi, Bakım ve Rehabilitasyonuna Dair Yönetmelik yürürlükten kaldırılmıştır.

R.G. Yayın Tarih-No	08.09.2010-27696
Yayımlayan	Bakanlar Kurulu
Adı	Mahalli Kurtuluş Günleri, Atatürk Günleri ve Tarihi Günlerde Yapılacak Törenler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
Özü	3/3/1982 tarihli ve 8/4400 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Mahalli Kurtuluş Günleri, Atatürk Günleri ve Tarihi Günlerde Yapılacak Törenler Yönetmeliğinin de değişiklik yapılmıştır.
R.G. Yayın Tarih-No	08.09.2010-27696
Yayımlayan	Bakanlar Kurulu
Adı	Resmi Bayramlar ve Anma Günlerinde Anıtlara Konulacak Çelenklerin Hazırlanma, Taşınma ve Sunulması Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
Özü	4/9/1973 tarihli ve 7/7058 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Resmi Bayramlar ve Anma Günlerinde Anıtlara Konulacak Çelenklerin Hazırlanma, Taşınma ve Sunulması Hakkında Yönetmelik de değişiklik yapılmıştır.
R.G. Yayın Tarih-No	08.09.2010-27696
Yayımlayan	Bakanlar Kurulu
Adı	Ulusal ve Resmi Bayramlarda Yapılacak Törenler Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
Özü	14/8/1981 tarihli ve 8/3456 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Ulusal ve Resmi Bayramlarda Yapılacak Törenler Yönetmeliğinde değişiklik ve ekleme yapılmıştır.
R.G. Yayın Tarih-No	12.09.2010-27697
Yayımlayan	İçişleri Bakanlığı
Adı	Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına İlişkin Yönetmelik
Özü	MADDE 1 – 22/2/2007 tarihli ve 26442 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe konulan Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğin 5 inci maddesi ve aynı Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-1’deki Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Tasnif Cetvelleri bu Yönetmeliğin ekindeki şekilde değiştirilmiştir. MADDE 2- Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve aynı Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-2’deki (A) Grubu: Büyükşehir İl Belediyeleri Norm Kadro Standartları Cetveli değiştirilmiştir. MADDE 3- Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi ve aynı Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-2’deki (B) Grubu: İl Belediyeleri Norm Kadro Standartları Cetveli değiştirilmiştir. MADDE 4- Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi ve aynı Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-2’deki (C) Grubu: Büyükşehir İlçe Belediyeleri Norm Kadro Standartları Cetveli değiştirilmiştir. MADDE 5- Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (ç) bendi ve aynı Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-2’deki (D) Grubu: İlçe ve Belde Belediyeleri Norm Kadro Standartları Cetveli değiştirilmiştir

MADDE 6- Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (d) bendi ve aynı Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-2'deki (E) Grubu: Belediye Bağlı Kuruluşları Norm Kadro Standartları Cetveli değiştirilmiştir.

MADDE 7- Aynı Yönetmeliğin 6 ncı maddesinin birinci fıkrasının (e) bendi ve aynı Yönetmeliğin ekinde yer alan Ek-2'deki (F) Grubu: Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro Standartları Cetveli değiştirilmiştir.

MADDE 8 – Aynı Yönetmeliğin 9 uncu maddesi değiştirilmiştir.

MADDE 9 – Aynı Yönetmeliğin 22 nci maddesi değiştirilmiştir.

MADDE 10 – Aynı Yönetmeliğin 25 inci maddesi değiştirilmiştir.

MADDE 11 – Aynı Yönetmeliğin Ek 1 inci maddesinden sonra gelmek üzere ek madde 2 eklenmiştir.

R.G. Yayın Tarih-No	14.09.2010-27699
Yayımlayan	Başbakanlık
Adı	Denetim Görevlilerinin Uyacakları Meslekî Etik Davranış İlkeleri Hakkında Yönetmelik
Özü	Bu Yönetmeliğin amacı, 25/5/2004 tarihli ve 5176 sayılı Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun kapsamında yer alan kamu kurum ve kuruluşlarında görev yapan denetim görevlilerinin uyacakları meslekî etik davranış ilkelerini belirlemektir. Bu Yönetmelik, 13/4/2005 tarihli ve 25785 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Kamu Görevlileri Etik Davranış İlkeleri ile Başvuru Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümleri ile birlikte uygulanır.

R.G. Yayın Tarih-No	15.09.2010-27700
Yayımlayan	Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
Adı	Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik
Özü	16/9/2005 tarihli ve 25938 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sıvılaştırılmış Petrol Gazları (LPG) Piyasası Lisans Yönetmeliğinin 39 uncu maddesinde yapılan değişiklikle; tüm lisans sahipleri, faaliyetlerinin üçüncü kişiler nezdinde oluşturabileceği bedeni ve maddi zarar veya ziyanları tazmin etmek için gerekli malî sorumluluklara ilişkin zorunlu sigortaları yaptırmakla yükümlü tutulmuştur.

R.G. Yayın Tarih-No	29.09.2010-27714
Yayımlayan	Bayındırlık ve İskan Bakanlığı
Adı	3194 Sayılı İmar Kanununa Göre Düzenlenmiş Bulunan İmar Yönetmeliklerine Sığınaklarla İlgili Ek Yönetmelikte Değişiklik Yapılması Hakkında Yönetmelik
Özü	25/8/1988 tarihli ve 19910 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 3194 Sayılı İmar Kanununa Göre Düzenlenmiş Bulunan İmar Yönetmeliklerine Sığınaklarla İlgili Ek Yönetmeliğin başlığı "Sığınak Yönetmeliği" olarak değiştirilmiştir. Ayrıca Yönetmeliğin 5, 6, 7, 8, 14, 18 ve 19 uncu maddesinde de değişiklikler yapılmıştır. Söz konusu Yönetmeliğin 7.maddesinin son fıkrasında "İmar planları ile bu Yönetmeliğe aykırı hükümler getirilemez" hükmü getirilmiştir.

TEBLİĞLER - TALİMATLAR - GENELGELER

R.G. Yayın Tarih-No	04.09.2010–27692
Yayımlayan	Bayındırlık ve İskan Bakanlığı
Tebliğ No	-
Adı	Kıyı Yapı ve Tesislerinde Plânlama ve Uygulama Sürecine İlişkin Tebliğ
Özü	– Bu Tebliğin amacı; kıyı ve sahil şeritleri ile doldurma ve kurutma yoluyla kazanılan araziler üzerinde yapılacak yapı ve tesisler ile alâkalı olarak, yatırımcı gerçek kişiler ile kamu ve özel kurum ve kuruluşları tarafından yapılacak işlemlere ve istenilecek bilgi ve belgelere ilişkin usul ve esasların belirlenmesidir. – Bu Tebliğ; kıyı ve sahil şeridinde 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanunu ve ilgili mevzuatı uyarınca yapı ve tesis yapmak için; imar plânı ve uygulama projesi onaylanmasına, kullanma izni veya irtifak hakkı alınmasına, yapı ruhsatına, inşaat ve uygulama safhasına, yapı kullanma izni, yatırım veya işletme belgesi ve işletme-geçici işletme-kısmi işletme izni verilmesine ilişkin iş ve işlemleri ve bu süreçlerdeki bütün kurum ve kuruluşları kapsar.
R.G. Yayın Tarih-No	04.09.2010–27692
Yayımlayan	Başbakanlık
Tebliğ No	2010/21
Adı	Kanatlı Hayvanlarda Görülen Kuş Gribi Salgını Konusunda Yapılması Gereken Hazırlıklar ile İlgili 2010/21 Sayılı Başbakanlık Genelgesi
Özü	Kanatlı hayvanlarda görülen Avian Influenza (Kuş Gribi) hastalığı ile Olası bir salgın durumuna hazırlıklı olunması, salgın esnasında ve sonrasında etkin müdahale sağlanması için kamu kurum ve kuruluşlarınca alınması gereken tedbirler belirtilmiştir.
R.G. Yayın Tarih-No	07.09.2010– 27695
Yayımlayan	Maliye Bakanlığı
Tebliğ No	36
Adı	Motorlu Taşıtlar Vergisi Genel Tebliği
Özü	18/2/2009 tarihli ve 5838 sayılı Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun Geçici 2 nci maddesiyle getirilen düzenlemelerin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar 33 Seri Nolu Motorlu Taşıtlar Vergisi Genel Tebliğinde açıklanmıştı. 23/7/2010 tarihli ve 6009 sayılı Gelir Vergisi Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 3 Geçici 5 inci maddesiyle 5838 sayılı Kanunun Geçici 2 nci maddesinde yapılan değişikliklerin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar bu Tebliğin konusunu oluşturmaktadır.
R.G. Yayın Tarih-No	12.09.2010–27697
Yayımlayan	Maliye Bakanlığı
Tebliğ No	328
Adı	Milli Emlak Genel Tebliği

Özü Bütün hükümleri itibariyle 1/1/2006 tarihinde yürürlüğe giren 10/12/2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu hükümlerine göre; daha önce “Genel Bütçe” kapsamı dışında iken, “Genel Bütçe” (Devlet Tüzel Kişiliğinin Bütçesi) kapsamına alınarak bu Kanunun 12 nci maddesi gereğince tüzel kişiliklerini kaybeden kamu idarelerinin mülkiyetlerindeki taşınmazların, bu Kanunun 45 inci ve geçici 12 nci maddeleri gereğince tapuda resen Hazine adına tescil edilmesine ilişkin işlemler açıklanmıştır.

R.G. Yayın Tarih-No 14.09.2010–27699
Yayımlayan Mesleki Yeterlilik Kurumun
Tebliğ No -
Adı Ulusal Meslek Standartlarına Dair Tebliğ
Özü Bu Tebliğ ile;
 1. Atkılı Örme Operatörü (Seviye 2) Ulusal Meslek Standardı
 2. Çözümlü Örme Operatörü (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı
 3. Örme Operatörü (Seviye 4) Ulusal Meslek Standardı
 4. Dokusuz Yüzey Operatörü (Seviye 4) Ulusal Meslek Standardı
 5. Dokusuz Yüzey Operatörü (Seviye 5) Ulusal Meslek Standardı

R.G. Yayın Tarih-No 24.09.2010–27709
Yayımlayan Mesleki Yeterlilik Kurumun
Tebliğ No -
Adı Ulusal Meslek Standartlarına Dair Tebliğ
Özü Bu Tebliğ ile;
 1. Boya Dolum Operatörü (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı
 2. Boya Üretim Operatörü (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı
 3. Boya Renk Ayar Elemanı (Seviye 3) Ulusal Meslek Standardı
 4. Kimya Laboratuvarı Analisti (Seviye 4) Ulusal Meslek Standardı
 5. Kimya Laboratuvarı Sorumlusu (Seviye 5) Ulusal Meslek Standardı

R.G. Yayın Tarih-No 29.09.2010–27714
Yayımlayan Başbakanlık
Tebliğ No 2010/22
Adı Türkiye Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat Programı ile İlgili 2010/22 Sayılı Başbakanlık Genelgesi
Özü Ulusal sağlık politikalarının ana hedefi sağlıklı bireylerden oluşan sağlıklı bir topluma ulaşmaktır. Sağlıklı topluma ulaşmak için de, sağlık alanında sektörler arası işbirliğini güçlendiren politikaların geliştirilmesine ihtiyaç duyulmaktadır. Yaşam kalitesini düşüren ve tüm dünyada hızla artan hastalıklardan bir tanesi olan obezitenin önlenmesine yönelik bilimsel ve politik kararlılığın oluşturulması ve sektörler arası işbirliği ve eşgüdümün güçlendirilmesi amacıyla ilgili tüm kuruluşların katılımıyla “Türkiye Sağlıklı Beslenme ve Hareketli Hayat Programı” hazırlanmıştır. Sağlık Bakanlığının <http://www.beslenme.saglik.gov.tr/> adresinden ulaşılabilir olan söz konusu programda, çeşitli kurum ve kuruluşların konuya ilişkin görev ve sorumlulukları belirlenmiştir. Yerine getirilmesi gereken görevler ve eylem planının

uygulanması sürecinde ihtiyaç duyulacak her türlü bilgi Sağlık Bakanlığınca sağlanacak; bilgilendirme, işbirliği ve koordinasyon toplantıları düzenlenecek ve uygulamalar yakından takip edilecektir.

Söz konusu programın etkin bir şekilde uygulanması ve eylem planında yer alan görevlerin yerine getirilmesi konusunda tüm kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler, özel sektör ve sivil toplum kuruluşlarınca gereken destek ve yardımın sağlanması hususunda bilgilerini ve gereğini rica ederim.

KARARLAR

R.G. Yayın Tarih-No 07.09.2010– 27695

Yayımlayan

İçişleri Bakanlığı

Adı

İdarî Bağlılığın Değiştirilmesine Dair Karar

Özü

Diyarbakır İli Çermik İlçesi Merkez Bucağı Yukarışeyhler Belediyesinin, aynı ilin Çüngüş İlçesi Merkez Bucağına bağlanması; 5442 sayılı İl İdaresi Kanunu'nun 2 nci maddesinin (B) ve (D) fıkralarına göre uygun görülmüştür.

Genelgeler

Derleyen : Mahmut ÇOLAK

TBB Yazı İşleri Müdürü, (SGK Müfettişi)

**T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü**

Sayı : B050MAH.0.07.01.00/21360

Konu : Madencilik Faaliyetleri

22.07.2010

..... VALİLİĞİNE

Bilindiği üzere 3213 sayılı Maden Kanununun 7 inci maddesinin birinci ve sekizinci fıkraları Anayasa Mahkemesinin 15/01/2009 tarih ve E:2004/70, K:2009/7 sayılı kararıyla iptal edilmiştir. Anayasa Mahkemesinin iptal kararından sonra Danıştay Sekizinci Dairesinin muhtelif kararlarıyla 21/06/2005 tarihli Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliğinin bazı maddelerinin yürütülmesi durdurulmuş, bazı maddeleri ise iptal edilmiştir.

Yaşanan bu hukuki süreçten sonra, 24/06/2010 tarih ve 27621 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5995 sayılı Maden Kanununda ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanunun 3 üncü maddesiyle 3213 sayılı Maden Kanununun 7 nci maddesine eklenen fıkra ile maden üretim faaliyetleri ile bu faaliyetlere dayalı ruhsat sahasındaki tesisler için işyeri açma ve çalışma ruhsatlarının il özel idareleri tarafından verileceği hüküm altına alınmıştır.

Bu itibarla; maden üretim faaliyetleri ile bu faaliyetlere dayalı ruhsat sahasındaki tesisler için işyeri açma ve çalışma ruhsatları 3213 sayılı Maden Kanunu ve işyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelik esasları çerçevesinde il özel idareleri tarafından verilecektir. Söz konusu tesisler ile ilgili olarak, Sağlık Bakanlığı tarafından 21/07/2010 tarih ve 32614 sayılı yazı ile yapılan sınıf tespitlerine ilişkin liste genelge ekine konulmuştur. İşyeri Açma ve Çalışma Ruhsatlarına İlişkin Yönetmelikte yer almayan hususlarla ilgili olarak Madencilik Faaliyetleri İzin Yönetmeliğinin mer'i hükümleri uygulanmaya devam edilecektir.

Öte yandan, Maden Kanununun 12 nci maddesinde yapılan yeni düzenlemeye göre, ruhsatsız ocak çalıştırılması veya başkasına ait ruhsat alanı içerisinde üretim yapıldığının tespiti halinde ya da sevk fişi olmadan maden cevherinin nakli söz konusu olduğunda, mülki idare amirlerine ve il özel idarelerine el koyma ve cezai müeyyide uygulama yetkisi verilmiş olup, el konulan madenlerin de, mülki idare amirliklerince satılarak bedelinin il özel idaresi hesabına aktarılması öngörülmektedir.

Yine aynı Kanunun 7 nci maddesi hükmü uyarınca, maden üretim faaliyetleri ile bu faaliyetlere dayalı ruhsat sahasındaki tesisler için işyeri açma ve çalışma ruhsatların verilmesi sırasında 2464 sayılı Belediye Gelirleri Kanununa göre alınan işyeri açma izin harcı il özel idareleri tarafından tahsil edilip, bu bedelin % 50'si ruhsatın bulunduğu bölgeyle sınırlı olarak alt yapı yatırımlarında kullanılmak üzere, doğrudan ilgili ilçe veya ilçelerin köylere hizmet götürme birliği hesabına aktarılacaktır. Ayrıca, söz konusu Kanunun 14 üncü maddesi gereği, ruhsat sahibi tarafından yatırılan Devlet hakkının % 25'i il özel idarelerine, % 25'i de ruhsatın bulunduğu bölgeyle sınırlı olarak alt yapı yatırımlarında kullanılmak üzere, doğrudan ilgili ilçelerin köylere hizmet götürme birlikleri hesabına aktarılacaktır.

Uygulamanın yukarıda belirtilen esaslar çerçevesinde yapılması için bilgi edinilerek konunun, il özel idaresi ile iliniz dahilindeki köylere hizmet götürme birliği başkanlıklarına duyurulması hususunda;

Gereğini rica ederim.

Osman GÜNEŞ
Vali
Bakan a.
Müsteşar

EK:

Sınıf tespiti listesi

**MADENCİLİK FAALİYETLERİ İÇİN GAYRİSİHHİ MÜESSESELER LİSTESİ A- BİRİNCİ SINIF
GAYRİSİHHİ MÜESSESELER**

1-25 hektar ve üzeri çalışma alanında (kazı ve döküm alanı toplamı olarak) açık işletmeler,

2-150 hektarı aşan (kazı ve döküm alanı toplamı olarak) çalışma alanında açık işletme yöntemi ile kömür çıkarılması,

3-Maden ruhsat sahasında veya bu sahaya bitişik biyolojik, kimyasal, elektronik ya da ısıtma yöntemleri uygulanan cevher zenginleştirme tesisleri,

4-Kanunun 2 nci maddesinde yer alan I. ve II. Grup madenlerin üretimi ve her türlü işleminden geçirilmesi (kıрма, eleme, öğütme, yıkama vb.) projelerinden 100.000 m³/yıl ve üzeri kapasitede olanlar,

5-Asbest madeni üretimi ve üretime yönelik tesisler.

B- İKİNCİ SINIF GAYRİSİHHİ MÜESSESELER

A-İkinci sınıf gayrisihhi müesseselerin kapsamının üst sınırı, birinci sınıf gayrisihhi müesseseler kapsamına giren listede yer alan alt sınırlardır. Ruhsat hukuku ve aşamasına bakılmaksızın aşağıdaki madencilik faaliyetleri ikinci sınıf gayrisihhi müesseseler kapsamındadır.

1-Her türlü maden çıkarılması (birinci ve üçüncü sınıf gayrisihhi müessese kapsamında yer almayanlar)

2-5.000 m³/yıl ve üzeri kapasiteli blok ve parça mermer, dekoratif amaçlı taşların çıkarılması ve maden-ruhsat sahası içinde yer alan yıllık 100.000 m² ve üzeri kapasiteli mermer kesme, işleme ve sayalama tesisleri,

3-Karbondioksit ve diğer gazların çıkartıldığı, depolandığı veya işlendiği 10.000 ton/yıl ve üzeri kapasiteli tesisler,

4-1.000.000 m³/yıl ve üzerinde metan gazının çıkartılması ve depolanması,

5-Kanunun 2 nci maddesinde yer alan I. ve II. Grup madenlerin üretimi ve her türlü işleme sokulması (kıрма, eleme, öğütme, yıkama vb.), (25.000 m³/yıl ve üzeri),

6-50.000 ton/yıl ve üzeri tuzun çıkarılması ve/veya bu madenlerin her türlü işleme tesisleri,

7-Birinci sınıf gayrisihhi müesseseler kapsamında yer almayan cevher hazırlama veya zenginleştirme tesisleri,

8-Yer altı maden ocakları.

C- ÜÇÜNCÜ SINIF GAYRİSİHHİ MÜESSESELER

1-V. Grup sertifikalı ve yüzeyden toplama usulüyle yapılan madencilik faaliyetleri ve/veya buna dayalı tesisler,

2-İkinci sınıf gayrisihhi müesseseler kapsamında yer alan faaliyet limitlerinin altında kalan madencilik faaliyetleri.

**T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü**

Sayı : B.05.0.MAH.0.07.01.00/22201

Konu : Kırtasiyeciliğin Azaltılması

02.08.2010

..... VALİLİĞİNE

- İlgi : a) Başbakanlığın 2008/8 Nolu Genelgesi,
b) İdareyi Geliştirme Başkanlığının 15/07/2010 tarih ve 839 sayılı yazısı.

21/05/2010 tarih ve 26882 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Başbakanlığın 2008/8 nolu Genelgesinin 2 numaralı tedbirinde "Kırtasiyeciliğin ortadan kaldırılması Hükümetimizin öncelikli hedeflerindendir. Bu bağlamda, kamu kurum ve kuruluşlarınca yürütülen iş ve işlemlerde, nüfus müdürlüklerinden veya vatandaşlarımızdan yerleşim yeri ve diğer adres belgesi (ikametgah ilmühaberi) ile nüfus kayıt örneği istenmeyecek, bu belgeler, ilgili kuruluş tarafından doğrudan KPS'den elde edilecektir." hükmü yer almaktadır.

31/07/2009 tarih ve 27305 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren Kamu Hizmetlerinin Sunumunda Uyulacak Usul ve Esaslara İlişkin Yönetmeliğin "Başvuru sahibinden bilgi ve belge istenmesine ilişkin esaslar" başlıklı 8 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde "Diğer idarelerin elektronik ortamda paylaşımına açtığı bilgi ve belgeler, başvuru sahibinden istenmez. Ancak, bu bilgi ve belgelere kolayca erişim için gerekli bilgiler istenebilir." hükmü yer almaktadır.

Yukarıdaki hükümlerden de anlaşılacağı üzere vatandaşların kimlik ve adres bilgileri Kimlik Paylaşım Sistemi üzerinden paylaşımına açıldığından başvuru sahiplerinden ikametgah ilmühaberi ile nüfus kayıt örneğinin talep edilmemesi gerekmektedir. Ancak il özel idareleri ve belediyelerin kurumsal internet sayfaları incelendiğinde, kamu hizmetleri sunulurken vatandaşlardan talep edilen belgeler arasında ikametgah ilmühaberi ile nüfus kayıt örneğinin de bulunduğu görülmüştür.

Konunun il özel idaresi ve iliniz dahilindeki belediyelere duyurulmasını ve gereğini rica ederim.

Yavuz Selim KÖŞGER
Bakan a.
Genel Müdür

**T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü**

Sayı : B.05.0.MAH.0.07.01.00/ 22225

Konu : Apartmanlarda Dairelere Numara Verilmesi

02.08.2010

..... VALİLİĞİNE

Bakanlığımıza intikal eden bilgilerden, 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununa tabi taşınmazlardan olan apartmanların bağımsız bölümlerinin numaralandırılmasında farklı uygulamaların yapıldığı, bunun ise tapudaki işlemlerde sıkıntıya yol açtığı anlaşılmıştır.

Bilindiği gibi, 634 sayılı Kat Mülkiyeti Kanununun 12 nci maddesinde kat mülkiyetinin kurulması düzenlenmiş olup, bunun için her bağımsız bölüme birden başlayıp sıra ile giden numara verilmesi ve verilen bu numaraya göre de Kanunun 13 üncü maddesine istinaden tapu kütüğüne tescilin yapılması sağlanmaktadır. Bu işlem neticesinde, kat mülkiyeti kütüğüne tescil edilen her bağımsız bölüm ayrı bir gayrimenkul niteliğini kazanmakta ve kütükte o bölümün tasdikli planındaki numarayı almaktadır.

Öte yandan adres ve numaralamaya dair standart ise, 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununa istinaden yürürlüğe konulan ve Resmi Gazetenin 31/07/2006 tarih ve 26245 sayılı nüshasında yayımlanan "Adres ve Nu-

maralamaya ilişkin Yönetmelik" ile düzenlenmiştir. Bu Yönetmeliğin 5 inci maddesine göre adres standardı; il, ilçe, bucak, köy, mezra, belediye adı; mahalle adı ve sabit tanıtım numarası, meydan, bulvar, cadde, sokak ve küme evlerin adı ve sabit tanıtım numarası ile site, blok, mevki adı, dış kapı numarası, iç kapı numarası, posta kodu bileşenlerinden oluşacaktır.

Yönetmeliğin 31 inci maddesindeki düzenleme ise, apartmanlarda, bodrum kattan itibaren 1'den başlamak üzere bütün dairelere sıra ile bağımsız numaralar verilmesini hükme bağlamıştır. Büyük resmi binalarla, otel ve iş hanlarının içindeki numaraların ne şekilde verileceği ile diğer hususlar da aynı Yönetmelikte düzenlenmiştir. Kamu kurum ve kuruluşları ile gerçek ve tüzel kişiler, adres ile ilgili her türlü işlemlerinde Yönetmelikte belirtilen adres standardına uymak zorundadır. Tapu daireleriyle uyumlu işlem yapılmasını temin bakımından, keyfiyetin iliniz özel idaresi ve belediyelere duyurulması ile gereğinin buna göre ifasını rica ederim.

Yavuz Selim KÖŞGER
Bakan a.
Genel Müdür

**T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI**

Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.0.MAH.0.07.01.00/22209

Konu : 5510 Sayılı Kanunun 8 inci Maddesinin Yedinci Fıkrasının Uygulanması

02.08.2010

..... VALİLİĞİNE

İlgi : a) 27/10/2008 tarih ve 27505 sayılı yazımız,

b) 14/01/2009 tarih ve 1115 sayılı yazımız,

c) 23/01/2009 tarih ve 2204 sayılı yazımız,

ç) Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığının 28/06/2010 tarih ve 10089711 sayılı yazısı.

İlgi (a), (b) ve (c) yazılarımızla; 5510 sayılı Kanunun 8 inci Maddesinin Yedinci Fıkrasının Uygulanması Hakkında Tebliğin 16 nci maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (c) bentleri gereğince istenilen bilgilerin sosyal güvenlik il müdürlüklerine gönderilmesi gerektiği bildirilmiştir.

Ancak, 21/04/2010 tarih ve 27559 sayılı Resmi Gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 5510 sayılı Kanunun 8 inci Maddesinin Yedinci Fıkrasının Uygulanması Hakkında Tebliğin Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ ile 16 nci maddesinin birinci fıkrasına "d) Belediye başkanlıklarınca yapılan zabıta denetimlerinde işyerlerinde çalışanların kimlik ve mesleki bilgileri de alınarak Kuruma bildirilmesi sağlanır.

e) Belediyelerce, ilk defa su ve doğal gaz aboneli olacakların kimlik ve mesleki bilgileri alınarak Kuruma gönderilmesi sağlanır.

f) Belediyelerce, Otogar Yönetmelikleri gereğince, otogarda hizmet veren otobüs firmalarının büro ve araç şoförleri ile çalışanlarının (hostes, hot ve muavin) kimlik bilgilerinin Kuruma verilmesi sağlanır.

g) Belediyelerce, özel halk otobüsü ve dolmuş işletenler ile bu araçlarda çalışanların kimlik bilgileri Kuruma verilir." hükmü eklenmiştir.

Tebliğin 26 nci maddesinin ikinci fıkrasının (h) bendinde ise "Bu Tebliğin; ... 16 nci maddesinin birinci fıkrasının (b), (c), (ç), (d), (f) ve (g) bentleri, ... uyarınca yapılacak denetimlerde çalışanlara ait tespit edilen kimlik bilgileri, tespitin yapıldığı ayı takip eden takvim ayının sonuna kadar Kuruma bildirilir." hükmü yer almaktadır.

Yukarıdaki hükümler gereğince istenilen bilgilerin, yazımız ekinde gönderilen EK-1 forma işlenerek, Tebliğ'de belirtilen süre içerisinde yazılı ve elektronik ortamda sosyal güvenlik il müdürlüğü/sosyal güvenlik merkezlerine gönderilmesi gerekmektedir.

Konunun il özel idaresi ve iliniz dahilindeki belediyelere duyurulmasını rica ederim.

Yavuz Selim KÖŞGER
Bakan a.
Genel Müdür

EK:
Form

**5510 SAYILI KANUNUN 8 İNCİ MADDESİNİN YEDİNCİ FIKRASINA
İSTİNADEN KULLANILMASI ZORUNLU BİLGİLER MANUEL FORM**

Ek-1

SIRA NO	ADI-SOYADI	T.C. KİMLİK NO (Bağımsız çalışanlar için ayrıca vergi kimlik numarası)	MESLEĞİ*	İŞYERİ UNVANI (Gerçek Kişilerde işverenin Adı ve Soyadı)-İŞYERİ ADRESİ VE İLİ
1				
2				
3				
4				
5				
6				
7				
8				
9				
10				
11				
12				
13				
14				
15				
16				
17				
18				
19				
20				

*MESLEĞİ hanesi; ÜCRETLİ, BAĞIMSIZ, KAMU, İSTEĞE BAĞLI, TARIM, EMEKLİ, EV HANIMI, ÖĞRENCİ, ÇALIŞMIYOR seçeneklerinden şahsın durumuna göre doldurulacaktır.

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.0.MAH.0.06.01.00/22340-40412

Konu : İşçilerin Belediye veya İl Genel Meclisi Üyeliği

03.08.2010

(GENELGE 2010/53)

..... VALİLİĞİNE

Belediye veya il özel idaresinde çalışan daimi işçinin, işçilik görevinden ayrılmadan aynı zamanda belediye meclisi üyeliğini veya il genel meclisi üyeliğini yürütüp yürütemeyeceğine ilişkin olarak Bakanlığımız Hukuk Müşavirliğinin Danıştay'dan istişari görüş istemi neticesinde, Danıştay Birinci Dairesinden almış olduğu 18/2/2009 tarih, E:2008/1444 ve K:2009/334 sayılı kararda;

“4857 sayılı İş Kanunu ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun, belediye meclisi ve il genel meclisinin görev ve yetkilerini belirleyen hükümleri ile söz konusu meclislerin toplantı ve görüşme yapma, komisyon oluşturma, komisyon çalışmalarında görev alma, başkanlığa vekalet etme ve benzeri konuları düzenleyen hükümleri birlikte değerlendirildiğinde söz konusu kamu kuruluşlarında çalışan daimi işçilerin, işçi olmalarından kaynaklanan statüleri ile aynı tüzel kişilikteki meclis üyeliği statüleri birbirleriyle çatışmakta, dolayısıyla meclis üyesi sıfat ve yetkilerini kullanarak aynı tüzel kişilikte karar alma, denetim ve yaptırım süreçlerine katılmalarının mümkün olduğu sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, belediyede veya il özel idaresinde çalışan daimi işçinin görevinden ayrılmadan aynı belediyede meclis üyesi veya aynı il özel idaresinde il genel meclisi üyesi olarak görev yapamayacağı” şeklinde görüş ihdas edilmiştir.

Bakanlığımızın görüşü de anılan karar doğrultusunda olup, konunun iliniz özel idaresi ve iliniz dahilindeki belediyelere duyurulmasını rica ederim.

Zekeriya ŞARBAK
Bakan a.
Müsteşar Yardımcısı

EK:

Danıştay Kararı

T.C.
DANIŞTAY SEKİZİNCİ DAİRE
Esas No: 2008/1444 Karar No: 2009/334

Belediyede veya il özel idaresinde çalışan daimi işçinin, aynı belediyede meclis üyesi veya aynı il özel idaresinde il genel meclisi üyesi olarak görev yapıp yapamayacağı hususunda düşünülen duraksamanın giderilmesine yönelik istişari düşünce istemine ilişkin Başbakanlığın 28.11.2008 günlü, Kanunlar ve Kararlar Genel Müdürlüğü 4701 sayılı yazısının eki İçişleri Bakanlığının 5.8.2008 günlü, Hukuk Müşavirliği 11130 sayılı yazısında aynen;

“Bakanlık 1. Hukuk Müşavirliğinin değişik illerden aldığı yazılarda bir belediyede veya il özel idaresinde çalışan daimi işçinin, işçilik görevinden ayrılmadan aynı zamanda belediye meclis üyesi veya il genel meclisi üyesi üyeliğini yürütüp yürütemeyeceği sorulmaktadır.

Konu ile ilgili mevzuat incelendiğinde;

1. 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunun 6 ncı maddesinde Büyükşehir belediye meclislerine katılacak üye sayısı, 9 uncu maddesinde, kimlerin il genel meclisi ve belediye meclisi üyeliğine seçilebilecekleri; Ek 3 üncü maddesinde, kamu kurumu niteliğinde bir kuruluştaki memur veya kadrolu işçi olarak çalışmakta iken bu görevinden ayrılarak Belediye Başkanı seçilmiş olup da yeniden aday olamayan veya seçilemeyenlerin eski görevlerine veya uygun eşdeğer bir göreve atanabilmeleri; 36 ncı maddesinde ise, bu Kanunda özel hüküm bulunmayan hallerde 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun ile 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu, 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun ve bunların ek ve değişikliklerinin bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri uygulanacağı düzenlenmiştir.

2. 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 11 inci maddesinde milletvekili seçilemeyecek olanlar sayma yoluyla belirlenmiştir. 18 inci maddesinde ise, işçi niteliği taşımayan diğer kamu görevlilerinin görevlerinden ayrılma isteğinde bulunmadıkça adaylıklarını koyamayacakları ve aday gösterilemeyecekleri hükme bağlanmıştır.

3. 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 12 nci maddesinde, Büyükşehir belediye meclisinin Büyükşehir belediyesinin karar organı olduğu; 28 inci maddesinde, Belediye Kanunu ve diğer ilgili Kanunların bu Kanuna aykırı olmayan hükümleri ilgisine göre Büyükşehir, Büyükşehir ilçe ve ilk kademe belediyeleri hakkında da uygulanacağı öngörülmüştür.

4. a) 5393 sayılı Belediye Kanununun meclisin görev ve yetkilerini düzenleyen 18 inci maddesinin 1 inci fıkrasının (I) bendinde, “Norm kadro çerçevesinde belediyenin ve bağlı kuruluşlarının kadrolarının ihdas, iptal ve değiştirilmesine karar vermek.”, belediye meclisinin görev ve yetkileri arasında sayılmıştır. 20 inci maddesinde, belediye meclisinin toplantı süreleri düzenlenmiş, 24 üncü maddesinde ihtisas komisyonları kurulabilmesi öngörülmüştür. Kanunun 27 nci maddesinde, belediye başkanı ve meclis üyeleri, münhasıran kendileri, ikinci derece dahil kan ve kayın hısımları ve evlatlıkları ile ilgili işlerin görüşüldüğü meclis toplantılarına katılamayacakları; 28 inci maddesinde, belediye başkanı görevi süresince ve görevinin sona ermesinden itibaren iki yıl süreyle, meclis üyeleri ise görevleri süresince ve görevlerinin sona ermesinden itibaren bir yıl süreyle, belediye ve bağlı kuruluşlarına karşı doğrudan doğruya veya dolaylı olarak taahhüde giremeyecekleri, komisyonculuk ve temsilcilik yapamayacakları düzenlenmiştir.

b) 5393 sayılı Kanunun meclis üyeliğinin sona ermesini düzenleyen 29 uncu maddesinde ise, “Meclis üyeliğinin sona ermesini düzenleyen 29 uncu maddesinde ise, “Meclis üyeliği, ölüm ve istifa durumunda kendiliğinden sona erer. Meclis üyeliğinden istifa dilekçesi belediye başkanlığına verilir ve başkan tarafından meclisin bilgisine sunulur. Özürsüz veya izinsiz olarak arka arkaya üç birleşim günü veya bir yıl içinde yapılan toplantıların yarısına katılmayan üyenin üyeliğinin düşmesine, savunması alındıktan sonra üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar verilir. Belediye meclisi üyeliğine seçilme yeterliliğinin kaybedilmesi durumunda, valinin bildirmesi üzerine Danıştay tarafından üyeliğin düşmesine karar verilir.” denilmektedir.

c) 32 nci maddesinde, belediye meclis başkan ve üyelerinin huzur ve izin hakları düzenlenmiş, 48 inci maddesinde belediye teşkilatında birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi belediye meclisinin kararıyla olacağı hükme bağlanmıştır.

5. Bu konuda 5393 sayılı Belediye Kanunundaki hükümlere benzer hükümler 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununda da mevcuttur.

a) 5302 sayılı Kanunun 9 uncu maddesinde il genel meclisinin il özel idaresinin karar organı olduğu; 10 uncu maddesinde, norm kadro çerçevesinde il özel idaresinin ve bağlı kuruluşlarının kadrolarının ihdas, iptal ve değiştirilmesine karar verebileceği düzenlenmiştir. 12 nci maddesinde, il genel meclisinin toplantı süreleri düzenlenmiş, 16 ncı maddesinde ihtisas komisyonları kurulabilmesi öngörülmüştür.

b) 5302 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinde, “İl genel meclisi başkan ve üyeleri, münhasıran kendileriyle veya ikinci derece dahil kan, kayın hısımları ve evlatlıkları ile ilgili işlerin görüşüldüğü meclis toplantılarına

katılamazlar.”, 20 nci maddesinde, “İl genel meclisi üyeleri, görevleri süresince ve görevlerinin sona ermesinden itibaren iki yıl süreyle il özel idaresi ve bağlı kuruluşlarına karşı doğrudan doğruya veya dolaylı olarak taahhüde giremez, komisyonculuk ve temsilcilik yapamaz.”, 21 inci maddesinde, “İl genel meclisi üyeliği, ölüm ve istifa durumunda kendiliğinden sona erer. Özürsüz veya izinsiz olarak arka arkaya üç birleşim günü veya bir yıl içinde yapılan toplantıların yarısına katılmayan üyenin üyeliğinin düşmesine, savunması alındıktan sonra üye tam sayısının salt çoğunluğuyla karar verilir. İl genel meclisi üyeliğine seçilme yeterliliğinin kaybedilmesi durumunda, valinin bildirmesi üzerine Danıştay tarafından üyeliğin düşmesine karar verilir.” hükümlerine yer verilmiştir.

c) 24 üncü maddesinde, belediye meclis başkanı ve üyelerinin huzur ve izin hakları düzenlenmiş, 25 inci maddesinde belediye teşkilatında birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesi il genel meclisinin kararıyla olacağı hükme bağlanmıştır.

6. Belediye ve Bağlı Kuruluşları ile Mahalli İdare Birlikleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğin 2 nci maddesinde, “Bu Yönetmelik belediyeler ve bağlı kuruluşları ile belediye ve il özel idarelerinin üye oldukları mahalli idare birliklerinde istihdam eden memur, sözleşmeli personel, sürekli işçi ve geçici iş pozisyonlarında çalışanları kapsar.” düzenlenmesi bulunmakta, benzer bir düzenleme İl Özel İdareleri Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliğin 2 nci maddesinde, “Bu Yönetmelik, il özel idarelerinde ve 25.6.1927 tarihli ve 1151 sayılı Bozcaada ve İmroz Kazalarının Mahalli İdareleri Hakkında Kanunda düzenlenen ilçe özel idarelerinde istihdam edilen memur, sözleşmeli personel ve sürekli işçi statüsündeki personeli kapsar.” şeklinde yer almaktadır.

7. 4857 sayılı İş Kanunun 2 nci maddesinde, “Bir iş sözleşmesine dayanarak çalışan gerçek kişiye işçi... denir.”; 8 inci maddesinde, “İş sözleşmesi, bir tarafın (işçi) bağımlı olarak iş görmeyi, diğer tarafın (işveren) da ücret ödemeyi üstlenmesinden oluşan sözleşmedir. İş sözleşmesi, Kanunda aksi belirtilmedikçe, özel bir şekle tabi değildir.”, 10 uncu maddesinde, “Nitelikleri bakımından en çok otuz iş günü süren işlere süreksiz iş, bundan fazla devam edenlere sürekli iş denir.”; 63 üncü maddesinde, “Genel bakımdan çalışma süresi haftada en çok kırkbeş saattir. Aksi kararlaştırılmamışsa bu süre, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine eşit ölçüde bölünerek uygulanır. Tarafların anlaşması ile haftalık normal çalışma süresi, işyerlerinde haftanın çalışılan günlerine, günde onbir saati aşmamak koşulu ile farklı şekilde dağıtılabilir. Bu halde, iki aylık süre içinde işçinin haftalık ortalama çalışma süresi, normal haftalık çalışma süresini aşamaz. Denkleştirme süresi toplu iş sözleşmeleri ile dört aya kadar artırılabilir...” hükümleri bulunmaktadır.

8. 2531 sayılı Kamu Görevlerinden Ayrılanların Yapamayacakları İşler Hakkında Kanunun; 1 inci maddesinde, “Bu Kanun, genel bütçeye dahil daire, ...belediyelerde, özel idarelerde... sermayesinin yarısından fazlası ayrı ayrı veya birlikte Hazinece veya yukarıdaki daire, idare, kurum ve kuruluşlarca karşılanan yerlerde aylık, ücret veya ödenek almak suretiyle görev yapmış olanlar hakkında uygulanır.”, 2 nci maddesinde, “Birinci madde kapsamına giren yerlerdeki görevlerinden hangi sebeple olursa olsun ayrılanlar, ayrıldıkları tarihten önceki iki yıl içinde hizmetinde bulundukları daire, idare, kurum ve kuruluşlara karşı ayrıldıkları tarihten başlayacak üç yıl süreyle, o daire, idare, kurum veya kuruluştaki görev ve faaliyet alanlarıyla ilgili konularda doğrudan doğruya veya dolaylı olarak görev ve iş alamazlar, taahhüde giremezler, komisyonculuk ve temsilcilik yapamazlar. Özel kanunlardaki yasaklayıcı hükümler saklıdır.” hükümleri yer almaktadır.

Bilindiği üzere; kanunlar arasında çatışma halinde geçerli kurallar “genel kanun-özel kanun”, “önceki kanun-sonraki kanun” ilişkisi içinde belirlenir. 5393 sayılı Kanun 2531 sayılı Kanuna göre hem özel kanundur, hem de daha sonra çıkmıştır. Bu nedenle, 5393 sayılı kanun hükümleri öncelikli olarak uygulanmalıdır. Ayrıca, Danıştay 1. Dairesinin 21.09.1984 gün ve Esas No:1984/224, Karar No:1984/209 sayılı kararında, il özel idaresinin ortak olduğu bir anonim şirketin genel müdürlük görevini il özel idaresine “karşı” bir görev ya da iş olarak nitelendirmeye olanak bulunmadığı gerekçesiyle “il özel idare müdürlüğü görevinden ayrılan bir kişinin, özel idarenin ortak olduğu anonim şirketin genel müdürlük görevini üstlenmesinin 2531 sayılı Kanunun 2 inci maddesindeki yasak kapsamında bulunmadığına karar verilmiştir.

Yukarıda sayılan mevzuat çerçevesinde değerlendirildiğinde;

1. 2972 sayılı Mahalli İdareler İle Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunun 9 uncu maddesinin 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 11 inci maddesine ve 36 nci maddesinin bu Kanunda özel hüküm bulunmayan hallerde, 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununa gönderme yaptığı; 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununa gönderme yaptığı; 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 11 inci ve 18 inci maddeleri dikkate alındığında, 2839 sayılı Kanunun 11 inci maddesi kapsamına girmeyen işçi niteliği taşıyan kamu görevlilerinin, görevlerinden ayrılma isteğinde bulunmadan aday olabilecekleri; 28 Mart 2004 tarihinde yapılan Mahalli İdareler

Genel Seçimler ile ilgili Yüksek Seçim Kurulunun 13.12.2003 tarih ve Karar No: 1191 nolu kararının da bu yönde olduğu,

2. 5393 sayılı Belediye Kanununun 28 inci maddesi ile 5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 20 inci maddesinde düzenlenen “meclis üyelerinin görevleri süresince ve görevlerinin sona ermesinden itibaren bir yıl süreyle (il özel idarelerinde iki yıl süreyle) belediye veya il özel idaresi ve bunların bağlı kuruluşlarına karşı doğrudan doğruya veya dolaylı olarak taahhüde giremez, komisyonculuk ve temsilcilik yapamaz.” hükmünün belediye veya il özel idaresi bünyesinde çalışan işçileri kapsamaması konusunda tereddütler olduğu; 4857 sayılı İş Kanununa göre işçi, bir iş sözleşmesine dayanarak çalışan gerçek kişi olarak tanımlandığı; bu kanundaki iş sözleşmesi, bir tarafın (işçi) bağımlı olarak iş görmeyi, diğer tarafın (işveren) da ücret ödemeyi üstlenmesinden oluşan sözleşme olduğu; Türk Dil Kurumu sözlüğünde taahhüdü, “Bir şey yapmayı üstüne alma, üstlenme” olarak tanımlandığı; 4857 sayılı Kanun kapsamında yapılan sözleşmenin bir taahhüt olarak değerlendirilmesi durumunda, konunun, 5393 sayılı Kanunun 28 inci maddesi ile 5302 sayılı Kanunun 20 inci maddesi kapsamında düşünülmesi gerekeceği ve bu nedenle de, belediye meclisi veya il genel meclisi üyeliği ile aynı belediyede veya il özel idaresinde işçi olarak çalışmanın bağdaşmayacağı,

3. Diğer taraftan belediye meclisinin belediyenin, il genel meclisinin il özel idaresinin karar organı olduğu; belediye ve il özel idaresi teşkilatında birimlerin kurulması, kaldırılması veya birleştirilmesine karar verdikleri; ayrıca, norm kadro çerçevesinde belediyenin ve il özel idaresi ile bağlı kuruluşlarının kadrolarının ihdas, iptal ve değiştirilmesine karar vermede görevlerinin de bulunduğu; her iki kurumun “Norm Kadro İlke ve Standartlarına Dair Yönetmeliği’nin sürekli işçi pozisyonlarında çalıştırılan personeli de kapsadığı; her ne kadar 5393 sayılı Kanunun 27 nci maddesinde “belediye başkanı ve meclis üyeleri”, 5302 sayılı Kanunun 19 uncu maddesinde “il genel meclisi başkanı ve üyeleri”..münhasıran kendileri, ikinci derece dahil kan ve kayın hısımları ve evlatlıkları ile ilgili işlerin görüşüldüğü meclis toplantılarına katılamazlar.” hükmü bulunsa da, belediye meclisi üyeliği veya il genel meclisi üyeliği ile aynı belediyede ya da il özel idaresinde işçi olarak çalışmanın idarenin işleyişi üzerinde olumsuz etkileri olacağı,

4. Ayrıca, kadrolu işçilik sürekli bir iş olmasına rağmen, belediye meclisi üyeliği ile il genel meclisi üyeliğinin sürekli bir iş olmadığı; 5393 sayılı Kanuna ve 5302 sayılı Kanununa göre belediye meclislerinin ve il genel meclislerinin her ay beş güne kadar toplanabildiği; buna komisyon toplantılarının da ilave edilmesi durumunda, belediyede veya il özel idaresinde çalışan işçinin belediye meclisi ya da il genel meclisi üyesi olması halinde bu kişinin iş akdinden doğan yükümlülüklerinin aksayabileceği,

5. 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 18 inci maddesinde aday olarak işçilere görevlerinden ayrılma isteğinde bulunma zorunluluğu getirilmeyecek aday olan işçilerin işlerinden ayrılmasının önlendiği; ancak, bu Kanunda belediye meclisi üyeliğine seçilen işçilerin görevlerinden ayrılıp ayrılmamaları konusunda herhangi bir hüküm bulunmamakla birlikte, 2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunun Ek 3 üncü maddesinde, kamu kurumları ile kamu kurumu niteliğinde bir kuruluştaki memur veya kadrolu işçi olarak çalışmakta iken bu görevinden ayrılarak Belediye Başkanı seçilmiş olup da yeniden aday olmayan veya seçilemeyenlerin tekrar eski görevlerine veya eşdeğer göreve atanabileceğinin düzenlendiği,

Değerlendirilmektedir.

Sonuç olarak, tüm bu değerlendirmeler çerçevesinde, belediyede veya il özel idaresinde işçi olarak çalışmak ile aynı belediye ya da il özel idarelerinde meclis üyeliğinin bağdaşmayacağı; bir belediyede veya il özel idaresinde çalışan işçinin aynı belediyede ya da il özel idaresinde meclis üyesi olamayacağı değerlendirilmekle birlikte, bu konuda açık yasal bir hükmün de bulunmadığından Danıştay Başkanlığının görüşüne ihtiyaç duyulmuştur. Yapılacak işlemlerin hukuka uygunluğunun sağlanması açısından önem taşıyan ve uygulamada tereddüt yaratan konuya ilişkin Danıştay 1. Daire Başkanlığının görüşünün alınması hususunda gereğinin yapılmasını arz ederim.” denilmekte olduğundan konu incelenerek;

Gereği Görüşülüp Düşünüldü:

İstem, belediyede veya il özel idaresinde çalışan daimi işçinin, aynı belediyede meclis üyesi veya aynı il özel idaresinde il genel meclisi üyesi olarak görev yapıp yapamayacağı hususunda düşülen duraksamanın giderilmesine ilişkindir.

2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanunun 9 uncu maddesinde, “2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 11 inci maddesinde belirtilen sakıncaları taşımamak şartıyla, yirmibeş yaşını dolduran her Türk vatandaşı belediye başkanlığına, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeliğine seçilebilir.” hükmüne yer verilmiş, söz konusu 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanununun 11 inci maddesinde ise, milletvekili seçilemeyecek olanlar gösterilmiştir.

Bu hükümlere göre, belediye veya il özel idaresinde daimi işçi olarak çalışanlardan 2839 sayılı Kanunun 11 inci maddesinde belirtilen sakıncaları taşımayanlar, 25 yaşını doldurmuş ve Türk vatandaşı olmalarının dışında iş sözleşmelerinin devam edip etmediği bakılmaksızın belediye başkanlığına, il genel meclisi ve belediye meclisi üyeliğine adaylığını koyabilme ve seçilebilme haklarına sahiptir.

2972 sayılı Mahalli İdareler ile Mahalle Muhtarlıkları ve İhtiyar Heyetleri Seçimi Hakkında Kanununda, seçimlerde aday olabileceklerde ve seçilebileceklerde aranacak ortak nitelikler belirlendikten sonra, kamu görevlilerinden aday olabilmek için görevinden istifa etmesi zorunlu olanlar ve adaylığın kaybedilmesi veya seçilememeleri nedeniyle görevlerine iade edilmeleri zorunlu olanlar ile bu husustaki istisnalar ayrı ayrı belirtilerek hükme bağlanmıştır. Ancak, gerek 2972 sayılı Kanunda gerekse aynı Kanunun 36 nci maddesi ile atıf yapılan 298 sayılı Seçimlerin Temel Hükümleri ve Seçmen Kütükleri Hakkında Kanun, 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu ve 2839 sayılı Milletvekili Seçimi Kanunu’nda mahalli idare seçimleri sonucu seçilen kamu görevlilerinden seçildikten sonra da eski görevlerinde devam edebileceklerle ilişkin bir hükme yer verilmediği gibi il özel idaresinde veya belediyede işçi statüsünde çalışan kamu görevlilerinin seçildikten sonra bu görevleri sürdürmeye devam edebileceklerine imkan tanıyan bir istisna hükmüne de yer verilmemiştir.

Yürürlükteki mevzuatta belli bir konuda hüküm bulunmaması halinde, bu durumun istisnaya yol açacak şekilde yorumlanması suretiyle hukuki çözüme ulaşılması mümkün değildir. Bu itibarla, eğer yasa koyucunun 2972 sayılı Kanun uyarınca seçime katılan 4857 sayılı İş Kanununa tabi olarak çalışan daimi işçilerin seçildikten sonra il genel meclisi veya belediye meclisi üyeliği görevleri yanında işçi olarak eski görevlerini de sürdürebilecekleri yönünde bir istisna tanıma iradesi olsaydı, bu hususun da Kanunda belirtilen diğer istisnalar gibi açıkça hükme bağlanmış olması gerekirdi.

Yukarıdaki açıklamalardan da anlaşılabacağı üzere, il özel idaresinde veya belediyede işçi statüsünde çalışan kişilerin, il genel meclisi veya belediye meclisi üyeliğine adaylığını koyabilme ve seçilebilme konusunda herhangi bir tereddüt bulunmamasına karşın, il özel idaresinde veya belediyede daimi işçi olarak çalışanların il genel meclisi veya belediye meclisi üyeliğine seçilmeleri durumunda, iş sözleşmeleri devam ederken meclis üyeliği görevini yürütüp yürütemeyecekleri hususunda duraksama vardır.

Anayasanın 127 nci maddesinde, “Mahalli idareler, il, belediye veya köy halkının mahalli müşterek ihtiyaçlarını karşılamak üzere kuruluş esasları kanunda belirtilen ve karar organları, gene kanunda gösterilen, seçmenler tarafından seçilerek oluşturulan kamu tüzelkişileridir.” şeklinde tanımlanmıştır.

Yerel ve ortak ihtiyaçların özerklik ilkesi ve demokratik yaşam biçimine uygun olarak karşılanması amacıyla halk oyunu oluşturulan ve kamu tüzel kişiliğinin karar organı olan belediye meclisi ve il genel meclisinin,

demokratik hukuk devleti ilkesine uygun, tarafsızlıkla görev yapmaları esas olup sübjektif takdir ve tercihlere açılım sağlayacak veya hizmet götürecek kesimler arasında karar organının tarafsızlığı bakımından kuşkulara yol açabilecek yapılandırmalardan arındırılmaları gerekmektedir.

5216 sayılı Büyükşehir Belediye Kanununun 12 nci maddesinde, Büyükşehir belediye meclisinin, Büyükşehir belediyesinin, 5393 sayılı Belediye Kanununun 17 nci maddesinde de, belediye meclisinin, belediyenin karar organı olduğu; 5216 sayılı Kanunun 12 nci maddesinde, meclisin her ayın ikinci haftası, 5393 sayılı Kanunun 20 nci maddesinde de, meclisin her ayın ilk haftası önceden kararlaştırılan günde toplanacağı, 5216 sayılı Kanunun 15 inci ve 5393 sayılı Kanunun 24 üncü maddelerinde, belediye meclisi üyeleri arasından seçilecek kişilerden oluşan ihtisas komisyonları kurulabileceği, 5216 sayılı Kanunun 16 nci ve 5393 sayılı Kanunun 33 üncü maddelerinde, belediye meclisinin kendi üyeleri arasından seçeceği belli sayıda kişinin encümenlerde yer alacağı; 5216 sayılı Kanunun 17 nci maddesinde, büyükşehir belediye başkanının, 5393 sayılı Kanunun 37 nci maddesinde de belediye başkanının belediye idaresinin başı ve tüzel kişiliğin temsilcisi olduğu hükmüne bağlanmıştır.

Bu hükümlerin yanında 5393 sayılı Kanunun 18 inci maddesinde belediye meclisinin, personelin performans ölçütlerini görüşerek karara bağlamak, bütçe ve kesin hesabı kabul etmek, belediyenin ve bağlı kuruluşlarının kadrolarının ihdas, iptal ve değiştirilmesine karar vermek gibi görev ve yetkilerinin bulunduğu, 25 nci maddesinde, belediye başkanınca meclise sunulan önceki yıla ait faaliyet raporu nedeniyle belli sayıda üyenin yetersizlik kararı verebileceği ve kararın Danıştayca uygun görülmesi halinde belediye başkanının başkanlıktan düşeceği, ayrıca üyelerin belediye başkanı hakkında gensoru önergesi verebileceği ve önergenin karara bağlanmasında yetersizlik kararı verilmesiyle ilgili hükümlerin uygulanacağı, 27 nci maddesinde, belediye başkanlarının ve meclis üyelerinin, münhasıran kendileri, ikinci derece dahil kan ve kayın hısımları ve evlatlıkları ile ilgili işlerin görüşüldüğü meclis toplantılarına katılamayacağı hükümlerine yer verilmiş, 5216 sayılı Kanunun 28 inci maddesinde ise, Belediye Kanunu ve diğer ilgili Kanunların bu Kanuna aykırı olmayan hükümlerinin ilgisine göre büyükşehir, büyükşehir ilçe ve ilk kademe belediyeleri hakkında da uygulanacağı belirtilmiştir.

5302 sayılı İl Özel İdaresi Kanununun 9 uncu maddesinde, il genel meclisinin il özel idaresinin karar organı, 29 uncu maddesinde, valinin, il özel idaresinin başı ve tüzel kişiliğin temsilcisi olduğu hüküm altına alınmış, Kanunun, il genel meclisinin görev ve yetkileri, toplantı zamanları ve süreleri, ihtisas komisyonları kurulması, komisyonların çalışmaları, il encümeninin seçilmesi, başkan ve meclis üyelerinin görüşmelere katılamayacağı konularını düzenleyen pek çok hüküm 5393 sayılı Kanundaki hükümlere paralellik arz etmektedir.

4857 sayılı İş Kanununun 2 nci maddesinde, bir iş sözleşmesine dayanarak çalışan gerçek kişiye işçi, işçi çalıştıran gerçek veya tüzel kişiye yahut tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşlara işveren deneceği, 63 üncü maddesinde de, genel bakımdan çalışma süresinin haftada en çok kırkbeş saat olduğu, aksi kararlaştırılmamışsa bu sürenin haftanın çalışılan günlerine eşit ölçüde bölünerek uygulanacağı hükümlerine yer verilmiştir.

Belediyede veya il özel idaresinde çalışan daimi işçinin işverenin, belediye veya il özel idaresi tüzel kişiliği olduğu, belediye başkanının veya valinin, ilgili idarenin başı ve tüzel kişiliğin temsilcisi olarak işveren sıfatıyla hareket edeceği ve kurumda çalışan işçinin, işinde gereği gibi çalışıp çalışmadığı, işine devam edip etmediği, işyerindeki tutum ve davranışları gibi birçok konuda işverenin denetim ve gözetimi altında olacağı, gerektiğinde işverenin, bu kişiye Kanundan kaynaklanan çeşitli yaptırımları uygulayabileceği olağandır.

İl genel meclisinin veya belediye meclisinin, ilgili tüzel kişiliğin karar organı olarak söz konusu tüzel kişiliğin mali konulardaki iş ve işlemlerini denetlediği, belediye başkanının başkanlıktan düşürülmesine kadar uzanan yetkilerle donatıldığı, personelin performans ölçütlerini karara bağlamak, sürekli işçilere ait norm kadroların ihdas, iptal ve değiştirilmesine karar vermek gibi tüzel kişilikte çalışan işçileri doğrudan ilgilendiren bazı görev ve yetkilerinin bulunduğu dikkate alındığında, işçinin çalıştığı tüzel kişilikte aynı zamanda meclis üyesi olarak görev yapması halinde, işveren gibi hareket etmesine imkan sağlayacak bir statüye kavuşabileceği, işverenin işçi üzerindeki denetim ve yaptırım yetkilerinin kısmen de olsa kullanılamaz hale gelebileceği, işçinin işvereni denetleyebilmesi gibi iş hayatının olağan akışına aykırı bir durumla karşılaşılacağı ve en önemlisi,

il genel meclisi veya belediye meclisi üyesi olarak üstlenilen kamu görevinin yerine getirilmesinde tarafsızlık ilkesinin zedelenebileceği açıktır.

Öte yandan, belediye ve il genel meclisinin belirli toplantı süreleri olduğu, meclis üyelerinin aynı zamanda encümenlerde ve ihtisas komisyonlarında görev aldıkları, bu oluşumların da belirli zamanlarda toplandıkları göz önünde alındığında, daimi işçinin meclis üyesi olması halinde, hem iş akdinden doğan yükümlülüklerini, hem de meclis çalışmalarına katılma yükümlülüğünü aksatabileceği, yoğun çalışma gerektiren meclis üyeliği görevini aksatmasının meclisin işleyişini olumsuz etkileyebileceği, kaldı ki, meclis çalışmalarının hızlı ve verimli yürütülebilmesi için meclis üyelerinin toplantılara katılımları konusunda Kanunun öngördüğü kurallar dikkate alındığında, meclislerin daimi işçileri ilgilendiren kadroların ihdası, iptali ve değiştirilmesi, performans ölçütlerinin belirlenmesi ve denetim gibi hususları görüleceği toplantılara işçi olan meclis üyelerinin katılamayacağı, bu durumun da meclisin çalışma düzenine zarar verebileceği de kaçınılmazdır.

Yukarıdaki açıklamalar çerçevesinde, 4857 sayılı İş Kanunu ile 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanunu, 5393 sayılı Belediye Kanunu ve 5302 sayılı İl İdare Kanunu'nun, belediye meclisi ve il genel meclisinin görev ve yetkilerini belirleyen hükümleri ile söz konusu meclislerin toplantı ve görüşme yapma, komisyon oluşturma, komisyon çalışmalarında görev alma, başkanlığa vekalet etme ve benzeri konuları düzenleyen hükümleri birlikte değerlendirildiğinde söz konusu kamu kurumlarında çalışan daimi işçilerin, işçi olmalarından kaynaklanan statüleri ile aynı tüzel kişilikteki meclis üyeliği statüleri birbirleriyle çatışmakta, dolayısıyla meclis üyesi sıfat ve yetkilerini kullanarak aynı tüzel kişilikte karar alma, denetim ve yaptırım süreçlerine katılmalarının mümkün olmadığı sonucuna varılmıştır.

Açıklanan nedenlerle, belediyede veya il özel idaresinde çalışan daimi işçinin görevinden ayrılmadan aynı belediyede meclis üyesi veya aynı il özel idaresinde il genel meclisi üyesi olarak görev yapamayacağı görüşüyle dosyanın Danıştay Başkanlığına sunulmasına 18.2.2009 tarihinde oybirliğiyle karar verildi.

Başkan	Üye	Üye
Osman Alpak	Hüseyin H. Karakullukçu	Abdullah Dörtlemes
Üye	Üye	
Muzaffer Dilek	Ülkü Erbü	

Başbakanlıktan:

Konu : Pakistan'a Yardım Kampanyası.

GENELGE

2010/20

(18.08.2010 Tarih ve 27676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır)

Pakistan'da, 2 Ağustos 2010 tarihinde başlayan ve günlerce devam eden sellerden 20 milyon civarında Pakistan vatandaşı etkilenmiş, 2.000'in üzerinde insan hayatını kaybetmiştir. Söz konusu afet çok fazla maddi ve manevi kayba sebebiyet vermiş olup halen binlerce insan; barınma, açlık, susuzluk ve salgın hastalık problemleriyle karşı karşıyadır.

Günümüz dünyasında, büyük çaplı böylesi bir felaketle tek bir ülkenin kendi imkanlarıyla başa çıkmasının güçlüğü ortadadır. Bu düşünce ile, olayın haber alınmasından itibaren ilk harekete geçen ülkelerden biri olarak 4 uçak dolusu 2 milyon ABD Doları değerinde aynı yardım ile 10 milyon ABD Doları para gönderilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti, halkımızın da beklentileri doğrultusunda Pakistan'daki afetzedeler için her türlü yardım ve desteği sağlayacaktır. Bu amaçla bir yardım kampanyası başlatılması uygun görülmüştür. Pakistan için yardım kampanyasına ait banka hesap numaraları genelge ekinde belirtilmiştir.

Afet mağdurlarına yardım için Hükümetimizin çabalarına ilaveten başka yardım amaçlı pek çok özel inisiyatifin de katkıları devam etmektedir. Yardım kampanyası açılması kadar, ülke kaynakları kullanılarak toplanan bu yardımların ihtiyaç sahiplerine yerinde ve zamanında ulaştırılması, etkin kullanımı ile ulusal ve uluslararası kamuoyuna gerektiği gibi duyurulması da önem taşımaktadır. Tüm bu çalışmaların başarı ile yürütülüp sonuçlandırılabilmesi için iyi işleyen işbirliği ve koordinasyon mekanizmasına ihtiyaç duyulacağı açıktır.

Belirtilen hususlarda ulusal koordinasyonu sağlamak üzere, Başbakanlık Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı görevlendirilmiştir. Bu doğrultuda;

1. Valiliklerimiz, belediyelerimiz ile tüm kamu kurum ve kuruluşlarımızca toplanan yardımlar ilgili Başkanlığın ekte belirtilen hesap numaralarına aktarılacaktır.

2. Gerçek ve tüzel kişiler bu hesaplara doğrudan bağış yapabileceklerdir.

3. Sivil toplum kuruluşlarımızdan istekli olanlar topladıkları yardımı, afetzedelere ulaştırmak üzere şartlı ve şartsız bu hesaplara aktarabileceklerdir.

4. Tüm yardım toplama faaliyetleri, 2860 sayılı Yardım Toplama Kanunu hükümleri çerçevesinde yapılacaktır.

Benzer acıları daha önce yaşamış olan halkımızın, ulusal ve yerel basınımızın, sivil toplum kuruluşlarımızın, kamu kurum ve kuruluşları ile her düzeydeki kamu görevlilerinin, meslek odalarının ve birliklerin bir insanlık görevi olan bu yardım kampanyalarına gönüllü olarak her türlü destek ve yardımı sağlayacaklarına inancımız tamdır.

Bilgilerini ve gereğini önemle rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

Başbakanlıktan:

Konu : İklim Değişikliği Koordinasyon Kurulu

GENELGE

2010/18

(18.08.2010 Tarih ve 27676 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır)

Atmosferde tehlikeli bir boyuta varan insan kaynaklı sera gazı emisyonlarının iklim sistemi üzerindeki olumsuz etkisini önlemek ve belli bir seviyede durdurmak için akdedilen “İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesi” 21/3/1994 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Ülkemizin Sözleşmeye taraf olması amacıyla hazırlanan “İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun” 21/10/2003 tarihli ve 25266 sayılı Resmî Gazete’de; Kyoto Protokolüne taraf olması amacıyla hazırlanan “Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği Çerçeve Sözleşmesine Yönelik Kyoto Protokolüne Katılmamızın Uygun Bulunduğuna Dair Kanun” ise 17/2/2009 tarihli ve 27144 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

Bu çerçevede;

İklim değişikliğinin zararlı etkilerinin önlenmesi için gerekli tedbirlerin alınması, yapılacak çalışmaların daha verimli olabilmesi, kamu ve özel sektör kurum ve kuruluşları arasında koordinasyon ve görev dağılımının sağlanması ve bu konuda ülkemizin şartları da dikkate alınarak uygun iç ve dış politikaların belirlenmesi amacıyla 2001/2 sayılı Genelge ile oluşturulmuş ve 2004/13 sayılı Genelge ile yeniden düzenlenmiş bulunan “İklim Değişikliği Koordinasyon Kurulu”; Çevre ve Orman Bakanının başkanlığında, Dışişleri, Maliye, Bayındırlık ve İskân, Sağlık, Ulaştırma, Tarım ve Köyişleri, Sanayi ve Ticaret, Enerji ve Tabii Kaynaklar, Çevre ve Orman bakanlıkları ile Devlet Planlama Teşkilatı ve Hazine Müsteşarlığının müsteşar düzeyinde temsilcileri, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) Başkanı ve Türk Sanayici ve İşadamları Derneği (TÜSİAD) Genel Sekreterinden oluşturularak yeniden yapılandırılmıştır.

Kurul, yılda en az bir defa toplanacak, çalışma usul ve esasları Kurul tarafından belirlenecek, sekretarya hizmetleri ve Kurul tarafından alınan ve onaylanan kararların uygulanması ve koordinasyonu Çevre ve Orman Bakanlığı tarafından yürütülecektir. Kurul, gerekli gördüğünde, diğer bakanlık, kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ile sivil toplum örgütleri, meslek birlikleri ve özel sektör temsilcilerini toplantılarına davet edebilecektir.

Kurul tarafından ihtiyaç duyulması halinde; alt kurul, komite ve çalışma grupları oluşturulabilecek, bu kurul, komite ve gruplarda ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra üniversiteler, sivil toplum örgütleri, meslek birlikleri ve özel sektör temsilcileri de yer alabilecektir. Alt kurul, komite ve çalışma gruplarının oluşumu, temsil düzeyi, çalışma usul ve esasları Kurul tarafından belirlenecek ve bu kapsamda yapılan çalışmaların sonuçları Kurul tarafından onaylanarak alınan kararların ilgili paydaşlarla uygulamaya konulması ve izlenmesi sağlanacaktır.

Kurul çalışmalarının bir bütünlük içinde gerçekleştirilmesi ve eşgüdümün gerektiği gibi sağlanması ve uygulamaların Kurul kararları doğrultusunda gerçekleştirilmesi için tüm kamu kurum ve kuruluşları gereken destek ve yardımı sağlayacaklardır.

18/2/2004 tarihli ve 25377 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 2004/13 sayılı genelge yürürlükten kaldırılmıştır.

Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

Başbakanlıktan:

Konu : Su Kalitesi Yönetimi

GENELGE

2010/19

(18.08.2010 Tarih ve 27676 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanmıştır)

“Su Kalitesi Sektörü”, Avrupa Birliği’ne (AB) üyelik sürecinde, 21 Aralık 2009 tarihinde müzakereye açılan “Çevre” faslında yer almaktadır. Bu konu ile ilgili AB uyum çalışmaları Çevre ve Orman Bakanlığının koordinasyonunda, ilgili kurum ve kuruluşlarla işbirliği içerisinde sürdürülmektedir. Çevre faslında yer alan Su Kalitesi Sektörü başlığı altındaki direktifler ve “Avrupa Birliği Su Çerçeve Direktifi” ile alt direktifleri kapsamında üstlenilen taahhüt ve ulusal sorumlulukların yerine getirilmesi amacıyla; kısa, orta ve uzun vadede ilgili kurumlarca yasal, idari ve teknik olarak atılması gereken adımların belirlenmesi, Ülke Su Koruma Politikalarının bütüncül bir yaklaşımla oluşturularak etkin bir koordinasyon ve işbirliği içerisinde uygulanmasına ihtiyaç duyulmaktadır.

Bu çerçevede;

Su kalitesi ile ilgili olarak; Avrupa Birliği Müktesebatının Üstlenilmesine İlişkin Ulusal Program ile ulusal ve uluslararası belgelerde yer alan hedeflerin gerçekleştirilmesi için strateji ve politika geliştirmek, kamu kurum ve kuruluşlarınca yerine getirilmesi gereken hususların uygulanmasını izlemek ve değerlendirmek, üst düzeyde koordinasyon ve işbirliğini sağlamak üzere; Çevre ve Orman Bakanının başkanlığında, İçişleri, Dışişleri, Sağlık, Tarım ve Köyişleri, Sanayi ve Ticaret, Enerji ve Tabii Kaynaklar ve Kültür ve Turizm Bakanlıkları ile Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı ve Avrupa Birliği Genel Sekreterliğinin en az Müsteşar Yardımcısı/Genel Sekreter Yardımcısı düzeyinde temsilcilerinin katılımı ile “Su Kalitesi Yönetimi Yönlendirme Kurulu” kurulması uygun görülmüştür.

Kurul, yılda en az iki defa toplanacak, çalışma usul ve esasları Kurul tarafından belirlenecek, sekretarya hizmetleri ve Kurul tarafından alınan kararların uygulanması ve koordinasyonu Çevre ve Orman Bakanlığı

Çevre Yönetimi Genel Müdürlüğü tarafından yürütülecektir. Kurul, gerekli gördüğünde, diğer bakanlık, kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ile sivil toplum örgütleri, meslek birlikleri ve özel sektör temsilcilerini toplantılarına davet edebilecektir.

Kurul tarafından ihtiyaç duyulması halinde; alt kurul, komite ve çalışma grupları oluşturulabilecek, bu kurul, komite ve çalışma gruplarında ilgili kamu kurum ve kuruluşlarının yanı sıra üniversiteler, sivil toplum örgütleri, meslek birlikleri ve özel sektör temsilcileri de yer alabilecektir. Alt kurul, komite ve çalışma gruplarının oluşumu, temsil düzeyi, çalışma usul ve esasları Kurul tarafından belirlenecek ve bu kapsamda yapılan çalışmaların sonuçları Kurul tarafından onaylanarak alınan kararların ilgili paydaşlarla uygulamaya konulması ve izlenmesi sağlanacaktır.

Kurul çalışmalarının bir bütünlük içinde gerçekleştirilmesi ve eşgüdümün sağlanması, Kurul kararları doğrultusunda uygulamaların gerçekleştirilmesi için tüm kamu kurum ve kuruluşlarınca gereken destek ve yardımın sağlanması hususunda bilgilerini ve gereğini rica ederim.

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

**T.C.
BAŞBAKANLIK**

Personel ve Prensipier Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-010-06/9040

Konu : Banka Promosyonları.

09.08.2010

GENELGE
2010/17

Kamu personelinin maaşlarının ödenmesine aracılık eden bankalar tarafından sağlanan ek mali imkânların tasarrufuna ilişkin olarak kamu kurum ve kuruluşlarında uygulama birliğinin sağlanması amacıyla 20 Temmuz 2007 Tarihli ve 26588 Sayılı Resmî Gazetede yayımlanmış bulunan 2007/21 sayılı genelgenin 4'üncü maddesinin aşağıdaki şekilde yeniden düzenlenmesi uygun görülmüştür.

“4- Banka tarafından verilecek promosyon miktarının tamamı personele dağıtılacaktır.”

Genelgenin yayımlanmasından sonra düzenlenecek protokollerin buna uygun olarak yapılması hususunda, Bilgilerini ve gereğini rica ederim.

(10 Ağustos 2010 Tarihli ve 27668 Sayılı Resmî Gazetede yayımlanmıştır.)

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

T.C. BAŞBAKANLIK

Personel ve Prensipier Genel Müdürlüğü

Sayı : B.02.0.PPG.0.12-010-06/9039

Konu : Acil Sağlık Hizmetlerinin Sunumu

09.08.2010

GENELGE
2010/16

Bilindiği üzere, acil hallerde doğru ve zamanında yapılan tıbbi müdahale hayat kurtarmakta, en küçük bir gecikme, telafisi mümkün olmayan olumsuz sonuçlar doğurabilmektedir. Bu sebeple, acil müdahaleyi gerektiren durumlarda hastanın ilgili sağlık kuruluşuna gecikmeksizin ulaştırılması ve getirildiği sağlık kuruluşuna da gereken acil müdahalelerin öncelikle ve ön şartsız olarak yapılması gerekmektedir.

Başta Anayasamız olmak üzere ilgili mevzuat hükümleri gereği kamu ve özel ayrımı yapılmaksızın tüm sağlık kuruluşlarının acil hallerde hastaya gereken tıbbi müdahaleleri yapmaları zorunlu bulunmaktadır.

Bu çerçevede, kamu ve özel tüm sağlık kuruluşlarınca acil hastaların kabulü, gerektiğinde başka bir sağlık kuruluşuna nakli ve tedavi masraflarının karşılanmasına ilişkin hususlar 26/6/2008 tarihli ve 26918 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 2008/13 sayılı Genelgeyle düzenlenmiştir.

Acil sağlık hizmetlerinin düzenli bir şekilde sunumu, 2008/13 sayılı Genelgenin herhangi bir aksaklığa meydan verilmeyecek şekilde uygulanabilmesi, uygulamada karşılaşılan bazı tartışmalı hususların açıklığa kavuşturulması amacıyla aşağıdaki ilave düzenlemelerin yapılması gerekli görülmüştür:

1) Sosyal Güvenlik Kurumu Sağlık Uygulama Tebliğinde (SUT) belirtildiği şekliyle acil hal; ani gelişen hastalık, kaza, yaralanma ve benzeri durumlarda olayın meydana gelmesini takip eden ilk 24 saat içinde tıbbi müdahale gerektiren haller ile ivedilikle tıbbi müdahale yapılmadığında veya başka bir sağlık kuruluşuna nakli halinde hayatın ve/veya sağlık bütünlüğünün kaybedilme riskinin doğacağı kabul edilen durumlardır. Bu nedenle sağlanan sağlık hizmetleri acil sağlık hizmeti olarak kabul edilmektedir. Acil sağlık hizmeti vermekle yükümlü kamu ve özel tüm sağlık kuruluşları, durumu bu tanıma uyan hastaların sağlık güvencesi olup olmadığına veya ödeme gücü bulunup bulunmadığına veya tedavi masraflarının nasıl karşılanacağına bakmaksızın acil hastaları kabul edecek ve gerekli tıbbi tedaviyi yapacaktır.

2) Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK) tarafından sağlık hizmeti sağlanan genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olduğu kişilerden;

a) SGK ile sözleşmesi bulunan sağlık hizmeti sunucusuna (kamu veya özel sağlık kuruluşlarına) başvuran acil hastalara verilen sağlık hizmetinin bedeli, prim borcu veya yeterli prim ödeme gün sayısı olup olmadığına bakılmaksızın, sağlık hizmetinin verildiği tarihte yürürlükte olan SUT hükümleri çerçevesinde SGK'dan tahsil edilecek ve hastadan veya SGK'dan ayrıca ilave ücret talep edilmeyecektir.

SGK ile sözleşmesi bulunmayan sağlık hizmeti sunucusuna başvuran acil hastalara verilen sağlık hizmetinin bedeli, sağlık hizmetinin verildiği tarihte yürürlükte olan SUT hükümleri çerçevesinde genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olduğu kişi adına manuel olarak faturalandırılarak SGK'ya gönderilecektir. SGK tarafından yapılacak fatura incelemesi sonrasında belirlenen tutarlar genel sağlık sigortalısına veya bakmakla yükümlü olduğu kişiye ödenecektir. Ancak, genel sağlık sigortalısı veya bakmakla yükümlü olduğu kişi tarafından, sağlık hizmeti bedelinin SGK tarafından ilgili sağlık hizmeti sunucusuna ödenmesinin talep edilmesi halinde, kişinin yazılı muvafakati alınarak, kendisinden herhangi bir ödeme talebinde bulunulmaksızın muvafakatla birlikte fatura SGK'ya gönderilecektir. Gönderilen fatura üzerinde SGK tarafından yapılacak inceleme sonrasında belirlenen tutarlar ilgili sağlık hizmeti sunucusuna ödenecektir. Bu durumlarda hastadan veya SGK'dan ayrıca ilave ücret istenmeyecektir.

3) Herhangi bir sağlık güvencesi olmayan vatandaşlarımızdan sağlık hizmeti bedelini ödeme gücü bulunmadığını belirtenlerden bu konuda yazılı beyan alınacak, yazılı beyan verenlerden acil sağlık hizmeti bedeli talep edilmeyecektir. Bunlardan;

a) Kamuya ait sağlık kuruluşlarından veya ayakta teşhis ve tedavi yapan özel sağlık kuruluşlarından acil sağlık hizmeti alanların hizmet bedelleri, bu hizmet sunucuları tarafından 3294 sayılı Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışmayı Teşvik Kanunu hükümleri çerçevesinde sağlık kuruluşunun bulunduğu yerdeki sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakfından talep edilecektir.

b) Özel hastanelerden acil sağlık hizmeti alanlar ise, öncelikle 2219 sayılı Hususi Hastaneler Kanununun 32 nci maddesi çerçevesinde ücretsiz kontenjandan yararlandırılacak, bu kontenjanı aşan durumlarda hizmet sunucusu tarafından, Hususi Hastaneler Kanununun 32 nci, 5393 sayılı Belediye Kanununun 38 inci ve 60 ıncı, 5216 sayılı Büyükşehir Belediyesi Kanununun 18 inci maddeleri gereğince sağlık kuruluşunun bulunduğu yerin belediyesinden ödeme talebinde bulunulacaktır. Büyükşehir belediyesi bulunan yerlerde bu talep büyükşehir belediyesine iletilecektir.

4) Herhangi bir sağlık güvencesi ve ödeme gücü bulunmayan acil hastaların sağlık hizmet bedelinin ödenmesi talebi kendilerine ulaşan ilgili belediye veya sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakfı, öncelikle yukarıda belirlenen esaslara göre ilgili kişinin ödeme gücünün bulunup bulunmadığını araştırarak ve ödeme gücü bulunmadığı tespit edilenlerin acil sağlık hizmeti bedellerini ilgili sağlık kuruluşuna ödeyecektir. Bu amaçla belediyelerce ve sosyal yardımlaşma ve dayanışma vakıflarınca gerekli tedbirler alınacaktır. Ödeme gücü bulunduğu tespit edilenler için ise keyfiyet ilgili sağlık kuruluşuna bildirilecek ve hizmeti alan tarafından ödemenin yapılması sağlanacaktır.

Bununla birlikte, acil sağlık hizmetlerinin sunumuyla ilgili olarak 2008/13 sayılı Genelgenin yukarıda düzenleme yapılan hususlar dışındaki hükümlerine uyulmaya devam edilecek, yukarıda düzenlenen hususlarda ilgili mevzuatta 2008/13 sayılı Genelgeye yapılan atıflar bu Genelgeye yapılmış sayılacak, yapılan bu düzenlemelere aykırı davranışta bulunanlar hakkında gereken yasal işlemler derhal başlatılacaktır.

Bilgilerini ve gereğini önemle rica ederim.

(10 Ağustos 2010 Tarihli ve 27668 Sayılı Resmî Gazetede yayımlanmıştır.)

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.0.MAH.0.01.03.00/ 22347/45968

Konu : Muhasebe Yetkililerinin Atanma ve

Görevlendirilmelerine İlişkin Esas ve Usuller

03.08.2010

.....VALİLİĞİNE
(İl Mahalli İdareler Müdürlüğü)

İlgi : Maliye Bakanlığının 06/07/2010 tarih ve B.07.0.MGM.013-1300/9388 sayılı yazısı.

5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 61 inci ve geçici 5 inci maddeleri uyarınca Maliye Bakanlığınca hazırlanan ve ilgi yazı ile Bakanlığımıza intikal ettirilen "Muhasebe Yetkililerinin Atanma ve Görevlendirilmelerine İlişkin Esas ve Usuller" ekte gönderilmiştir.

Bilgi edinilmesini ve ekte yer alan esas ve usullerin, iliniz özel idaresi ile iliniz dahilindeki belediyelere duyurulması hususunda;

Gereğini rica ederim.

Yavuz Selim KÖŞGER
Bakan a.
Genel Müdür

Ek:

- Muhasebe Yetkililerinin Atanma ve Görevlendirilmelerine İlişkin Esas ve Usuller

MUHASEBE YETKİLİLERİNİN ATANMA VE GÖREVLENDİRİLMELERİNE
İLİŞKİN ESAS VE USULLER

Amaç

MADDE 1- (1) Bu Esas ve Usullerin amacı, muhasebe yetkililerinin atanması, görevlerinden ayrılma- larında ve Maliye Bakanlığınca sertifikalı muhasebe yetkilisi atama zorunluluğu getirilinceye kadar muhasebe hizmetlerini yürütmek üzere yapılacak görevlendirmelere ilişkin esas ve usullerin belirlenmesidir.

Kapsam

MADDE 2- (1) Bu Esas ve Usuller, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununun 61 ve geçici 5 inci maddelerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4- (1) Bu Esas ve Usullerde geçen;

a)Bakanlık: Maliye Bakanlığını,

b)Kanun : 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununu,

c)Üst yönetici: Bakanlıklarda müsteşarı, Milli Savunma Bakanlığında bakanı, diğer kamu idarelerinde en üst yöneticiyi, il özel idarelerinde valiyi, belediyelerde belediye başkanını,

ç) Muhasebe hizmeti: Gelirlerin ve alacakların tahsili, giderlerin hak sahiplerine ödenmesi, para ve pa-rayla ifade edilebilen değerler ile emanetlerin alınması, saklanması, ilgililere verilmesi, gönderilmesi ve diğer tüm mali işlemlerin kayıtlarının yapılması ve raporlanması işlemlerini,

d)Muhasebe birimi: Muhasebe hizmetlerinin yapıldığı birimi,

e) Muhasebe yetkilisi: Muhasebe hizmetlerinin yürütülmesinden ve muhasebe biriminin yönetiminden sorumlu, usulüne göre atanmış sertifikalı yöneticiyi,

f)muhasebe yetkilisi yardımcısı: Muhasebe yetkililerinin yardımcılarını

g) Muhasebe yetkilisi yardımcısı eşiti görev:

1) Genel bütçeli idarelerde; muhasebe müdürü, saymanlık müdürü, malmüdürü ve vergi dairesi müdürü unvanlarının yardımcısı kadrosunda asıl olarak bulunanlar ile kadrosu ve ataması Bakanlığa ait olan sayman kadrosunda bulunanlar,

2) Kapsama dahil diğer idarelerde; muhasebe işlemlerinden birinci derecede sorumlu olarak çalışan muhasebe daire başkanı, gelir ve gider daire başkanı, hesap işleri daire başkanı, bütçe dairesi başkanı, mali hizmetler dairesi başkanı, strateji geliştirme daire başkanı, bütçe müdürü, mali hizmetler müdürü, strateji geliştirme müdürü, finans müdürü, hesap işleri müdürü, gider müdürü ve gelir müdürü gibi unvanların yardımcısı kadrosunda asıl olarak bulunanlar ile muhasebeci kadrosunda asıl olarak bulunanlar ve bu idarelerin muhasebe birimlerinde mali hizmetler uzmanı olarak görev yapanlar,

Tarafından yürütülen görevi,

ğ) Sertifika: şekli ve içeriği Bakanlık tarafından belirlenen ve sahibine muhasebe hizmetlerini yerine getirebilme yetkisi veren muhasebe yetkilisi sertifikasını, ifade eder.

Muhasebe yetkililerinin atanması

MADDE 5- (1) Kanunun 62 nci maddesinin birinci fıkrasına göre sertifika alanlar, genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde, ikinci fıkrasına göre sertifika alanlar sadece belde ve nüfusu 25.000'in altında olan ilçe belediyeleri ile mahalli idare birliklerinde,

(2) Kanunun geçici 5 inci maddesine göre sertifika aldığı halde, 312/12/2007 tarihine kadar muhasebe yetkilisi olarak ataması yapılmayanlardan; Geçici 5 inci maddenin birinci fıkrasının (a) bendine göre sertifika almış olanlar genel yönetim kapsamındaki kamu idarelerinde, (b) bendine göre sertifika almış olanlar özel bütçeli idareler, mahalli idareler ve sosyal güvenlik kurumlarında,

Muhasebe yetkilisi görevini yürütmek üzere atanabilir.

Muhasebe yetkililerinin görevlendirilmesi

MADDE 6- (1) Kamu idarelerinin muhasebe hizmetlerinin 5 inci maddede açıklanan usule göre atanan sertifikalı muhasebe yetkilisi tarafından yürütülmesi esastır. Bu şekilde atama yapılamaması durumunda, Ba-

kanlıkça sertifikalı muhasebe yetkilisi atama zorunluluğu getirilinceye kadar muhasebe hizmetleri, Kanunun 62 nci maddesinde belirtilen öğrenim şartını taşıyanlardan, sicil ve disiplin durumu uygun olanlar ile görevin gerektirdiği bilgi ve temsil yeteneğine sahip bulunanlar arasından görevlendirme yapılmak suretiyle yürütülür.

(2) Kanunun 62 nci maddesinde belirtilen öğrenim şartını haiz personel bulunmaması halinde, görevlendirme üst öğrenim düzeyine sahip olan personele öncelik verilerek yapılır.

Muhasebe yetkililerinin görevden ayrılmaları

MADDE 7- (1) Muhasebe yetkililerinin kanuni izin, geçici görev, disiplin cezası uygulaması, görevden uzaklaştırma, tayin ve memuriyetin sona ermesi gibi haller nedeniyle görevlerinden ayrılma ve ayrılma sırasında, sertifikalı muhasebe yetkilisi görevlendirilmesi esastır. Ancak, bunun mümkün olmadığı durumlarda görevlendirme, 6 nci maddede açıklanan esaslara göre yapılır.

Yetkili makam

MADDE 8- (1) Muhasebe yetkilisi atanma ve görevlendirilmelerinde, 9/12/1994 tarihli ve 4059 sayılı Hazine Müsteşarlığı ile Dış Ticaret Müsteşarlığı Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun hükümleri saklı kalmak kaydıyla genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Bakanlık, diğer kamu idarelerinde ise üst yöneticiler yetkilidir.

Diğer hususlar

MADDE 9- (1) 6 nci madde uyarınca yapılan görevlendirme, ilgililer açısından muhasebe yetkilisi olarak atanabilmek için kazanılmış hak teşkil etmez.

(2) Gelir İdaresi Başkanlığına ait vergi dairesi müdürü kadrolarına atanacakların seçimi amacıyla yapılacak sınavlara girişte, Bakanlıkça sertifikalı muhasebe yetkilisi atama zorunluluğu getirilinceye kadar, muhasebe yetkilisi sertifikasına sahip olma şartı aranmaz.

Yetki

MADDE 10- (1) Bu Esas ve Usullerin uygulanması sırasında ortaya çıkabilecek tereddütleri gidermeye Bakanlık yetkilidir.

Yürürlük

MADDE 11- (1) Bu Esas ve Usuller 15/07/2010 tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 12- (1) Bu Esas ve Usulleri Maliye Bakanı yürütür.

T.C. İÇİŞLERİ BAKANLIĞI Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.0.MAH.0.04.01.00/349-25504

06/09/2010

Konu : Çevresel Harcama İstatistikleri

.....VALİLİĞİNE

İlgi : Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığının 26.08.2010 tarih ve B.02.1.TÜİ.0.07.01.01-302.01-20 sayılı yazısı.

Başbakanlık İstatistik Kurumu Başkanlığı tarafından yapılan incelemelerde; Çevresel Hesap Sisteminin ihtiyaç duyduğu çevre verisinin sağlanabilmesi amacıyla yapılan yıllık anketlerde toplanan çevresel harcama verileri ile Maliye Bakanlığı SAY2000İ veri tabanına belediyeler ve il özel idareleri tarafından aktarılan idari kayıtlardan elde edilen veriler arasında farklılıklar olduğu bildirilmiştir.

Bu nedenle; çevresel harcama istatistiklerinin il özel idareleri ve belediyeler için, Maliye Bakanlığı SAY2000İ Projesi idari kayıtlarından sağlıklı bir şekilde derlenebilmesi açısından, tüm il özel idarelerin ve belediyelerin analitik bütçe sistemini etkin bir şekilde kullanmaları ve SAY2000İ sistemine doğru veri aktarmaları büyük önem arz ettiğinden bütçe hazırlık döneminde, çevresel giderlerin analitik bütçe sınıflandırma sistemi fonksiyonel sınıflandırması dikkate alınarak uygun çevresel alt konu başlıkları altında bütçelendirilmesi gerekmektedir.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

Ömer DOĞANAY
Bakan a.
Genel Müdür V.

T.C.
BAŞBAKANLIK
Türkiye İstatistik Kurumu Başkanlığı

Sayı : B.02.1.TÜİ.0.07.01.01-302.01.-20
Konu : Çevresel Harcama İstatistikleri

26/08/2010

İÇİŞLERİ BAKANLIĞINA
(Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü)

Türkiye İstatistik Kurumu, Çevresel Hesap Sisteminin ihtiyaç duyduğu çevre verisinin sağlanabilmesi amacıyla, 1998 yılından itibaren çevresel harcama istatistikleri konusunda çalışmalarını sürdürmektedir. 2007-2011 Resmi İstatistik Programı kapsamında kamu kuruluşları, il özel idareleri, mahalli idare birlikleri, organize sanayi bölgeleri, sanayi ve hizmet sektörü girişimleri ve belediyelerin çevresel harcama verileri, yıllık anketlerle derlenmektedir.

2012-2016 Resmi İstatistik Programı döneminde, söz konusu verilerin il özel idareleri ve belediyeler için Maliye Bakanlığı SAY2000İ Projesi idari kayıtlarından derlenmesi hedeflenmektedir. Bu amaçla, halen Kurumumuz tarafından anketle derlenen kamu sektörü harcama verileri ile Maliye Bakanlığı SAY2000İ projesi idari kayıtlarından elde edilen verilerin tutarlılığı araştırılmaktadır. Yapılan incelemeler sonucunda, anketlerden elde edilen harcama verileri ile Maliye Bakanlığı SAY2000İ veritabanına belediyeler ve il özel idareleri tarafından aktarılan veriler arasında farklılıklar olduğu gözlenmiştir.

Yapılan incelemelerde; anketle çevresel harcama verisi bildirildiği halde SAY2000İ sistemine harcama verisi aktarılmadığını, çevresel harcamaların fonksiyonel sınıflandırmaya göre çevre koruma ile ilgili olmayan diğer başlıklar altında kayıt altına alındığı, anketle bildirilen çevresel harcama miktarı ile SAY2000İ sistemine aktarılan çevresel harcama miktarları arasında farklılıklar olduğu, çevresel konularda yapılan harcamaların, doğru çevresel altkonu altında muhasebeleştirilmediği, ankette ve SAY2000İ sisteminde harcama bildirilen çevresel altkonuların birbirinden farklı olduğu tespit edilmiştir.

Çevresel harcama istatistiklerinin il özel idareleri ve belediyeler için, Maliye Bakanlığı SAY2000İ Projesi idari kayıtlarından sağlıklı bir şekilde derlenebilmesi açısından, tüm il özel idarelerinin ve belediyelerin analitik bütçe sistemini etkin bir şekilde kullanmaları ve SAY2000İ sistemine doğru veri aktarmaları büyük önem arz etmektedir. Bu nedenle bütçe hazırlık döneminde, çevresel giderlerin analitik bütçe sınıflandırma sistemi fonksiyonel sınıflandırması dikkate alınarak uygun çevresel altkonu başlıkları altında bütçeleştirilmesi gerekmektedir. Bilgi ve gereğini arz ederim.

**T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü**

Sayı : B.05.0.MAH.0.08.1.00/900-26294.....21/09/2010

Konu : İhtiyaç fazlası personel

..... VALİLİĞİNE

İlgi : a) 21/04/2010 tarih ve 27559 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan Başbakanlığın 2010/9 sayılı Genelgesi.
b) 22/04/2010 tarihli ve 250-12074 sayılı,
c) 20/07/2010 tarihli ve 900-21110 sayılı Genelgelerimiz.

06/03/2008 tarihli ve 5747 sayılı Büyükşehir Belediyesi Sınırları İçerisinde İlçe Kurulması ve Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun hükümlerine göre tüzel kişiliği kaldırılan belediyelerden devredilen personelden ihtiyaç ve norm kadro fazlası olanların merkezi idare kuruluşlarının taşra teşkilatlarındaki boş kadrolara atanması konusunda yayımlanan ilgi (a) genelge gereğince, Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığı tarafından hazırlanan 09/07/2010 tarihli ve 11186 sayılı Başbakanlık Devlet Personel Başkanlığının yazısı ve eki listeler ilgi (c) genelgemizle ekte gönderilmiştir.

İlgi yazı ve genelgeler doğrultusunda 20/09/2010 tarihine kadar Valiliğinizce yapılan atamaların 22/09/2010 tarihi mesai bitimine kadar, bundan sonraki yapılacak atamaların da işlem tesis edildikçe ivedilikle Bakanlığımızın (0312) 425 09 54 nolu faksına gönderilmesi konusunda gereğini önemle rica ederim.

Yavuz Selim KÖŞGER
Bakan a.
Genel Müdür

**T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü**

Sayı : B.05.0.MAH.0.07.01.00/26567

23/09/2010

Konu : Karayolu Trafik Güvenliği Kurulu Kararı

..... VALİLİĞİNE

İlgi : Emniyet Genel Müdürlüğünün 21/06/2010 tarih ve 113012 sayılı yazısı

Bilindiği üzere; belediyelerin 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanununun 10 uncu maddesi ve Karayolları Trafik Yönetmeliğinin 16 ncı maddesi gereğince, yapım ve bakımından sorumlu olduğu karayollarında; yol ve kavşak düzenlemeleri yapmak, trafiği düzenleme amacı ile trafik işaret levhaları, ışıklı ve sesli trafik işaretleri, yer işaretlemeleri temin ve tesis etmek, bunların devamlılığını ve işlerliğini sağlamak vb. görevleri bulunmaktadır.

Karayolu Trafik Güvenliği Kurulu 16/06/2010 tarihli toplantısında; kavşakların standardının olmamasının sürücü ve yayaların davranışlarını olumsuz etkilediği, standart yaya ve sürücü davranışı oluşmasını engelleyerek ihlallerin ortaya çıkmasına sebep olduğu, tüm yol ve kullanıcıları için kavşakların daha güvenli mekanlar olabilmesi için yatay ve düşey işaretlemeler ile yaya geçitlerinin gerek sürücünün gerekse yayanın daha güvenli geçişini sağlayacak yapıda olması gerektiği ile ilgili tavsiye kararı almıştır.

Ayrıca; Emniyet Genel Müdürlüğü tarafından ülkemizdeki kavşaklarda yatay ve düşey işaretler ile ilgili yapılan yanlışlıklar ile gelişmiş ülkelerdeki iyi uygulama örneklerini gösteren bir sunum hazırlamış olup, Genel Müdürlüğümüzün web adresinden (mahalli-idareler.gov.tr) ulaşılabilir.

Bilgi edinilmesi ve konunun iliniz dahilindeki belediyelere duyurulması hususunda;
Gereğini rica ederim.

Zekeriya ŞARBAK
Bakan a.
Müsteşar Yardımcısı

İçişleri Bakanlığı Emniyet Genel Müdürlüğünün 06.09.2010 tarih ve B.05.1 .EGM.0.85.2967-32065-7789-157163 Sayılı Genelgesi

20 Eylül 2010 tarihinde başlayacak olan 2010-2011 eğitim ve öğretimi döneminde, öğrencilerimizin ve okul taşıtlarının karıştığı trafik kazalarını önlemek ve çocuklarımızın güvenli bir trafik ortamında eğitim ve öğretimlerini sürdürebilmelerini sağlamak amacıyla aşağıda bel inilen tedbirler titizlikle alınıp uygulanacaktır.

1.) Öncelikle, ilk ve orta dereceli okulların açılacağı gün ile takip eden hafta içerisinde: okul önleri ve civarında yaya ve araç trafiğinin önemli ölçüde artış göstereceği değerlendirilerek, gerekli trafik tedbirleri alınacaktır. Ayrıca, 2010-2011 eğitim ve öğretim dönemi süresince okulların giriş ve çıkış saatleri takip edilerek, önem arzeden kavşak ve mahallerde öğrencilerimizin güvenliklerini sağlamak amacıyla ekip veya personel görevlendirilecektir.

2.(Okul servis araçları üzerinde yapılacak uygulamalarda çocuklarımızın güvenli seyahat etmelerini sağlamak amacıyla;

-Okul servis araçlarının başta Karayolları Trafik Kanunu olmak üzere Karayolları Trafik Yönetmeliği ve Okul Servis Araçları Hizmet Yönetmeliği hükümlerine uyup uymadıkları.

-Belediyelerce düzenlenen Okul Servis Aracı Özel İzin Belgesi ve Okul Servis Aracı Bakım ve Onarım Takip Formu bulunup bulunmadığı.

-İlgili Yönetmelikte belirtildiği şekilde "OKUL TAŞITI" yazısının ve "DUR" kırmızın ışık veren lambanın araç üzerinde ve çalışır vaziyette olup olmadığı.

-Okul öncesi ve ilköğretim öğrencilerinin taşınması sırasında araçlarda rehber personel bulundurulup bulundurulmadığı,

-Şoför ve rehber personelin yönetmelikte belirtilen şartları taşıyıp taşımadığı,

-Şoförün başta hız, kavşaklarda geçiş önceliği, indirme ve bindirme kurallarına riayet edip etmedikleri olmak üzere trafik kurallarına ve yükümlülüklerine uyup uymadığı.

-Şoförün araçta sigara içip içmediği ile içilmesine müsaade edip etmediği.

-Servis aracının öğrencilerin kolayca erişebilecekleri camların sabit olup olmadığı ile Yönetmeliğe a\ kırı renkli cam ve camların üzerine renkli ilim tabakası yapıştırılıp yapıştırılmadığı.

-Kapıların şoföre tarafından açılıp kapatılabilecek şekilde otomatik veya araç şoförü tarafından elle kumanda edilebilir şekilde (mekanik) olup olmadığı.

-Aracın her koltuğunda emniyet kemeri bulunup bulunmadığı ile kullanılıp kullanılmadığı.

-Taşıma sınırının üzerinde öğrenci taşınıp taşınmadığı konuları üzerinde hassasiyetle durularak arıza, aykırılık ve eksiklikleri görülen hususlar hakkında gerekli yasal işlemler yapılacaktır.

3.) Belirtilen bu hususlar okul idarelerince yakından takip edilip, denetlenecektir.

4.) Okul servis aracı ve şoförleri üzerinde yapılan her trafik kontrolünde ekte gönderilen Okul servis Aracı Denetim Formu periyodik olarak doldurulacak, cezai müeyyide uygulanması veya ilgili Yönetmeliğe göre olumsuzluk tespit edilmesi halinde, formun bir sureti ilgili okul müdürlüklerine gönderilmek üzere okulun bağlı olduğu il-ilçe milli eğitim müdürlüğüne, bir sureti dc servis aracının bağlı olduğu odaya en geç yedi (7) iş günü içerisinde gönderilecektir.

5.) Servis şoförlerinin sürücü belgesi ceza puanları (www.turkiye.gov.tr) (e-devlet) internet adresi "Sürücü Belgesi Ceza Puanı Sorgulama" bölümünden yayınlamakta olup, okul idareleri veya okul servis araçları kiralama komisyonları tarafından da öğrenilebilecektir.

6.) 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 134 üncü ve Karayolları Trafik Yönetmeliğinin 178 inci maddesi doğrultusunda, Milli Eğitim Müdürlükleri ile işbirliği içerisinde. Yeni eğitim ve öğretim döneminde okul geçidi görevlilerinin tespiti, eğitimi ve görevlendirilmeleri ile ilgili çalışmalara ivedilikle başlanacaktır.

Ayrıca, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nun 134 üncü maddesi gereğince okul geçidi görevlilerinin tespit edilecek trafik kural ihlallerine ait tespit tutanakları ivedilikle idari para cezası karar tutanağına çevrilecektir.

7.) Trafik hizmetlerinde görevli ve yetkili kurum ve kuruluşlarımız tarafından okul ve çö'lerinde yol ve trafik durumu ile meydana gelen trafik kazalarına ait sonuçlar değerlendirilerek, hız sınırlarına ve diğer trafik kurallarına uyulmasını sağlamaya yönelik yatay ve düşey işaretlemeler ile fiziki tedbirlerin (TS-6283 Yol Şahı Hız Sontrol Elemanları- Tümsekler (Kasisler) alınması gereken yerler tespit edilerek, yolun yapım ve bakımından sorumlu olan kurum ve kuruluşlar ile irtibata geçilecek ve gerekli düzenlemeler ivedilikle hayata geçirilecektir.

Okul servis araçlarının, şoförlerinin ve rehber personelinin etkin bir şekilde denetlenmelerini, öğrencilerimizin trafikte can güvenliklerinin sağlanmasına yönelik yukarıda belirtilen tedbirlerin titizlikle alınıp uygulanmasını, konunun başta valilerimiz olmak üzere ilgili birim amirlerince de önemle takip edilmesini ve herhangi bir aksaklığa meydan verilmemesini arz ve rica ederim.

İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğünün 27.09.2010 tarih ve B.05.0.M AH.0.01.01.00/26732-45157 Sayılı Genelgesi

İlgi: Bayındırlık ve İskan Bakanlığının 12.08.2010 tarihli ve B.09.1TKG0100001-621/ T 235001/3050 sayılı yazısı.

İlgi yazıda, belediye meclislerince; belediyelere ait tüm taşınmazların haciz kapsamı dışına çıkarılması maksadıyla "kamu yararına tahsis" kararı alınarak tapu sicil müdürlüklerine tapuya şerh konulması yönünde istekte bulundukları. "Kamuya Tahsis" şerh taleplerinde, mevzuata göre tereddüt edilen ve uygulamada karşılaşılan sorunların giderilmesi için konu hakkında bir düzenleme yapılması gerektiği belirtilmektedir.

5393 sayılı Belediye Kanununun "Belediyenin yetkileri ve imtiyazları" başlıklı 15 inci maddesinin yedinci fıkrasında "Belediyenin proje karşılığı borçlanma yoluyla elde ettiği gelirleri, şartlı bağışlar ve kamu hizmetlerinde lülen kullanılan malları ile belediye tarafından

tahsil edilen vergi, resim ve harç gelirleri haczedilemez." hükmü. "Meclisin görev ve yetkileri" başlıklı 18 inci maddesinin birinci fıkrasının (e) bendinde "Taşınmaz mal alımına, satımına, takasına, tahsisine, tahsis şeklinin değiştirilmesine veya tahsisli bir taşınmazın kamu hizmetinde ihtiyaç duyulmaması hâlinde tahsisin kaldırılmasına; üç yıldan fazla kiralanmasına ve süresi otuz yılı geçmemek kaydıyla bunlar üzerinde sınırlı aynî hak tesisine karar vermek." hükmü yer almaktadır. Diğer taraftan. Danıştay Sekizinci Dairesinin 06.06.2000 tarihli ve E: 1998/1426, K:2000/4362 sayılı kararında "kamu yararına ayrılmış olan belediye taşınmaz mallarının bir hizmete tahsisi, tahsis şeklinin değiştirilmesi veya akar haline dönüştürülmesinin belediye meclisinin yetkinde olduğu, ancak, bir taşınmazın kamu yararına tahsis edilebilmesi için; kamu yararı amacının, yani tahsis

edilme amacının, açık ve kesin olarak belirtilmesi, somut gerekçelere dayandırılması ve bu amaca elverişli olması gerektiği...” hükmüne yer verilmektedir.

Buna göre; belediyelerin proje karşılığı borçlanma yolu ile elde ettiği gelirleri, şartlı bağışlar, kamu hizmetlerinde fiilen kullanılan malları ile belediye tarafından tahsil edilen vergi, resim ve harç gelirleri haczedilememektedir. Ancak belediye meclislerince bir taşınmazın kamu yararına tahsisine ilişkin karar alınırken: kamu yararı amacının, yani tahsis edilme amacının, açık ve kesin olarak belirtilmesi, somut gerekçelere dayandırılması ve bu amaca elverişli olması hususlarının göz önünde bulundurulması gerekmektedir.

Bilgi edinilmesi ve konunun iliniz dahilindeki belediyelere duyurulması hususunda:

Gereğini rica ederim.

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Mahalli İdareler Genel Müdürlüğü

Sayı : B.05.0.MAH.0.01.03.00/

26/08/2010

Konu : İhale yasakları

.....VALİLİĞİNE
(İl Mahalli İdareler Müdürlüğü)

Bilindiği gibi; il özel idareleri ve belediyeler ile bunlara bağlı birlik, müessese ve işletmeler tarafından yapılan ihalelerde, 4734 sayılı Kamu İhale Kanununun 58 inci maddesi ile 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanununun 26 ncı maddesinde sayılan yasak fiil veya davranışlarda bulundukları tespit edilen gerçek veya tüzel kişilerle birlikte ortakları veya ortaklıkları hakkında ihalelere katılmaktan yasaklama kararları ile 2886 sayılı Devlet İhale Kanununun 84 üncü maddesi uyarınca il özel idareleri, belediyeler ve mahalli idare birliklerinin ihalelere katılmaktan yasaklama kararları Bakanlığımızca verilmektedir.

Yukarıda sayılan idarelerce Bakanlığımıza gönderilen ihalelere katılmaktan yasaklama talepleri ile ilgili dosya ve içerisindeki yasaklama formlarında yasaklanması teklif edilen gerçek kişilerle ilgili TC Kimlik Numarasının çoğu zaman yasaklama formlarına işlenmediği tespit edilmiştir. Bu da işlemlerin gecikmesine veya yasaklanacak gerçek kişilerle ilgili karışıklıklara neden olmaktadır. Kamu İhale Tebliğinin 28.1.3. maddesinde de belirtildiği üzere, ihaleden yasaklama talepleri Bakanlığımıza gönderilirken dosyada yer alan yasaklama formuna yasaklanması teklif edilen gerçek kişilerin TC Kimlik numarasının işlenmesi gerekmektedir.

Bu nedenlerle, ihaleye katılmaktan yasaklama kararlarının herhangi bir gecikmeye meydan verilmeden süresi içinde alınabilmesi için, yasaklama formunda yer alan TC Kimlik No bölümünün eksiksiz olarak doldurularak Bakanlığımıza gönderilmesi önem arz etmektedir.

Bilgi edinilmesini ve konunun iliniz dahilindeki mahalli idarelere duyurulması hususunda;

Gereğini rica ederim.

Yavuz Selim KÖŞGER
Bakan a.
Genel Müdürü

DAĞITIM :
81 İl Valiliğine

T.C.
İÇİŞLERİ BAKANLIĞI
Personel Genel Müdürlüğü

Sayı : B.050.PGM.0.07.0000/903-02/13104
 Konu : Kadro talebi

06/08/2010

.....VALİLİĞİNE

3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu'nun Ek 1 inci maddesi ile; Genel, katma ve özel bütçeli kurum ve kuruluşlarla mahalli idareler ve sermayesinin yarısından fazlası kamuya ait olan her nevi teşebbüs veya bağlı ortaklıkların, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununa tabi memur kadroları ile sözleşmeli personel ve sürekli işçi kadrolarının % 1'ini, terör nedeni ve etkisiyle şehit veya çalışmayacak derecede malul olan kamu görevlileri ile er-erbaş, geçici ve gönüllü köy korucularının eş, çocuk veya kardeşleri ile malul olup da çalışabilir durumda olanların istihdamı için ayrılması zorunluluğu getirilmiş ve atama işlemlerinin koordinasyonunu sağlama görevi İçişleri Bakanlığına verilmiştir.

Terör Eylemleri Nedeniyle Şehit ve Malul Olanların Yakınlarının ve Çalışabilecek Durumdaki Malullerin Kamu Kurum ve Kuruluşlarında İstihdamı Hakkında Yönetmeliğin 10 uncu maddesi gereğince, söz konusu Kanuna göre ayrılması gereken kadro ve pozisyonlara ilişkin bilgiler yılda bir kamu kurum ve kuruluşlarından istenilmektedir.

Kamu kurum ve kuruluşlarının personele ihtiyacı bulunup bulunmadığına bakılmaksızın, anılan kanun ve yönetmelik hükümlerine göre Bakanlığımıza bildirdikleri boş kadro ve pozisyonlarını ekte gönderilen kurum talep formları üzerinde kanuni orana göre güncelleştirerek Bakanlığımıza göndermeleri gerekmektedir.

İl özel idareleri ve belediyelere ait kurum talep formları, Valiliklerin sorumluluğunda İl Mahalli İdareler Müdürlüklerince toplu olarak Bakanlığımıza gönderilecektir. Dolu boş toplam 100 veya daha fazla kadrosu olan İl özel idareleri ve belediyelerin kontenjan ayırması kanunen zorunludur. İl özel idareleri ve belediyelerde kanunen ayrılması gereken miktarda boş kadro bulunmadığı durumlarda, kanuni zorunluluk yerine getirilene kadar boşalan kadrolara Bakanlığımızdan (Personel Genel Müdürlüğü) izin almaksızın açıktan ve naklen atama yapılamaz. Belediyelerin yıllık personel gideri 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinde öngörülen oranı aşması halinde, aynı Kanunun geçici 1 inci maddesine göre Bakanlığımızdan izin alınarak atama işlemi gerçekleştirilecektir.

Bakanlığımıza atama yapılmak üzere tahsis edilen boş kadro ve pozisyonların, mükerrer atamaya yol açmamak için bilgi vermeden kullanılmaması gerekmektedir. 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununun Ek 1 inci maddesi kapsamında yapılan atamalar için 2010 yılı Merkezi Yönetim Bütçe Kanununun 22 nci maddesine göre açıktan atama iznine ihtiyaç bulunmamaktadır.

Bilgi ve gereğini arz ve rica ederim.

Beşir ATALAY
Bakan

Ek: Form (2 adet)

KURUM TALEP FORMU (MEMUR)

BAKANLIK VEYA KURUM ADI :									
TOPLAM DOLU-BOŞ MEMUR KADRO SAYISI				3713 SAYILI KANUN GEREĞİ AYRILMASI GEREKEN MEMUR KADRO SAYISI (%1)					
S.NO	KADRONUN BULUNDUĞU İL-İLÇE VE ÜNİTE	SINIFI	UNVANI	DERECESİ	ÖĞRENİM DURUMU	YAŞ	CİNSİYET	DİĞER ÖZELİKLER	TAHSİS EDİLEN KADRO MİKTARI
1									
2									
3									
4									
5									
6									
TOPLAM TAHSİS EDİLEN KADRO SAYISI									

DÜZENLEYEN

ADI-SOYADI
UNVANI
TELEFON
İMZAŞI
TARİH

KURUM TALEP FORMU (işçi)

BAKANLIK VEYA KURUM ADI :									
TOPLAM DOLU-BOŞ İŞÇİ KADRO SAYISI					3713 SAYILI KANUN GEREĞİ AYRILMASI GEREKEN İŞÇİ KADRO SAYISI (%1)				
S.NO	KADRONUN BULUNDUĞU İL-İLÇE VE ÜNİTE	UNVANI	VASIFLI	VASIFSIZ	ÖĞRENİM DURUMU	YAŞ	CİNSİYET	DİĞER ÖZELİKLER	TAHSİS EDİLEN KADRO MİKTARI
1									
2									
3									
4									
5									
6									
TOPLAM TAHSİS EDİLEN KADRO SAYISI									

DÜZENLEYEN

ADI-SOYADI
UNVANI
TELEFON
İMZASI
TARİH

Belediye Başkan ve Belediye Meclis Üyeleri ile Zabıta Kimlik Kartlarının dağıtım yetkisi Türkiye Belediyeler Birliğine aittir...

İçişleri Bakanlığı'nın 19.07.2001 tarih ve B.05.MAH.0.65.00.02(50-51)-01-80900 sayılı genelgesine göre; Belediye Başkanı kimlik kartlarının;

İçişleri Bakanlığı'nın 15.03.2004 tarih ve B.05.0.MAH.0.65.00.02/80 381(50-51)-04 sayılı genelgesi ile Belediye Meclis Üyesi kimlik kartlarının;

İçişleri Bakanlığı'nın 23.05.2007 tarih ve B.05.0.MAH.0.65.001/ 80000-13139 sayılı görüş yazısı ile Zabıta kimlik kartlarının; hazırlanıp dağıtılması yetkisi Türkiye Belediyeler Birliği'ne verilmiştir.

Birliğimiz tarafından verilmekte olan;

Belediye Başkanı ve Belediye Meclis Üyesi kimlik kartları, Belediye Başkanı ve Belediye Meclisi rozetleri ile oto çıkartmaları (stiker) ve zabıta kimlik kartı ücretsizdir.

Başvuru için gereken belgelerin ivedilikle Türkiye Belediyeler Birliği Tunus Caddesi No:12 06680 Kavaklıdere ANKARA adresine gönderilmesi halinde kimlikler en kısa sürede adrese postalanacaktır.

BELEDİYE BAŞKANI ve BELEDİYE MECLİS ÜYESİ kimlik kartı almak için gerekli belgeler:

- Mazbata örneği
- Resmi talep yazısı,

- Nüfus cüzdanının arkalı önlü fotokopisi
- Son 6 ay içinde çekilmiş 1 adet fotoğraf

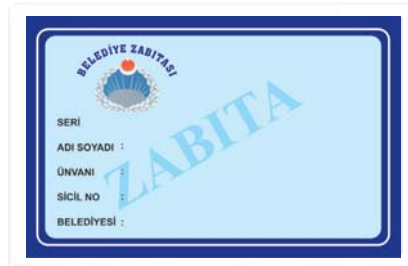
Ücretsizdir

Ücretsizdir

ZABITA kimlik kartı almak için gerekli belgeler:

- Belediye tarafından verilecek resmi talep yazısı

Ücretsizdir

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ

Güncel Yayınlarımız

Yayınlarımız ücretsiz olup tüm belediyelerimize birer adet gönderilmiştir.

TBB BELEDİYE AKADEMİSİ AÇILDI

Mayıs ayında eğitimlere başlayan Belediye Akademisi 10'dan fazla modülde 500'den fazla kişiye eğitim verdi.

Eğitimlerimiz diğer branşlarda da devam edecek olup, tüm üyelerimize duyurulacaktır.

Akademî eğitimleri ve diğer eğitim etkinliklerinin başvuruları için "TBB e-eğitim sisteminine" kayıt olmayı unutmayınız.

üyelik için:

www.tbb.gov.tr
www.spp.dca.sl

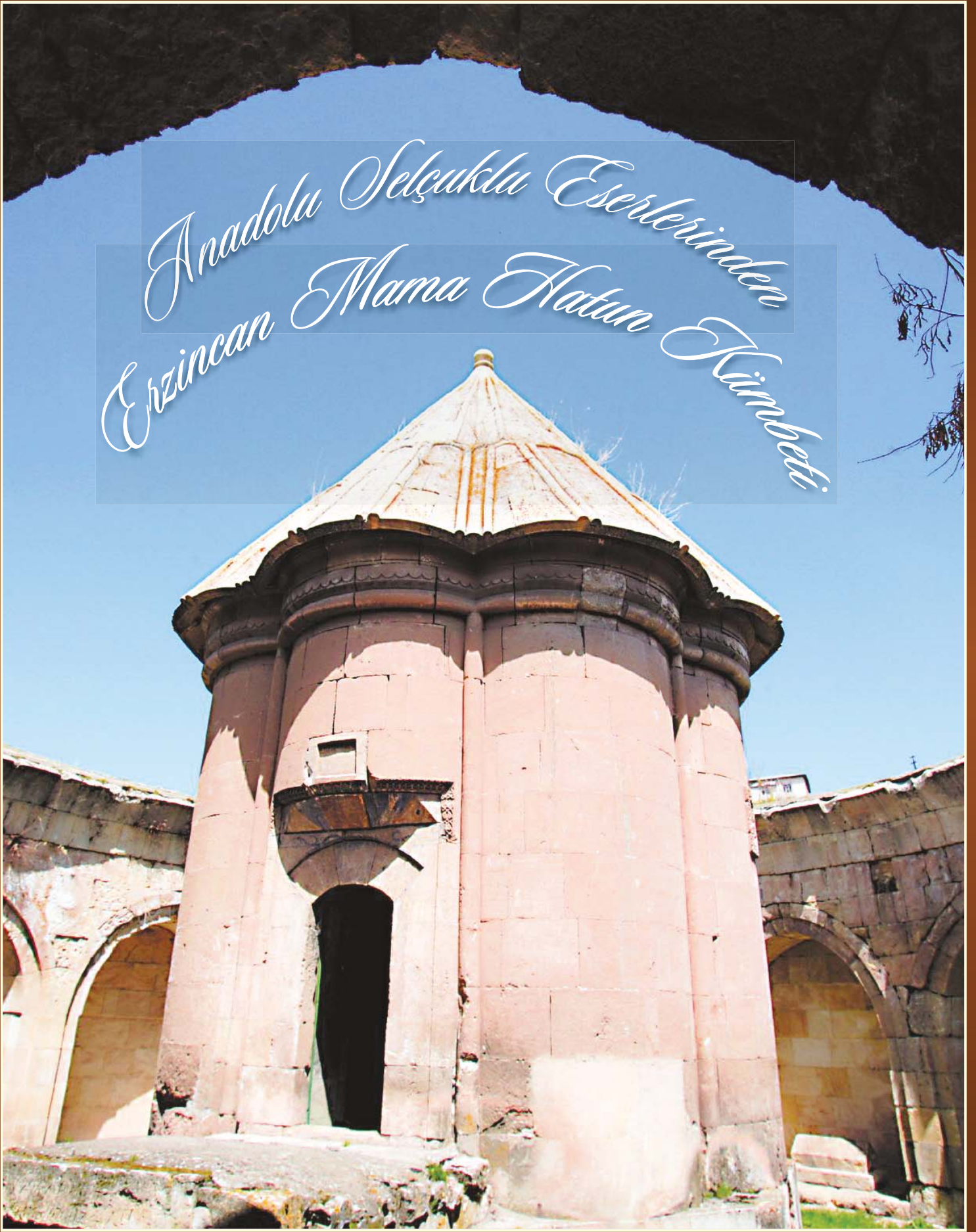
- Üyelik panelini lütfen eksiksiz doldurunuz. | • Üyelik bilgilerinizi bir defa girmeniz yeterlidir.
- Onay verdiğinizde başvuruza ilişkin e-mail ve sms size ulaşacaktır.

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ

Tunus Cad. No:12, 06680 Kavaklıdere/ANKARA
Tel : 0.312 419 21 00 • Faks : 0.312 419 21 30

*Anadolu Selçuklu Eserlerinden
Erzincan Mama Hatun Kümbeti*

TÜRKİYE BELEDİYELER BİRLİĞİ

Tunus Caddesi No: 12 Kavaklıdere/ANKARA
www.tbb.gov.tr